Lyhentämisen keinot tekstiviesteissä

Suomen kielen
pro gradu -tutkielma
Jyväskylän yliopistossa
toukokuussa 2008

Niina Engblom

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistinen	Laitos – Department Kielten laitos
Tekijä – Author Engblom, Niina	
Työn nimi – Title Lyhentämisen keinot tekstiviesteissä	
Oppiaine – Subject Suomen kieli	Työn laji – Level Pro gradu -tutkielma
Aika – Month and year toukokuu 2008	Sivumäärä – Number of pages 96 s. + 24 liites.

Tiivistelmä – Abstract

Tutkielmassa tarkastelen tekstiviestien kieltä ja eritoten viesteissä käytettyjä ilmaisun lyhentämisen keinoja. Tekstiviestit ovat GSM-verkon kautta matkapuhelimella lähetettäviä ja vastaanotettavia viestejä, jotka perustuvat 160 merkin yksiköihin. Rajallisen tilan vuoksi tiivis ilmaisu on tekstiviesteissä vallitseva piirre.

Aineisto koostuu 500:sta yksityishenkilöltä toiselle lähetetystä viestistä. Tekstiviestit on kerätty aikavälilta huhtikuu 1999 – maaliskuu 2001, ja ne on kirjattu muistiin merkki merkiltä täysin alkuperäisessä muodossaan. Viestien lähettäjät ovat pääasiassa länsi- ja lounaissuomalaisia nuoria aikuisia.

Matkapuhelin ja 1980-luvun alkupuolella keksitty tekstiviesti ovat yleistyneet Suomessa niin, että yli 90 %:lla suomalaisista on kännykkä ja vuonna 2007 maassamme lähetettiin kaikkiaan yli 3 miljardia tekstiviestiä. Kehitys on synnyttänyt kännykkäkulttuurin, jossa työasioita, parisuhdetta ja muita ihmissuhteita hoidetaan mobiilisti. Tekstiviesteillä viestintä onnistuu nopeasti, napakasti, huomaamattomasti ja edullisesti.

Tekstiviestikieli on herättänyt keskustelun, onko se kirjoitettua vai puhuttua kieltä ja missä määrin se rappeuttaa suomen kieltä. Tekstiviesteissä, sähköpostiviesteissä ja chat-palstoilla käytetään uussuomea, jossa hyödynnetään niin puhutun kuin kirjoitetun kielen keinoja. Tämä tekstipuheeksi nimeämäni kielimuoto ei rapauta kieltä vaan rikastuttaa ja lyhentää ilmaisuamme.

Kirjoitetun kielen keinoista tehokkaimmin ilmaisua lyhentävät vakio- ja tilapäislyhenteiden sekä erikoismerkkien ja numeroiden käyttö. Viesteissä uusi innovaatio on välilyöntien pois jättäminen ja sananalkuisten isojen kirjainten käyttö. Toisaalta järkevällä välimerkkien käytöllä ja oikeakielisyyssääntöjen noudattamisella vamistetaan viestin helppo ymmärrettävyys.

Puhutun kielen keinoja käytetään tekstiviesteissä ahkerasti. Varsinkin äänteiden kato, pikapuhemuodot ja omistusliitteettömyys säästävät tekstiviesteissä merkkejä. Ne perustuvat suurelta osin murteisiin. Laajalevikkiset murrepiirteet ovat nykyään yleispuhekieltä, jota viestijät käyttävät asuinpaikasta riippumatta.

Puhutussa ja kirjoitetussa kielessä käytetyt ellipsi ja kielenulkoiseen maailmaan viittaaminen toimivat myös tekstiviesteissä. Vieraskielisten ilmausten käyttö on yleistä, mutta varsinaiset tunneilmaisut välittyvät hymiöiden ja muiden tunneikonien välityksellä.

Asiasanat – Keywords tekstiviestit, lyhentäminen, puhuttu kieli, kirjoitettu kieli, variaatio, muutos

Säilytyspaikka – Depository Fennicum

Muita tietoja – Additional information

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO – UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Tiedekunta – Faculty Humanities	Laitos – Department Languages
Tekijä – Author Engblom, Niina	
Työn nimi – Title Means of abbreviation in SMS messages	
Oppiaine – Subject Finnish language	Työn laji – Level Pro gradu thesis
Aika – Month and year May 2008	Sivumäärä – Number of pages 96 p. + 24 p. attached

Tiivistelmä – Abstract

In this study, I examine the language used in SMS messages with the focus especially on the means of abbreviating the expression. SMS messages are sent and received by mobile phone through the GSM network and they are based on units of 160 characters. Due to the restricted space, compact expressions are a prevalent feature of the messages.

The data consists of 500messages sent from private persons to private persons. The messages were collected between April 1999 and March 2001, and they have been transcribed character by character in the exact original form. The senders of the messages are mainly young adults from the Western and South-Western Finland.

The mobile phone and SMS message, invented in the beginning of the 1980's, have become so common that over 90 % of Finns have a mobile phone and altogether over 3 billion messages were sent in the country in 2007. The development has produced a mobile phone culture in which mobile handling of work and relationships is the norm. SMS messages enable short, fast and considerate communication that is affordable.

The language used in SMS messages has given rise to a discussion of whether it constitutes spoken or written language and to what extent it corrupts the Finnish language. SMS, e-mail and chat forums utilize a novel form of expression that employes both the spoken and written means of language. This form of expression that I call text talk does not corrupt the language but, instead, enriches and shortens our way of expression.

Through the written means of language, using established and temporary abbreviations as well as special characters and numbers results in shortening the expression most effectively. The new innovation in SMS messages is to leave out all the spaces between words combined with using word-initial capital letters. However, using punctuation marks sensibly and following grammatical correctness ensure that the message is easy to understand.

Means of the spoken language are used frequently in SMS messages. Especially phonetic reduction, abbreviated forms of most common pronouns and verbs as well as dropping of the possessive suffixes help to save on the 160 characters per message. These forms are largely based on dialects. Widespread dialect features are nowadays part of the general spoken language that is spoken by individuals irrespective of geography.

Ellipsis and referring to the external world, both used in spoken and written language, feature also in SMS messages. Furthermore, foreign expressions are common but affective expressions are best delivered by smileys and other emoticons.

Asiasanat – Keywords SMS messages, abbreaviation, spoken language, written language, variation, change

Säilytyspaikka – Depository Fennicum

Muita tietoja – Additional information

Sisällys

1. Johdanto 3

1.1. Tutkimuksen tavoitteet 3

1.2. Tutkimuksen aineisto 4

2. Kännykkäkulttuuri 6

2.1. Kännykkä ja suomalaiset 6

2.2. Uuden viestintäyhteisön ilmiöt 10

2.3. Aikaisempi tutkimus 14

3. Tekstiviestien kieli 17

3.1. Tiivis uuskieli 17

3.2. Kielen variaatio ja muutos 20

3.3. Puhuttua vai kirjoitettua kieltä 23

4. Lyhentäminen 28

4.1. Yleinen reduktiopyrkimys kielissä 28

4.2. Ymmärrettävyyden kriteeri 31

5. Lyhentämisen keinot 34

5.1. Kirjoitetun kielen keinot 34

5.1.1. Typografia 34

5.1.1.1. Välimerkit 34

5.1.1.2. Isot ja pienet kirjaimet 38

5.1.1.3. Erikoismerkit 40

5.1.2. Ilmaisujen lyhentäminen 44

5.1.2.1. Vakiolyhenteet 44

5.1.2.2. Tilapäislyhenteet 47

5.1.2.3. Isokirjain- ja lyhennesanat 50

5.2. Puhutun kielen keinot 55

5.2.1. Äänteiden lyheneminen 55

5.2.1.1. Yleiskielen *d*:n kato 55

5.2.1.2. Yleiskielen *ts*:n vastineet 56

5.2.1.3. Loppukonsonantin kato 57
5.2.1.4. Sananalkuisten konsonanttiyhtymien supistuminen 58
5.2.1.5. Diftongien lyheneminen 58
5.2.1.6. Loppuheitto 59
5.2.2. Sanasto 61
5.2.2.1. Pronominien pikapuhemuodot 61
5.2.2.2. Verbien pikapuhemuodot 63
5.2.2.3. Partikkelien reduktio 64
5.2.2.4. Murre- ja slangi-ilmaukset 65
5.2.3. Morfo-syntaktiset piirteet 70
5.2.3.1. Omistusliitteettömyys 70
5.2.3.2. Kysymysten muodostaminen 71
5.2.3.3. Kolmannen infinitiivin illatiivi 72
5.2.3.4. Verbien inkongruenssi 73
5.3. Muut keinot 74
5.3.1. Hymiöt ja muut tunneilmaisut 74
5.3.2. Vieraskieliset ilmaukset 78
5.3.3. Ellipsi ja muu poisto 82
5.3.4. Kielenulkoiseen maailmaan viittaaminen 86

6. Kokoava katsaus 88

Lähteet 90

Liitteet 1—3

1. Johdanto

1.1. Tutkimuksen tavoitteet

Tutkin työssäni tekstiviestien lyhentämisen keinoja. Tekstiviestit ovat GSM-verkon kautta matkapuhelimella lähetettäviä ja vastaanotettavia viestejä. Tiivis ilmaisu on tekstiviesteissä vallitseva piirre, koska näissä viesteissä sanottava on puristettava rajalliseen tilaan. Viestien lyhyyttä korostaakin palvelun englanninkielinen nimitys *Short Message Service* eli SMS, kuten myös edellisestä johdettu tietotekniikan ammattisanaston termi lyhytviesti (ks. esim. *Matkaviestinsanasto* 2001). Tekstiviestit perustuvat edelleen 160 merkin yksiköihin, vaikka niitä nykyään saatetaan ketjuttaa pidemmiksi viesteiksi. Tarkastelen kvalitatiivisesti, millä keinoilla tämä tiivis ilmaisu saavutetaan tekstiviesteissä ja miten monipuolisesti eri lyhentämisen keinoja käytetään. Käsittelen myös kirjoitetun ja puhutun kielen suhdetta toisiinsa tekstiviesteissä ja pohdin väitettä, jonka mukaan tekstiviestit, sähköposti ja yleensäkin uusien medioiden kautta välitettävä viestintä rappeuttavat suomen kieltä.

Tarkastelen tekstiviesteissä kaikilla kielen tasoilla tapahtuvaa ilmaisun lyhentämistä eli typografisia, leksikaalisia, morfologisia, syntaktisia, tekstilingvistisiä ja pragmaattisia lyhentämisen keinoja. Vertaan tekstiviesteissä käytettyjä muotoja kirjoitetun kielen standardiin ilmaisun lyhentämistä arvioidessani, vaikka asiantuntijat eivät ole pystyneet määrittämään, onko tekstiviestien kieli puhuttua vai kirjoitettua kieltä. Kirjoitettu yleiskieli on kuitenkin ainoa normitettu ja yleisesti hyväksytty kielimuotomme, joten on loogista suhteuttaa tekstiviesteissä saavutettu tilan ja vaivan säästö tähän kielimuotoon nähden. Koska tekstiviestien kielessä on niin puhutun kuin kirjoitetun kielen piirteitä, pyrin jaottelemaan aineistosta nousevat tarkastelun kohteet pääosin puhutulle ja kirjoitetulle kielelle ominaisten piirteiden mukaan ja näiden otsikoiden alla käyn läpi eri lyhentämisen keinoja.

On kuitenkin huomattava, että kaikki kielellisen variaation muodot eivät pyri lyhentämään ilmaisua, vaan ovat kenties kielellistä leikittelyä. Puhekieltä, murrepiirteitä ja vieraskielisiä ilmauksia voidaankin käyttää elävöittämään viestiä eikä vain lyhentämään sitä. Luokittelussa ongelmana on myös, että joitakin piirteitä käytetään

sekä puhutussa että kirjoitetussa kielessä ja osa lyhentämisen keinoista on vain teksti-, sähköposti- ja muille elektronisesti välitettäville viesteille ominaisia.

Aiheen ajankohtaisuus on hyvä peruste tälle tutkimukselle: tekstiviestejä lähetetään ja ne puhuttavat enemmän kuin koskaan ennen. Viestintämuoto on jo vakiintunut lähes kaikkien suomalaisten arkeen ja sen myötä menettänyt uutuudenviehätyksensä, mutta tilalle on tullut jatkuvan saavutettavuuden hyödyt – ja haitat – sekä yhä uudet innovaatiot tekstiviestien käytössä. Syy, miksi juuri tekstiviestien kieltä kannattaa tutkia, on, että suomalaiset ovat olleet tekstiviestien lähettämisessä edelläkävijöitä ja voivat näin jatkaa alan tiennäyttäjinä tutkimuksenkin puolella.

1.2. Tutkimuksen aineisto

Aineistoni koostuu 500 tekstiviestistä, minkä voi katsoa olevan tilastollisesti kattava lukumäärä lauseopillisen tason tutkimuksessa. Viestit on kirjattu muistiin merkki merkiltä täysin alkuperäisessä muodossaan, ja ne on koottu aikavälilta huhtikuu 1999 — maaliskuu 2001. Aineistoni koostuu itselleni lähetetyistä viesteistä ja kahdeksan informantin keräämistä heille lähetetyistä viesteistä. Viestien lähettäjille ei kerrottu, mitä kielen piirteitä viesteistä tullaan tutkimaan. Kaikilta viestien lähettäjiltä on pyritty saamaan suostumus viestien käyttöön tutkimuksessa, koska tekstiviestit ovat kahdenvälistä henkilökohtaista viestintää. Tutkimuskohteenani ovat varsinaiset yksityishenkilöltä toiselle lähetetyt viestit; olen rajannut aineistoni ulkopuolelle hupi-, kierto-, ketju- ja joukkoviestit. Henkilöltä toiselle lähetetyistä viesteistä olen karsinut aineistoni ulkopuolelle vielä samanlaisina toistuvat yksi- tai kaksisanaiset viestit, joilla en identtisinä näe olevan lingvististä arvoa ensiesiintymää lukuun ottamatta tässä tutkimuksessa.

Aineistoni koostuu aikuisten lähettämistä tekstiviesteistä. Lähettäjiä on yhteensä 104, joista 24 on miehiä. Tekstiviesteistä noin 150 on miesten kirjoittamia ja 350 naisten. Yhtä kuusitoistavuotiasta viestittäjää lukuun ottamatta kaikki aineistoni viestien lähettäjät ovat yli kahdeksantoistavuotiaita; suurin osa on 23—26-vuotiaita. Murto-osa viestien lähettäjistä on keski-ikäisiä tai sitä vanhempia. Aineistoni tekstiviesteissä on havaittavissa selvä länsi- ja lounaissuomalainen painotus, sillä suurin osa viestien kirjoittajista on turkulaisia tai porilaisia. Tyypillisimmillään lähettäjät ovat

demografiselta taustaltaan nuoria länsi- ja lounaissuomalaisia korkeakoulutason opiskelijoita, jotka opiskelevat humanistista alaa. Kymmenesosa viestien kirjoittajista on kuitenkin ammattikoulu- tai opistopohjaisen koulutuksen saaneita työelämässä olevia henkilöitä. Pieni osa aineiston kirjoittajista käy edelleen lukiota tai ammattikoulua tai on kotoisin muualta kuin Länsi- tai Lounais-Suomesta.

Lähes kaikki aineiston tekstiviestit on lähetetty matkapuhelimesta toiseen, vain muutama viesti on lähetetty internetistä kännykkään. Internetistä lähetettäviin viesteihin liitettävät sivun ylläpitäjän tai palvelun tarjoajan mainokset olen jättänyt aineistoni viesteihin, koska ne ovat osa viestin 160 merkin pituista kokonaisuutta. On myös huomattava, että aineistossa on viestejä, jotka on lähetetty vuosituhannenvaihteen uusimmilla GSM-puhelimilla, joilla voi lähettää 480 merkin pituisia tekstiviestejä. Nämä pitkät viestit jakautuvat kuitenkin maksimissaan kolmeen erilliseen viestiin, koska ensimmäisen sukupolven GSM-protokollaan perustuvat viestit voivat korkeintaan koostua 160 latinalaisiin aakkosiin perustuvasta kirjain-, numero- tai erikoismerkistä (Buckingham 2000). Viestien alkuun liitettävät *Jatkettu 1—3/3* -tekstit olen säilyttänyt aineistossa alkuperäisessä muodossa. Nykyään viestejä voi ketjuttaa huomaamattomammin, koska pitkätkin viestit voi vastaanottaa yhtenä viestinä, jos puhelimen ominaisuudet sen vain sallivat. Viestien lähetys perustuu kuitenkin edelleen 160 merkin protokollaan, mikä tarkoittaa, että lähetettäessä pitkiä viestejä ne jaetaan osiin ja lähetetään 160 merkin erissä. Kustakin viestin osasta laskutetaan kuin ne olisivat erillisiä viestejä ja ne vievät myös useamman viestin muistipaikan puhelimessa. (Wikipedia 2008; Penttinen 2002, 75–76.)

Tekstiviesteissä esiintyvät tunnistettavat henkilönnimet ja yksityiset henkilötiedot (tilinumero, osoite, puhelinnumero jne.) on aineistossa muutettu tunnistamattomiksi. Tässä työssä kunkin esimerkkinä käytettävän tekstiviestin perään on merkitty sulkeissa kyseisen tekstiviestin aineiston mukainen numero (1—500). Järjestysnumerot noudattavat kronologista järjestystä varhaisimmasta viestistä uusimpaan. Aineiston kaikki 500 tekstiviestiä ovat tutkielman liitteenä (liite 1). Kunkin viestin perään on liitteessä koodattu lähettäjä aakkosen ja numeron yhdistelmänä siten, että iso aakkonen merkitsee informanttia ja numero kutakin informantille viestin lähettänyttä henkilöä. Lähettäjä voi siis olla merkitty esim. muodossa A1 tai E12. Lähettäjäkoodin perään on merkitty viestin päivämäärä ja kellonaika, jos se on tiedossa.

2. Kännykkäkulttuuri

2.1. Kännykkä ja suomalaiset

Nykyään matkapuhelin – tai tuttavallisemmin kännykkä – kuuluu erottamattomana osana suomalaiseen arkeen, mutta tutkitaanpa, mistä lähdettiinkään liikkeelle. Yleiseen käyttöön tarkoitetut matkaviestinverkot alkoivat hahmottua Suomessa jo 1950-luvulta lähtien. Ensimmäinen kunnon askel matkaviestinverkkoihin harpattiin vuonna 1971, jolloin otettiin käyttöön Posti- ja telehallituksen operoima kansallinen autoradiopuhelin, ARP. Seuraavaksi pohjoismaisten operaattoreiden ja laitevalmistajien yhteistyössä kehitettiin ns. ensimmäisen sukupolven (1G, *first generation*) matkaviestinjärjestelmä, jonka suomalainen ilmentymä oli NMT 450. Se avattiin vuonna 1982 lähinnä ajoneuvokäyttöön. Ensimmäiset yleiseen käyttöön tarkoitetut standardin mukaiset käsipuhelimet ilmestyivät markkinoille vasta 1990-luvun alussa. Järjestelmä osoittautui kuitenkin niin suosituksi, että kapasiteetti loppui paikoitellen kesken. NMT 450:n laajennus, NMT 900, avattiin lisäämään kapasiteettia, ja se muotoutui heti alusta alkaen käsipuhelinverkoksi. Muistamme yhden ensimmäisistä tuon aikakauden puhelimista lempinimellä ”Gorbatšov-puhelin”, koska Neuvostoliiton viimeinen presidentti oli salkkumaisen Mobira Citymanin kuuluisa koekäyttäjä valtiovierailullaan Suomessa vuonna 1989. NMT 900 -verkon toiminta lopetettiin vuoden 2000 lopussa, koska uusi järjestelmä oli vakiintunut vallitsevaksi. (Penttinen 2002, 12–16.)

Matkaviestinjärjestelmien toinen sukupolvi GSM (*Global System for Mobile Communications)* tuli markkinoille 1990-luvun alussa. Se oli digitaalinen, automaattinen – ja ennen kaikkea – koko Euroopan kattava järjestelmä. Ensimmäinen GSM:n versio toimii 900 MHz:n taajuudella, ja tämän lisäksi käytössä ovat GSM 1800 ja lähinnä Amerikassa käytettävä GSM 1900. Alun perin Euroopan kattaneesta järjestelmästä on kasvanut yksi maailman laajimmista ja eniten käytetyistä matkaviestinjärjestelmistä. Vaikka muitakin verkkoja on käytössä, GSM:n toiminta-alue kasvaa kasvamistaan. (Penttinen 2002, 16.) Kehitys ei ole kuitenkaan päättynyt tähän, vaan kolmannen sukupolven 3G-järjestelmä on ollut jo pitkään kehitteillä ja markkinoilla. Tämä sukupolvi ei kuitenkaan näytä syrjäyttävän edellistä, vaan GSM jatkaa toiminnassa tukien uusia verkkoja. Kolmannen sukupolven anti liittyy multimediaan; asiakkaiden käyttöön ovat tulleet multimediapuhelimet ja multimediaviestien lähettäminen ja

vastaanottaminen. (Penttinen 2002, 20–21.) Kehitys jatkuu edelleen, ja sen myötä olemme saaneet kuulla mm. seuraavista: UMTS, WAP, GPRS, MMS, 4G, W-LAN, Mokkula ja niin edelleen – loputtomiin.

Matkapuhelinpenetraation kasvu on ollut Suomessa huimaa, ja Nokian voittokulku on edennyt käsi kädessä kännyköiden käyttäjien lisääntyessä. Silloisen Telen Matkaviestinverkkojen johtaja Aimo Koski on todennut, että kasvu vuosien 1971 ja 1991 välillä noudatti kaavaa 10-kertaiseksi kymmenessä vuodessa. Kehitys välillä 1991–2001 on ollut vielä nopeampaa käyttäjien määrän noustessa 2 500 käyttäjästä yli 4 miljoonaan. (Penttinen 2002, 17–18.) Seuraavasta Tilastokeskuksen kuviosta näkyy hyvin matkapuhelinliittymien suosion kasvu kiinteiden puhelinliittymien kustannuksella:

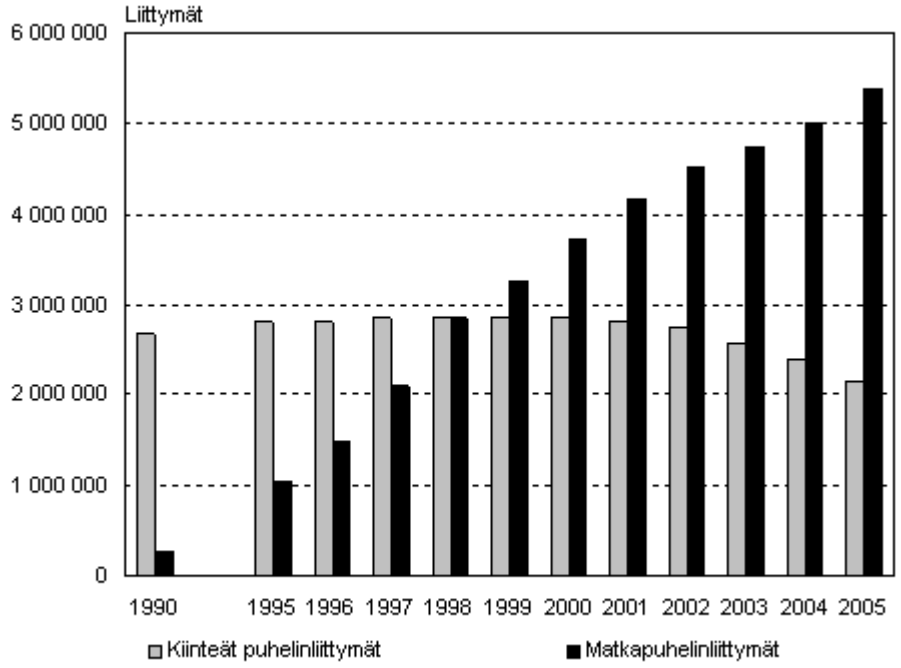

Kuvio 1. Kiinteiden puhelinliittymien ja matkapuhelinliittymien määrät vuosina 1990 ja 1995–2005 (Tilastokeskus 2006).

Kännykkä yhdistää 2000-luvulla eri ikäryhmät lapsista vanhuksiin, sillä nykyisin matkapuhelinliittymiä on Suomessa jo yli kuusi miljoonaa ja matkapuhelin on 91 prosentilla suomalaisista. Matkapuhelin on käytössä kaikilla ikäryhmässä 15–35-vuotiaat. (Liikenne- ja viestintävirasto 2007.) Vuonna 2002 arveltiin matkaviestinten käyttäjämäärän maailmassa lähenevän kahta miljardia vuoteen 2010 mennessä. (Penttinen 2002, 17.) Tilastovirastot ovat kuitenkin keränneet huonosti tietoa

matkapuhelimista esim. Euroopassa. Tietoa on saatavissa operaattoreilta, mutta tietojen luotettavuuteen liittyy ongelmia. Matkapuhelintiheys on kuitenkin Euroopassa huomattavasti korkeampi kuin Yhdysvalloissa (Nurmela ym. 2002, 13–14.) Huhtikuussa 2008 saavutettiin 3 miljardin kännykkäliittymän merkkipaalu, ja vuosittain lähetetään noin lähes kymmenen miljardia tekstiviestiä (GSM World 2008).

Tekstiviesti keksittiin 1980-luvun alkupuolella vahingossa, ja se päätyi GSM-järjestelmän viestintäominaisuudeksi. Varsinaisena tekstiviestin keksijänä meillä Suomessa pidetään diplomi-insinööri Matti Makkosta, joka Posti- ja telelaitoksen Radioverkko-osastolla työskennellessään ideoi ”tekstinäpeltämisen” periaatteen, kuten hän itse keksintöään kutsui. Alkuperäinen visio koski vain viestien talon sisäistä työkäyttöä, mutta pian siviilikäytön hyödyt huomattiin ja pohjoismainen matkapuhelintyöryhmä sisällytti tekstiviestin asiakkaille tarjottavaksi GSM-ominaisuudeksi. Operaattorin lähettämät ilmoitus- ja tiedotusviestit tulivat asiakkaiden käyttöön Suomessa vuoden 1994 aikana, mutta vasta Nokian tuotua markkinoille uuden, tekstiviestiominaisuuksin varustetun puhelimen samana vuonna matkapuhelimesta näppäiltyjen tekstiviestien lähetys oli mahdollista. Tekstiviestit tulivat kuitenkin esimerkiksi Radiolinjan liittymien perusominaisuuksiksi vasta vuodesta 1995 lähtien. Tätä ennen SMS-mahdollisuus oli tilattava operaattorilta erikseen. (Wikipedia 2008; Sokala 2002, 11–12.)

Tekstiviestien suosio kasvoi eksponentiaalisesti, kun ne tulivat kaikkien liittymäasiakkaiden käyttöön. Vuonna 1996 Soneran asiakkaat lähettivät keskimäärin alle kaksi tekstiviestiä liittymää kohden kuukaudessa, ja vuoden kuluttua vastaava luku oli neljä. Vuonna 1998 tekstiviestien määrä nousi jo 13:een, ja vuoden kuluttua viestejä lähetettiin kuukaudessa lähes 20 jokaisesta suomalaisesta liittymästä eli yhteensä yli 650 miljoonaa koko vuonna. (Case Mobile Finland 2000, 26.) Seuraavasta Tilastokeskuksen kuviosta käy ilmi tekstiviestien määrän kehitys 2000-luvulla.

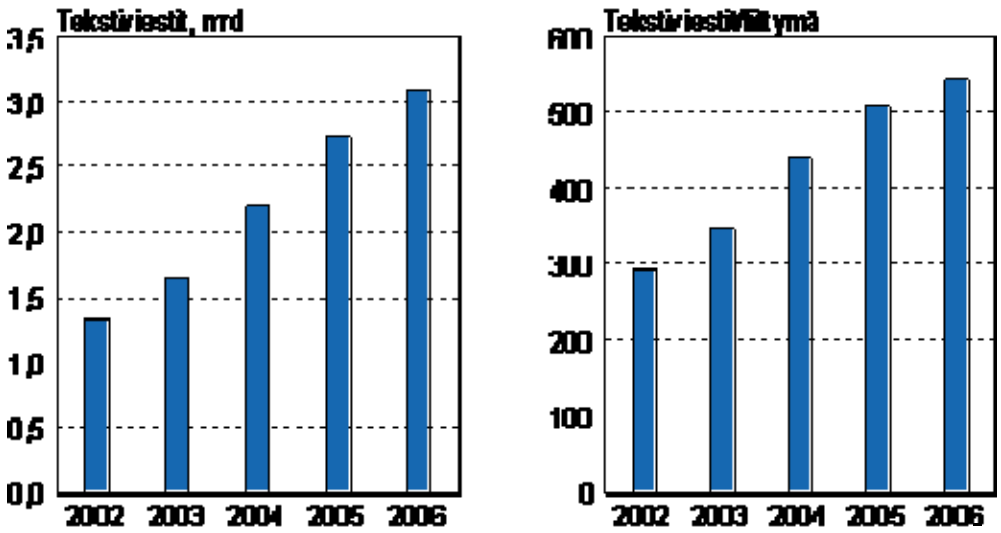

Kuvio 2. Matkapuhelimista lähteneiden tekstiviestien määrä sekä tekstiviestit keskimäärin liittymää kohden vuosina 2002–2006 (Tilastokeskus 2007).

Viestintäviraston viimeisimpien tilastojen mukaan vuonna 2007 tekstiviestejä lähetettiin maassamme kaikkiaan noin 3,2 miljardia eli 200 miljoonaa enemmän kuin edellisvuonna. Yhtä liittymää kohden lähetettiin keskimäärin 530 viestiä. (Uotinen 2008.) Puolitoista tekstiviestiä päivässä jokaisesta maamme kännykästä on kunnioitettava määrä. Tekstiviestien lähettämisessä on kuitenkin selvä ero sukupuolien välillä: naiset lähettävät päivittäin tekstiviestejä huomattavasti enemmän kuin miehet (Nurmela – Ylitalo 2003, 27).

Yksi selitys tekstiviestien suosiolle on, että niiden lähettäminen koettiin halvaksi, vaikka Evli Pankin laskelmat ovat osoittaneet, että eurooppalaiset operaattorit laskuttivat tekstiviesteistä moninkertaisen hinnan dataviesteihin verrattuna ja siksi ne olivatkin oikea rahasampo operaattoreille. Tekstiviestit maksoivat ennen euroaikaa noin markan eli seitsemäntoista senttiä. (Sokala 2002, 12–13.) Nykyään hinnat ovat laskeneet ja tekstiviestejä voi lähettää halvimmillaan muutamalla sentillä. Tekstiviestien suosio oli odottamaton, koska mikään yritys ei edes panostanut niiden markkinointiin. Niiden käyttö laajeni, koska tutut kertoivat tekstiviesteistä toisilleen ja ihmiset kiirehtivät hankkimaan matkapuhelimen ja liittymän itselleen, jotta eivät jäisi uuden viestintäkanavan ulkopuolelle. Koska tekstiviestit olivat halvempia kuin puhelut, niiden ensimmäisiä suurkäyttäjiä olivat lapset ja nuoret. (Mts. 13–14.)

Myös yliopisto-opiskelijoiden keskuudessa tekstiviesteistä tuli edullisuutensa vuoksi erityisen suosittu viestintäkanava. Vielä vuosina 1995–1997 matkapuhelimen omistaminen ja tekstiviestien lähettäminen oli suhteellisen harvinaista yliopisto-opiskelijoiden keskuudessa, mutta pari vuotta myöhemmin lähes kaikilla oli kännykkä. Esimerkiksi Porissa tehdyn tutkimuksen mukaan vuonna 2000 opiskelijoista enää vain 3 prosenttia ei omistanut kännykkää ja tekstiviestejä he lähettivät keskimäärin 50–140 kuukaudessa (Ketamo – Multisilta 2001, 13). Aineistoni ensimmäiset tekstiviestit ovat huhtikuulta 1999, jolloin tekstiviestien lähettäminen oli Suomessa siis jo arkipäivää. Samana vuonna saattoi kuitenkin saada suunnatonta kiinnostusta osakseen, jos Euroopassa matkaillessaan lähetti tekstiviestejä koti-Suomeen (ks. esim. Suoninen 2004, 49). Muualla maailmassa ihmeteltiinkin 1990-luvulla Suomea, jossa melkein jokaisella oli matkapuhelin, ja suomalaisia, jotka näpyttelivät tekstiviestejä, minkä ehtivät (ks. esim. Roos 1993 ja 1994;Klee – Bensko 1999; Räty 2000).

Suomalaiset olivat maailman kärkeä kännyköiden liittymätiheydessä koko 1990-luvun (Åkermarck 2000, 13). Olemme kuitenkin menettäneet johtoasemamme 2000-luvun kuluessa, sillä emme kenties enää ole maailman runsaskännykkäisin kansa emmekä ainakaan ahkerimpia tekstiviestien lähettäjiä. Liikenne- ja viestintäministeriön (2006) markkinakatsauksen mukaan, jossa vertailtiin Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan, Saksan, Ison-Britannian ja Italian tekstiviestimarkkinoita, ahkerimpia tekstailijoita olivat tanskalaiset, jotka lähettivät kuukaudessa keskimäärin 149 tekstiviestiä jokaisesta liittymästä. Suomessa tekstiviestejä lähetettiin vastaavasti 44 ja Ruotsissa 20. Nokian rahoittaman tutkimuksen mukaan eurooppalaiset jäivät kuitenkin selvästi jälkeen filippiiniläisten innosta, koska Filippiineillä lähetettiin jo vuonna 2002 keskimäärin 10 tekstiviestiä päivässä maan jokaisesta liittymästä, mikä on kaksinkertainen määrä verrattuna maailman keskiarvoon (Pertierra ym. 2002, 88).

2.2. Uuden viestintäyhteisön ilmiöt

Kännykkäyhteisön synty lähti liikkeelle hyvin pienestä, eikä kukaan osannut arvioida tulevien vuosikymmenien aikana tapahtuvaa viestintäkulttuurin muutosta niin mullistavaksi kuin siitä todellisuudessa kehkeytyi. Suomessa on jo kauan sitten siirrytty matkapuhelimen omistamisen juppiudesta ja sen puhtaasta statussymboliarvosta kännykän hyötykäyttöön. Suomalaiset ovat sisäistäneet matkaviestinverkkojen tuoman

liikkumisen vapauden, minkä vuoksi kännykän omistaminen on jo oletusarvo niin aikuisikään ehtineillä kuin nuorisollakin. (Penttinen 2002, 19.) Tekstiviestien suosio taas perustuu niiden edullisuuden lisäksi myös siihen, että ne mahdollistavat nopean ja hiljaisen yhteydenpidon. Paljolti juuri tekstiviestikulttuurin ansiosta sadoistatuhansista nuorista muodostui vuosituhannen vaihteessa muutamassa vuodessa todellinen postmoderni mobiilisukupolvi, jonka omaksumat toimintamallit alkoivat vähitellen heijastua myös aikuisten viestintään ja suomalaiseen työelämään.

Kännykkää käytetäänkin nykyään mitä moninaisimpiin tarkoituksiin: sillä hoidetaan työasioita ja parisuhdetta, pidetään yhteyttä ystäviin ja sukulaisiin – puhumattakaan puhelimen lisätoimintojen tarjoamista mahdollisuuksista (elämänhallinta, dokumentointi, viihde, pelit). Ennen kaikkea se on väline sosiaalisen verkoston kartuttamiseksi ja ylläpitämiseksi. Julkisilla paikoilla kännykän käyttö voi liittyä myös eskapismiin. Näennäinenkin käyttö eristää käyttäjänsä ympäristöstään ja tekee hänestä tavallaan näkymättömän. Kenties suomalaisten suuri innostus kännyköihin perustuu osittain siihen, että ihminen pystyy rakentamaan itselleen suojamuurin tuntemattomia ihmisiä vastaan puhumalla tai tekstaamalla kännykällä omien tuttujensa kanssa. (Suoninen 2004, 83.)

Tekniikan Maailmassa esiteltiin GSM-tekstiviestipalvelua kesällä 1997, jolloin palvelun todettiin olevan monelle matkapuhelimen omistajalle vielä tuntematon. Esittelyssä nostettiin esiin tekstiviestien etu erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa matkapuhelimen käyttö muuten on häiritsevää tai sopimatonta. Artikkelissa todettiin myös muutaman rivin tekstiä voivan kertoa jopa enemmän kuin tuhat sanaa. (Ylönen 1997, 120–122.) Miten oikeassa artikkelin kirjoittaja olikaan, sillä pian Suomessa jo pohdittiin rajoituksia matkapuhelimien häiritsevälle käytölle sairaaloissa, kouluissa, julkisissa kulkuvälineissä ja yleensäkin julkisilla paikoilla tekstiviestien lisätessä suosiotaan. Pian julkaistiin aikuisille niin kännykän käyttöön kuin kännykkäetikettiinkin liittyviä oppaita (mm. *Kisällin opas* 1998; *Etikettikirja matkapuhelimen käyttäjälle* 1998; *Kännykänkäyttäjän ABC* 2001; *Matkapuhelin tutuksi* 2001). Nuorten matkapuhelinten käytön tutkimuksen pohjalta julkaistiin tekstiviestinnän pikaopas *Antero heittää hälärin* (2000), joka on kokoelma nuorten keräämiä nasevia tekstiviestejä, hymiöitä ja kännykkäslangia. Jyrki J. J. Kasvi (2002) kirjoitti niin ikään edellistä tietopuolisemman *Tekstarimania*-oppaan, jossa hän esittelee niin viestintämuodon teknisiä ominaisuuksia ja historiaa kuin erilaisia hymiöitä, lyhenteitä, tekstikuvia jne.

Viestien kirjaaminen muistiin oli ja on edelleen suosittua nuorten keskuudessa, koska puhelimen muisti on rajallinen. Tähän tarkoitukseen on julkaistu erilaisia muistikirjoja, kuten *Tekstarit-tekstiviestipäiväkirja* (2001), joihin voi kopioida itselle merkityksellisimmät viestit ja arkistoida ne kuin entisajan rakkauskirjeet ikään. Toisaalta vastaanotettujen hupi-, kierto-, ketju- ja joukkoviestien välittäminen on suosittua niin nuorten kuin aikuistenkin keskuudessa. Koska tekstiviesti koetaan puhelua tai kasvokkaista kontaktia helpommaksi tavaksi ottaa ensikontakti vieraaseen ihmiseen ja erityisesti mielitiettyyn, näissä viesteissä on usein aiheena rakkaus ja parisuhteen kiemurat. Mobiiliajan romeoita helpottamaan on julkaistu erilaisia tekstiviestikokoelmia, kuten *Tekstiviestejä sinulle* (Koivulahti ym. 2000) ja *Viestejä rakkaalle* (Koivulahti ym. 2001). Viime vuonna julkaistiin vieläpä aikuisten oma opas parisuhteen hoitoon tekstiviestein. *HEI HALOO :)! Täydellinen opas tekstiviestittelyyn* (Setälä – Lampi 2007) kertoo tekstiviestien kuuluvan nykyään yhtä lailla aikuisten viestintään ja ihmissuhteiden hoitoon kuin nuortenkin.

Vuosituhannen alussa saimme tutustua tekstiviestien synnyttämään ennennäkemättömään ilmiöön, tekstiviestipohjaisiin tv-chatteihin, jotka ovat saavuttaneet nuorten keskuudessa suuren suosion, mutta näyttäytyvät aikuisille lähinnä sisällöttömänä kanavantäytteenä. Toisaalta tekstiviestit ovat löytäneet tiensä perinteisen sanataiteenkin pariin, esimerkiksi Jouni Tossavaisen (2001a) tekstiviestimittaisten runojen muodossa sekä modernien runokilpailujen tuottamissa tekstiviestimittaa hyödyntävissä kokoelmissa (esim. *160 merkkiä rakkaudesta* 2007). Maailman ensimmäinen tekstiviesteistä rakentuva romaanikin on julkaistu luonnollisesti Suomessa; Hannu Luntiala kirjoitti jännityskertomuksensa kokonaan tekstiviestien muotoon romaanissaan *Viimeiset viestit* (2007).

Monet muut taidemuodot ovat myös kommentoineet matkapuhelinten käyttöä. Popmusiikissa Pauli Hanhiniemi on säveltänyt ja sanoittanut kappaleen *Tekstiviestin jälkeen*, *ja* Mikko Alatalo on kuvannut digirakkautta ja tekstailua kappaleessaan Digi-digi-digi[1]. Sarjakuvista Jussi "Juba" Tuomolan *Viivi ja Wagner* on vuosikausia kommentoinut mm. modernin mobiiliajan viestintätapoja: milloin Wagner syö lörpöttelevän kanssamatkustajansa matkapuhelimen ja milloin hän saa lyhennettyjä kirjallisuusklassikoita tekstiviesteinä kännykkään (ks. liite 3). Tekstiviestit ovat

ujuttautuneet jopa vakavasti otettavaan taiteeseen, sillä Porin taidemuseon *Phenomenon*-näyttelyn osana on kevään 2008 aikana ollut taiteilija Kalle Hammin luoma *SMS School of Mobile Studies* -taidekoulu, jonka on voinut suorittaa tekstiviesteillä. Opintojen tehtävät on tiivistetty englanniksi tekstiviestislangilla tekstiviestin mittaisiksi. Tekstiviesteillä saa tehtäviä, jotka suorittamalla voi edetä halutessaan lopputyöhön asti. (Hamm 2008a, Hamm 2008b.)

Ihmisten kekseliäisyydelle ei tunnu siis olevan rajoja, koska kännykälle ja tekstiviesteille löytyy koko ajan uusia käyttösovelluksia. Tämä viestinnän mahdollisuuksien kirjo on otettu huomioon opetuksessakin ja ohjaajan viestintäaiheisessa virikekirjassa *Kirjekyyhkystä kännykkään* (Koivula – Irjala 2006) annetaan neuvoja niin viestinnän historiaa käsittelevän tietokilpailun järjestämiseen kuin muihinkin kännykän käyttöön liittyviin peleihin ja leikkeihin. Sanomalehdistä saamme lukea vakavammin otettavasta kännykän sovelluksesta eli juuri kehitteillä olevasta massatekstiviesteihin perustuvasta varoitus- tai hätäviestijärjestelmästä, johon saatiin idea tsunamikatastrofin viestintäongelmista. Toiminnassa ovat jo mitä moninaisimmat tekstiviestipohjaiset palvelut: tekstiviestillä voi tilata säätiedot, urheilutulokset, viihdeuutiset, verotiedot, osoitteet ja puhelinnumerot sekä omistajan ja auton tiedot rekisterinumeron perusteella. Toimiipa Suomessa tekstiviesteihin perustuvia nuorten palvelevia puhelimiakin.[2] Aikuisten mielenkiinnon ovat toisaalta herättäneet sanomalehtien tekstaripalstat, joilla kuka tahansa voi tekstiviestin verran kommentoida elämänmenoa. Vilkkaimmin keskustelua ovat kaikkien yllätykseksi herättäneet politiikka ja ennen kaikkea tekstiviestihallitukseksikin nimetyn valtion johtoelimen innokkaimmat näpyttelijät: entinen ulkoministeri Ilkka Kanerva ja pääministeri Matti Vanhanen.

Helsingin Sanomien verkkoversion HS.fi-sivuston toimittaja Paavo Rautio (2008) toi 14.4.2008 pääkirjoituksessaan esiin ajatuksen siitä, miten jopa Euroopan unionin huippukokousten tehokkuutta voisi parantaa tekstiviestein. Hänen mukaansa kokoukset olisi parasta käydä tekstiviestien välityksellä, koska tämä takaisi viestinnän ytimekkyyden, tuloksellisuuden ja edullisuuden. Tekstiviestien lähettäminen ei ole kallista, ja niiden kääntäminen pitkien, kapulakielisten loppuasiakirjojen sijaan kävisi käden käänteessä. Ratkaisu palvelisi eurooppalaisia myös harkinnan tuomalla

---

[1] Digirakkaudesta lisää ks. Paunonen – Suominen 2004.
[2] Lisätietoja Textari-Helpistä ks. Liinamaa – Mäkipere 2007.

puhuttelevuudella ja ilmastotavoitteiden saavuttamisella lentomatkailun käydessä turhaksi. Raution vision mukaan ”lauseet lyhenisivät, kieli selkiytyisi ja itsestäänselvyydet jäisivät pois”. Näin pitkälle siis on tultu.

2.3. Aikaisempi tutkimus

Kännykkäkulttuuri on herättänyt tutkijoiden kiinnostuksen, ja varsinkin sosiologian alalta julkaistiin 1990-luvun lopussa ja 2000-luvun alussa tutkimustuloksia tiheään. Ensimmäisen kännykkäkulttuuria kattavasti selvittävän tutkimuksen toteuttivat Helsingin yliopiston tutkijat Timo Kopomaa ja Pasi Mäenpää sosiaalipolitiikan ja sosiologian laitoksista. Tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella aikuisten matkapuhelimen käyttöä ja sosiaalisia merkityksiä osana kaupunkikulttuuria ja urbaania elämäntapaa. Telecom Finlandin ja Nokian rahoittama tutkimus toteutettiin vuoden 1997 aikana ja sen pohjalta kirjoitettiin raportti vuonna 1998. (Kopomaa 2000, 5—6.) Vuosina 1999–2000 sosiaaliantropologi Kaisa Coogan ja mediatutkija Sonja Kangas puolestaan tutkivat 16–18-vuotiaiden nuorten kännykän ja internetin käyttökulttuureja Elisan rahoituksen turvin (Coogan – Kangas 2000).

Erityisesti nuorten matkapuhelimen käyttöä tarkastelevien lisätutkimusten pohjalta Timo Kopomaa julkaisi vuonna 2000 *Kännykkäyhteiskunnan synty* -teoksen, ensimmäisen perusteellisen esityksen suomalaisten kännykkäkulttuurista. Teoksessa Kopomaa toteaa matkapuhelimen vakiintuneen kaupunkikulttuurin ja urbaanin elämäntavan osaksi laitteena, jolla tavoitellaan ajallista ja sosiaalista tehokkuutta. Tekstiviestien avulla saavutetaan uudenlainen yhteisyys julkisessa tilassa. Etätyön mahdollistava kännykkä on myös kiireisen kaupunkilaisen toimisto. (Mts. 113–114, 119.) Pasi Mäenpää (2000, 133, 138) on puolestaan todennut, että kännykkä ei ole vähentänyt tai korvannut kasvokkaista kanssakäymistä päinvastaisesta oletuksesta huolimatta, vaan on itse asiassa edistänyt kasvokkaisia kohtaamisia, koska varsinkin 20–30-vuotiaat käyttävät kännykkää tapaamisten järjestämiseen. Kännykkä on tarjonnut mahdollisuuden ajasta ja paikasta riippumattomuuteen, mutta käyttäjät ovat pian omaksuneet omia ritualistisia tapojaan siten, että yhteyksiä otetaan tiettyinä aikoina ja tietyissä paikoissa, eli voidaan puhua kännykän synnyttämästä liikkuvasta lokaalista yhteisöstä.

Juuri nuorten medioiden käyttöä on tutkittu ahkerimmin. Lasten ja nuorten kännykän ja medioiden käyttöön liittyviä tutkimusprojekteja on toteutettu mm. Jyväskylän yliopiston Nykykulttuurin tutkimusyksikössä ja Tampereen yliopiston Tietoyhteiskunnan tutkimuskeskuksessa. Molempien yksiköiden tutkijoita on haastateltu useisiin lehtiin 2000-luvun alussa (ks. esim. Friman 2000; Hakanen 2000; Markkanen 2000). Jyväskylän yksikön mediasosiologi Annikka Suoninen aloitti työnsä vuonna 1987 tutkimalla lasten mediakäyttöjä ja erityisesti televisionkatselua. Sittemmin hän on laajentanut näkökulmansa lapsiin ja nuoriin ja heidän mediakäyttöihinsä yleensä. Suoninen väitteli aiheesta vuonna 2003 ja julkaisi seuraavana vuonna väitöskirjastaan *Mediakielitaidon jäljillä lyhennetyn* version Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisusarjassa. Tässä julkaisussa hän tarkastelee nykyisessä mediayhteiskunnassa tarvittavia perustaitoja, mediankäytön funktioita ja mediatuotannon tuntemusta sekä arvottamista, mutta ei julkaisuissaan juuri tarjoa matkapuhelimiin ja tekstiviesteihin erityisesti liittyviä näkökulmia. Suonisen (2004, 26) huomio, että uusmedioiden käyttö vaatii mediakielitaitoa, joka tarkoittaa ”kykyä *käyttää* medioita järkevästi omassa elämässä, *ymmärtää* medioiden kieltä ja *tulkita* mediasisältöjä kriittisesti”, pätee kyllä hyvinkin kännykän käyttöön.

Tampereen yliopiston Tietoyhteiskunnan tutkimuskeskuksessa vuodesta 1997 työskennellyt Eija-Liisa Kasesniemi on toiminut keskuksessa uranuurtajana lasten ja nuorten matkaviestinnän tutkimuksessa. Hän on julkaissut havaintoja suomalaisten nuorten matkaviestinnästä vuosilta 1997–1999 teoksessa *Kännyssä piilevät sanomat: nuoret, väline ja viesti* tutkija Pirjo Rautiaisen kanssa (Kasesniemi – Rautiainen 2001), artikkelin Äidinkielen opettajain liiton vuosikirjassa (Kasesniemi 2001) sekä laajempia linjoja käsittelevän ja ulkomaalaisille suunnatun englanninkielisen teoksen *Mobile Messages: Young People and a New Communication Culture* (Kasesniemi 2003). Julkaisuissa tarkastellaan suomalaisten lasten ja nuorten kännykän käyttöä ja tyrmätään mm. Kopomaan, Cooganin ja Kankaan väite, että tekstiviestintä olisi vain leikkimielinen viestintäkanava, joka ei sovellu henkilökohtaisten asioiden hoitoon ja on jo menettämässä hohtoaan. Päinvastoin Kasesniemen ja Rautiaisen mukaan mm. tekstiviestien käyttö monipuolistuu koko ajan: niillä ilmaistaan mitä moninaisimpia tunteita, hoidetaan parisuhdetta ja harjoitetaan itsereflektiota. (Kasesniemi – Rautiainen 2001, 143–148.) Toisaalta tekstiviestit huumori- ja hupikäytössä ovat hyvin yleisiä mm. Ulla Lipposen (2008) tekemän tekstiviestiperinteen lajeja ja keskeisiä teemoja selvittelevässä tutkimuksessa.

Tutkijat erottavat tekstiviestin kuitenkin tiukasti sähköpostista; heidän mukaansa tekstiviesti tulee lähemmäksi kirjoitettua puhetta kuin sähköpostia tai kirjettä. Itse asiassa tekstiviesti muistuttaa enemmän internetin reaaliaikaista viestien vaihtoa, kuten Microsoftin MSN Messenger -ohjelmaa. (Kasesniemi – Rautiainen 2001, 148–149.) Tekstiviestien kielestä Kasesniemi ja Rautiainen ovat havainnoineet mm. isojen ja pienten kirjainten, välimerkkien, vieraskielisten ilmausten ja lyhenteiden sekä hymiöiden käyttöä. He myös toteavat, että ennakoiva tekstinsyöttö ei ole saavuttanut suurta suosiota nuorten keskuudessa, koska se pohjautuu kännykän sanakirjaan, joka tuntee vain yleiskielen sanat. Tutkimusten pohjalta on nimittäin selvää, että ei ole yhtä ainutta tekstiviestikieltä vaan lähettäjän murretausta näkyy kirjoituksissa. Yleisestä oletuksesta huolimatta nuoret ovat myös osoittaneet, että he osaavat käyttää erilaisia tyylejä viesteissään niiden vastaanottajan mukaan ja kehittyvät viestijöinä ajan kuluessa. (Kasesniemi – Rautiainen 2001, 177–182.) Kasesniemi työskentelee nykyään VTT:llä ja on tutkinut myös matkapuhelinten kuva- ja videoviestintää. Hän valmistelee kulttuurientutkimuksen alaan sijoittuvaa väitöskirjaa suomalaisnuorten tekstiviestinnästä.

Kasesniemen ja Rautiaisen lisäksi Marianne Toriseva (2005) on tarkastellut tekstiviestejä (kon)tekstintutkimuksena viestien käyttötarkoituksen näkökulmasta, mutta Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskuksen silloinen erikoistutkija, professori Minna-Riitta Luukka (2000b) on lähes ainoana Suomessa tutkinut nimenomaan uusmedioiden tuottamaa kieltä ja sen muutosta. Hän johti Suomen Akatemian rahoittamaa Suomalaisen mediakulttuurin murros -hanketta, jossa tutkittiin mm. nuorten uusmedian käyttöä, sen tekstejä ja kieltä (Luukka ym. 2001). Uuskielien tutkimuksessa on keskitytty kuitenkin paremminkin tietokonevälitteiseen viestintään, kuten sähköpostin (ks. esim. Luukka 2000a), chatin, IRC:n (ks. esim. Laihanen 1999; Jung 2004), MUD:n jne. tutkimiseen. Ruotsissa Göteborgin yliopiston tutkija Ylva Hård af Segerstad (2005, 3–8) on analysoinut tekstiviestejä ja kielen muutosta tietokonevälitteisen viestinnän ohella ja väitellyt kirjoitetun kielen mukautumisesta tietokonevälitteisen viestinnän tarpeisiin vuonna 2002. Varsinkin Yhdysvalloissa tämä kiinnostus oli jo 1990-luvulla ehtinyt vakiintua omaksi tieteenalakseen. *Computer-Mediated Communication* eli CMC-tutkimus on poikkitieteellinen ala, joka on kiinnostunut niin lingvistisistä, yhteiskunnallisista, kulttuurienvälisistä kuin feministisistäkin seikoista tietokonevälitteisessä viestinnässä.

Aiheesta on julkaistu tutkimuksia ja artikkelikokoelmia (esim. Herring 1996; Davis – Brewer 1996; Snyder 1998) ja internetissä on kahden, alan lehden artikkelikokoelmat (*CMC Magazine* ja *Journal of Computer-Mediated Communication*). Amerikassa tekstiviesti-ilmiö on vasta heräämässä, joten tutkimusta lienee tulossa tulevaisuudessa.

Lingvististä tutkimusta kännyköistä ei aineiston keruun aikaan ollut julkaistu juuri lainkaan: kielitieteelliset näkökulmat rajoittuvat lehtiartikkeleihin ja lyhyisiin mainintoihin teknillis- tai yhteiskuntatieteellispainotteisissa teoksissa. Suomessa, Pohjoismaissa ja Euroopassa tekstiviestit alkoivat kuitenkin kiinnostaa niiden yleistyessä, ja erityisesti vuodesta 2002 lähtien eri näkökulmia on tutkittu yliopistojen opinnäytetöissä kautta maan. Ensimmäinen tekstiviestien kieltä käsittelevä pro gradu -tutkielma on Liisa Lumilan (2000) nuorten tekstiviestien kielen äänne- ja muoto-opillisia puhekielisyyksiä ja muita erityispiirteitä tarkastellut tutkimus. Tämän lisäksi on tutkittu mm. tekstiviestejä keskusteluna (Kukko 2002), suomenruotsalaisten chat-viestintää (Ahti 2002), matkapuhelinslangia (Ossi 2004), tv-chatin piirteitä (Toivanen 2003; Kuorilehto 2003; Kankkunen 2003; Vuorenmaa 2006) ja hymiöitä (Vauras 2006), mutta yhtään lisensiaatintutkimusta tai väitöskirjaa aihe ei ole vielä Suomessa poikinut. Tehdyistä opinnäytetöistä poiketen tässä tutkimuksessa ei tarkastella ainoastaan tekstiviestikielen tunnusomaisia piirteitä vaan keinoja, joilla viestien ilmaisua voidaan lyhentää. Aineisto on myös huomattavasti suurempi kuin aiemmissa opinnäytetöissä, joissa on tutkittu pääsääntöisesti alle sadan viestin korpuksia.

3. Tekstiviestien kieli

3.1. Tiivis uuskieli

Matkapuhelin on saanut lähes kaikki suomalaiset näpyttelemään tekstiviestejä. Nekin, joille postikortin kirjoittaminen on aivan mahdoton ajatus, saattavat kirjoittaa useita tekstiviestejä viikossa, vaikka kännykän näppäimistö on varsin hankala väline kirjoittamiseen, koska näppäimiä on vähän ja jokaisella on useita toimintoja. Pasi Heikura (2007) on havainnut, että tekstiviestien lähettäminen on poikinut aivan oman kielensä, joka on käytössä taloudellinen, mutta toimii myös eräänlaisena salakielenä lujittaen ryhmähenkeä. Etenkin nuorten samanhenkisissä ryhmissä on suosittua ilmaista itseään erilaisin lyhentein, akronyymein ja hymiöin. Hänen mukaansa

perinteinen kielioppi on tekstiviestimaailmassa uudelleen kirjoittamisen tarpeessa. Samoilla linjoilla on Jyrki J. J. Kasvi (2002, 14–16), joka korostaa, että tekstiviestien lyhyessä ilmaisussa itse sanavalintoja tärkeämpää ovat asiayhteys ja sanojen painotukset väärinkäsitysten välttämiseksi. Tämän vuoksi tunteita ja äänenpainoja kuvataan tekstiviesteissä erilaisin keinoin kuin perinnäisessä kirjoitetussa tai suullisessa viestinnässä.

Tekstiviestien ja sähköisen viestinnän synnyttämä uuskieli onkin herättänyt huolen suomen kielen rikkauden säilymisestä ja nuorten luku- ja kirjoitustaidosta. Huoli nousi esiin erityisesti 2000-luvun alussa ja ilmeni erilaisissa yhteyksissä. Keväällä 2000 kohistiin äidinkielen ylioppilaskirjoitusten heikosta tasosta ja aiheeseen liittyen turkulaisessa kaupunkilehdessä julkaistiin pilapiirros, jossa äidinkielen opettajat tekstittävät toisilleen opettajainhuoneessa seuraavasti: *"Ainekirj. Taso laskee. Mix??", johon toinen vastaa: "Ei os. Sanoa:??"* (liite 2). Turun kirjamessuilla syksyllä 2001 eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen puolestaan toi esiin huolensa siitä, miten lasten lukuharrastus kuihtuu pahimmillaan vain tekstiviestin mittaiseksi kyvyksi. Hän esitti tulevaisuuden kauhukuvana *Seitsemän veljeksen* kännykkäversion: "*JussiTommiApeSimppaTimppaLare ja Eero oli koulukiusattuja. Ne yritti opetella lukeen. Eero oppi mut sekin pinnas koulusta. Härät ajo ne kivelle ja talo palo.*" Tähän huoleen kirjailija Jouni Tossavainen (2001b) vastasi tuolloin kriittisesti: Mihin johtaakaan se, että lapset ja nuoret kirjoittavat entistä enemmän ja nopeammin ja lukevat jatkuvasti toistensa tuotoksia? Onko meillä todellakin syytä niin suureen huoleen?

Toisaalta voidaan todeta, että kieli yleensäkin puhuttaa entistä enemmän ja jopa tavallinen kadunmies saattaa pohtia, miten joku asia ilmaistaan oikein. Tästä ilmiöstä kertovat sanoma- ja aikakauslehtien kieli-ikkunat ja erityisesti Ilta-Sanomien Kielipeli-palsta, jonne suomen kielen tutkijat ovat kirjoittaneet kielipakinoitaan vuodesta 1998 lähtien (ks. valikoitu kokoelma Kotilainen – Varteva 2002: *Maailman vaikein kieli*). Äidinkielen opettajain liiton vuosikirjassa vuodelta 1995 oltiin aikaansa edellä ja pohdittiin yli kymmenen vuotta sitten suomen kieltä ja kirjoittamista uusien välineiden asettamassa valossa avoimin mielin: "Kun uusi väline tuo kirjoitustaitoon uudet merkit ja uuden ympäristön, on aika tarkistaa käsityksiä kirjoitustaidosta ja sen tehtävistä. Mitä, miten ja miksi nykysuomalainen yhteiskunta kirjoittaa? Miten muuttuvat tekstin tuottamisen tarkoitukset, tekstilajit, kielenkäytön normit – koko käsitys kirjallisesta

viestinnästä? Miten muutokset näkyvät kouluissa ja koulutuksessa?" (Koli – Tolkki-Tammi 1995, 5.)

Näihin kysymyksiin professori Minna-Riitta Luukka vastasi vuonna 2000. Hän nimitti nuorten teksti- ja sähköpostiviesteissä käyttämää kieltä uussuomeksi ja rauhoitteli, että kaikki nuorten kirjoittamat viestit eivät ole välimerkittömiä, puhekielisiä, typiste- ja slangisanoja pursuavia tynkiä. Tekstiviestit ja sähköposti ovat paremminkin tuoneet mukanaan erilaisia kielenkäyttötilanteita, joissa myös kielenkäyttö on erilaista. Tämä on aivan luonnollista, ja olisi paljon huolestuttavampaa, jos emme osaisi mukautua tilanteen mukaan ja käyttää monenlaisia suomen kieliä. Hän toi lisäksi esiin, että kirjoitus ja puhe ovat aina eläneet rinnakkaiseloa kulttuurissamme ja nuorisokieli oli olemassa jo ennen kännyköitä ja tietokoneita. Opetuksen tehtävä onkin kehittää nuorten kielellistä tietoisuutta ja korostaa, että erilaiset kielenkäytön tilanteet vaativat erilaisen kielimuodon käyttöä. (Luukka 2000b, 14–15.)

Äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja Ilmari Vauras (2008, 210–211) on tutkinut verkkokeskustelujen kieltä ja lohduttaa Luukan tavoin, että uusi kielimuoto, verkkosuomi, on puhekielistä keskustelua, jota käytetään virallisen nykysuomen rinnalla. Nettikielelle ovat ominaisia mm. hymiöt, lyhenteet, puhekielisyys, leikillisyys ja luovuus. Näin ollen huoli suomalaisten kielitaidon heikentymisestä on turha, koska verkkokeskustelijat hallitsevat nopean ilmaisunsa lisäksi normien mukaisen kirjakielen ja valitsevat sopivan kielimuodon tilanteen mukaan. Itse asiassa madaltunut kynnys tekstien tuottamiseen on toteuttanut äidinkielen opettajien ikiaikaisen toiveen siitä, että nuoret lukisivat ja kirjoittaisivat enemmän. Koska yleiskielen konventiot ja oikeinkirjoitussäännöt eivät sido kirjoittajaa ja oleellista on vain viestin ymmärrettävyys, verkkokieltä tuotetaan ennennäkemättömän luovalla tavalla.

Kaiken kaikkiaan mediatarjonta on nykyään huomattavasti puhekielisempää, tuttavallisempaa, jutustelevampaa ja viihteellisempää kuin kymmenen tai kaksikymmentä vuotta sitten. Ainoa huolemme on, että saisimme uusmediaan tarjolle lisää laadukasta suomenkielistä sisältöä, koska teknologia arkipäiväistyy eikä jaksa kauaa kiinnostaa sellaisenaan. Sisältö on se, mikä kiinnostaa. Yksi originelli oivallus aikamme ongelmaan on toimittaja Roope Lipastin kirjoittama, kännykkään ladattava *ABCkiria* (2007) – *Agricolaa a:sta ö:hön*, jonka avulla voi opiskella Agricolan sanastoa, saada tietoa merkkimiehen elämänvaiheista ja tuotannosta ja testata omat tiedot pelin

muodossa. Toisaalta tekstiviestien tiivis kieli näyttää sopivan runoihin mainiosti. Tämän todistaa jo se, että Suomessa on järjestetty useita runokilpailuja tekstiviestimitassa. Kirjailija Jouni Tossavainen (2001a, 21) tiivistää tekstiviestimittaisessa runossaan tekstiviestien olemuksen osuvasti:

Lähetä yksi kirjain
tai vaikka 2
niin tiedän, kaikki hyvin
Kokonainen sana
juurihoito

3.2. Kielen variaatio ja muutos

Kielessä ilmenee aina vaihtelua eli **variaatiota**, koska ympäristö, aika, käyttäjät, käyttöyhteys ja välineet muokkaavat ilmaisua haluttuun muotoon. Ajan kuluessa variaatio johtaa usein myös muutokseen. Variaatiota ilmentävät käytössä olevat kielimuodot: **yleiskieli**, **puhekieli** ja **murteet**. Ne muodostavat pitkän jatkumon tiukasti normitetusta kirjakielestä sivistyneen puhekielen kautta arkiseen puhekieleen ja edelleen paikallisiksi puhekieliksi ja murteiksi. Niin yleiskieli kuin kansanomaiseksi luonnehdittu arkinen puhekieli pohjautuvat olennaisilta osiltaan murteiden perintöön. (Ikola 2004, 165–167; Tuomi 1989, 55–56.)

Suomen **kirjakieli** luotiin yhtenäiseksi kirjalliseksi kielimuodoksi suullisen kielen pohjalta, ja siten se perustuu olennaisesti murteisiin. Sen äänne-, muoto- ja lauserakenteissa ei ole juuri mitään, mille ei voisi osoittaa esikuvaa jostakin murteesta. Historiallisista syistä suomen länsimurteet ovat pitkälti määränneet kirjakielemme suuntaa. Itämurteet pääsivät merkittävässä määrin vaikuttamaan oikeastaan vasta 1800-luvun alkupuoliskolla niin sanotun murteiden taistelun ansiosta. (Tuomi 1989, 30–32.) Vaikka kirjakieli tietoisesti luotiin puhutun kielen pohjalta ja eri murteiden aineksia omaksumalla pyrittiin takaamaan sen ”murteettomuus” tai leimattomuus, kirjakieli on koko historiansa ajan ollut kaukana suullisesta kielenkäytöstä (Mielikäinen 2001, 4). Nykytilanteessa esiintyvä variaatio ei siis ole ollenkaan uusi ilmiö.

Miksi sitten ihmiset ajan kuluessa huolestuvat käytetyn kielen rappeutumisesta (vrt. mm. Nuolijärvi 2006, 19–24), jos variaatio on luonnollinen osa kielen olemusta? Miksi

tekstiviestien kielen syytetään tuhoavan nuorten kielitajun ja olevan syynä huonoihin tuloksiin ylioppilaskirjoituksissa? Huoli liittyy ilmiöön, jonka juuret juontavat historiassa aina kirjakielemme syntyyn saakka. Kun kieliyhteisöön syntyy kirjoitettu kielimuoto, siitä tulee nopeasti normi, **yleiskieli**, johon muuta kieltä verrataan. Sivistyneistön puhekieli alkaa pian muistuttaa tätä normia, ja siitä tulee julkisuuden kieli, jonka puhumista vaaditaan erityisesti virallisissa ja muodollisissa käyttöyhteyksissä. (Paunonen 2004, 213; Tiittula 1992, 49.) Näin syntyy **normatiivinen puhekieli**. Nämä kaksi kielimuotoa muuttuvat ihmisten mielissä ideaaleiksi ja niistä poikkeavat muodot epätoivotuiksi virheiksi tai huonoksi kielenkäytöksi. Tästä samasta kertoo ilmiö, joka seurasi, kun tietyn murteen ilmaus valikoitui ja vakiintui kirjakieliseksi ja sitä kautta huoliteltuun puhekieleen. Tällöin muiden murteiden rinnakkaiset vaihtoehdot muuttuivat kirjakielen ulkopuolisiksi, murteellisiksi. (Tuomi 1989, 32.) Kerran vakiinnuttuaan kirjakieli muuttuu hitaasti, koska normit ohjaavat kielenkäyttäjiä pitäytymään yleisesti hyväksytyissä muodoissa. Tiukimmin normittaminen vaikuttaa äänne- ja oikeinkirjoitusjärjestelmään. Morfologia ja syntaksi sallivat jo jonkin verran variaatiota, mutta väljintä on sanaston normitus. (Mp.)

Puhuttu kieli toisaalta elää ja muuttuu ihmisen eliniän aikana hänen asuinalueensa, asemansa, kokemustensa ja tarpeidensa pohjalta. Puhekielen normittamattomien muotojen, **aluemurteiden** eli **dialektien** lisäksi puhutaan murteiden pohjalta syntynyttä kaupunkipuhekieltä, joka sai alkunsa työväestön keskuudessa samoihin aikoihin kuin kirjakielen mukainen puhekieli vakiintui sivistyneistön keskuudessa. Teollistumisen ja kaupungistumisen myötä syntyi heterogeenisiä yhteisöjä, joissa suomalaisten puhekieli alkoi entisestään loitontua vanhoista aluemurteista. Näissä kaupunkiyhteisöissä syntyi **sosiaalisia murteita** eli **sosiolektejä**, jotka heijastivat puhujansa yhteiskuntaluokkaa, ammattia, ikää jne. Yksilön omaa, persoonallista murretta tai puheenpartta voidaan puolestaan kutsua **idiolektiksi**. Tämän puhekielen kehityksen aikaan aluemurteet sekoittuivat ja tasoittuivat ja sitä kautta lähentyivät siis toisiaan ja yleiskieltä. (Paunonen 2004, 214; Mielikäinen 1984, 191; Mielikäinen 2001, 5.) Tasoittunutta murretta, joka on syntynyt aluemurteiden ja yleiskielen välille, kutsutaan **aluepuhekieleksi** (Mielikäinen 2004, 238). Laajalevikkisiä murrepiirteitä, joita ei voi enää yhdistää tiettyyn alueeseen, pidetään **yleispuhekielen** piirteinä (Nuolijärvi 1986, 206).

Yleiskielistyminen on lähentänyt aluemurteita kaupunkipuhekielen muotoihin, ja kaupungeissa normatiivinen malli on pyrkinyt kirjakielistämään sosiaalisia murteita. Samalla suomalaisten puhekielen rajat ovat viime vuosikymmeninä väljentyneet. Tämän kehityksen seurauksena puhekielen kenttä Suomessa on pirstaloitunut ja on hyvin vaikea nimetä tyypillistä nykypuhekielen puhujaa. Kieli, jota nykyään puhumme, on osa identiteettiämme, ja se heijastelee henkilöhistoriaamme ja yhteiskuntamme tilaa. Jokainen joutuu valintojen kautta luomaan oman persoonallisuutensa ja sosiaalisen verkostonsa. Vastaavasti erilaisista kielimuodoista nykyviestijä valikoi oman puhekielensä ja vaihtelee sitä tilanteittain. (Paunonen 2004, 219–220.) Tämä kielen ja identiteetin suhde on muuttanut osan murrepiirteistä neutraaleiksi, saanut toiset yleistymään ja toiset leimautumaan, koska kaikilla puhesuomen piirteillä on oma sosiaalinen varauksensa (Mantila 2004, 325–329). Aineiston tekstiviesteissä on nähtävissä, että samanikäiset ja samalta alueelta kotoisin olevat yliopisto-opiskelijat eivät viesti samalla tavalla: jotkut noudattavat tiukasti normeja, toiset testaavat rajoja ja pyrkivät jopa shokeeraamaan norminvastaisuuksilla ja kolmannet leikittelevät kielellä, käyttävät sitä yhteisönsä salakielenä ja kehittävät sitä haluamaansa suuntaan.

Yleiskielen, murteiden ja puhekielen lisäksi puhutaankin **slangia**, jonka voidaan katsoa olevan poikkeuksellinen erityiskieli. Se elää tavallisen arkipuhekielen rinnalla ja sitä käytetään vain oman piirin eli ikä-, ammatti- tai harrastusryhmän jäsenten kesken. (Paunonen 2004, 226; Lehikoinen 1994, 91.) Slangi ja nuorten puhekieliset muodot yleensä poikkeavat selvästi yleiskielisistä muodoista. Nuorten puhekieltä voidaankin luonnehtia antinormatiiviseksi, koska se pyrkii ilmentämään poikkeamista yleiskielen mukaisesta mallista. Yleistyneet ovat esim. sellaiset piirteet kuin omistusliitteettömyys (*mun kaveri*) ja inkongruenssi (*lapset leikkii*). Saman yleiskielisen mallin vastaisuuden voi tulkita olevan vaikuttimena muodoissa, jotka nuoret ovat omaksuneet puhekieleensä murteista ja jotka poikkeavat selvästi normatiivisesta mallista. Tällaisia piirteitä ovat mm. *lähti meneen*, *kaks euroo*, *kaikkii kivoi leikkei*; *täs talos asuttii*; *sä et saa hyppää mun naruu*. (Paunonen 2004, 226–227.)

Suhtautuminen puhekieleen ja murteisiin on muuttunut ajan kuluessa. Vielä 1960–70-luvuilla ei ollut toivottavaa paljastaa kielenkäytöllään kotiseutuaan tai maalaisuuttaan. Näinä vuosikymmeninä esim. Pentti Saarikosken tavoitetta elävöittää kirjallisuuden kieltä Helsingin slangilla ei katsottu hyvällä. Toisaalta Väinö Linnaa pidetään nykyään suunnannäyttäjänä, joka otti tuotannossaan käyttöön murteet ja puhekielen

sosiaalisten suhteiden heijastajana. Viime vuosikymmeninä puhekielestä, slangista ja murteistakin on tullut kaunokirjallisuudessa luonteva ilmaisuväline, ja 1990-luvulla koimme oikean murreaallon, jolloin murteiden ja slangin käyttö nousi uuteen arvoon. Sekä vanhoilla aluemurteilla että Helsingin slangilla on alettu kirjoittaa niin sarjakuvia, Kalevalaa kuin uskonnollisia tekstejäkin. (Mielikäinen 2001, 5.) Niin murreaalto kuin nuorten antinormatiivisuuskin ovat merkkejä puhekielen vapautumisesta kirjakielisistä kaavoista. Tästä vääjäämättä seuraa rakenteeltaan puhekielisemmän yleiskielen muotoutuminen, mutta toisaalta puhe- ja kirjakieli tulevat myös jossain määrin loitontumaan toisistaan. (Paunonen 2004, 230.) Puhekieli toimiikin muutosten edelläkävijänä ja muutamat sen piirteistä saattavat vähitellen vallata alaa myös kirjoitetussa kielessä. Puhutun ja kirjoitetun kielen suhde kehittyy kuitenkin ennustamattomana tulevaisuudessa, mutta varmaa on, että varioimattoman yleiskielen käyttöala on kaventunut niin puhuttuna kuin kirjoitettunakin. (Hakulinen 2003, 7.)

Kielen vaihtelu ja muutos ovat yhtä ja samaa ilmiötä, vaikkei kaikki vaihtelu johdakaan muutokseen, josta hyvänä esimerkkinä ovat monikon genetiivin monet päätteet. Elävä kieli on mitä moni-ilmeisin ja tarjoaa rajattomia kielellisiä resursseja yksilöiden käyttöön. Ihmiset käyttävät erilaista kieltä erilaisissa sosiaalisissa asemissa ja tilanteissa, joten vaihteluakin kutsutaan sosiaaliseksi tai tilanteiseksi. (Lappalainen 2004, 42.) Tähänastisessa äidinkielenopetuksessa on korostunut normatiivisen mallin seuraaminen, mutta nykykehityksen valossa olisi hyvä muistaa, että kieli heijastaa käyttäjänsä persoonallisuutta ja kyky varioida ilmaisua tilanteen mukaan on tarpeen. Näin ollen tekstiviestitkin voidaan nähdä persoonallisena viestintäkanavana, ja niissä käytetty kieli kielimuotona, jota ei tarvitse arvottaa hyväksi tai huonoksi vaan joka ilmentää viestijänsä persoonaa ja sosiaalisia suhteita.

3.3. Puhuttua vai kirjoitettua kieltä

Tekstiviesteissä käytetty kieli herättää kysymyksen, onko se kirjoitettua puhetta, puheenomaista kirjoitusta tai jopa epätoivottavaa puolikieltä. Missä suhteessa tekstiviestit ovat puhuttua tai kirjoitettua kieltä? Liisa Tiittulan (1992, 11) mukaan **puhuttua kieltä** on yksinkertaisimmillaan määriteltynä kieli, joka tuotetaan äänteellisesti ja vastaanotetaan auditiivisesti. Vastaavasti **kirjoitettu kieli** muodostuu graafisista signaaleista, jotka vastaanotetaan visuaalisesti. Puhutun kielen

ominaisuuksiin kuuluvat mm. interaktiivisuus ja dialogisuus, kun taas kirjoitetun kielen ominaisuuksiksi määritellään yleensä eksplisiittisyys sekä suhteellisen vahva autonomisuus eli kontekstista riippumattomuus (mts. 38–40). Tekstiviestit välitetään mitä suurimmassa määrin graafisten merkkien välityksellä ja vastaanotetaan visuaalisesti, mutta dialogisuus ja toisinaan interaktiivisuuskin ovat tärkeässä asemassa eksplisiittisyyden ja autonomisuuden jäädessä usein taka-alalle. Täten puhutun ja kirjoitetun kielen ominaisuudet sekoittuvat tekstiviesteissä.

Otetaan avuksi tekstiviestien kielen tarkasteluun vielä **tekstin** käsite. Tekstiksi voidaan laajimmillaan ymmärtää mikä tahansa kirjoitetun tai puhutun kielen katkelma, joka muodostaa yhtenäisen teemallisen kokonaisuuden. Tekstit voivat olla ominaisuuksiltaan hyvinkin erilaisia – esim. monologimaisia tai dialogeja. (Leiwo ym. 1992, 76.) Kirjoitettu tekstiviesti ja ääneen lausuttu puheakti ovat siis molemmat tekstejä. On kuitenkin muistettava, että puhuttu ja kirjoitettu kieli eivät ole erillisiä kielimuotoja, koska kaikki tekstin tuottajat ja vastaanottajat ovat sekä kirjoittajia ja lukijoita että puhujia ja kuuntelijoita. Täten puhuttua ja kirjoitettua kieltä on käsiteltävä yhden ja saman kielimuodon ilmeneminä, jotka kyllä eroavat toisistaan keinojen suhteen. (Mts. 84.)

Deborah Tannen (1982, 3-4, 13) on tullut kirjallista ja suullista traditiota tarkastelevien tutkimustensa pohjalta myös siihen johtopäätökseen, että ei voi puhua vain näistä kahdesta käsitteestä erillään toisistaan vaan paremminkin **jatkumosta**, jonka toisessa ääripäässä ovat kielen suulliset keinot ja toisessa kirjalliset keinot. Yksilöt käyttävät näitä keinoja strategioinaan eri suhteessa tilanteen mukaan, eikä heitä voi leimata vain suulliseksi tai kirjalliseksi viestijäksi. Samoin Lakoff (1982, 240) toteaa, että suullisen viestinnän arvostus viestintävälineenä on kasvanut viime sukupolvien aikana ja suullisen viestinnän piirteitä on siirtynyt kirjalliseen viestintään. Toisaalta tämä muutos ei ole kovinkaan suuri suhteessa siihen, millaista muutoskykyä kulttuurimme kehittyminen suullisesta kulttuurista kirjalliseksi kulttuuriksi on vaatinut. Walter J. Ong (1999, 135, 157) nimittääkin aikakauttamme **sekundaariksi puhekulttuuriksi**.

Minna-Riitta Luukka (1992, 131–141) puoltaa jatkumoajatusta ja nojautuu Chafen (1982, 36–37) näkökulmaan, jonka mukaan puhutun ja kirjoitetun kielen peruseroja on kaksi: tuottamiseen **käytettävissä oleva aika** ja kulloinkin kyseessä olevan **vuorovaikutuksen luonne**. Chafe korostaa, että puhuminen on nopeampaa kuin kirjoittaminen. Suullinen ilmaisumme koostuu parin sekunnin pyräyksistä,

ajatusyksiköistä, joiden välillä on taukoja ja epäröintiä. Kirjoittaessa ajatukset taas kulkevat itse kirjoituksen edellä, ja käytämme ylimääräisen ajan ilmaisun suunnitteluun. Mitä vähemmän aikaa viestin tuottamiseen on käytettävissä, sitä suunnittelemattompaa viestintä on niin kokonaisrakenteeltaan kuin kielelliseltä ilmaisultaan. Kirjoitetut tekstit ovat siis yleensä pidemmälle suunniteltuja kuin puhutut, mutta poikkeuksellisesti varsin suunnittelemattomia ovat mm. sellaiset kirjallisesti välitetyt viestit kuin kirjeet, sähköpostiviestit ja tekstiviestit. Lakoff (1982, 241) toteaakin, että spontaani – suunniteltu - ja puhuttu – kirjoitettu -parit liitetään yleensä liian suoraan toisiinsa. Mitä taas vuorovaikutuksen luonteeseen tulee, tuottajan ja vastaanottajan suhde on erilainen tilanteesta riippuen. Puhuttaessa kontakti on suora ja samanaikainen, jolloin osapuolet voivat käyttää hyväkseen kontekstuaalista tietoa. Kirjoitettaessa yhteistä kontekstia ei ole, ja vuorovaikutussuhde on epäsuora ja viivästynyt. (Chafe 1982, 45). Teknisen kehityksen myötä vuorovaikutuksen viivästymä on kaventunut, mutta edelleen olemassa. Tekstiviestikin on nopeimmillaan vastaanottajan luettavissa vasta muutaman sekunnin jälkeen viestin lähettämisestä.

Myös Deborah Du Bartell (1994, 167–170) on tutkinut puhuttua ja kirjoitettua kieltä ja tullut siihen johtopäätökseen, että tästä kysymyksestä keskusteltaessa olisi unohdettava puhutun ja kirjoitetun kielen vastakkainasettelu ja tarkasteltava viestinnän kenttää neljän ulottuvuuden kautta.

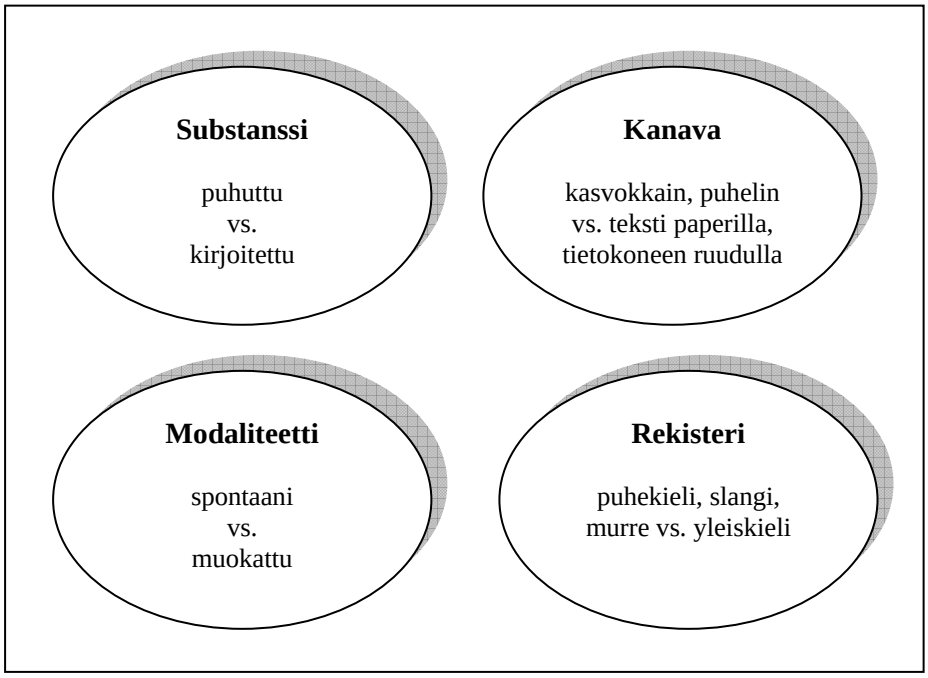

Kuvio 3. Puhutun ja kirjoitetun kielen neljä ulottuvuutta (Du Bartell 1994, 169–170).

Tämän nelikentän kolme ensimmäistä ulottuvuutta sisältyvät edellä esiteltyyn, mutta niiden lisäksi se tuo esiin neljännen, **rekisterin** ulottuvuuden. Puhuttuun kieleen yhdistetään yleensä puhekieli, murteet ja norminvastaisuus, kirjoitettuun kieleen puolestaan norminmukaisen yleiskielen käyttö, mutta Du Bartell (1994, 171) haluaa tällä neljännellä ulottuvuudella muistuttaa, että aina tilanne ei kuitenkaan ole tämä. Aineiston tekstiviesteissäkin rekisteri vaihtelee täysin norminmukaisesta kirjoitetusta yleiskielestä arkiseen puhekieleen ja slangiin. Saman asian voi esittää kuviona, jossa puhekielisyys ja kirjakielisyys nähdään ominaisuuksina, jotka ilmenevät kirjoitetussa ja puhutussa kielessä eri suhteessa viestintätilanteesta riippuen.

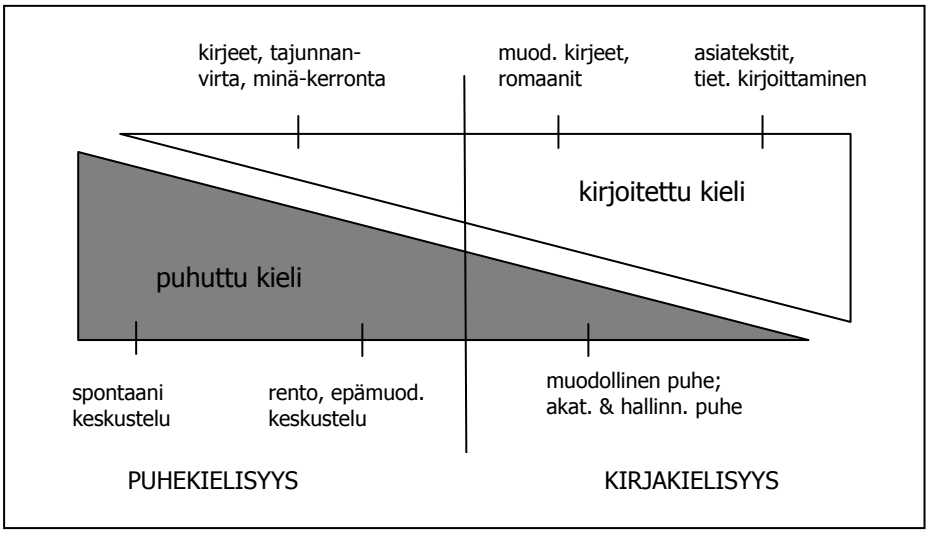

Kuvio 4. Puhekielisyys ja kirjakielisyys puhutussa ja kirjoitetussa viestinnässä (mukaillen Green 1982, 134).

Kuviossa 4 mm. sähköposti ja tekstiviestit sijoittuisivat kirjeiden kanssa samaan, kirjoitetun kielen puhekieliseen päähän. Vaikka sähköposti ja tekstiviesti niputetaan joskus samaan kategoriaan, Eija-Liisa Kasesniemi ja Pirjo Rautiainen (2001, 148–149) erottavat ne kuitenkin tiukasti toisistaan; heidän mukaansa tekstiviesti tulee lähemmäksi kirjoitettua puhetta kuin sähköpostia tai kirjettä. Itse asiassa tekstiviesti muistuttaa enemmän chattia tai Messenger-ohjelmaa, koska kännykällä viestittäessä vastaanottaja on melkein yhtä suurella todennäköisyydellä saavutettavissa välittömästi kuin ”mesettäessä”. Jos siis tarkkaillaan lähettäjän ja vastaanottajan samanaikaista paikalla oloa, jatkumo etenee chat- ja Messenger-keskusteluista tekstiviesteihin, sähköpostiin ja lopulta kirjeisiin, joiden lähettäjä ja vastaanottaja ovat ajallisesti ja paikallisesti aina erossa toisistaan.

Tarkasteltaessa puhuttua ja kirjoitettua kieltä tekstitasolla ja kieliopillisia piirteitä eritellen voimme todeta, että kirjoitettu kieli voi olla tiiviimpää kuin puhuttu, koska tekstiin voi aina palata takaisin ja näin viestin ymmärtämiseen on enemmän aikaa. Puhe on väljempää ja johdattelevaa, ja siinä on runsaasti toistoa. Puheessa ilmaukset saattavat olla anakoluuttisia eli niissä voi olla osia, jotka eivät sovi yhteen. Koska puhujalla ja kuulijalla on enemmän yhteistä pragmaattista tietoa kuin kirjoittajalla ja lukijalla, puhutussa kielessä käytetään enemmän pronomineja ja ilmaisu on elliptisempää. (Lehikoinen 1994, 95–96.) Tekstiviestien kieli on tiivistä tyypillisen kirjoitetun kielen tavoin, mutta lähettäjä ja vastaanottaja nojaavat kuitenkin keskustelijoiden tavoin vahvasti yhteiseen pragmaattiseen tietoon lyhentääkseen ilmaisua, ja tältä osin viestit muistuttavat enemmän puhetta kuin kirjoitusta.

Lauserakenteiden piirteitä tarkastellessa puheessa lause ei ole yhtä selvästi erotettava kokonaisuus kuin kirjoituksessa. Puhekielessä lauseita yhdistetään pitkiksi ketjuiksi ja niiden alussa käytetään konjunktioita sekä muita ilmaisua jäsentäviä ja pehmentäviä diskurssipartikkeleja, kuten *ja*, *että*, *sitten*, *no*, *nyt*, *kyllä*, *no niin*, *joo*, *mutta*, *eli*, *niin*, *aha*, *ninko*, *tota*, *siis*. Keskustelussa on myös runsaasti kontekstisidoksisia fragmentteja, erityisesti kysymys-vastaus-rakenteet. Kirjakieli puolestaan on lauseenvastikkeineen ja attribuuttirakenteineen tyypillisesti tiiviimpää, raskaampaa ja eksplisiittisempää kuin puhuttu kieli. Puheessa käytetään verbien persoonamuotoja ja erillisiä lauseita ja suullisessa viestinnässä esiintyy toistoa, keskeytyksiä, korjauksia ja uudelleenaloituksia. Puheessa epäröinti esitetään moderatiivi-ilmauksin (mm. *niin kuin*, *vähän*, *aika*, *melko*, *tavallaan*, *ehkä*) ja asioita painotetaan intensiteetti-ilmauksin (mm. *tietty*, *kamalan*, *hurjan*, *hirmu*). (Lehikoinen 1994, 97–104.) Puheen tavoin tekstiviesteissäkin esiintyy paljon fragmentteja sekä diskurssipartikkeleja ja intensiteetti-ilmauksia, epäröintiäkin, vaikka toisaalta viestit pyrkivät kirjakieliseen tehokkuuteen lyhyydessään.

Li Yongyan (2000, 33) on tutkinut sähköpostiviestintää, mutta jotkin hänen huomioistaan pätevät myös tekstiviesteihin. Hän mm. toteaa, että sähköpostiviestintää eivät sido yleisesti hyväksytyt normit, joten jokainen voi kirjoittaa haluamallaan tavalla, vaikkapa jättäen isot kirjaimet, välimerkit ja perussanamuodot täysin käyttämättä, kunhan viesti vain tulee ymmärretyksi. Sähköpostissa ei myöskään välttämättä tarvitse noudattaa arjen käyttäytymissääntöjä tervehdyksineen ja keskustelurutiineineen.

Sähköposteissa tavallisten kirjoitusvirheiden voi päätellä olevan merkki sähköpostien ja suullisen viestinnän analogiasta, jossa ilmaukset ilmenevät ja sivuutetaan lähes kommentitta. Toisaalta kummalliset sanavalinnat tai muut lapsukset voivat johtua itse tekniikasta: jos ei ole tarpeeksi tarkka, kännykän näppäimiä tulee painaneeksi liian vähän tai liian monta kertaa tai tekstiviestien ennakoiva tekstinsyöttö ehdottaa käyttöyhteyteensä aivan sopimattomia ilmauksia aiheuttaen tulkintaongelmia vastaanottajalle.

Yllä esiteltyjen näkökulmien pohjalta voi todeta, että tekstiviestien kieli ei ole vain puhuttua tai kirjoitettua kieltä vaan molempia. Puhutun ja kirjoitetun kielen monimutkainen sulautuminen yhteen uudenlaiseksi ilmaisuksi antaa aiheen kutsua tätä uutta kielimuotoa omalla nimellään, joksi ehdotan **tekstipuheen** käsitettä. Tässä termissä yhdistyvät niin puhutun ja kirjoitetun kielen piirteet kuin ajatus, että tällä kielimuodolla on oikeus olemassa oloonsa, sillä se on askel tiellämme tulevaisuuden viestintämuotoihin. Jo kymmenen – kaksikymmentä vuotta sitten Lakoff (1982, 259) ja Du Bartell (1995, 233) painottivat, että kielen ja luku- ja kirjoitustaidon kehitys ovat yhteydessä tekniikan kehitykseen eikä uusien välineiden synnyttämiä uusia viestintätapoja tulisi suoralta kädeltä tyrmätä ja syyttää kielen rappioksi. Lakoff visioi jopa niin pitkälle, että tekniikan kehittyessä hylkäämme kirjallisen traditiomme tyystin ja palaamme takaisin suoran ja välittömän suullisen kulttuurin pariin – tällä kertaa tekniikan avustamina.

4. Lyhentäminen

4.1. Yleinen reduktiopyrkimys kielissä

Kielitieteilijät ovat todenneet, että kaikkien kielten puhujat omaksuvat puhetapoja, jotka edistävät tietynlaisten kielellisten muutosten tapahtumista ajan kuluessa. Kaikille kielille on yhteistä ilmiö, jossa sanojen loppukonsonantit häviävät. Kyse ei ole niinkään puhujan laiskuudesta vaan heikosta artikulaatiosta sanojen lopussa. (Blake 1996, 38.) Useissa kielissä tähän kehitykseen kannustaa sanapaino, joka ei ole sanan viimeisellä tavulla. Suomessa sananalkuinen paino kannustaa niin vokaalien kuin konsonanttien katoon sanojen lopussa. Esimerkiksi loppuheitto on murteissa yleinen piirre ja se on myös omaksuttu nykypuhekieleen. Tällainen yleinen reduktiopyrkimys kielissä pyrkii

tehostamaan ilmaisua niin prosodisella ekonomisuudella kuin kirjallisen viestinnän ilmaisukeinojen kiteyttämisellä.

Lyhyet frekvenssisanat kertovat myös yleisestä pyrkimyksestä lyhyeen ja tehokkaaseen ilmaisuun. Niin puhutussa kuin kirjoitetussa ilmaisussa taajaan esiintyvät lyhyet perussanat ovat lähes samoja suomalaisten taajuussanastojen mukaan. *Suomen kielen taajuussanasto* (Saukkonen ym. 1979) on Suomen vanhin lajissaan ja se perustuu kauno- ja tietokirjallisuuteen, sanoma- ja aikakauslehtiartikkeleihin sekä radion puheohjelmiin. Sen mukaan suomen kielen kymmenen yleisintä sanaa ovat *olla*, *ja*, *se*, *ei*, *joka*, *että*, *tämä*, *hän*, *voida*, *saada*. Kaksikymmentä vuotta uudemman ja huomattavasti laajempaan kirjalliseen Parole-aineistoon perustuvan taajuussanaston mukaan kahdeksan yleisintä sanaa ovat yhtä lukuun ottamatta samoja kuin edellä ja niiden järjestyskin on lähes sama. (Heikkinen ym. 2001, 12, 15.) Puhutun kielen sanojen yleisyyksiä kuvaavan *Suomen murteiden taajuussanaston* (Jussila ym. 1992) mukaan puhutussa kielessä kärjessä on seuraava kymmenikkö: *se*, *olla*, *ja*, *niin*, *sitten*, *kun*, *ne*, *ei*, *minä*, *että*. Viisi sanoista on samoja kaikissa laskelmissa.

Taajuussanastojen vertailun pohjalta voidaan todeta, että kielen perussanat, jotka ilmenevät niin puhutussa kuin kirjoitetussa kielessä taajimpaan, eivät merkittävästi muutu ajan kuluessa. Taajimmin käytössä olevat sanat ilmaisevat erilaisia viittaus- ja rakennesuhteita, mikä on loogista, sillä aihepiirin vaihtuessa nämä sanat pysyvät, mutta asiasanat vaihtuvat. Noin 21 miljoonaa sanaa sisältävän Parole-korpuksen analysoinnin perusteella suomenkielisissä teksteissä sanojen keskipituus on 8,5 merkkiä (Heikkinen ym. 2001, 12–13). Taajuussanastojen rankkaamat yleisimmät sanat ovat kuitenkin 2–5-kirjaimisia ja yksi- tai kaksitavuisia eli ne ovat huomattavasti muita sanoja lyhyempiä. Parole-aineiston analyysin pohjalta suomenkielisten lauseiden keskipituudeksi on saatu 6,8 sanaa ja virkkeiden 11,1 sanaa. Välimerkeistä kaksi kolmasosaa on pisteitä ja pilkkuja. (Mts. 13.) Kielenkäyttö siis suosii melko lyhyitä lauseita ja tavallisimpien välimerkkien käyttöä.

Normitettu kirjakieli muuttuu hitaasti ja pyrkii olemaan täydellistä mm. säilyttäen kirjoituksessa sanojen loppuäänteet. Puhuttu kieli vaihtelee monista syistä, ja suullisessa viestinnässä puhujat pyrkivät ekonomiaan ja nopeuteen eri keinoin. Tästä syystä muulle kuin huolitellulle yleiskielen mukaiselle puhekielelle on ominaista sanojen lyheneminen, ellipsi ja yhteiseen kontekstiin viittaaminen. Murteissa ääntämistä

helpottavia elementtejä ovat esimerkiksi lännen loppu-*t*:n assimilaatio *k*:n ja *p*:n edellä sanojen ja morfeemien rajalla (*heräkkää*, *puukkin*, *suurep puut*) sekä diftongien *uo*, *yö*, *ie* avartuminen (*sua*, *tyä*, *tiä*, *viaras*) (Lehikoinen 1994, 115–116). Nämä eivät kuitenkaan lyhennä ilmaisua, mutta murteissa on paljon piirteitä, jotka lyhentävät. Muun muassa inessiivin päätteen loppuheitto (*talos*) on tavallinen eri murteissa ympäri Suomen ja useissa länsimurteissa kaksi- tai useampitavuisissa verbeissä 3. infinitiivin illatiivin tunnus -*ma*/-*mä* on kadonnut (*lukeen*, *kirjottaan*). Toisaalta alun perin itäinen piirre on inkongruenssi, jossa monikon 1. persoonan verbimuodon sijasta käytetään passiivia (*me tullaan*). (Mts. 119–120.) Monet näistä murteiden ilmaisua lyhentävistä piirteistä ovat laajentuneet tavallisiksi arkisen nykypuhekielen piirteiksi.

Arkisessa nykypuhekielessä ilmausten lyheneminen on vielä murteita selvempää. Puhekielessä esiintyy loppuheittoa runsaasti eli sananloppuinen *a*, *ä* ja *i* katoavat eri sijoista ja partikkeleista (*junas*, *meil*, *lupas*, *sun autos*, *suureks*, *miks*). Nuorilla ja epämuodollisessa puheessa myös 1. tavua kauempana olevien *i*-loppuisten diftongien *i* katoaa (*punane*, *sellane*, *kirjottaa*, *antasin*, *sano*). Lisäksi puhekielessä on tavallista, että sananloppuisista konsonanteista niin loppu-*n* (*kaupunkii*, *kattomaa*, *sanotaa*, *ollenkaa*) kuin aktiivin 2. partisiipin nominatiivin loppu-*t* katoavat (*menny*). Muuna äänteellisenä supistumisena ilmenee *d*:n katoa *h*:n jäljessä (*kaheksa*, *lähetää*, *en tiä*, *oota*) ja joissakin yhteyksissä *ts*-konsonanttiyhtymän supistumista *t*:ksi (*kato*, *ite*). (Mts. 152–153.)

Nykypuhekielessä erityisesti lukusanat lyhenevät (*kuuskytviis*). Verbeistä ovat käytössä pikapuhemuodot eli verbit *olla*, *mennä*, *panna* ja *tulla* yksitavuisessa asussa (*oon*, *ooh hiljaa*, *mihi sä meet*). Pronomineista käytetään vastaavasti omia pikapuhemuotojaan (*mä*, *sä*, *tää*, *nää*) ja 3. persoonan sijaan pronomineja *se* ja *ne*. Tavallista on myös, ettei possessiivisuffiksia arkisessa kielessä enää käytetä (*mun kirja*, *meijän takia*). Arkisessa kielenkäytössä yksikön 2. persoonan kysymyksestä puuttuu kysymyspartikkeli kokonaan tai persoonapääte -*t*:n tilalle sijoitetaan kysymyspartikkeli -*k* (*otat sä lisää* ~ *otak sä*), kun muissa persoonissa kysymyspartikkelina on -*ks* (*tuutteks te*, *palaaks jossain*, *lähtisinks*). Läntisistä murteista on omaksuttu 3. infinitiivi ilman -*ma*/-*mä*-tunnusta. Alun perin itäsuomalaisen monikon 1. persoonan inkongruenssin lisäksi nykypuhekielessä yleinen on monikon 3. persoonan inkongruenssi, jossa verbi on monikon sijaan yksikön 3. persoonassa (*tytöt menee*, *ne ei uskalla*, *toiset ol lähteny*). (Mts. 153–154.)

Slangin piirteet ovat myös omiaan lyhentämään ilmaisua. Koska slangi eroaa yleiskielestä ja puhekielestä lähinnä sanastoltaan, lyhentäminenkin koskee sanastoa. Lainasanojen (*leffa* < ruots. *levande bilder*, 'elokuva(teatteri); *fiilis* < engl. *feeling*, 'tunnelma'), johtamisen (*julkkis* < 'julkisuuden henkilö'; *äikkä* < 'äidinkieli') ja typistämisen (*abi* < 'abiturientti'; *ope* < 'opettaja') kautta slangi keventää ilmaisutaakkaa. Slangisanoissa esiintyy muusta kielenkäytöstä poiketen melko runsaasti sananalkuisia konsonanttiyhtymiä (*kledjut* < ruots. *kläder*, 'vaatteet') ja sanan slangimaisuutta saatetaan korostaa vierailla äännepiirteillä (*snagari* < *nakkari* < 'nakkikioski', jolloin lyhentämisen sijaan ennemminkin väritetään ilmaisua. (Mts. 155–161).

Koska kielen olemukseen kuuluu muutos, kieleen omaksuttuja uusia piirteitä ei tulisi pelätä ja yrittää estää. Kieli hioutuu käytössä ajan kuluessa yhä ekonomisempaan suuntaan. Käytössä liian hankalat tai raskaat rakenteet ja ilmaukset karsiutuvat kielestä ja tehokkaimmat ilmaisukeinot yleistyvät. Kehitys vie kieltä siis käyttäjäystävällisempään suuntaan.

4.2. Ymmärrettävyyden kriteeri

Ilmaisua lyhennettäessä on aina otettava huomioon viestinnän perimmäinen tarkoitus: viestin välittäminen. Jotta viestin vastaanottaja ymmärtäisi viestin tarkoituksen, viestin on oltava ymmärrettävä. Ymmärrettävyys taas riippuu käyttöyhteydestä. Viestiltä vaaditaan aivan erityistä eksplisiittisyyttä, jos se on kirjoitetussa muodossa ja tarkoitettu laajalle yleisölle. Tällöin on otettava huomioon, että lukija lukee tekstin eri aikana ja paikassa kuin se on kirjoitettu eikä tunne kirjoittajaa eikä kenties tekstin aihepiiriäkään entuudestaan. Jos taas kyseessä on ystävien välinen kasvokkainen keskustelu tai kahdenkeskinen tekstiviesti, ymmärrettävyys syntyy huomattavasti vähäisemmällä vaivalla kuin laajalevikkiseen julkaisuun tarkoitetun tekstin tapauksessa.

Kirjoitettua kieltä ohjaamaan on luotu kielioppi- ja oikeakielisyyssäännöt, joiden tarkoituksena on taata, että viestin välittäminen häiriöttä olisi mahdollista. Kirjoitetun kielen konventiot tähtäävät ymmärrettävyyteen ja ilmaisun nasevuuteen sillä perusteella, että kielen käytön periaatteet ovat kaikkien tiedossa tai vaivatta

käyttöyhteydessään pääteltävissä. Koska kirjallinen viesti välitetään nykyään tavallisimmin painetussa muodossa tai jonkin sähköisen välineen välityksellä, typografian keinot määräävät pitkälti viestin luettavuuden ja ymmärrettävyyden sekä viestin pituuden. Isot ja pienet kirjaimet, yhteen ja erikseen kirjoittaminen sekä välimerkkien ja muiden merkkien norminmukainen käyttö selkiyttävät ja jäsentävät tekstiä. Tämän vuoksi oikeakielisyyssääntöjen noudattaminen on edullista niin kirjoittajalle kuin lukijallekin. (Leino 2001, 160.) Mitä johdonmukaisemmin oikeinkirjoitussääntöjä noudattaa, sitä vähemmän selittelyä oma sanoma vaatii.

Oikeakielisyysoppaat ovat asettaneet periaatteet myös varsinaiselle lyhentämiselle. Kirjoitetussa kielessä jokainen sana merkitään täydellisesti, ellei ole erityistä syytä kirjoittaa lyhentäen. Osmo Ikolan (2000, 202) mukaan lyhenteen käytön ainoa pätevä peruste voi olla olennainen tilan säästö. Pirkko Leino (2001,212) täsmentää, että sanan tulisi typistyä puoleen, jotta lyhentäminen ylipäätään olisi järkevää. Tilan säästön lisäksi lyhenteen tulisi palvella tekstin lukijaa eikä vain kirjoittajaa, joka haluaa päästä vähemmällä vaivalla. Lyhennehän on harvoin helpompi ymmärtää kuin koko ilmaus. Tämän vuoksi lyhenne kannattaa selittää, kun se esiintyy tekstissä ensimmäistä kertaa, ja lyhenteen on oltava tekstiyhteydessään aina yksitulkintainen. (Maamies 2000, 4–5.)

Lyhentäminen kirjoitetussa viestinnässä onkin yleensä tyylikysymys, ja tavallisessa asiatyylisessä tekstissä tullaan toimeen muutamalla tavallisimmalla lyhenteellä. Juhlavassa, hyvin virallisessa tai kaunokirjallisessa esityksessä lyhenteitä ei juuri käytetä. (Ikola 2000, 35.) Lyhenteitä käytettäessä on myös muistettava, että muut eivät ymmärrä omaan henkilökohtaiseen tai esimerkiksi työyhteisön käyttöön tehtyjä lyhenteitä, joten ulkopuolisille tarkoitettuihin yhteyksiin tällaiset lyhenteet eivät käy. Lyhenteet eivät yleisestä harhaluulosta huolimatta tee tekstistä myöskään vakuuttavampaa, ja sellaisten luonnottomien lyhenteiden kuin *ao.* 'asianomainen', *ko.* 'kyseessä oleva' ja *vm.* 'viimeksi mainittu' käyttö ei ole suositeltavaa. (Maamies 2000, 5.)

Sanojen, yhdyssanojen ja sanaliittojen lyhentäminen onnistuu tavallisimmin katkaisemalla sana sopivasta kohdasta muistaen olennaisen tilan säästön sääntö. Näitä **katko- tai loppulyhenteiksi** kutsuttaja lyhenteitä muodostetaan niin, että sana katkaistaan vokaalia ennen siten, että viimeiseksi kirjaimeksi jää konsonantti, jonka perään merkitään piste poistetun aineksen merkiksi (Vesikansa 1979, 14; Ikola 2001,

202; Itkonen 2000, 30). Lyhyiden, vakiintuneiden lyhenteiden, kuten mittayksiköiden, ollessa kyseessä pistettä ei käytetä ja lyhenne voi päättyä myös vokaaliin (Maamies 2000, 5–6; KOKO, 142–143). Katko- tai loppulyhenteitä ovat esimerkiksi: *esim.*, *nimim.*, *mm.*, *ma*, *km* ja *n.*

Toinen lyhenteiden muodostamisen keino on lyhentää sana poistaen kirjaimia tai tavuja sen sisältä. Esimerkkinä tällaisesta lyhentämisestä mainittakoon *klo* 'kello' ja *pnä* 'päivänä'. Näitä sanan keskeltä lyhentämisen kautta tuotettuja muotoja kutsutaan **sisälyhenteiksi** (Itkonen 2000,31) tai **supistelyhenteiksi** (Vesikansa 1979, 15). Kolmas tapa lyhentää sanoja on kirjainten tai tavujen poisto sanan keskeltä ja lopusta, kuten esimerkeissä *kpl* 'kappale(tta)' ja *ks.* 'katso' (Ikola 2001, 203). Näitä lyhenteitä voidaan kutsua **sisä-loppulyhenteiksi** (Itkonen 2000, 31) tai **koostelyhenteiksi** (Vesikansa 1979, 15–16). Koostelyhenteiden tapaan muodostetaan **isokirjainlyhenteet**, jotka tavallisesti sisältävät osiensa alkukirjaimet isolla kirjoitettuna ja ilman pisteitä (Itkonen 2000, 32–33). Jos kirjainlyhenne voidaan lukea sanana, kuten *Kela* tai *ILO* 'International Labour Organisation', sitä kutsutaan **lyhennesanaksi** (mts. 33).

Puhutussa kielessä on omat konventionsa, jotka myös perustuvat ensimmäiseksi ymmärrettävyyden ja toiseksi vähäisimmän vaivan periaatteeseen. Puhutussa kielessä säännöt ovat huomattavasti väljempiä kuin kirjoitetussa kielessä, mutta mitä virallisemmasta puhetilanteesta on kysymys, sitä lähemmin käytetty kieli noudattaa asiatyylisen kirjoittamisen sääntöjä (Leino 2001, 159).

Ymmärrettävyyden kriteeri rajoittaa siis kielen muutosta, ilmaisun lyhentämistä tai kielen persoonallista käyttöä. Tekstiviesteissä ymmärrettävyyden rajoja koetellaan, kuten seuraavasta esimerkistä voi havaita:

> 2pvLMmummonTÖRM!SesanoC:lleMA,Ete:hänHYVpärjYKS!CeiTAIDAuskLUOT.
> MUTnäkeeAJALL!KYLseYMMetOONväsvYÖNÄhakiP:Npois,ILLALsan:meeNUKK!
> tapSELK.VALVOiteYÖN.KAIseTÄST! (57)

Ulkopuoliselle tämän viestin ymmärtäminen on kovin vaikeaa tai miltei mahdotonta, mutta viestin vastaanottaja tuntee lähettäjän tavan ilmaista itseään ja lyhentää sanoja sekä jakaa tietoa tapahtumista, joten vastaanottajalle tämän tekstiviestin sanoma välittyy varmasti kirkkaasti.

5. Lyhentämisen keinot

5.1. Kirjoitetun kielen keinot

5.1.1. Typografia

5.1.1.1. Välimerkit

Välimerkit ovat kirjoituksen apumerkkejä, joita käytetään tekstin selventämiseen. Välimerkkien voidaan ajatella hoitavan samoja tehtäviä kirjoitetussa kielessä kuin sellaiset puhutun kielen piirteet kuin eleet, ilmeet ja äänenpainot hoitavat. Parhaiten välimerkit täyttävät tehtävänsä, jos lukija ymmärtää niiden tarkoituksen tekstissä. Tämä taas onnistuu parhaiten seuraamalla välimerkkisääntöjen vakiintuneita periaatteita. (Ikola 2001,190.) Kuten seuraavasta voidaan nähdä, tekstiviesteissä välimerkkien käyttö vaihtelee suuresti viestistä ja käyttäjästä toiseen:

(1) Vau! Mahtaa tyttö ol väsynyt, jos tuli aamuyöl. Eki sanoi, et vois mielellään tehä ruoat meille kaikille. Milt kuulostais? Eki asuu nyk. Humalistonkadulla. :) (52)

(2) 2pvLMmummonTÖRM!SesanoC:lleMA,Ete:hänHYVpärjYKS!CeiTAIDAuskLUOT. MUTnäkeeAJALL!KYLseYMMetOONväsvYÖNÄhakiP:Npois,ILLALsan:meeNUKK! tapSELK.VALVOiteYÖN.KAIseTÄST! (57)

(3) no voinhan mä tullaki ku sami ei kumminkaa pääs koska tahans. luento loppuu puol seittemält tuun sieltä sitte. (433)

(4) OLENKINKADULLAKÄVELLESSÄNIJOSKUSIHMETELLYTMIKSIMUUTTUIJOTTAVA TMINUAMUTTAOLENKINVAINNIINKAUNIS!LUONTOOHJELMASEILENOLISAMAN NÄKÖISIÄKUINMINÄNETOSINASUISUOLLA! (176)

Esimerkissä 1 välimerkkien käyttö noudattelee kieliopillisia sääntöjä, vaikka teksti muuten onkin hyvin puhekielistä. Esimerkissä 2 välilyönnit on jätetty käyttämättä tilan säästämiseksi ja välimerkkejä käytetään melko johdonmukaisesti rytmittämässä tekstiä. Viestin toisessa virkkeessä alistuskonjunktio *et* on erotettu lauseiden rajalla pilkulla, mutta myöhemmin kohdassa *KYLseYMM(Ø)etOONväs*, joka auki kirjoitettuna vastaa virkettä 'kyllä se ymmärtää, että olen väsynyt', näin ei tehdä. Kolmannen virkkeen *LUOT*-lyhenteen jäljessä olevan pisteen voisi tulkita lyhenteen merkiksi, sillä Ikolan (2001, 202) mukaan sanan viimeisestä kirjaimesta käytetään merkkinä pistettä, jos kirjain ei ole lyhenteessä mukana. Pisteen voisi siten katsoa syrjäyttäneen pilkun

alistuskonjunktion *MUT* edellä. Epätodennäköisempää on, että neljäs virke alkaa kyseisellä sanalla *MUT* ja edellä oleva piste onkin virkkeen rajan merkki. Kaksoispistettä esimerkissä käytetään kolmesti erottamaan lyhennettä ja taivutuspäätettä, mutta viimeisessä tapauksessa *san:meeNUKK!* kaksoispiste tarkoittaakin edellisistä poiketen suoraa esitystä johtolauseen lopussa. Esimerkeissä 3 ja 4 noudatetaan minimalistista linjaa välimerkkien suhteen: ne merkitään vain virkkeiden rajalle. Esimerkeistä huomataan, että pienin alkukirjaimin, välilyönnein ja virkkeenrajaisin pistein (3) saavutetaan ymmärrettävämpi lopputulos kuin kapiteelikirjaimin ja virkkeenrajaisin pistein ilman välilyöntejä (4). Jälkimmäinen esimerkki on tietenkin tiiviimpi ja tällä keinolla 160 merkkiin mahtuu paljon enemmän informaatiota.

(5) TulinPäivystxksest-korvatulehdus.Jee.Os:www.utu.fi/hum/kkirjallisuus/kirjhist/indeks.htm(eiToimiViel,korvaa/index.htm:/paasivu.html).KuukostHienKurssilt!HY,L (124) [*sic*]

(6) Ens to ois ok. Istutaank ens iltaa **sun/mun** luon? Ja sit mahdollisesti raflaan? Kysytäänk Titta ja Johis,täst v-lopust ei välttämäti tu mitää. (214)

(7) Tere! Mä sanoin Juhalle,et sä tulisit kans kimppaan siihe lahjakorttiin,eli aateltii **n.50mk/lärvi**… Ni,Juha käy meinaa hakees se ja päädyttii Sokoksee…? (408)

Esimerkissä 5 tekstiviesti on kirjoitettu ilman välilyöntejä, mutta johdonmukaisen välimerkkien ja isojen kirjainten käytön ansiosta viesti kantaa raskaan informaatiolastin selvänä vastaanottajalle. Tässä on esillä myös pisteen ja vinoviivan yleinen käyttötarkoitus internetsivujen osoitteissa. Seuraavissa kahdessa esimerkissä vinoviivaa käytetään kirjoitetusta yleiskielestä tutussa perinteisemmässä funktiossa (ks. esim. Itkonen 2000, 23). Vinoviiva voi ilmaisua tiivistäen osoittaa vaihtoehtoa, jolloin sen merkitys on korvattavissa sanalla *tai*. Toisaalta vinoviivaa käytetään myös ilmaisemaan suhdetta jotakin yksikköä kohti, jolloin se puheessa yleensä korvataan sanalla *per*.

(8) HAIST HOME**!** TULIKO SELVÄKS! HYVÄT LOPPUILLAT**!** JA TERKKUI SARILTA**!!** (180)

(9) Pöh! Mä mikään näyttely esine ole…*virn* en taida jaksaa,kun on noi unet jääny aika vähiin… miksköhän?… …hmm? =) mut ehkä toiste,jooko**???** *piiloutuu* =) (444)

Esimerkeistä 8 ja 9 käy ilmi, miten tekstiviesteissä saatetaan käyttää myös välimerkkien toistoa viestintäkeinona. Tällöin välimerkit tapaavat pakkautua merkkirypäiksi, kuten …, *!!* ja *???*. Esimerkissä 8 on havaittavissa nuorten kielessä yleinen tendenssi päättää jokainen virke painokkaaseen välimerkkiin eli tässä tapauksessa huutomerkkiin. Ikolan

(2001, 191) mukaan huutomerkkiä on kuitenkin käytettävä säästeliäästi, muutenhan merkki menettää painokkuutensa. Tekstiviesteissä painokkaiden välimerkkien runsas käyttö perustuu siihen, että niillä kirjoittaja pystyy ilmaisemaan lyhyesti erilaisia tunnetiloja tai merkit voivat aiheuttaa koomisen vaikutelman (esimerkki 8 on vitsi). Esimerkissä 9 taas kolmen pisteen ryhmää käytetään toistuvasti aivan kuin kirjoittaja imitoisi puheen katkoksia ja taukoja.

(10) Moi. Olin saanu väärää tietoa! Se juttu on tänää klo 20!! Mut jos se sopii nii jees–mulla on itellä duunii **:(** KERRO **HH:LLE** IHA ÄLYTTÖMÄSTI TERVEISIÄ + HALAUS!! ü (310)

(11) Ti 15.10-16.00 Radio Ylen Yksi**:** kymri,englannit,british **-** english (76)

(12) Me muistamme sua tääl, aivan kuin oisit paikan pääl. Jeesus kulkee kanssasi siel, olemme kaikki samalla tiel. **Joos1:9** sulle toivotamme, olet yksi siskoistamme. (349)

(13) Kello on **00:00** on aaveiden yö, keskiyö! Nuku hyvin! **T:** Yöpupu (277)

Kaksoispiste on ahkerassa käytössä aineiston tekstiviesteissä. Tätä välimerkkiä voi käyttää lyhentämässä ilmaisua mm. seuraavissa funktioissa: loppulyhenteen ja päätteen välissä, lausetta täydentävän luettelon edellä sekä erilaisissa numerosarjoissa (Itkonen 2000, 20–21). Yllä esimerkissä 10 näemme myös kaksoispisteestä ja suljemerkistä muodostetun hymiön. Samassa viestissä on käytetty lyhennettä, johon liitetty pääte on erotettu norminmukaisesti kaksoispisteellä. Lyhenne *HH* on todennäköisesti muodostettu sellaisesta kaksiosaisesta nimestä kuin esim. *Hanna-Henriikka*, joten tässä tapauksessa voi oikeastaan puhua koostelyhenteestä, josta yhdysmerkin voi jättää merkitsemättä. Esimerkissä 11 kaksoispiste edeltää listaa ja sen voi ajatella korvaavan esim. sanan *aiheena*.

Esimerkissä 12 Raamatun luku ja jae on merkitty vakiintunutta käytäntöä mukaillen (mts. 21), mutta lyhenteen perästä puuttuu piste ja välilyönti. Viimeisessä esimerkissä kaksoispisteen käyttö ei ole norminmukaista, mutta arkisessa kielenkäytössä hyvin yleistä. Kansainvälisen standardin mukainen kaksoispisteellinen ajanilmaus on yleinen mm. tietoliikenteessä ja digitaalisissa laitteissa, mutta se ei ole suositeltava muoto suomenkielisessä tekstissä (KOKO, 33). Toisin kuin yleinen kaksoispiste, puolipiste on aineistossa harvinainen, mikä on nykykäytännön mukaista (Itkonen 2000, 20). Puolipiste esiintyy aineistossa

ainoastaan kolme kertaa varsinaisessa välimerkin tehtävässä, mutta sähköisessä tiedonvälityksessä sille on löydetty aivan uusi käyttötarkoitus hymiöiden rakennuspalikkana kaksoispisteen tapaan.

(14) Moi!Otapa lomaa ja lähe mun kaa Ahvenanmaal pyöräl..Ei pääsaarelle asti.Eeva Våglössä.**Kustavi-Brändö**.Lähen luultav.**la-aamuna**.Ei viel pyörää..Liisis (25)

(15) Jå.Se on nyt **pe-su**.En aatellu mennä mut ehkä voiski..Meil on **1.-3.12.**taas oma **Nuoret tules-konf.**SUOSITTELEN.Myös Tiinalle!Elämä iha jees, mut kiiru.Ü.SOITELLAAN! (206)

(16) ilmoittauduin jujutsun alkeiskurssille **500,- vuosikäynensinkatsos2-3krt**kunneimuitanaisia!Alkaati**2030-2200**jape**1630-1800** taichi taitaa jäädä..**-**nyrkkeile miel ti! (380)

Matkapuhelimen merkkivalikoimassa ei ole ajatusviivaa, joten yhdysmerkkiä käytetään molempien merkkien funktioissa. Itkonen (2001, 21) toteaakin, että pakottavissa tilanteissa ajatusviivan voi korvata yhdysmerkillä niin, että sen molemmin puolin jätetään välilyönti. Tekstiviestien rajoitetussa merkkimäärässä välilyöntien käyttö olisi kuitenkin tuhlausta eikä väärinymmärryksen vaaraa ole, joten välilyönnit molemmin puolin on aineistossa jätetty säännönmukaisesti pois. Yleisimmin yhdysmerkkiä käytetään aineistossa vaihteluvälin ilmaisemiseen, kuten esimerkeistä 14–16 voi nähdä. Kahdessa ensimmäisessä esimerkissä yhdysmerkki esiintyy myös omassa funktiossaan, ensinnä lyhennetyn yhdyssanan osien välillä ja seuraavaksi sanaliiton *Nuoret tules* sisältävässä yhdyssanassa, jossa tässäkin on norminmukainen välilyönti ennen *konferenssi*-sanaa jätetty pois. Ajatusviivan asemassa yhdysmerkki toimii hinnanilmauksissa osoittamassa puuttuvia pennejä tai senttejä (16).

(17) Koska tuut Tkuun? Olis sanoinkuvaamattoman mukava nähdä! Järjestetään vaikka yhdessä sun kämppääs. **-**Mulle kuuluu vähän sekavaa, tarvitsen hyvää seuraa! Tule! Liinukka (5)

Esimerkissä 17 kirjoittaja jäljittelee vuoropuhelua ja käyttää yhdysmerkkiä osoittamaan uuden repliikin alkua. Tämä esimerkki onkin mielenkiintoinen, koska viestin lähettäjä olettaa vastaanottajan osallistuvan vuoropuheluun kysymällä *"Mitä sinulle kuuluu?"* ja lähettäjä itse vastaa kuvittelemaansa kysymykseen ilman vastaanottajan panosta. Näin lähettäjä sisällyttää viestiinsä vuorovaikutteisuuden illuusion. Onkin todettu, että tekstiviesteille on tyypillistä, että ne voivat sisältää useita puheenvuoroon rinnastuvia yksiköitä, koska tekstiviestein välitetyssä viestinnässä puheenvuoro ei vaihdu niin nopeasti kuin puhutussa keskustelussa (Tempakka – Uusi-Hallila 2005, 94).

Välimerkkejä ei siis vain jätetä tekstiviesteissä käyttämättä tilan säästämisen vuoksi, vaan niillä voidaan myös jäsentää ja jaksottaa tekstiä, josta välilyönnit on äärimmäisessä tapauksessa jätetty pois. Innovatiivinen, mutta looginen välimerkkien käyttö selkeyttää tiivistä tekstiä. Toisaalta lyhentämispyrkimyksen lisäksi välimerkkejä käytetään ilmaisemaan tunteita tai imitoimaan aitoa puhetta. Välimerkkejä käytetään myös muodostamaan hymiöitä tai muita tietokonevälitteiselle viestinnälle tyypillisiä tunteiden ilmaisun rakenteita, joita käsittelen tarkemmin luvussa Hymiöt.

5.1.1.2. Isot ja pienet kirjaimet

Isojen ja pienten kirjainten käyttö eroaa tekstiviesteissä selvästi standardimuotoisesta kirjoitetusta yleiskielestä. Osmo Ikola (2001, 188) kiteyttää ison ja pienen alkukirjaimen käytön seuraavaan yleissääntöön: ”Isolla kirjaimella aloitetaan suomessa aina virkkeen ensimmäinen sana sekä kaikki proprit. Muissa sanoissa on yleensä pieni alkukirjain.” Tämän säännön täydennykseksi tarvitaan joukko yksityiskohtaisempia ohjeita. Tekstiviesteissä yleiskielen oikeinkirjoitusohjeet ison ja pienen kirjaimen osalta voi miltei tyystin unohtaa, sillä viesteissä nämä toimivat usein täysin eri funktiossa.

(18) Arvaa?MäOonIhaPaniikis!MutEhkäTääTästäDED:inAvulla..MäLähetinSulleKerran JarkonMukana40jaAnnanOsuusOli125-maksamatta?TääOlisHyväMaks.joHuom..? Onk KuvatTulluJo?Ü (336)

(19) OlinkiHereil..OltiinKävelemäs&kyläsYhtäVaaviaKattomas.HaluaisinSaadHeikistSel vääMutSeEiAnna..AikaNäyttää!OlisinKylläHalunnuUrheillaKunnolla,LihaksetJumis :< (21)

(20) JT.IltapK:nKansPariisiin-toivMukavaa!HuomUlkHollTytönKans,aamulUimaan? Oon2lapsKans-läksytJäänyTek.TäälTasasenHarmaata-ihanaLähtSv!Seikkailuun! mailmPienenee!JRRT! (74)

(21) JtMietin,jättääköKokoKielikoe..SeTuntuuNytMahdt!EiAikaaLukeaYm-vain Stressaa..(kylSanooEtAatteleonAikaaMaalisk.Mut2kirjaa+sanavar+muutTiedot.. OpVähäKuAlakyläÜJR (75)

Kuten yllä olevista esimerkeistä voi nähdä, näissä neljässä lyhytsanomassa välilyönnit on ilmaisun tiivistämisen vuoksi jätetty vallan pois. Tällöin selvyyden vuoksi sanat on erotettava toisistaan jollakin muulla keinolla, koska pitkästä kirjainketjusta on hyvin hankala erottaa erillisiä sanoja (vrt. esim. 4) — sanan voi helposti luulla katkeavan väärästä kohdasta, jolloin pahimmassa tapauksessa viestin merkitys tulkitaan aivan eri tavalla kuin se oli tarkoitettu. Tekstiviesteissä isot ja pienet kirjaimet erottavat

kirjainketjun sanat toisistaan. Näiden neljän esimerkin pohjalta tehdyn uuden säännön mukaan isolla kirjaimella merkitään jokaisen sanan ensimmäinen kirjain kaikissa tapauksissa paitsi silloin kuin edellisen ja seuraavan sanan välillä on jokin numero, väli- tai erikoismerkki (esim. *2*, *&*, *-*, *!*, *+*). Muut kirjaimet ovat pieniä.

(22) KAIKKIhyvin..MIKÄtalo!!remonttiKESKENmutPIANluksusta..vanha2-kerroks. mukavaltaTUNTUU,MATKAmeniKEVYESTI..OMArauha,vaikVAUVAvierHUONEES. LAPSETherttasia.Ü (29)

(23) JT!sainEEVALTAKINviestin.EMvastaaJAantaaNRONsuoraanHÄLLE.justNYTollaaJU NASmatkalINTERLAKENIIN:alppilaaksojaJÄRVINEENjaLUMIHUIPPUVUORIA.arsk aPAISTAA!tuunLA-ILTA (77)

Yllä olevissa esimerkeissä on nyt vaihto-ehtoinen ratkaisu välimerkkien pois jättämisestä seuraavaan sanojen sekoittumiseen. Tämän periaatteen mukaan tekstiviestin joka toinen sana kirjoitetaan kokonaan isoin kirjaimin ja joka toinen pienin kirjaimin. Esimerkki 22 toimii samojen periaatteiden mukaan kuin kolme aiempaa esimerkkiä siinä, että jonkin väli- tai erikoismerkin jälkeen vuorottelukaavassa on muutos, eli tässä tapauksessa erikoismerkin jälkeinen sana jatkaa samanlaisilla kirjaimilla kuin edellinen sana. Esimerkki 23 puolestaan noudattaa tiukasti vuorottelukaavaa: joka toinen sana on kirjoitettu isoilla ja joka toinen pienillä kirjaimilla väli- tai erikoismerkeistä huolimatta. Molemmat esimerkkinä olevat viestit aloittavat isoilla kirjaimilla, mikä selittyy ehkä siitä, että matkapuhelimissa isot kirjaimet ovat tekstiviestin kirjoitusohjelmassa oletusarvo.

(24) HALUUTTEKS TIETOKONEEN KÄYTTÖÖNNE?MÄ HANKIN UUDEN ET SAISITTE TON MIKÄ MUL ON OLLUT.MUUTIN JO KAMAT UUTEEN KÄMPPÄÄN TÄNÄÄN HAETAAN HUONEKALUT!VKOLOPPUNA TERV TU (121)

(25) vähän sovittiin et meillä tänään 19 jälkeen olis passeli! ohjelmas olis hauskaa yhdessäoloa ja rakettien viskausta parvekkeelta… kallein autovalinta palkitaan (360)

Esimerkit 24 ja 25 noudattavat vähäisimmän vaivan sääntöä isojen ja pienten kirjainten suhteen, eli tällöin viesti kirjoitetaan kokonaan joko isoilla tai pienillä kirjaimilla. Näistä kahdesta esimerkistä kokonaan isoilla kirjaimilla kirjoitettu viesti on yleisempi. Yhtenä syynä on varmastikin edellä mainittu tekstiviestinkirjoitusohjelman oletusarvo, minkä vuoksi isokirjainteksti on puhelimella kaikkein nopeimmin toteutettavissa oleva tekstimuoto. Toisaalta vanhemmissa matkapuhelimissa ei ollut käytössä kuin isot aakkoset, joten niiden käyttäminen selittyy tästä teknisestä faktasta. Vanhan puhelimen uuteen vaihtanut on myös voinut tottua isokirjainviesteihin niin, että ei

välitä tai halua käyttää puhelimensa uutta ominaisuutta. Harvinaisempi, esimerkin 25 mukainen pienaakkosilla kirjoitettu viesti toimii ehkä neutraalimmin kuin isokirjainviesti, koska isot kirjaimet yhdistetään helposti huutamiseen tai vihaisuuteen. Näiden kahden variantin voi päätellä olevan sellaisen viestijän tuntomerkkejä, joka ei kiinnitä huomiota niinkään viestin ilmiasuun vaan paremminkin itse sisältöön ja viestin tuottamisen vaivattomuuteen.

(26) 6.28 Synti meille **TYTTÖ** painoa oli 3760g. ja pituutta 50cm. (275)

(27) Tere! Kova on opisk.meininki. Tehoviikko on didaktiikas menos ja eilen ol 2 tenttiä ja tänä yks. Kyl mä meen sin luennolle. **NÄHÄÄN**! (302)

Yllä olevien esimerkkien pohjalta lienee perusteltua todeta, että isoilla kirjaimilla voi olla vielä aiemmin esitellyistä poikkeava funktio. Isojen kirjainten käyttö jotakin sanaa tai ilmausta painottamassa onkin jo pitkään ollut vakiintunut keino sähköpostiviestinnässä (Li 2000, 33). Tekstiviesteissäkin isot kirjaimet tarjoavat pelkkien huutomerkkien käyttöä laajemman ilmaisukirjon, joten niitä käytetään painottamaan merkityksekkäitä asiasisältöjä. Esimerkissä 26 isot kirjaimet kertovat, että syntynyt lapsi on *TYTTÖ* eikä poika, josta on jo kenties ollut aiemmin keskustelua. Esimerkin 27 isokirjaiminen lopputervehdys *NÄHÄÄN* tekee ilmauksesta painokkaamman – se on kuin sitoumus tai ainakin vetoomus.

5.1.1.3. Erikoismerkit

Kirjoitusjärjestelmämme sanotaan olevan fonemaattinen, koska ”suurinta osaa foneemeista edustaa kirjoituksessa oma kirjainmerkkinsä” (ISK, 41). Tämän vuoksi erikoismerkkeihin katson kuuluvaksi niin suomen normaaliin kirjoitusjärjestelmään kuulumattomat äänteitä vastaavat kirjoitusmerkit, vieraista kielistä peräisin olevat merkit, tavallisiin välimerkkeihin kuulumattomat grafeemit kuin numerotkin. Näitä merkkejä käyttämällä luova tekstiviestien lähettäjä lyhentää ja samalla värittää ilmaisuaan.

Aineistossa yleisimpiä erikoismerkkejä ovat numerot ja *ks*-äänneyhtymän vastineena grafeemi *x*. Molemmat ovat tehokkaita keinoja lyhentää ilmaisua tekstiviesteissä. Erityisesti numerot ovat käytännöllisiä, koska niitä käytetään viestinnässä jo muutenkin runsaasti (ks. esim. 26 yllä) ja koko matkapuhelimen käyttö perustuu numeroihin,

joten ne ovat myös suhteellisen helposti tekstiviestiin näppäiltävissä. Tekstiviesteissä numeroiden käyttöala on laajentunut eli kymmentä pienempiäkään lukuja ei kovin usein kirjoiteta kirjaimin, kuten huolitellussa kirjoitetussa yleiskielessä.

Kirjainten fonologinen vastaavuus näyttää olevan vallitseva piirre typografiseen vastaavuuteen verrattuna sanojen kirjoitusasua lyhennettäessä. Aineistossani ei ole yhtään esimerkkiä vaikkapa *w*-grafeemin käytöstä merkkaamassa *uu*-kirjainyhdistelmää. Näinhän vanhassa kirjasuomessa pitkä *u*-äänne kirjoitettiin. Muodikkuutensa vuoksi *x*-grafeemia esiintyy sitäkin tiheämmin aineiston tekstiviesteissä:

(28) TERE TREELT!NIIST STIPENDEIST PÄÄTETÄÄ ENS KUU **½** VÄLII MENNES… HANDE KERTOKI JO SU GRADUSTAS, **VALMISTUXÄ** SIT KEVÄÄL?MAKE MUUTTAA MUUTE ROJOHOPEESEE…ÖITÄ!Ü (43)

(29) No terse!En tiiä,et **onx** ne rahat tullu,ko maijakaa ei oo informoinu,mut kyl varmaa… Tenttisuma o taas **kuukaudeks** ohi,**onnex**!Mä viän sen kalenterin hannalle… (154)

(30) Saan varmaa kyydi tai sit kävelen asemalt,oon n.varti sua myöh siel. **Taxinro 0100-0041**, uskon että siin on kyl autoi. En o viä alkanu lukee,mut hurjalt näyttää! (393)

(31) Kiitos ilmoituksesta! Rupeanpa heti reenaamaan ja etsiin sponsoreja. tilinumeroni on **182760-37XXX7**. SUURKIITOKSET JO ETUKÄTEEN! T: VEERA ”MATO” TAKALA (64)

(32) Sori mut en mä jaksa puhuu nyt… **Texstaa** mielummin… Jooko? (88)

Kirjainmerkki *x* on suomalaisille jo vanhasta kirjasuomesta tuttu, ja sen käyttöä vahvistaa vieraiden (erit. englannin) kielen vaikutus. Tämä kirjainmerkki ei vain sovi standardoituun kirjoitusjärjestelmäämme, koska suomen kielessä yksi kirjain vastaa periaatteessa aina yhtä äännettä. Esimerkissä 29 onkin havaittavissa kirjakielen periaatteen ja puhekieltä jäljittelevän kirjoitusasun ristiriita: viestissä on käytetty kahdesti grafeemia *x*, mikä taas puuttuu ilmauksesta *kuukaude**ks***. Aineistossa *x* esiintyy yleisimmin sananloppuisena verbikysymyksissä, kuten *onx*, *oox*, *tuleex*, *nähääx*, *tiäx*, ja sanamuodoissa *yx* ja *onnex*. Esimerkistä 31 voimme nähdä, miten *x*-grafeemilla voi korvata myös salassa pidettäviä tai tuntemattomia merkkejä. Esimerkki 32 puolestaan valottaa kirjainmerkin hahmottamisen hankaluutta erityisesti sanansisäisessä asemassa, minkä seurauksena viestin kirjoittaja on päätynyt

redundanssiin eikä ilmaus ole lyhentynyt ollenkaan perinteiseen kirjoitusasuunsa nähden (kontrastina onnistunut lyhenne *taxinro* esimerkissä 30).

(33) Mörö! Jos haluut, niin mä oon tääl kafeessa ny ilt.pväl… Et jos sul sopii nii voitas treffata tänää. Mut semmosia. **Z**IUKKISTA! (376)

(34) Heips.Ootteko menos illal raamixee?Mä pääsen sittenki,**yos** vaa ehin tehä yhen kouluhommelin..Voisin nyt lainata sen cd:nki,tuun varmaa käymää jos teitille sopii. (118)

Toinen potentiaalisesti produktiivinen grafeemi *z* esiintyy aineistossa huomattavan harvoin; vain sellaiset vierasperäiset sanat kuin *Zürich*, *jazz* ja *pizza* sisältävät tämän epäsuomalaisen erikoismerkin. Ainoa esiintymä, jossa *z*-grafeemin voi tulkita lyhentävän ilmaisua, on esimerkissä 33 käytetty lopputervehdys ***Z**IUKKISTA!* Tässä yhteydessä kirjainmerkin *z* voi katsoa vastaavan *ts*-äänneyhtymää. Tämä 'suukkoa' tai 'lentosuukkoa' tarkoittavaksi tulkittavissa oleva ilmaus esiintyy aineistossa myös vaihtoehtoisessa muodossa *SIUKKIS!.* Sellaisia *ts*-äänneyhtymän sisältämiä puhekielisiä sanoja kuin *tsau*, *tsemppi* ja *tsoukki* ei aineistossa esiinny (vrt. Jarva – Nurmi 2006). Aineiston ainoa *ts*-alkuinen ilmenemä *tsekata* on kirjoitettu tähän perinteiseen muotoonsa. Esimerkissä 34 on puolestaan mielenkiintoinen ja harvinainen kirjoitusasu ***y**os* sanalle 'jos', joka selvästi seuraa englannin kielen äännejärjestelmää. Tämä ei lyhennä vaan värittää ilmaisua ja vaatii itse asiassa kolminkertaisen työn kirjainta perinteisellä matkapuhelimella näppäiltäessä.

(35) Vai kadotit Miian..hmm..Missäs sitä on oltu? *****MegaHyperVirn***** Täällä herätty. Ja juominen aloitettu. =) *****iiiso pusu sinne pallomeren viereen*** R****t**** sua!!! =) (475)

(36) Meen tekeen toisen harjottelun Hesaan ja aion jäädä sin etelään,siel on se miäskin. Oon hävittäny sun e-mail-osotteen,saaks sen? Mä oon **etunimisukunimi@hotmail.com** (40)

(37) Nukuin...nyt töissä! Juu, kysytään toki **t&j**..ollaan vaikka meillä, jos käy? siis,to 23.11.2000, eikö? t.marjo (215)

(38) Lähen nyt sit vasta to-iltana, kun sain vaan pe:n vapaaks… **Anna+Debbie** lähtee ke, niinku kai säkin? En tiä pitäskö luovuttaa kesken, ku yksin on tylsä lähtee? (138)

Esimerkki 35 havainnollistaa, miten äänteitä vastaavista kirjainmerkeistä poiketen asteriski on monipuolisessa käytössä tekstiviesteissä: toisaalta näiden merkkien avulla voi ilmaista tunteita ja kuvailla tekoja[3] ja toisaalta osoittaa jotakin jätetyn pois

[3] Asteriskin käytöstä lisää luvussa 5.3.1. Hymiöt ja muut tunneilmaisut.

esimerkin 31 *x*-kirjaimen käytön tavoin. Rakkauden osoitus on niin vakava asia, ettei viestin lähettäjä ole tohtinut sitä kirjoittaakaan auki. Muita sähköiselle viestinnälle ominaisia merkkejä ovat aiemmin käsitellyt vinoviivat, jotka kuuluvat internet-osoitteiden merkintätapaan, samoin kuin ät-merkki sähköpostiosoitteissa (ks. esim. 36). Muutamassa viestissä käytetään et- tai plusmerkkiä merkityksessä 'ja', kuten esimerkeistä 37 ja 38 voi havaita.

(39) Meneeköhän kansipaikaks taas? Se on pe-ilta.. Toisaalt iha jees **->** halvempi. Mut varata se pitäis.. Ja sit vois rukoilla ilmasta matkaa.. nim. Hab 2**:**4… Näkyy! Ü (303)

(40) Onko pupu **n(k)äytössä**? Mitäs tässä, alkaa pikku hiljaa iskeä paniikki kirj. prosemman kanssa. Luento loppuu **>>** kirjastoon. Mikä se nrosarja oli? Viesti kesken? (492)

Vähän käytetty mutta erittäin tehokas ilmaisun lyhentämisen keino on nuolten käyttö syyn ja seurauksen tai merkityssuhteiden ilmaisuun. Esimerkki 39 ja 40 ovat aineiston harvoja viestejä, jossa tätä keinoa käytetään hyödyksi. Yhdysmerkin ja suurempi kuin -merkin yhdistelmä on luettaessa helposti ymmärrettävä ja korvaa tässä tapauksessa esimerkiksi ilmauksen 'se on'. Jälkimmäisessä esimerkissä kaksi suurempi kuin -merkkiä osoittaa seuraussuhdetta ja merkit voisi korvata sanalla *sitten*. Samassa yhteydessä on nähtävissä sulkumerkkien käyttö vaihtoehtoisten ilmausten yhteydessä, mikä on huomattavasti lyhyempi, joskaan ei aivan norminmukainen tapa verrattuna vaihtoehtoisten sanojen auki kirjoittamiseen vinoviivan kera.

(41) OLIXCKSXKS HJUUVÄ RÜKÖY$?HARMIttAA KU En ßäÄSSY.OISBA Sé ollU JOKU MüU PÄIWÄ.HØH.Müt $OITÉLLAA JA MèiLGI SAA TULLA,OK?? JESUS LIVES! FIRE! ñährää joku pvä. (398)

(42) Òlijòò ihà tò5i hjuvæ rks!i! veñu hiÉman.,.,. ài0mm3 yàtÇaa=èÑ$ geRRal sit sÜllÉcci zòBii., ¿EKS JÅ.? "BON NYII" ¤Ròñà¤ ;oD (399)

Esimerkeissä 41 ja 42, joista toinen on vastaus ensimmäiseen, on ilmi selvästi kyse kielellisestä leikittelystä, ei lyhentämisestä. Näitä grafeemeja ei ole valittu viesteihin niiden fonologisen vaan ortografisen samankaltaisuuden perusteella. Tämä leikittely saa aikaan sen, että viestit aluksi näyttävät vallan vieraalta kieleltä, mutta ovat kuitenkin ymmärrettävää suomea. Näiden viestien kirjoittaminen on vienyt myös runsaasti aikaa, koska yhtä grafeemia kohden on matkapuhelimella saanut naputella huomattavasti tavallista useampia painalluksia. Viestit toimivat yhdenlaisena esimerkkinä yhteisöllisyyden ilmaisusta kielen avulla, koska molemmat lähettäjät ovat aktiivisia jäseniä samassa uskonnollisessa liikkeessä.

5.1.2. Ilmaisujen lyhentäminen

5.1.2.1. Sanojen vakiolyhenteet

Vakiolyhenteet tarkoittavat kielen ilmaisuvalikoimaan vakiintuneita lyhenteitä. Suuri osa niistä on vanhoja, pitkään käytössä olleita lyhenteitä, mutta uusiakin syntyy kaiken aikaa varsinkin uusien ilmiöiden myötä. (Leino 2006, 43.) Vakiintuneita lyhenteitä käytetään tavallisena ilmaisun lyhentämisen keinona aineiston tekstiviesteissä, kuten seuraavista esimerkeistä voi todeta:

(43) MUL ON **PE** JA **LA** VAPAA.MUT **LA** MUN TARVII MEN ASCHAN ILTAAN **6-9**.T:J (216)

(44) Jep, **esim.** ens viikon **ke** tai **to**? (213)

(45) Sunnuntaina tulee **TV4** **klo** 19.00 haluaisitko miljonääriksi special! mukana...Petteri Summanen (119)

(46) Tule tänään Börssin yökerhoon katsoon meidän showta **kl** 19.30. opisk. 30,- (358)

Erityisen tavallisia vakiolyhenteet ovat ajanilmauksissa, joita tekstiviesteissä käytetään runsaasti, koska niissä sovitaan usein tapaamisista, kutsutaan vierailulle tai annetaan vinkkejä tulevista tapahtumista. Yllä olevissa esimerkeissä on nähtävissä viikonpäivien vakiintuneiden kaksikirjaimisten ja pisteettömien katkolyhenteiden runsas esiintyminen. Itkosen (2000, 30) mukaan näitä muodostukseltaan poikkeuksellisia vokaaliloppuisia loppulyhenteitä käytetään vain vahvasti lyhentävässä esityksessä, kuten taulukoissa. Toinen usein aineistossa esiintyvä vakiolyhennetyyppi on sisälyhenne. Tavallisimpia näistä ovat sanasta kello tehty lyhenne *klo* ja numerosta supistettu *nro*, joita käytetään numeroilmausten kanssa. Esimerkissä 46 esiintyy myös *klo*-lyhenteestä norminvastaisesti lyhennetty muoto *kl*, joka pisteellisenä vakiolyhenteenä merkitsisi 'kevätlukukautta'. Esimerkissä 43 ajanilmausta on lyhennetty edelleen jättämällä kokonaan vakiintunut lyhenne *klo* pois ja käyttämällä ainoastaan ajanilmausta *6-9*. Kolmas tyypillisten vakiolyhenteiden ryhmä on lausetta jäsentävät ja tarkentavat ilmaisut, kuten sanasta esimerkiksi vakiintunut lyhenne *esim*.

(47) Heip taas.Sanna soitti et seki ehk haluis tul Ruotsii..Joten soisimmeko hälle hyttimme lattiapaikan yösijaksi?Jos ees on tulos.jea,hyvää viim yötä Suomes **v. '00**! (341)

(48) Taidan sitä just pelätä… Mun mielestä ikä ei vaikuta mitenkään mun yhel tutuil on **10v** ikäeroo… Mutta texstataan huomenna… jos haluut? Yötä! (104)

(49) Moi! Ootko käyny kattomas Hugo Simberg -näyttelyä? Mun pit men Ekin kaa, muttei sil o aikaa.. tänää o viim. **pv. klo** 18 asti. Maksu on kai 20 **mk**. Lähetkö? (493)

Katko- tai loppulyhenteet ovat oikeinkirjoitussääntöjen mukaan yleensä pisteellisiä. Esimerkeissä 47 ja 48 viitataan samaan sanaan *vuosi*, mutta ensimmäisessä esimerkissä on pisteellinen lyhenne ja toisessa pisteetön. Käytäntö on täysin norminmukainen, sillä *v.* viittaa sanan essiivimuotoihin 'vuonna', 'vuosina' ja *v* taas itse mittayksikköön 'vuosi' (tai tavallisesti ilmaistuna muodossa 'vuotta') (ks. esim. Itkonen 2000). Jälkimmäisessä esimerkissä on saavutettu vielä ylimääräinen merkin säästö jättämällä lyhenteestä välilyönti pois. Sisälyhenteet, kuten *klo*, sekä mitta- ja rahayksiköiden lyhenteet, kuten *mk*, on määritelty aina pisteettömiksi. Esimerkissä 49 lyhenne *pv.* poikkeaa normista, koska se vakiintuneena lyhenteenä merkitsee 'pienviljelijää' (ks. esim. Itkonen 2000; Rantala 2003). Tekstiyhteydestä kuitenkin käy selvästi ilmi, että lyhenteellä viitataan mittayksikköön 'päivä', jonka vakiintunut lyhenne on *pv* pisteettömässä muodossaan. Esimerkkiviestin kirjoittaja on selvästi pyrkinyt noudattamaan yleiskielen normia lyhenteiden ja välimerkkien käytössä, mutta on kyseisen sanan yhteydessä ymmärrettävästi sattunut valitsemaan kahdesta rinnakkaisesta muodosta norminvastaisen vaihtoehdon. Aineistossa on siis horjuntaa pisteiden käytössä lyhenteiden yhteydessä, mutta vakiolyhenteet on pääsääntöisesti pyritty kirjoittamaan melko tarkasti norminmukaisissa muodoissaan.

(50) Voitasko sittenki siirtää tän illan meno vaik siihe 24.päivään **tms.** Olen flunssane ja menen huomen ja ehkä myös **la&su** töihi. Meetteks Porii v-lopuks? (361)

(51) Sättärit pannaan **ry:n** julistus: Autuaita ovat sätittömät, sillä he näkevät harhoja, heidän päivänsä ovat hallusinaatioita ja yöt painajaisia. Go and Chat in Peace!! (251)

(52) MOI! ONKO SULLA VAPAATA HUOMEN**IP:LLÄ** NIIN ET VOISIT AUTTAA CAFEN MYYNNISSÄ? MARIA KOULUSSA. SATU (371)

(53) Moi. Anna lupas kysyy huomen **4:n hlön** hyttiä. Kyl me semmonen saadaan ihan varmaan, ni päästään porukalla. Jess! Huomen varmistuu myös saanko vapaata koulusta Ü (135)

Aineistossa tavallisia vakiolyhenteitä ovat myös yhdyssanojen ja sanaliittojen lyhenteet. Tämä on odotuksenmukaista, koska tällöin ilmaisua voidaan lyhentää vielä tehokkaammin kuin yhdistämättömien sanojen yhteydessä. Suurin osa käytetyistä lyhenteistä on käytössä myös huolitellussa kirjoitetussa kielessä. Tällaisia lyhenteitä ovat mm. yllä esiintyvät *tms.* 'tai muuta sellaista' ja *ry* 'rekisteröity yhdistys'. Tiiviimmässä tekstissä tavallisia ovat myös esimerkkien lyhenteet *ip.* 'iltapäivä' ja *hlö* 'henkilö'. Sijapäätteet liitetään loppulyhenteisiin kaksoispisteen avulla. Aineistossa käytäntö noudattaa tätä normia vakiolyhenteiden yhteydessä. Joskus sijapääte on jopa merkitty turhaan, kuten esimerkin 53 ilmauksessa *4:n hlön hytti*. Itkosen (2000, 34) ohjein sijapäätettähän ei tarvitse merkitä, jos sija ilmenee edellisestä tai seuraavasta sanasta.

(54) Tervetuloa valmistujaisbileisiin la 27.1! Sukulaiset tulee päivällä ja kaverit illalla. Molempiin tilaisuuksiin vapaa pääsy. **T:** insinööri **H.** Engblom :) (385)

(55) Kiitos tiedosta. Olen vastassa. **Terv.** Päivi (55)

Tekstiviestiä verrataan joskus kirjeeseen tai postikorttiin, ja aineistossa esiintyykin ainakin yksi lyhenne, jonka käyttö on vakiintunutta näissä kaikissa. Tämä lyhenne toimii samanaikaisesti sekä lopputervehdyksenä että allekirjoituksen osana. Näissä tekstiyhteyksissä *terveisin*-sana on vakiintunut joko yksikirjaimiseksi loppulyhenteeksi, jota seuraa piste tai kaksoispiste, tai pidemmäksi lyhenteeksi *Terv*, jota saattaa seurata piste tai pilkku, joista kummankin perään merkitään lähettäjän nimi, lempinimi, nimen alkukirjan tai -kirjaimet tai muu lyhenne. Yllä olevassa esimerkissä esiintyy vakiintunut tapa lyhentää henkilön etunimi pelkän alkukirjaimen ja pisteen yhdistelmäksi. Itkosen (2000, 30) huomautus, että etunimen alkukirjainlyhennettä on vanhastaan käytetty enimmäkseen vain miesten nimistä, on esimerkin pohjalta vanhentunut, koska viestissä on kyseessä naispuolinen insinööri. Aikaisemmassa esimerkissä 43 on vielä ekonomisempi tapa päättää viesti lyhenneyhdistelmään *T:J*, joka vastaa esim. lyhentämätöntä ilmausta 'terveisin Jaana'.

(56) Meneeköhän kansipaikaks taas? Se on pe-ilta.. Toisaalt iha jees -> halvempi. Mut varata se pitäis.. Ja sit vois rukoilla ilmasta matkaa.. **nim. Hab 2:4**… Näkyy! Ü (303)

(57) Me muistamme sua tääl, aivan kuin oisit paikan pääl. Jeesus kulkee kanssasi siel, olemme kaikki samalla tiel. **Joos1:9** sulle toivotamme, olet yksi siskoistamme. (349)

Se tosiasia, että osa aineiston kirjoittajista on uskonnollisen yhteisön jäseniä, tuo aineiston tekstiviesteihin vielä yhden, uskonnollisissa yhteyksissä vakiintuneen lyhenteen. Raamatunkohtiin viitataan perinteisesti kirjoittajan nimen katkolyhenteellä ja lukua ja jaetta vastaavilla numeroilla, joiden välissä on kaksoispiste (Itkonen 2000, 21). Yllä olevat esimerkit lyhentävät ilmaisua poikkeamalla normista, sillä katkolyhenteen perään ei ole merkitty pistettä ja jälkimmäisessä ei ole välilyöntiäkään. Raamatunkohtien käyttö lauseissa on muutenkin luovaa, koska esimerkin 56 lyhenteen *nim.* voi tulkita joko norminmukaiseksi lyhenteeksi sanasta *nimittäin* tai edelleen lyhentyneeksi muodoksi vakiolyhenteestä *nimim.* 'nimimerkki'. *Hab 2:4* viittaa Habakukin kirjan toiseen lukuun, jossa todetaan, että "- - vanhurskas saa elää, kun hän pysyy uskollisena". Esimerkissä 57 kirjoittaja on laatinut tekstinsä loppusoinnullisen runon muotoon ja raamatunkohta toimii lauseen objektina, johon predikaatti viittaa. *Joos1:9* viittaa Joosuan kirjaan, jossa tämä saa lähetyskäskyn, ja jae kuuluu: " He vastasivat hänelle: "Me, sinun palvelijasi, olemme tulleet hyvin kaukaisesta maasta Herran, sinun Jumalasi, maineen tähden, sillä kuulimme kaikesta siitä, mitä hän teki Egyptissä."

5.1.2.2. Tilapäislyhenteet

Vakiolyhenteitä vielä yleisemmin tekstiviesteissä käytetään tilapäislyhenteitä. Ne ovat tavallisesti loppulyhenteitä, ja ne voidaan muodostaa mistä tahansa sanasta. Ainoa rajoite on, että sanan, yhdyssanan tai sanaliiton on oltava riittävän pitkä, jotta lyhentämisestä on varsinaista hyötyä. On myös pidettävä huoli, että lukija ymmärtää, mistä on kyse. Erityisen paljon tilapäislyhenteitä käytetään sanomalehtien ilmoitusosastoissa. (Leino 2006, 43.)

(58) Hei Sarita, en pidä tänään **vast.ottoa**, sillä olen työmatkalla Jyväskylässä. **Toiv.** ei ole **ong. sem.työn** kanssa. Olen **huom Fennic. tav.** n. klo 12. **Terv.** Irja M. (186)

(59) Oletko Turussa? Lähtisitkö kanssani katsoon Minä,Feuerbach –näytelmää **kaup.triin**? liput on 0,- (462)

(60) HEI NIITTYKUKKA!LÄHDEMME VASTA NYT MUUTTAMAAN CLAIREA,EN EHDI LUENNOLLE,ELI KÄVELE YKSIN MEIL TÄNNE **KÄSITKADUL**, USKALLATKOHAN? (486)

Yllä olevat esimerkit kertovat tilapäislyhenteiden käytön kirjosta. Ilmaisua voidaan lyhentää katkaisemalla viestin jokainen pitkä sana, yhdyssana tai sanaliitto. Norminmukaisesti sana katkaistaan tällöin ennen vokaalia niin, että lyhenteen viimeiseksi kirjaimeksi jää konsonantti, jonka perään merkitään piste. Esimerkki 58 on kuitenkin melko raskas tuottaa matkapuhelimella, minkä merkiksi voitaneen tulkita *huomenna*-sanan lyhenteen perästä puuttuva piste. Toisaalta kirjoittaja on ehkä pyrkinyt välttämään sekaannusta *huomio*-sanan vakiintuneeseen kirjoitusmuotoon *huom.*, joka päättyy aina pisteeseen. Aineistossa on tavallista, että viesti sisältää yhden tai pari tilapäislyhennettä, kuten esimerkissä 59. Tässä yhteydessä mielenkiintoista on, että yhdyssanan toinen osa ei olekaan katko- tai loppulyhenne vaan sisälyhenne, joka vakiintuneessa käytössä tarkoittaa 'tohtoria'. Tekstiyhteydessä ei kuitenkaan synny väärinymmärtämisen vaaraa. Lyhenteiden muodostuksessa toinen linja on katkolyhenteiden pisteettömyys, kuten esimerkissä 60, jossa tilapäislyhenne viittaa 'Käsityöläiskatuun'.

(61) JOO,KOKATAAN VAA JA SIT YÖJALKA! SOPIIKO JOS TUUTTE MEIL KUN PÄÄSET TÖISTÄ?MÄ KOKKAAN KREIKKALAISTA.SOITA TAI **LÄH** VIESTI TARKEMMASTA AJASTA?!**TERV.**RAUMAN **YÖELÄM** (49)

(62) HALUUTTEKS TIETOKONEEN KÄYTTÖÖNNE?MÄ HANKIN UUDEN ET SAISITTE TON MIKÄ MUL ON OLLUT.MUUTIN JO KAMAT UUTEEN KÄMPPÄÄN TÄNÄÄN HAETAAN HUONEKALUT!**VKOLOPPUNA TERV TU** (121)

(63) MOISK!OOTTEKO TULOSSA JA MIHIN AIKAAN?**KREIKK** RUOKAA **TARJOLL PAL!**ILIMOTTELE! (51)

Esimerkistä 61 voi nähdä, miten pisteellisiä ja pisteettömiä tilapäislyhenteitä saatetaan käyttää rinnan samassakin viestissä. Tässä esimerkissä ja seuraavassa viimeisen virkkeen lyhenemisen voidaan katsoa johtuvan tekstiviestityökalun rajallisesta kapasiteetista. Nämä viestit on lähetetty vuosituhannen vaihteen puhelimilla, joilla ei vielä ollut mahdollista ketjuttaa viestejä, joten tekstin merkkimäärä on rajattu tiukasti 160 merkkiin. Molemmissa viesteissä tila on loppunut kesken, joten kirjoittaja on pyrkinyt lyhentämään ilmaisuaan tilapäislyhenteillä vasta viestin loppua kohti. Ponnisteluista huolimatta viimeinen virke on ollut pakko katkaista. Ratkaisu on molemmissa viesteissä onnistunut, koska sanoma avautuu lukijalle kuin lukijalle vaivatta, vaikka jälkimmäisen viestin 'viikonloppuna tervetuloa' -ilmaus onkin lyhennetty norminvastaisesti. Esimerkissä 63 yhdistyvät kirjoitetun kielen mukaisen tilapäislyhenteen käyttö (*KREIKK RUOKAA*) ja puhekieltä jäljittelevän kielen supistuneet muodot (*TARJOLL PAL*).

(64) Kiitos omppupussista, sitä on mieluista kantaa! Ü Aurinkoista **vkl:a**! (190)

(65) HEIJ!OLEN HUOMEN ILLAL KOTOSALLA,JOS KAIPAILET LAMPAITASI!TAI VOIN TUODA HEIDÄT **YOLLE**,MULLA ON LUENTO AINAKIN TI.OLIN LAPSENVAHTINA KOKO **VLOPUN**,PUUH..UNTA! (429)

(66) Sii se o menny tää päivä, huushollates; minkähä takia? "EI ELÄMÄ OLE OLEMASSA SIKSI, ETTÄ SITÄ VOISI ELÄÄ HELPOSTI" Rauhallist ja turvallist kotimatkaa**. t:hsi** (222)

Viikonloppu-sana vaikuttaa aineiston pohjalta vaikealta yhdyssanalta lyhentää, koska siitä käytetään lukuisia erilaisia lyhenteitä. Yhtenä syynä kirjoon on, että tälle yhdyssanalle ei ole vakiintunut omaa vakiolyhennettä (ks. esim. Itkonen 2000; Rantala 2003; Nurmi 2004; KOKO 2007). Esimerkin 64 kooste- tai sisä-loppulyhenne *vkl* on kuitenkin lyhyt ja ytimekäs, paljon käytetty ja helposti tulkittavissa. Pelkästään edellä esitellyissä esimerkkiviesteissä 50, 62 ja 65 näemme kolme erilaista varianttia tästä sanasta. Yllä olevat esimerkit havainnollistavat myös aineistossa käytettyjä tapoja liittää taivutuspäätteitä lyhenteisiin. Esimerkissä 64 lyhenteen, johon ei sisälly sanan viimeistä kirjainta, ja sijapäätteen väliin on norminmukaisesti merkitty kaksoispiste, mikä aineiston vakiolyhenteissä on vallitseva käytäntö. Kuten esimerkin 65 lyhenteestä *YOLLE* 'yliopistolle' voi havaita, joissakin tapauksissa ilmaisua on kuitenkin lyhennetty niin, että kaksoispiste on jätetty merkitsemättä sijapäätteen edelle. Esimerkissä 66 nähdään jälleen tuttu viestin allekirjoituksen lyhennetty muoto, mutta nimen alkukirjaimen perään on liitetty yksikön toisen persoonan possessiivisuffiksi ilman kaksoispistettä. Lyhenteen voi siis lukea esimerkiksi muodossa 'Terveisin Hannasi'.

(67) En o kyl piru. Lähetän **spostitse** infoa asiasta. Kuulosti aika kivalta. Jepulis. Boa Noite! (127)

(68) Moi Marko! Ilman takaa-ajatuksia pyydän sua kahvil tänne **H-kadulle**...T.Mari p.s heittäisiks samal mut himaa yhelttoist jos tulet...:) (179)

(69) TUUN EHKÄ. NÄHDÄÄN SIINÄ TAPAUKSESSA **U-HALLISSA**. PYÖRÄSTÄ PUTOS KETJUT **TTU**! (258)

Vastaavasti esimerkissä 67 prolatiivin *sähköpostitse* alkuosa on lyhennetty vain alkukirjaimen mittaiseksi eikä lyhennettyyn yhdyssanaan ole merkitty yhdysmerkkiä. Oikeinkirjoitusohjeen mukaan sellaisessa lyhenteessä, jossa itsessään on lyhenne yhdyssanan osana, käytetään yhdysmerkkiä. Tällaisia yhdyssanoja ovat mm. *HI-virus* ja *ay-liike*. (Maamies 2000, 9.) Analogisesti norminmukainen muoto esimerkissä 67 olisi *s-postitse*, mutta yhdysmerkin pudottamisella on onnistuttu taas säästämään yksi merkki ymmärrettävyyttä vaarantamatta. Esimerkeissä 68–69 yhdysmerkki on

norminmukaisesti kirjoitettu alkukirjainlyhenteen ja yhdyssanan toisen osan väliin, vaikka kyseessä onkin vakiintumattomat tilapäislyhenteet sanoista *Hämeenkatu* ja *uimahalli*. Esimerkin 69 lopussa on harvinainen lyhenne *TTU*, jossa sanaa on lyhennetty sen alusta. Tämä poikkeuksellinen muoto on syntynyt kenties sensurointitarpeesta, mutta lyhenteestä kuvastuu myös kirosanan äänneasu, jossa usein painottuu sen loppuosa.

(70) 2**pvLM**mummon**TÖRM**!Sesano**C:lleMA**,Et**e:hanHYVpärjYKS**!**C**eiTAIDA**usk LUOT.MUT**näkee**AJALL**!**KYL**se**YMMet**OON**väsv**YÖNÄhaki**P:N**pois,**ILLALsan**: mee**NUKK**!**tapSELK**.**VALVOite**YÖN.KAIse**TÄST**! (57)

(71) **JT.IltapK:n**KansPariisiin**-toiv**Mukavaa!**HuomUlkHoll**TytönKans,aamul Uimaan? Oon**2laps**Kans-läksytJääny**Tek.**TäälTasasenHarmaata**-**ihana**Läht Sv**!Seikkailuun!**mailm**Pienenee!**JRRT** (74)

Näissä monella tapaa mielenkiintoisissa aineistonäytteissä paljastuu joidenkin tekstiviestien laatijoiden pyrkimys äärimmäiseen tilankäytön maksimointiin, mikä saavutetaan lyhentämällä lähes jokainen sana viestissä. Tähän tiiviiseen ilmaisuun kuuluu myös kaikkien turhien välimerkkien ja välilyöntien pois jättäminen. Yllä olevissa esimerkeissä tiivis ilmaisu on saavutettu käyttämällä niin vakiolyhenteitä (*pv, MA*), tilapäislyhenteitä (*Ete:hänHYVpärYKS* 'että Eevahan hyvin pärjää yksin', *vYÖNÄ* 'viime yönä', *tapSELK* 'taputti selkään', *ihanaLähtSv* 'ihana lähteä Sveitsiin') kuin alku- ja lopputervehdyksistä muodostettuja isokirjainlyhenteitä. Tällaisessa tiiviissä ilmaisussa myös nimet lyhenevät yleensä alkukirjaimeensa, täten siis *C:lle* on 'Cecilialle', *e:han* on 'Eevahan', *P:n* on 'Pekan' ja *K:n* on 'Kaisan'. Näin tiiviissä ilmaisussa vaarana on, ettei edes tähän kahdenkeskiseen viestintään vihkiytynyt vastaanottaja ymmärrä kaikkien lyhenteiden merkityksiä – saati sitten ulkopuolinen lukija!

5.1.2.3. Isokirjain- ja lyhennesanat

Yhdyssanoista ja sanaliitoista voi muodostaa kahden tai useamman kirjaimen mittaisia isokirjain- eli suuraakkoslyhenteitä. Ne eivät kuitenkaan ole lyhenteistä kaikkein tavallisimpia. (Itkonen 2000, 32.) Isokirjainlyhenteitä käytetään kuitenkin paljon erilaisten organisaatioiden nimissä sekä kansainvälisessä tieteen ja tekniikan kielessä (Maamies 2000, 6).

(72) Mitä sinne? Tänne ei kummallisempia. Saitko **CD:t**? Tais mennä laina umpeen? Mä en vaan saanu aikaseksi. Ilmota, jos tuli maksua? Pärjäile! (421)

(73) HEI NORA!SORI,MYÖHÄISET HYVÄN JOULUN TOIVOTUS!TOIVOTTAVASTI SUJUI KIVASTI SUKULOINNIT!ME LÄHETTIIN NYT RUOTTIA KOHTI!NÄHDÄÄN **LO:SSA**!LOVE ANNA (328)

(74) MY ROONA-FRIEND! TIÄX MISÄ+MIHI AIK. O NU.ILTA IDAG?EN PÄÄSSY EILE **NC:EN** KU OLIN VÄHÄ KIPEE.KAI TUUT TÄNÄÄ,OIS GIWA NÄHRÄ! hAlelü,HaLéLU,hALLèLuiA JESUS=KING! (390)

Esimerkissä 72 on englanninkielinen sitaattilaina, joka vakiintui suomen kielessä ensin tekniikan käyttöön ja yleistyi viihdeteollisuuden osana jokapäiväiseen viestintäämme. *CD* tulee sanoista *compact disc,* ja lyhenteestä käytetään nykyään myös pienillä kirjaimilla kirjoitettua muotoa samalla tavalla kuin esimerkiksi lyhenteistä *ATK* ja *TV* käytetään rinnakkaisia muotoja *atk* ja *tv*. Mitä tutummaksi lyhenne tuleekin, sitä herkemmin se aletaan kirjoittaa myös pienin kirjaimin (Maamies 2000, 7). Esimerkeissä 73 ja 74 esiintyy myös isokirjainlyhenne, mutta näissä tapauksissa lyhenne ei ole vakiintunut ja ulkopuolisen lukijan on mahdotonta päätellä, mistä sanoista lyhenteet on muodostettu. Esimerkin 73 lyhenne *LO:SSA* saattaa myös olla katkolyhenne, mutta varmaa päätelmää emme voi tekstin pohjalta tehdä, koska koko viesti on kirjoitettu isoin kirjaimin. Jälkimmäinen esimerkki *NC:EN* antaa taas aiheen epäillä, että kyse ei ole edes suomenkielisistä sanoista.

(75) DÆNKS vaa rohkasusta! BTW, lainasin sun **RStJ-levyn**. Saat sen takas joskus.. Ja hyvinhän se **NT** meni sitte, jatkamme tästä i7UL3SSA! eteepäi, hä?! ;D Pirteetä2U (295)

(76) Arvaa?MäOonIhaPaniikis!MutEhkäTääTästä**DED:in**Avulla..MäLähetinSulleKerran JarkonMukana40jaAnnanOsuusOli125maksamatta?TääOlisHyväMaks.joHuom..? OnkKuvatTulluJo?Ü (336)

(77) Moikka! Kiitos **WOWin** lainasta. Mä jätin sen kahvilaan sinne hyllylle. Ainakin Maria tietää mihin. Ja siinä on mukana sanat ”Dive”en… Siukkui. t. Roña (355)

Esimerkeissä 75–77 isokirjainlyhenteet edustavat bändien tai teosten nimiä tai niistä tehtyjä lyhenteitä. Ensimmäisessä esimerkissä on isojen kirjainten lisäksi käytetty pientä kirjainta lyhenteen sisällä. Oikeinkirjoitusohjeissa huomautetaankin, että isokirjainlyhenne muodostetaan yleensä osiensa alkukirjaimista, mutta joskus avuksi voidaan ottaa myös seuraava kirjain, joka kirjoitetaan pienellä, esim. *TaY* ’Tampereen yliopisto’ (mts. 6-7). Tässä yhteydessä selitys ei kuitenkaan tunnu todennäköiseltä, koska pieni kirjain ei ole vokaali vaan konsonantti. Lyhenteen malli juontaa varmasti juurensa englannin kielestä, sillä englanniksi lyhenteissä asiasanat merkitään usein

isoin kirjaimin ja prepositiot ja muut apusanat pienin, joten tässä lyhenne voisi muodostua vaikka sanoista *Rock Sounds to Jesus*. *DED* on lyhenne sanoista *Dust Eater Dogs*, joka on suomalainen gospel-rock-yhtye. Taivutusmuoto *DED:in* viittaa siihen, että kyseessä on isokirjainlyhenne, joka luetaan auki täydellisenä yhtyeen nimenä. Todennäköisempää on kuitenkin, että vakiintuneena yhtyeen nimen lyhenteenä *DED* on lyhennesana, jota ei lueta yhtyeen koko nimenä eikä kirjain kirjaimelta vaan yhtenä sanana ”ded”. Tällöin sana pitäisi kirjoittaa taivutetussa muodossaan *DEDin*. Viimeinen esimerkki WOWin onkin kirjoitusasultaan selvä lyhennesana, joka voidaan lukea sellaisenaan sanana. Lyhenteeseen johtaneita sanoja voi vain spekuloida, mutta ilmeistä on, että sanat eivät ole suomen vaan todennäköisesti englannin sanoja.

On oikeastaan yllättävää, että aineistosta ei löydy enempää lyhennesanoja kuin yllä esitellyt nimitykset sekä liiankin monen arkiseen elämään kuuluva *Alko*, joka sekin esiintyy aineistossa vain kerran (viestissä 465). Raija Lehtisen (1996, 81) tutkimusten mukaan lyhennesanojen määrä on lisääntynyt yleisesti suomen kielessä viime vuosikymmeninä niin, että niiden määrä on kolminkertaistunut muutamassa vuosikymmenessä. Yksi vanhimmista yleiskielen lyhennesanoista on *ULA* ’ultralyhyet aallot’, joka oli käytössä jo 1900-luvun puolivälissä. Malli lyhennesanojen muodostamiseen on tullut ulkomailta mm. vieraskielisten yritysten, järjestöjen ja hallintoelinten nimien lyhenteistä. Lyhennesanat muodostetaankin tavanomaisesti erisnimistä: monet yksityisten yritysten erisnimet (*Abloy* eli Ab Låsfabriken Lukkotehdas Oy), julkisen hallinnon elinten nimet (*Arava* eli asuntorakennustuotannon valtuuskunta) ja urheiluseurojen nimet (*TuTo* eli Turun Toverit ja *HIFK* eli Idrottsföreningen Kamraterna i Helsingfors) ovat kiteytyneet juuri lyhennesanoiksi. (Lehtinen 2000, 30.)

Lehtinen (1996, 87–89) toteaa, että näille lyhenteille ei ole vielä olemassa vakiintunutta terminologiaa. Englannin mallin mukainen nimitys **akronyymi** on harvakseltaan käytössä, mutta Suomessa on perinteisesti puhuttu lyhenne- tai kirjainsanoista. Sanakirjoissa akronyymi kääntyy kirjainsanaksi ja esim. *Kielitoimiston sanakirja* (KSK 2007) määrittelee kirjainsanan seuraavasti: ”sanaliiton (t. yhdyssanan osien) alku- tm. kirjaimista koostuva lyhennesana, akronyymi”, eikä täten ota kantaa lyhenteen lukuasuun. Riitta Hyvärinen (2000, 44) tuo esiin vielä lyhenteiden käyttötarkoituksesta kumpuavan termin hupilyhenteet. Nämä viittaavat englanninkielisiin tai englannin mallin mukaisiin suomenkielisiin kirjainlyhenteisiin, joita käytetään internetissä, sähköpostiviesteissä, keskusteluryhmissä ja nykyään tekstiviesteissäkin. Hupilyhenteitä

käytetään tihentämään sanomaa, mutta myös osoittamaan, että niiden käyttäjä kuuluu sisäpiiriin. Ensisilmäyksellä viralliselta näyttävä lyhenne luo koomisen efektin, kun sen uusi merkitys paljastuu lukijalle: näin on käynyt mm. lyhenteen *ETYK* kanssa, joka nykyään sisältää myös viestin 'en tule yöksi kotiin'.

Tietokonevälitteisessä ja mobiiliviestinnässä yleistyneistä akronyymeistä ja hupilyhenteistä on Hyvärisen koonnin lisäksi koottu listoja ja sanakirjoja (ks. *Antero heittää hälärin* 2000; Kasvi 2002, jossa omat listat kotimaisista ja lainalyhenteistä; Hamm 2008b). Li (2000, 40) käyttää oman englanninkielisen listansa lyhenteistä nimeä *netcronyms* niiden esiintymisympäristön mukaan. Suomalaisten nuorten kieltä tekstiviesteissä kartoittaneen tutkimuksen mukaan nuoret käyttävät viesteissään mieluummin englanninkielistä lyhennettä *ILY* kuin sen suomalaista vastinetta *MRS*. Ensimmäinen lyhenne koostuu sanoista 'I love you' ja jälkimmäinen 'Minä rakastan sinua'. Suomalainen rakkaudentunnustus on vakiintumaton kenties siksi, että se koetaan liian painokkaaksi. (Ratia – Suhr 2004, 145.) Toisaalta suomalainen akronyymi *EVVK*, jonka rinnalla käytetään pienistä kirjaimista koostuvaa varianttia, on yleistynyt nykyään jo ikään ja viestintävälineeseen katsomatta. Tämä lyhenne ja sen merkitys 'ei voisi vähempää kiinnostaa' löytyvät jo muutamasta yleiskielen lyhennesanakirjastakin (Rantala 2003 ja Nurmi 2004 s.v. evvk). *Kielitoimiston sanakirja* (2007) ei lyhennettä vielä noteeraa, mutta se löytyy oikeinkirjoitusoppaan lyhenneluettelosta (KOKO, 119).

Aineistossa ei esiinny mitään yllä esitellyistä akronyymeistä, mikä on melko yllättävää, koska aineiston viesteissä käytetään erilaisia ilmaisun tiivistämisen ja värittämisen keinoja muuten hyvin luovasti. Syynä tähän on kenties se, että aineiston viestien lähettäjät eivät ikäluokaltaan enää kuulu nuorisoon, vaan ovat pääosin nuoria aikuisia. Toisaalta aineisto on kerätty vuosituhannen vaihteessa, josta voitaneen päätellä, etteivät nämä lyhenteet ole vielä tässä vaiheessa vakiintuneet laajaan käyttöön. Jyrki J. J. Kasvin (2002, 25) kokoelmista löytyvät lyhenteet *EME* 'ei mahdu enempää' ja *EKL* 'ennen kuulematon lyhenne' voisivat kuitenkin olla hyvinkin käyttökelpoisia tekstiviestinnässä. Aineistossa on kuitenkin pari lyhennettä, joita ei yllä esitellyistä listauksista löydy:

(78) Oliko antoisa luento? Mun viestit ei taidakaan olla kovin hedelmällisiä… Luin jutun. Ilmoillaan keskiviikosta. **etv.** -Sarita (109)

(79) Turus oon..Tent hirvittää.Tultiin kylästä,sauna ja filosofiaa.Oona-kämppis huomen Sveitsiin!Ihana pääst nukkumaan..**HYKUOKK** (72)

(80) **JT**.IltapK:nKansPariisiin-toivMukavaa!HuomUlkHollTytönKans,aamulUimaan? Oon2lapsKans-läksytJäänyTek.TäälTasasenHarmaata-ihanaLähtSv!Seikkailuun! mailmPienenee!**JRRT**! (74)

Ensimmäisen esimerkin lyhenteessä *etv.* ei ole akronyymien kirjoitusasuksi vakiintuneita suuraakkosia ja sen perään on merkitty piste, mutta lyhenteen voisi kirjoittaa myös pisteettömään muotoon *ETV*. Tämä lyhenne on ilmiasultaan oikeastaan samanlainen kuin katko- ja koostelyhenteen tapaan sanaliiton osien alkukirjaimista muodostettu yleiskielen *tms.* Viestin lyhenne on niin harvinainen, että sen merkityksen ymmärtäminen vaati selvityksen pyytämistä viestin lähettäjältä. Lyhenteen merkitykseksi paljastui 'ei tarvitse vastata'. Esimerkin 79 lyhenne *HYKUOKK* vaatii lukijalta hetken pohdintaa, mutta tekstiyhteys johdattaa pian merkitykseen 'Hyvää yötä, kauniita unia, oman kullan kuvia'. Viimeisen esimerkin alussa ja lopussa olevat isokirjainlyhenteiksi tai akronyymeiksi tulkittavissa olevat lyhenteet tunnistaa alku- ja lopputervehdyksiksi, mutta niiden merkitys ei avaudu ilman lähettäjän ja vastaanottajan viestintäyhteisön tuntemusta. Kyseessä on uskonnollisen yhteisön perinteiset tervehdykset 'Jumalan terve' ja 'Jumalan rauhaa, rakkain terveisin'. Aineistoon sisältyvistä, tämän yhteisön jäsenten lähettämistä tekstiviesteistä voi päätellä, että perinteisiä arvoja vaalivakin yhteisö pystyy mukauttamaan toimintaansa uusien välineiden myötä ja käyttämään innovatiivisia keinoja yhteisöllisyyttä ylläpitävän viestinnän kehittämisessä.

5.2. Puhutun kielen keinot

5.2.1. Äänteiden lyheneminen

5.2.1.1. Yleiskielen *d*:n kato

Yleiskielen *d* on murteissa käytännöllisesti katsoen tuntematon äänne. Sen tilalla on kielessämme aikanaan ollut soinnillinen dentaalispirantti (sama äänne kuin englannin *th* sanassa *father*). Joissakin murteissa tämä äänne on säilynyt, mutta tavallisesti sen vastineena länsimurteissa on *r*, hämäläismurteissa edellisen ohella *l* ja itämurteissa *v*, *j*, *h* tai kato. (Ikola 2004, 172). Alun perin itäsuomalainen kato on sittemmin omaksuttu arkiseen nykypuhekieleen, ja Harri Mantilan (2004, 326–327) mukaan kato *t*:n heikon asteen vastineena on yleistyvä puhekielen piirre, joka valtaa alaa nopeasti niin maantieteellisesti kuin sosiaalisestikin. Tavallisimmillaan *d*:n kato tapahtuu *h*:n jäljessä, kuten ilmauksissa *kaheksa*, *lähetää*, sekä mm. verbimuodoissa *en tiä* ja *ootan.* (Lehikoinen 1994, 153.) Seuraavista esimerkeistä voi päätellä, miten yleisestä ilmiöstä on aineistossa kysymys.

(81) JT!Toki toki,saa niitä käyttää! Voe **mahoton**,mie en saa yhtän kirj.kirjeitä,jotenki on niin vilikasta, mut yritän miekiÜ**Lähen** ens ke T:n luo Luvial, IHANA! JAKSELE,rt (79)

(82) JOO **Nähään**! (149)

(83) Heips.Ootteko menos illal raamixee?Mä pääsen sittenki,yos vaa **ehin tehä yhen** kouluhommelin..Voisin nyt lainata sen cd:nki,tuun varmaa käymää jos teitille sopii. (118)

(84) Moi! Sä ehdit taas ensin.. Pakkasta piisaa ja kerrospukeutuminen kannattaa. Katotaan, koska kerkiän. Iso tentti vkon päästä, **ahistaa** – loppuis jo! Voi hyvin! (459)

(85) L niinko...? älä vaa san! Lauantai ei o kovi hyvä, ei taida ainaka tän vuode puolel onnistuu. Tai **en tiä**,kattoo ny. (220)

(86) TU VAA,**VIIEN-KUUEN** MAIS.TERVETULOA!TÖIS MENEE AINAKI NELJÄÄN (308)

(87) Moi Dewe! Joo **meiän** talohan on 11A ja asunnon nro on 1! (Mikäs muukaan? ;) Kiva jos pääset tulemaan! T.Nommi (424)

Esimerkkien pohjalta voi todeta, että numeroilmauksissa *d*:n kato on myös yleistä. Mahdollista se on lisäksi persoonapronominien monikon genetiivissä, kuten *meiän* (87),

ja sellaisissa verbeissä, joissa *h* edeltää *d*:tä, kuten *lähen* (81), *ehin tehä* (83) ja *ahistaa* (84). Aineistossa *d*:n kato on hyvin yleinen lyhentämisen keino, mutta yleiskielen *d* esiintyy tekstiviesteissä usein myös lyhentymättömänä (*nähdään*) tai harvinaisena *r*-edustuksena (*nährään*). Arkisessa nykypuhekielessä yleisen *d*:n kadon lisäksi aineistossa esiintyy myös toinen, harvinaisempi äänteen kato: yleiskielen *j*:llä voi myös olla nollaedustus.

(88) Moj!Kun mä täs rakentelen uutta meikkipussia,nii **aattelin** kysyä,et myisikkö mul sen lumenen duo-luomivärin?jos muistat, niin tuo se johonki v-lopun happeningiin.. (194)

(89) Tervehdys! Onk uus vuos(tuhat?) alkanu mukavasti? Vieläk o aamui **jälel** vai ook jo siviilis? No, muuttaak intti miestä..? Hyvää ns.talvea!T:yx punapäine (394)

5.2.1.2. Yleiskielen *ts*:n supistuminen

Ts-yhtymän kehitys suomessa on ollut samansuuntainen kuin *d*-äänteen. Vielä kirjakielen alkuaikoina yleiskielen *ts*:n tilalla oli omanlaisensa pehmeä äänne ja esimerkiksi *metsä* äännettiin muodossa *meθθä* (*θ* on sama kuin englannin *th* sanassa *anything*). Sittemmin länsimurteissa tavalliseksi vastineeksi tuli *tt*, itämurteissa *ht*, mutta Kaakkois-Suomessa *ss* tai *ts*. Kun vanha äänne tuli yhä useammille tuntemattomaksi, yleistyi *ts* niin puheessa kuin kirjoituksessakin. (Ikola 2004, 173.) Aineistossa *ts* lyhenee joissakin yhteyksissä *t*:ksi. Tämän lyhyen muodon rinnalla *ts* esiintyy yleiskielen mukaisessa asussaan (*katsoa*, *itse*, *etsiä*) sekä murrepohjaisessa puhekielisessä muodossa *tt* (ka*tt*oa, i*tt*e, e*tt*ä).

(90) Moi!Liedos talonvahtina ja 13-vuotiaan seurana..Gradun naputtelua.Kiva opponoid 40sivua,vaik ei siin pal huomautettavaa o.Kysyin siiv.töit,**katotaan**¤ (383)

(91) Kiitos kiitos. Tervetuloa kyläilemää kunhan saan tavarat ojennukseen. Älä haali hommia liikaa **itelles**! Muista myös levätä! Hauskaa syksyn jatkoa! Nähdään. :) (58)

(92) Kiitos ku **etit** sen kuoren.. Me pidettiin Saijalle ja Samille läksärit, ku ne lähtee pena! Hyvää yötä – terv. Maatuska (367)

5.2.1.3. Loppukonsonantin kato

Arkisessa nykypuhekielessä on hyvin tavallista, että sananloppuinen *n* katoaa. Kato tapahtuu mm. seuraavissa muotoryhmissä: illatiivi (*kaupunkii*), 3. infinitiivin illatiivi (*kattomaa*), passiivi (*sanotaa*) sekä -*kaan*/-*kään*-päätteiset sanat (*ollenkaa*). (Lehikoinen 1994, 152.) Aineistossa ilmaisu lyhenee hyvin usein loppu-*n*:n kadotessa.

(93) NO TERPPA! **TÄNÄÄ** O **PIKKUSE** RUMA ILMA, OLISIN **MEINAA** MENNY ASENTELEMAAN TUMMENNUKSII VOGEN **LASEIHI**. TÄNÄ VUAN O TULOS ONNEX VEROPALAUTUKSII…TILINRO:111222-33345 (18)

(94) **Ollaa** menos **varmaa iha** kohtis **aikasi** sin hannan tyä, ei ol sovittu **mitää** tarkkaa aikaa… Lahja löyty kyl jo **varmaa** pari viikkoo sit,**oltii ainaki** ajoissa…! Ü (192)

(95) No ei **mitää**, **multaki** loppu virta :) Eikä menny ees iho rikki. **Otetaa** uusix! (208)

(96) Kiva **ku** kävit. Oli mukava nähä pitkäst aikaa. Näytit **ni** väsyneelt. Kerkiätkö **kaike** ohella **nukkumaa** tarpeeks? Koita kaik keskel lepäillä! Omenii saa lisää, jos haluat. **Ku** viät **auto** poikkea (30)

Monissa länsimurteissa on esiintynyt piirre, jossa aktiivin 2. partisiipin nominatiivin loppu-*t* katoaa tai assimiloituu seuraavan konsonantin kanssa. Tällaisia muotoja ovat esimerkiksi *menny*, *en saanum mitään*, *se oli tiennys sen*. (Lehikoinen 1994, 152.) Tällainen sananloppuisen *t*:n kato on Paunosen (2004, 228) mukaan tavallista niin helsinkiläisnuorten kuin vanhempien akateemisten helsinkiläisten puhekielelle. Piirre onkin yleistynyt arkiseen nykypuhekieleen, ja katoa esiintyy runsaasti aineistossa.

(97) KIITTI YÖSIJASTA. EN **TIENNY** OISKO **PITÄNY** PISTÄÄ PATJA TAKAS, KU SUA EI **NÄKYNY**. OLIKO KIVA ILTA? MÄ OLIN NETISSÄ. NYT OOTAN VUOROA PSYKOLOGINHAASTATTELUUN, TYLSÄÄ. ANNE (20)

(98) TANSSIT TULI TANSSITTUU.TARJA LUNNAS EI JÄRIN HÄÄVI **OLLU**.TO JA PE OON TÖIS .EN TUU P.JOULUIHIN.PE LÄHETÄÄ PORII. (253)

(99) En **ehtiny** meilille niinko lupasin, oon **tehny** pitkää päivää perjantaist asti ja **ollu** koton Turus. Toivotan sulle,rakkain,oikein oikein ihanaa hyvää matkaa (374)

(100) Oonk mä **viestitelly** sulleki jotai viime yön? Sorry. Olin aika jurris.. Tarttee raahautua Poriin tänää viäl, et voi sit taas palat työn merkeis Turkkuse. (238)

5.2.1.4. Sananalkuisten konsonanttiyhtymien supistuminen

Suomen kielessä ei ole vanhastaan ollut sananalkuisia konsonanttiyhtymiä (Wiik 2006, 108). Muun muassa itämurteiden kanta on ollut, ettei sanan alussa voi olla enempää kuin yksi konsonantti (Ikola 2004, 175). Aikojen kuluessa sananalkuinen kaksikonsonanttisuus on kuitenkin saanut jalansijaa niin murteissa kuin yleiskielessäkin mm. lainasanojen myötä. Helsingin slangissa tavataan kahden ja kolmenkin konsonantin klustereita. (Paunonen 2002, 19.) Aineiston tekstiviesteissä sananalkuisia konsonanttiyhtymiä esiintyy laina- ja slangisanojen yhteydessä, mutta muutaman sanan konsonanttiklusteri on supistunut – ilmiö ei siis otoksessa ole kovin tavallinen.

(101) HALUUN **REFFATA**,MUT OON SAANU DUUNII ET PÄÄSEN VAST JOSKUS ILLAL.JOS NY VASTAAT NI EN VÄLTTÄMÄT PYSTY KIRJOTTAA ENÄÄ TAKAS,MUT NÄHÄÄX TÄNÄÄILLAL,HUAME..? (377)

(102) Kiitos ilmoituksesta! Rupeanpa heti **reenaamaan** ja etsiin sponsoreja. tilinumeroni on 182760-37XXX7. SUURKIITOKSET JO ETUKÄTEEN! T: VEERA ”MATO” TAKALA (64)

(103) Moiks!Miten **ratu** etenee?Oli tylsä semma viimeks..Nyt Luvial,siivousta äitin 50-juhliin.Rasittavaa mut veikkoja kiva nähä.¤ (496)

Esimerkissä 101 ruotsista lainautunut verbi *treffata* esiintyy muodossa *reffata* ja seuraavan viestin verbi *treenata* muodossa *reenaamaan*. Otoksen perusteella konsonanttiyhtymä *tr* on siis muita alttiimpi supistumisen kohde. Esimerkissä 103 esiintyy muoto *ratu*, joka viittaa pro gradu -tutkielman puhekieliseen nimitykseen *gradu*. Sanassa on tapahtunut kaksikin äänteenmuutosta, mutta vain sananalkuisen konsonanttiyhtymän supistuminen lyhentää ilmaisua. Näissä esimerkeissä äänneyhtymän supistamisella tavoitellaan kenties tilan säästöä enemmän kuitenkin leikillistä, puhekielistä ja mutkatonta sävyä.

5.2.1.5. Diftongien lyheneminen

Arkisessa nykypuhekielessä ensimmäistä tavua kauempana *i*-loppuisten diftongien *i* katoaa ja esimerkiksi sana *punainen* ilmenee asussa *punane*. Samaan ilmiöön liittyy imperfektin tunnuksen kato vokaalin jäljessä erityisesti yksikön 3. persoonassa (*kertoi* > *kerto*) ja konditionaalin tunnuksen supistuminen (96). Tätä *i*-loppuisten diftongien lyhenemistä on esiintynyt miltei kaikilla suomen murrealueilla. (Lehikoinen 1994, 152.)

Ilmiö onkin yleistynyt neutraaliksi puhekielisyydeksi, jolla ei ole suurta ikä- eikä sukupuoliryhmittäistä variaatiota. Se esiintyy siis kaikkialla puhutussa suomessa sekä alueellisesti että sosiaalisesti. (Mantila 2004, 325–326.) Aineistossakin ilmiö on yleinen.

(104) Niina muru, jos sul on aikaa, voitko **kirjottaa** mulle ohjeet miten mä imppaan musaa sielt napsterist. Joka ikinen klikkaus sun muut.Niin idioottivarma ohje et (32)

(105) Meen tekeen toisen **harjottelun** Hesaan ja aion jäädä sin etelään,siel on se miäskin. Oon hävittäny sun e-mail-**osotteen**,saaks sen? Mä oon etunimisukunimi@hotmail.com (40)

(106) Kiva, jos tuutte. Huomen on **sellanen** miehitys, etten laula paljoo, mut joo, nähään sen jälkeen! ja tervetuloa (359)

(107) Olen Poris 20.15, tuuthan hakee, ja käydääks sit kaupas josai, **ostasin** jonku viemisen Millalle uutee kotii. Älä soita, akku o vähis! C U :-) (411)

(108) Käviskö sulle et nähtäis ensviikolla? Voisin tulla Turkuun johonkin… Toivottavasti sua ei ikäero häiritse… Minkä **ikänen** sä kuvittelet mun olevan? (112)

5.2.1.6. Loppuheitto

Arkisessa nykypuhekielessä esiintyy loppuheittoa eli sananloppuisen vokaalin puuttumista erittäin runsaasti niin nominien sijamuotojen kuin verbitaivutuksenkin yhteyksissä. Puhutussa kielessä laaja-alainen ja leimaton on loppu-*i*:n kato mm. translatiivin sijapäätteessä (*suureks*), yksikön 2. persoonan possessiivisuffiksissa (*sun kirjas*), supistumaverbin 3. persoonan imperfektissä (*hyppäs*, *osas*) ja 3. persoonan konditionaalissa (*ottais*) sekä lukusanoissa (*yks*, *kaks*). (ISK, 68; Mantila 2004, 326.) Alla olevissa esimerkeissä *i*:n kato tapahtuu translatiivissa (109, 111), konditionaalissa (110) ja lukusanoissa (111). Viimeisessä esimerkissä osa loppuheitoista on merkitty runokielen perinteen mukaan heittomerkillä, mutta käytäntö on jo vanhentunut (Itkonen 2000, 27). Heittomerkillinen ilmaus ei myöskään varsinaisesti lyhennä sanaa.

(109) Kuvat tulleet on, ällös oo rauhaton. Panikoimal sa mutkin **jännittyneeks** teet, koht on eessäin Itämeren veet. Tulkoon pian huominen tää, Jumalan haltuun matkamme jää. (338)

(110) Jani oli varannu meille saunan pual 10 ja näytti nyrpeeltä ku ehdotin etten mä **tulis** mukaan.Pitäkää te kivaa.Lotta saanu pojan 16.1. yli 4 kiloo ja 52 cm. (426)

(111) TULIKOHAN VIESTEJÄ NYT **YKS** TAIKKA **KAKS**,KENTTÄ KUN **LUMIMYRSKYSS'** KÄY **HEIKOMMAKS'** JA **JUNAS** KUN KUULUU NIKS JA NAKS,JA SILLOIN VIESTEJÄ SAATKIN **KAKS**! (403)

Etenkin lounaisissa, kaakkoishämäläisissä ja kaakkoisissa murteissa loppuheitto voi koskea muitakin loppuvokaaleja ja muotoryhmiä (ISK, 68). Tavallisesti nuorilla ja epämuodollisessa puheessa -a/-ä-loppuisista sijoista ja partikkeleista katoaa loppuvokaali, kuten ilmauksissa *junas*, *meil*, *tuolt*, *koton* (Lehikoinen 1994, 152). Tällainen loppuheitto on yleistyvä puhekielen piirre, joka tällä hetkellä on nopeassa ekspansiovaiheessa (Mantila 2004, 326). Aineistossa niin *i*:n kuin *a*:n ja *ä*:n heittyminen on hyvin tavallista, ja tekstiviesteissä esiintyy myös *e*:n katoa allatiivin sijapäätteessä, kuten esimerkkien 112 ja 113 ilmauksista *pääl* 'päälle' ja *sul* 'sinulle' voi päätellä. Murteissa allatiivin *e*:n loppuheittoa on esiintynyt lounaismurteissa (Wiik 2006, 150). Seuraavat esimerkit havainnollistavat, miten tehokas lyhentämisen keino loppuheitto on, koska sitä voi esiintyä suurimmassa osassa sanoja.

(112) moi!kiire painaa **pääl**,mun pitää tehä töitä **illal**,et saa ruokaa!mut yritetää su **illal** taas!**janil** haliterkut!ja **sul** kans! (500)

(113) Mä en ikinä pääs **siit tutkinnost** läpi,en meinaa ottaa.Taas iha vääri tehtävä,en tajua!Ja **siel kurssil** o ihme sekunni**viilaust**.Mitäs**sul?**Tylsä ilma. (224)

(114) Excellent! Olin jo luopunu toivosta, et kukaan lähtee mun kaa. **Onneks** siivosin **ekaks**, etten jo lähteny. Joo, **tähtitornis** 15.30 ok. Nähään **siel**! ;-) (494)

Monikon partitiivin lyhentyneiden muotojen voi myös katsoa syntyneen loppuheiton kautta. Esimerkiksi *pihvi*-sanan yleiskielinen monikon partitiivi on *pihvejä*, mutta aineistossa se esiintyy muodossa *pihvei*. Puhekielinen muoto on sanan normaali monikkovartalo, josta partitiivin tunnus -*ä* on heittynyt. Yleiskieliseen muotoon päädytään, kun monikkovartalon ja partitiivin päätteen rajalla oleva *i* muuttuu kahden vokaalin välissä *j*:ksi, siis *pihvei* + *ä* ja *i* > *j* = *pihvejä*.

(115) 17 kerrosateriaa juosten ilman **pihvei** ja muuta turhaa! laskutus hesen edustus kuluihin! Anniinalle kauheest **terkkui**! see you niin pian ku mahollista!!! (458)

(116) Terppa! Mä aatteli vaa kertoo, et mul ei oo tänä vuan rahaa ostaa kovi kummosii **joululahjoi**, et mullekkaa ei sit tartte ostaa… Oox päässy jo raudoist eroo? (13)

(117) Moikka! Kiitos WOWin lainasta. Mä jätin sen kahvilaan sinne hyllylle. Ainakin Maria tietää mihin. Ja siinä on mukana sanat "Dive"en… **Siukkui**. t. (355)

Sisäheittoa eli vokaalin häviämistä sanan sisästä ei ole aineistossa havaittavissa. Ilmiö kuuluu lounaismurteisiin. Sisäheittoisia ovat mm. sellaiset ilmaukset kuin *ensmäinen* ja *Laitla*. (ISK, 65–66; Wiik 2006, 154.)

5.2.2. Sanasto

5.2.2.1. Pronominien pikapuhemuodot

Yleiskielestä poiketen arkisessa nykypuhekielessä käytetään yleisesti yksikön 1. ja 2. persoonan pronomineina pikapuhemuotoja *mä* : *mun*, *mua*, *mulla*, *musta* ja *sä* : *sun*, *sua*, *sulla*, *susta*. Samoja muotoja on käytetty hämäläis-, pohjalais- ja savolaismurteissa. (Lehikoinen 1994, 154.) Aineistossa pronominien pikapuhemuotoja on erittäin runsaasti, koska pronomineja käytetään tekstiviesteissä muutenkin paljon.

(118) No nyt en saa unta mut joskus tykkään valvoakkin… tuli juotua hiukan liikaa kahvia… ;o) **Mä** olen Kaarinasta… Anteeksi jos **mä** häiritsen **sua**… (86)

(119) MOI! Äitis on jo voinu kertoa, mut **mulla** on Turus pääsykoe pe 9.6. aamulla klo8, ja tarvisin yösijan. Äitis lupaili **sun** luota. **Mä** voin soittaa myöh, jos käy?! T:Anne (17)

(120) Vatsa jaksaa vaivata,voivoi. Pikkujoulust ei tu mitää tänä vois kyl varmaa lähteekki öölil. Viestitellää la. **Sähä** olet 9ään asti maistiaisis? (227)

(121) Hyvä yritys edes tavat eile! Kuulin vaa et **sunt** oli nähty kaupungis.. **Must** ja luurist loppu sit kuitenki virta. Syksynjatkoja, nähää joskus!? (246)

(122) Nuortenilta on huomenna 19:00. Virva on täällä, mutta **emmä** osaa puhua **sille** mitään, kun oon niin väsynytkin. :(Vähän vaikeeta.. Mutta rukoillaan.. ja nähdään! (281) hälle (341)

Esimerkin 121 kirjoittaja on asunut pitkään Turussa ja hänen tekstissään näkyy mielenkiintoinen turkulainen taivutusmuoto yksikön 2. persoonan partitiivista: *sunt*. Puhekielessä tyypillinen muoto *sua* olisi kuitenkin ollut merkkimäärältään lyhyempi ilmaus. Toisaalta esimerkissä 122 ilmausta on lyhennetty nuorille tyypilliseen tapaan kirjoittamalla kieltosana *en* ja persoona *minä* yhteen muotoon *emmä* ääntämistä mukaillen. Tällaiset yhdistelmämuodosteet ovat yleistymässä arkisessa kielenkäytössä muidenkin kuin nuorten keskuudessa. Tendenssin voi havaita tässäkin aineistossa, josta löytyy kieltosanan ja persoonapronominin (123), pronominin ja konjunktion

(124), kysymyssanan ja pronominin (125) sekä kieltosanan ja partikkelin (126) yhteen kirjoitetut muodot.

(123) okei..**emmä** kyl tiä tartteisko returillakaa hyttiä..mut on se iha jees..lunastetaankos liput satamas wai haetkos ne aiemmin?moneltako nähdään sitte satamas?JEE:) (141)

(124) (www.suomi24.fi) No moro!Vai on napsterist semmosii ongelmii nykyää… Ja **mäko** aattelin just taas käyttää sitä, ei sit varmaa kannat… Paatche A6 (4522773146) (498)

(125) Mä en ikinä pääs siit tutkinnost läpi,en meinaa ottaa.Taas iha vääri tehtävä,en tajua!Ja siel kurssil o ihme sekunniviilaust.**Mitässul**?Tylsä ilma. (224)

(126) Juhuu! Vastaatko mulle? **Etkai** vaan nukkumas ole? (113)

Vastaavanlaisia sanojen sulautumisia on tapahtunut jo murteissa, mutta tällöin sanojen rajoilla on vokaalit. Sananloppuisen vokaalin jäädessä pois vokaalialkuisen sanan edeltä tuloksena on ollut sanojen saumaton yhteen lausuminen, kuten *meill_oli* (< *meillä oli*) ja *moon* (*mä oon*). Ilmiötä kutsutaan elisioksi. (ISK, 69.) Kolmannen persoonan asemesta nykypuhekielessä käytetään pronomineja *se* ja *ne*. Muodot ovat kuuluneet 1. ja 2. persoonan tavoin hämäläis-, pohjalais- ja savolaismurteisiin. (Lehikoinen 1994, 154.) Mantilan (2004, 325–326) mukaan nämä ovat yleisiä ja neutraaleja puhekielisyyksiä ja tunnettuja kaikkialla alueesta ja sosiaalisesta ryhmästä riippumatta. Aineistossa näiden pronominien runsas esiintyminen vahvistaa asian.

(127) Voi ei kyl oo, koska meitä on 4 ja mahdollisesti vielä Hanna-Riikka lattialle, jos **se** lähtee… :(Mut jos **se** ei lähde nii ehkä… ?? (342)

(128) Haittaako sua? Ei mua haittaa, mä tiedän et **ne** kuuluu sun elämään! Ja **ne** on osa sua. Laiva tulee satamaan 22.10 ja siitä taksilla kotiin. Soitan sulle kotoa. (451)

Ensimmäisessä esimerkissä pronomini *se* viittaa viestissä nimettyyn Hanna-Riikkaan. Jälkimmäisessä esimerkissä pronominin tarkoitetta ei ole nimetty, koska viesti on osa pidempää ketjua. Tässä, orastavan ihmissuhteen alkuun liittyvässä keskustelussa *ne* kuitenkin viittaa viestin vastaanottajan, yksinhuoltajaäidin lapsiin. Aiemmassa esimerkissä 122 esiintyy myös *se*-pronimini, mutta tällä kertaa taivutetussa muodossaan lauseessa *emmä osaa puhua <u>sille</u> mitään*. Tässä *se* viittaa viestissä nimettyyn Virvaan. Persoonapronominien lisäksi demonstratiivipronominit lyhenevät aineiston viesteissä herkästi, kuten seuraavista esimerkeistä voi havaita.

(129) Sain tälläsen numeron jostain ni aattelin kysästä kenen **tää** on… jos ei ole vaivaa… Ja anteeksi **tää** kellonaika. Siis ketä ja ikä? (80)

(130) Noin ei saa sanoo… Sä taidat olla aika arvaamaton… Mitäs **tohon** vois arvata…? Nyt mua jää vaivaamaan et onko se kyllä vaiko ei… Haluaisitko tavata? (106)

(131) TOIVOTTAVASTI EN HERÄTTÄNYT TAAS JUHA HALUAA SANOA HYVÄT YÖT! TULI **TOSSA** MIELEEN,ET ENHÄN MÄ TIIÄ EES SUN SUKUNIMEÄ NO MUTTA VÄLIÄKÖ **TOLLA**. T:JUHA (346)

Tämä esiintyy puhekielessä lyhentyneissä muodoissa *tää* : *tään*, ja monikon *nämä* lyhentyneenä muodossa *nää*. Nämä pronominiasut ovat tuttuja itämurteissa. *Tuo* ja *nuo* esiintyvät äänteellisesti muuttuneina muodoissa *toi* ja *noi*, mutta lyhentyneenä vasta yksikön taivutusmuodoissa *ton*, *tota*, *tossa*, *tolla*, *tohon*. Nämä pronominiasut ovat myös lounais- ja hämäläismurteiden piirteitä. (Lehikoinen 1994, 154.) Puhekielessä demonstratiivipronomineja käytetään yleiskielestä poiketen myös viittaamaan tilanteeseen tai jäsentämään ilmaisua yllä esiteltyjen esimerkkien tavoin.

5.2.2.2. Verbien pikapuhemuodot

Usein kielenkäytössä esiintyvät verbit ovat supistuneet, ja näistä muodoista käytetään nimitystä pikapuhemuoto. Tällaisia yksitavuisessa asussa ilmeneviä verbejä ovat *olla*, *mennä*, *panna* ja *tulla*, joista sanansisäinen *l* tai *n* on kadonnut (*ooh hiljaa*, *mihi sä meet*, *paa ovi kii*). *Tulla*-verbistä tällaiset muodot ovat olleet tavallisia kaikissa länsimurteissa, kun taas verbeistä *olla*, *mennä* ja *panna* lyhentyneet muodot ovat kuuluneet hämäläis-, pohjalais- ja itämurteisiin. (Lehikoinen 1994, 154.) Nykyään verbien pikapuhemuodot kuuluvat mitä suurimmassa määrin arkiseen puhekieleen.

(123) Seuraavan neljän viikon aikana mul **ei oo** iltavuoroo joten ilmottel koska **oot** tulossa. Viikonloppunakaan **en oo** töis(jollei joku sairastu). Hyvää syksyn jatkoa! (117)

(124) **Meen** arjalle 14.00 lähtevällä bussilla. **Tuutko** sä joskus? **Oon** yötä Irja (229)

(125) Moi!En kyl ehi!**Paa** Jannal viesti,et se tietää,et sen **o** pakko **men**..hihi.**Oon** ens vkol,**tuu**!Muiskis (301)

(126) Ilta oli ja meni,heräsin just,ja kävin suihkus.**tars** ajella hetken päästä Poriin!**tuu** kahville? (237)

Kuten yllä olevasta otoksesta voi päätellä, aineistossa verbit *olla*, *mennä*, *panna* ja *tulla* esiintyvät yleisesti supistuneina. Yhdessä viestissä pikapuhemuotoja tapaa olla useampia. Esimerkissä 126 on käytetty pikapuhemuodon lisäksi toistakin verbin lyhennettyä muotoa. Kyseessä on *tarvita*-verbin supistuma *tars*, joka lyhentää ilmaisua tehokkaasti verrattuna yleiskielen vastineeseen *tarvitsisi*. On oikeastaan yllättävää, että aineiston supistumaverbit eivät esiinny ollenkaan nuorison suosimassa muodossa *mä en haluu pelaa*, vaan näissä tekstiviesteissä niitä käytetään yleiskielen mukaisen infinitiivin (*pelata*, *palata*) loppuheittoisissa muodoissa (*pelat*, *palat*), kuten jo aiemmin esitellyssä esimerkissä 101: - - *et voi sit taas palat työn merkeis Turkkuse*. Syynä tähän on varmasti aineiston keruun ajoittuminen aivan 2000-luvun alkuun, viestien lähettäjien ikä sekä kielenpiirteeseen assosioituva helsinkiläisyys.

5.2.2.3. Partikkelien reduktio

Partikkelit ovat kirjoituksessa ja puheessa usein esiintyviä sanoja, jotka jäsentävät, rytmittävät ja sävyttävät viestintäämme. Partikkelien sanaluokkaan kuuluvat konjunktiot, jotka ovat tyypillisesti hyvin lyhyitä ja napakoita. Konjunktio *että* on viidenneksi yleisin sana suomen kielessä molempien kirjalliseen aineistoon perustuvien taajuussanastojen mukaan, ja kahdenkymmenen yleisimmän sanan joukkoon kuuluvat konjunktiot *ja*, *että*, *mutta*, *niin*, *kuin*, *tai* sekä partikkelien sanaluokkaan kuuluva adverbi *myös* (Saukkonen ym. 1979, 41; Heikkinen ym. 2001, 15). Suomen murteiden taajuussanaston (Jussila ym. 1992) kärkikymmenikköön puolestaan sijoittuvat konjunktiot *ja*, *niin*, *sitten*, *kun* ja *että*. Arkisessa puhekielessä ja aineiston tekstiviesteissä konjunktiot esiintyvät yleensä vielä yleiskieltä lyhyemmässä muodossa. Lyhenemä on tavallisesti saavutettu sananloppuisen konsonantin kadon ja loppuheiton yhdistelmänä, kuten seuraavista esimerkeistä voi havaita.

(127) Jep...Olipa he silti tarkkaan kurkkineet. En mä ainakaan kehdannu niin tarkkaan ees katsoa **et** voisin sano muuta ku **et** namu oli... (164)

(128) LAIVASSA OLLAAN JA AIKA TUULI ON **MUT** EI LAIVA KEINU PAHASTI. KIRJOTAN **KO** OLLAA PERILLÄ. (269)

(129) No oi voi,mulle se ois paras,**vaik** ei välttämätön!Sopi muulloinkin.Oisko sulla hyviä ehdotuksia,kun pidettävähän ne kuitenkin on.Ota allakkas,ja sovittele. (221)

Myös muut partikkelit kuin konjunktiot esiintyvät redusoidussa muodossa, ja niissä saattaa ilmetä myös äänteenmuutoksia, kuten *vaa* < 'vain' ja *kaa* < 'kanssa'. Esimerkkien 130–131 ilmauksia *vaik*, *sit*, *vaa* ja *sillo* voisi kutsua diskurssi- ja sävypartikkeleiksi. Nämä ovat usein semanttisesti lähes tyhjiä pikkusanoja, jotka ilmaisevat erilaisia diskurssifunktioita tai sävyjä erityisesti puhutussa kielessä. (Tiittula 1992, 60; ISK, 791.) Esimerkissä 132 on puolestaan käytetty postpositiota *kanssa* kahteen otteeseen ja kahteen erilaiseen muotoon supistuneena. Ensikatsomalta ilmaukset *JohikseKans* ja *AntiKaa* muistuttavat kovasti vastaavaa vironkielistä komitatiivirakennetta, jossa suomen postposition kaltainen sijapääte kirjoitetaan yhteen pääsanansa kanssa (esim. *sõbraga* 'ystävän kanssa'). Lähemmässä tarkastelussa ilmenee, että kyseisen viestin kaikki välilyönnit on jätetty kirjoittamatta ja sanojen erottamiseksi jokainen sana alkaa isolla kirjaimella. Molemmat ilmaukset ovat siis todellisuudessa kaksisanaisia.

(130) MOI!OLETKO SÄ LA TÖISSÄ?JOS ET,NI KOKATAANKO RUOKAA **VAIK** MUN LUONA JA **SIT** VOIS MENNÄ ULOS JONNEKIN?HOW DOES THAT SOUND TO YA?TERV.NÄLKÄINEN (44)

(131) NÄHÄÄ **VAA SILLO**. MENTÄSKÖ VAAN UIMAAN KUN LAISKOTTAA NIIN... (379)

(132) OnkSulOopperaTänää,monelt?MarjoKansJuhlitaaPikkujouluuTo,Johikse **Kans**OliTarkotusTänä,mutHeMeneeAnti**Kaa**Tansseihi,muaEiIske.EntäSä,PääseksTo,vaiPitäsköLähteeTänää? (242)

5.2.2.4. Murre- ja slangi-ilmaukset

Tähän mennessä esiteltyjen esimerkkien valossa tekstiviestit ovat mitä suurimmassa määrin viestintää, jossa viestijät tuovat persoonansa esiin kielen välityksellä. Tutkijat ovatkin todenneet, ettei ole olemassa yhtä ainutta tekstiviestikieltä vaan esimerkiksi lähettäjän murretausta näkyy kirjoituksissa ja nuoret osaavat käyttää erilaisia tyylejä viesteissään riippuen niiden vastaanottajasta (Kasesniemi – Rautiainen 2001, 177–182). Murteen piirteet ja slangisanat kuuluvat puhutun kielen keinoihin, ja tekstiviesteissä niiden tarkoituksena ei ole ainoastaan lyhentää ilmaisua vaan myös värittää sitä. Murteellisuuksien käytöllä voidaan sijoittaa viestintätilanne ja oma tausta kartalle tai viitata sosiaaliseen asemaan. Toisaalta kieli itsessään voi olla olennainen osa sanomaa, eikä viesti olisi merkitykseltään enää sama, jos se käännettäisiin kirjakieliseksi. (Mielikäinen 2001, 6.)

Harri Mantila (2004, 325–328) jakaa murteiden varioivat piirteet viiteen ryhmään sosiaalisen ja alueellisen esiintymän mukaan. Aiempien esimerkkien yhteydessä tarkasteltujen 1) yleisten ja neutraalien puhekielisyyksien sekä 2) yleistyvien puhekielisyyksien lisäksi hän nimeää 3) maantieteellisesti laaja-alaiset puhekielen piirteet, 4) leimalliset maakuntapiirteet ja 5) suppealla esiintymisalueella esiintyvät piirteet. Tekstiviestiaineistosta on vaikea löytää alueellisia murrepiirteitä, mutta joitakin viesteissä on käytössä. Alla olevat esimerkit näyttävät jatkumon selvästi paikallisista murrepiirteistä aina yleisesti käytössä oleviin puhekielisyyksiin:

(133) JT!Toki toki,saa niitä käyttää! **Voe mahoton**,**mie** en saa yhtän kirj.kirjeitä,jotenki on niin **vilikasta**, mut yritän **mieki**Ü**Lähen** ens ke T:n luo Luvial, IHANA! JAKSELE,rt (79)

(134) Juu,mennää vaa!Ei pulmia UPPIKSEN kaa.Oma kone ei **tännää** temppuillu yhtään,ihmeellistä!Muisti(jopa nimi-)&kesk.kyky käsittämättömän heikkoja v-loppuna!**Huamisse**! (437)

(135) se o sit sillai, **mää** tuu sit sil autol. **nährää** pia. (469)

(136) Tere! Aatteli toivotel viä hyvät nimpparionnittelut,ko muistu ny kert miälee… Mun o muute pitäny kysyy,et maksaaks se quios-homma jotai…? (125)

Ensimmäisessä esimerkissä on nähtävissä suppealevikkinen persoonapronominityyppi *mie*, joka kuuluu alun perin lähinnä kaakkois- ja peräpohjalaisiin murteisiin, mutta piirre näyttää nyt leviävän niin alueellisesti kuin sosiaalisestikin (mts. 328). Samassa viestissä on švaavokaali, joka on laaja-alaisesti tunnettu murteissa ja nykypuhujien keskuudessa, mutta piirteen perusteella ei voi tarkasti tunnistaa puhujan kotiseutua (mts. 326). *Voe*-sanassa esiintyy diftonginreduktio, jossa painollisen tavun diftongin jälkikomponentin suppea vokaali väljenee, tässä tapauksessa i > e. Ilmiö sijoittuu Lounais-Suomeen ja Savoon. (Wiik 2006, 136.) *d*:n kato, joka on havaittavissa sanoissa *mahoton* ja *lähen* on alun perin itäinen ja pohjoinen piirre, joka on levinnyt jo lounaisten, lounaisten välimurteiden, hämäläis- ja eteläpohjalaismurteiden alueelle (Mantila 2004, 327). Nämä murrepiirteet yhdessä osoittavat savolaismurteisiin (vrt. Wiik 2006, 357–402).

Toisessa esimerkissä esiintyy geminaatiota, mikä tarkoittaa, että sanassa konsonantti kahdentuu supistuman edellä. Lounais-Suomen erikoisgeminaatio koskee vain konsonantteja *p*, *t*, *k*, *s*, mutta yleisgeminaatioon ottavat osaa kaikki

konsonantit. (Wiik 2006, 85, 89.) Esimerkin ilmaus *tännää* ilmentää siis yleisgeminaatiota nasaali-*n*:n kahdentuman johdosta, *huoamisse* taas on lounaissuomalainen piirre. Jälkimmäisessä on havaittavissa myös vokaalin avartuminen. Tämän viestin kirjoittaja on syntyisin Turun ylämaan alueelta, ja murrepiirteet osoittavat myös lounaisiin välimurteisiin (vrt. mts. 274–279).

Esimerkit 135–136 ovat hyvin lähellä neutraalia, leimatonta yleispuhekieltä. Esimerkissä 135 on tosin käytetty lounaissuomalaista persoonapronominia *mää*, ja *d*:n vastine *r* ilmaisussa *nährää* on länsi- ja lounaissuomalainen piirre, joten viestin murrevivahteet voi suhteellisen suurella varmuudella sijoittaa Lounais-Suomeen (vrt. mts. 79, 185). Riippumatta siitä, onko teksti kirjoitettu kokonaan murteella vai onko viestiin sijoitettu muutamia murresanoja tai -rakenteita, murteen käytöllä on sisällöllinen, psykologinen merkitys. Murteella voidaan sanoa sama asia eri tavalla ja ilmaista samalla erilaisia arvoja, asenteita ja kokemuksia. Näin murre on siis tärkeä osa yksilön identiteettiä. (Mielikäinen 2001, 6.) Samoin voi sanoa slangista, jota myös esiintyy aineiston tekstiviesteissä. Seuraavassa on poimintoja käytetystä slangisanastosta:

(137) Joo,klo 13.45 **Fennaris** ke? (290)

(138) Moi! Törmättiin eilen Marikan kans ja sovittiin ens torstaiks taas seminaarikahvit klo 15. Tuu kun pääset **prosestas**! –ak (474)

(139) HEIP! OON KOKO PÄIVÄN TÄÄL **NORSSIS**, ENKÄ EHDI HAKEEN UIMAKAMOJA, MUT TOISTE SIT KU EI OO NÄIN KIIRE! NÄHDÄÄN!Ü (256)

(140) Sain viestin kun olimme lopettaneet puhelun. Vai että yliannostus? ei tod.! Nyt mun pitää mennä **päikkäreille**, mut ehdinkö? Unista totta? =) hmm...miksei! (460)

(141) Ei mul autoo ole. **Kevari** on… (111)

(142) Jatkettu: 1/2 No oon maatalous oppilaitoksessa… Tylsää… **Eka** vuosi… Vuokrasin oman **kämpän** täält ku ei siel asuntolassa asu hullukaan… Oon tällänen hoikka puol b (90)

(143) **Nou hätä**, laitoin Kallen syömään pari **burgeria**.. hyviä oli..:) (31)

(144) Kiitos silti yrityksestä ainakin. Arvostan vanhan luottotyötekijän yritystä saada palkolliselle vähän enemmän vapaata.. **tänks**! (181)

Esimerkit kertovat ensinnäkin, miten vahvasti slangisanasto liittyy yksilön kokemusmaailmaan. Aineiston viesteissä korostuvat viestien lähettäjien elämäntilanteesta johtuen sekä yliopisto-opiskeluun liittyvät ilmaisut, kuten *Fennari* (<

Fennicum, suomen kielen laitosrakennuksen nimi), *prose* (< 'proseminaari'), *norssi* (< 'normaalikoulu'), että opiskelijaelämään liittyvät ilmiöt, kuten *kämppä* (< 'asunto'), *rafla* (< 'ravintola) ja *burgeri* (< 'hampurilainen' < engl. *hamburger*, *burger*).

Toisaalta esimerkit havainnollistavat, miten slangisanat syntyvät: johtamalla, typistämällä ja lainaamalla. Yllä olevissa esimerkeissä on runsaasti johdettuja muotoja. Tavallisimpia slangijohtimia ovat mm. *-is*, *-ri*, *-kkV*, *-skV*, *-sa* ja *-e* (Lehikoinen 1994, 157; Paunonen 2002, 25–28). Aineistossa produktiivisin johdin on *-ri(t)*, joka esiintyy edellä esiteltyjen lisäksi mm. seuraavissa sanoissa: *kevari* (< 'kevytmoottoripyötä'), *päikkärit* (< 'päiväunet'), *nimpparit* (< 'nimipäivät') ja *läksärit* (< 'läksiäiset'). Huomattava on, että itse *tekstiviesti*-sanan slangimuoto on *tekstari*. Muita johtimella muodostettuja ilmauksia aineistossa ovat *raamis* (< 'raamattuseura'), *saikku* (< 'sairausloma'), *matsku* (< 'materiaali'), *Hesa* (< 'Helsinki') ja *prose*. Typistämällä muodostetuissa sanoissa slangi-ilmaukseen jää vain yleiskielen alkuosa, kuten *ope* (< 'opettaja') ja *excu* (< 'ekskursio' eli tutustumismatka < engl. *excursion*). Aiemmin esitellyn ilmauksen *prose* voi myös tulkita syntyneen typistämällä *-se*-johtimen käytön sijaan, koska kyseinen pääte voi juontua myös yhdyssanan jälkiosasta *-seminaari*.

Lainaaminen englannista on nykyään tavallista, kuten jo edellisistä esimerkeistä on voinut havaita. Usein lainaamisen yhteydessä ilmaukseen liitetään jokin johdin (*romppu* < engl. *cd-rom*) tai se mukautetaan suomen kieleen äänteellisesti tai muulla keinoin (*tänks* < engl. *thanks*; *nou hätä* < engl. *no problem*). Verbejä lainatessa johtimen lisäys on ennakko-edellytys, jotta verbiä voisi taivuttaa. Aineistossa esiintyykin melko runsaasti englannista suomen kielen slangiin lainattuja verbejä muiden ilmausten ohella:

(145) sanna hei! Mitä veisin Hectorille tuliaisia? -ideoita? **mailaan** sulle varmaan tänään kun **duunista** pääsen. Pelasta minut pälkähästä. 'u' (366)

(146) HEI BABE! JUHLA OLI LOISTAVA!!–**MEILAAN** TARKEMMAT **INFOT**. SAIN VUOROLISTAN, VAPAA KADONNEET JONNEKIN, 3.,13. JA 19.-21.+JOULU.MÄ **MEILAAN**. HALEJA YKKÖSMIMMILLE (285)

(147) Niina muru, jos sul on aikaa, voitko kirjottaa mulle ohjeet miten mä **imppaan musaa** sielt napsterist. Joka ikinen klikkaus sun muut.Niin idioottivarma ohje et (32)

(148) Tiätkö koska on maata näkyvissä-systeemi?Ootko menossa,mua **inspais** ja seuraa kaipaan jos ajankohta sopii.Mites elämä?Tulin just hirveestä tentistä (204)

(149) ANTTI PÄÄSEE POIS LAIVALT TÄNÄÄ,KUN TYÖ VAIHTUU TELAKAL.LÄHDEMME TANSSEIHIN ILLAL.**ISKISKÖ** SUO TAI TEITÄ? (234)

Slangissa lainaverbien tavallinen johdin on *-ta/-tä* (Lehikoinen 1994, 157). Aineiston tarkastelu vahvistaa tämän, sillä yllä olevien esimerkkien verbeistä suurin osa on kyseistä muotoa, kuten *meilata* (< engl. *to mail*, 'lähettää'), *impata* (< *imuroida* < engl. *to download*) ja *inspata* (< *inspiroida* < engl. *to inspire*). Ainoa poikkeus on verbi *iskeä* merkityksessä 'napata, kiinnostaa', mutta sitä ei olekaan lainattu englannista. Sanoja lainataan tyypillisimmin uusien ilmiöiden myötä, ja tästä on kysymys verbeissä *mailata/meilata* ja *impata*. Tietotekniikan kehittyessä tarvitsemme uusia ilmauksia uusille toiminnoille. Toisaalta molemmista on jo olemassa suomalaiset vastineet, mutta sanaparit *lähettää* ja *meilata* ja *ladata* ja *impata/imuroida* eivät ole identtisiä. Slangiverbeillä on omat tietotekniikkaan liittyvät merkityksensä: emmehän *meilaa kirjettä* vaan *sähköpostia* emmekä *imuroi puhelinta* vaan *musiikkia* netistä.

Yllä esiteltyjen näkökohtien pohjalta voi todeta, että murrepiirteet ja slangiverbit eivät lyhennä ilmaisua kovin tehokkaasti, vaan saattavat jopa pidentää sitä. Tällöin niiden käyttö perustuu siihen, että pelkästään vakiintuneita sanontoja ja kielikuvia ei arvosteta, koska tietoa ei nähdä tässä yhteydessä ymmärretä sukupolvelta toiselle siirtyväksi. Päinvastoin, uutuutta ilmaisussa arvostetaan, koska tietäminen ymmärretään uuden tiedon hallinnaksi. (Tannen 1982, 6.) Slangisanojen tunteminen ja käyttäminen lisäävät siis katu-uskottavuutta: henkilö viestittää olevansa ajan hermolla. Toisaalta muut slangisanat kuin verbit ovat hyvinkin produktiivisia, kun ajatellaan merkkimäärien säästämistä. Esimerkiksi *kevari*, *norssi* ja *Hesa* ovat huomattavasti lyhyempiä ilmauksia yleiskielisiin vastineisiinsa verrattuna. Myös aineistossa käytetyt slangijohtimiset lempinimet ovat tehokkaita viestin pakkaajia: *Johis* ja *Goldis* säästävät kumpikin 2 merkkiä *Johannaan* ja *Goldbergiin* nähden, mutta *Hese* ja *Hannis* jopa 5 merkkiä verrattuna virallisiin nimiin *Hesburger* ja *Hanna-Leena*. Se on jo paljon tekstiviesteissä!

5.2.3. Morfo-syntaktiset piirteet

5.2.3.1. Omistusliitteettömyys

Possessiivisuffiksia eli omistusliitettä ei arkisessa nykypuhekielessä yleensä käytetä. Ilmiö on erityisen yleinen nuorten puheessa, jossa vilisevät sellaiset ilmaisut kuin *mun mopo*, *sun kamat* ja *meijän takii*. (Lehikoinen 1994, 154.) Inkongruenssi onkin lisääntynyt, sillä murretaustaltaan ilmiö on yleisin pohjalais- ja savolaismurteissa, mutta harvinainen lounais- ja hämäläismurteissa (ISK, 1241). Omistusliite on oikeastaan redundanttinen ilmaus, kun omistaja ilmenee genetiivisijaisesta persoonapronominista, kuten äsken mainituissa esimerkeissä. Tavallisimmin omistusliitteet säilyvät yksikön 2. persoonassa (*sun autos*) ja sellaisissa yksikön 3. persoonan tapauksissa, joita ei edellä genetiivisijainen pronomini, kuten lauseessa *Tartteeks se ikinä autoo(n)sa?* (ISK, 124).

(150) Päivän mietelause:mikä et ole, siksi voit tulla. Toivottavasti muistin oikein että olet töissä. Toi äskenen tuli **mun päästä** et älä mieti sitä liikaa. (182)

(151) Mikä **sun osote** on? (439)

(152) TOIVOTTAVASTI EN HERÄTTÄNYT TAAS JUHA HALUAA SANOA HYVÄT YÖT! TULI TOSSA MIELEEN,ET ENHÄN MÄ TIIÄ EES **SUN SUKUNIMEÄ** NO MUTTA VÄLIÄKÖ TOLLA. T:JUHA (346)

(153) Terveiset virosta! Täällä **sun kultas** vaan ryyppää! =) Hyi! et tiedä kuinka haluisin et olisit täällä! Satoja suukkoja! Puss! Mites **sun laiva reissu**? Vielä pus (473)

(154) Tule tänään Börssin yökerhoon katsoon **meidän showta** kl 19.30. opisk. 30,- (358)

Aineistossa esiintyy omistusliitteettömyyttä lähes kaikkien persoonien yhteydessä. Ainoastaan yksikön 3. persoonan genetiivimuotoa *hänen* ei esiinny aineistossa, koska sen sijaan käytetään yleisesti *se*-pronominia. Tässäkin yhteydessä inkongruenssi on tavallinen, kuten aineistossa käytetyissä ilmauksissa *sen nimi* ja *SEN KÄNNYKKÄ*. Itse asiassa pronominin se käyttö pronominin hän sijaan on voinut osaltaan edistää possessiivikongruenssin heikkenemistä (mp.). Omistusliitteettömien ja omistusliitteellisten muotojen vapaata vaihtelua osoittaa, että samassakin viestissä saattaa kuitenkin esiintyä sekä kongruoiva että inkongruentti vaihtoehto samanlaisesta rakennetyypistä, kuten esimerkin 153 ilmauksissa *sun kultas* ja *sun laiva reissu* [*sic*].

5.2.3.2. Kysymysten muodostaminen

Tyypillisimmillään kysymyslauseen tuntomerkki on lauseenalkuinen interrogatiivipronomini tai liitepartikkeli -*ko*/-*kö*. Kysymys voidaan muodostaa myös partikkelien avulla. (ISK, 1588, 1606.) Arkisessa nykypuhekielessä nämä kysymysmorfeemit lyhenevät mm. murreperäisten interrogatiivipronominimuotojen (*kui* < *miksi*), loppuheiton (*miks* < *miksi*), diftongin *i*:n ja loppukonsonantin kadon (*millane* < *millainen*) sekä liitepartikkelin supistumisen (*onk* < *onko*) ansiosta.

(155) Moi! **Kui** sä lähet vastahuomdnna? t.dw (334) [*sic*]

(156) Tervehdys! **Onk** uus vuos(tuhat?) alkanu mukavasti? **Vieläk** o aamui jälel vai **ook** jo siviilis? No, **muuttaak** intti miestä..? Hyvää ns.talvea!T:yx punapäine matkaemo (394)

(157) OLLAAN NYT PORIS HUOMISEEN… ASUTAAN KIMPASSA TAMPEREELLA KOTKANKATU 12A34 TUU KÄYMÄÄN! **OOKKO** TÄNÄÄN PORISSA? (24)

(158) **OOKSTE** HUOME KOTO JOS **ME KÄYMÄÄN**. (495)

(159) **Lähetit sä** mulle tänään ilmasen viestin? kiitti vaan..en meinaan tiiä keneltä se oli mä en muuten ole sairaslomalla vaan töissä;kiva kiivaa kiivaaaaa hmm (364)

(160) MOI! NIIN NO TULIN TRE:LLE KUN TÄÄLLÄ SAA OLLA ”RAUHASSA” **SÄ OOT KAI JO TURUSSA?** VIIKON LOPPUNA EHKÄ HIRVEÄT KOOMAT. **SÄ TÖISSÄ?** T:JUHA (344)

Esimerkissä 156 kysymyspartikkeli esiintyy loppuheittoisessa muodossaan -*k* ja yksikön 2. persoonan kysymyksessä *ook* (< *ootko* < *oletko*) se on korvannut persoonapäätteen -*t*. Seuraavassa esimerkissä nähdään hieman pidempi variantti *ookko* samasta kysymyksestä. Esimerkissä 158 ilmaisu on lyhentynyt entisestään, sillä kysymyksessä *ookste* verbin pikapuhemuoto ja liitepartikkeli -*ks* yhteen kirjoitettuine persoonapronomineineen vastaa yleiskielen kysymystä *oletteko te*. Huomionarvoista on myös, että kysymystä seuraavassa infinitiivirakenteessa persoonamuotoinen verbi (*tulemme* > *tullaan*) on poikkeuksellisesti kadonnut kokonaan. Seuraava esimerkki taas havainnollistaa, miten yksikön 2. persoonan kysymys voidaan puhekielessä usein muodostaa myös täysin ilman kysymyspartikkelia. Viimeisessä esimerkissä kysymys syntyy sekä *kai* -partikkelin käytöllä että pelkän väitelauseen ja kysymysmerkin yhdistelmänä. Kaiken

kaikkiaan voimme todeta, että kysymyslauseissa ilmaisun lyhentämisen keinot ovat monet.

5.2.3.3. Kolmannen infinitiivin illatiivi

Kolmannen infinitiivin tai MA-infinitiivin illatiivissa ei tavallisesti ole tunnusta -*ma* tai -*mä*, kuten ilmauksissa *lähetääs menee* ja *alko juoksee(n).* Ilmiö on yleinen varsinkin nuorten puhekielessä, ja murretaustaltaan se on läntinen piirre. (Lehikoinen 1994, 154.) Aineistossa 3. infinitiivin illatiivi esiintyy melko usein lyhentyneessä muodossaan. Ilmiasultaan tämä vaikuttaa rinnakkaiselta piirteeltä supistumaverbien esiintymiseen muodossa *mä en haluu pelaa*, mutta jälkimmäistä ilmiötä ei aineistossa esiinny.

(161) San ny koska **tuun hakee** et voin huilata ko en herää ainakaa viestiääneen.. (448)

(162) **Meen tekeen** toisen harjottelun Hesaan ja aion jäädä sin etelään,siel on se miäskin. Oon hävittäny sun e-mail-osotteen,saaks sen? Mä oon etunimisukunimi@hotmail.com (40)

(163) Rakas haniliini *tunnustaa* **oon menos** kavereiden kans **bilettään**… (195)

(164) KUKKUU! Tuleek kalaa? **Oliks nuutittaa** eile?! Mä kävi Iltakävelyl Heses ja siin pubis Sparin vieres yhel, mutten kyl laulanu! On hieno ilma! Hyvää päivää! (368)

Esimerkissä 164 ei ole kyse 3. infinitiivin illatiivista vaan inessiivistä 'olitko nuutittamassa'. Edellisen esimerkin lausahdus *oon menos* on myös inessiivissä ja esiintyy puheessa tavallisessa loppuheittoisessa muodossa. Viimeisen esimerkin ilmaus *oliks nuutittaa* on kuitenkin mielenkiintoisempi muoto, sillä se muistuttaa kovasti supistumaverbien puhekielistä käyttöä esimerkiksi lauseessa *Oliks pelaa eile?* Tavallisempi variantti puheessa olisi varmasti -*ma*-tunnuksen kadon ja loppuheiton yhdistelmä *nuutittaas*, mutta esimerkissä loppu-*s*:kin on kadonnut. Aineistossa tämä on ainutlaatuinen esiintymä eikä nykypuhekielen piirteitä kuvaavista lähteistäkään löydy mainintaa vastaavasta, joten ilmiö on ainakin vielä melko harvinainen. Joka tapauksessa tämäkin infinitiivimuoto lyhentää ilmausta tehokkaasti.

5.2.3.4. Verbien inkongruenssi

Kun subjekti ja predikaatti eli esimerkiksi persoonapronomini ja verbi eivät ole samassa luvussa, on kyse verbin inkongruenssista (ISK, 1227). Passiivi monikon 1. persoonassa on arkisessa nykypyhekielessä alati yleistyvä piirre, esimerkkinä muoto *me tullaan*. Tämä alun perin itäisten murteiden piirre on levinnyt koko Suomen alueelle niin, ettei piirteen murretaustaa enää muisteta. (Lehikoinen 1994, 120; Mantila 2004, 325.) Jos ajatellaan tätä inkongruenssin tyyppiä ilmaisun lyhentämisen kannalta, voimme todeta, ettei passiivi välttämättä ollenkaan lyhennä ilmaisua, sillä esim. *me tulemme* ja *me tullaan* ovat aivan yhtä pitkiä ilmauksia. Kongruoivaa muotoa käytetään itse asiassa usein ilman persoonapronominia, jolloin se on ehdottomasti lyhyempi ilmaisu näistä kahdesta. Joidenkin verbien yhteydessä passiivi kyllä lyhentää ilmaisua, kuten verrattaessa muotoja *me tarvitsemme* ja *me tarvitaan* sekä *me ajattelemme* ja *me ajatellaan*. Toisaalta passiivi eräiden verbien yhteydessä jopa pidentää ilmaisua, vrt. *me soitamme* vs. *me soitetaan* ja *me äänestämme* vs. *me äänestetään*. Alla olevissa esimerkeissä inkongruentti passiivi monikon 1. persoonassa lyhentää ilmaisua eri tavoin:

(165) SIIRRETÄÄ VAA.**ME MENNÄÄ** VAST LOPPUKUUST PORII.SILLO ON TWÄNGI ENT. HOTELLI JAZZIS.OOTKO KOTOSALLA JOS POIKKEEN? (362)

(166) No minkäikänen se tyyppi sit oli. **Eihän me** nyt niin tarkasti edes **nähty**. Oliko sillä mitään mielikuvaa missä **me oltais tavattu** nim. kiinnostunut... (161)

(167) lenkkejä päivässä. Meiän pitäs ottaa mallia. Eile oli ihanat seurat ja koht **lähtään** taas. Ol ihana vkloppu ilma Enniä. Lupsakkaa! Auto edell. märkä. En tajua?Jrt (11)

Yksikkömuodon käyttö monikon 3. persoonan sijaan on 1. persoonan passiivimuodon ohella alueellisesti ja sosiaalisesti levinnyt yleiseen käyttöön (Mantila 2004, 325). Piirre on ollut tavallinen myös useissa murteissa. Tällaisia inkongruenttisia muotoja ovat esimerkiksi *tytöt menee*, *ne ei uskalla* ja *toiset ol lähteny*. (Lehikoinen 1994, 154.) Tämä inkongruenssin muoto on huomattavasti edellistä tehokkaampi ilmaisun lyhentämisessä, koska verbistä ja mahdollisesta kieltosanasta jäävät persoonapäätteet pois.

(168) Teleyhdyntää, käyn ekaks pappan ja mamman luona. **He ei oo** koton huomen ku **menevät** Naantalin kylpylään. (223)

(169) TERSE!EI OLLU TREEL YHTÄÄ KALENTERII, MUT **NE TILAS** HESAST,TULEE EHKÄ ENS VIIKOL JA HINTA O 135,-…PIRU,EN SAANU SITÄ APURAHAA,KUI LAHJAKAS JA KÖYHÄ PITÄS OL?! (70)

(170) SÄ ET OO VISSIIN PALJO KOSKAAN KOTONA,NIIN ETTÄ PAKKO TEKSTATA.. KOSKA **NE ISABEL JA JAN** NYT SITTE OIKEEN **TULEE**? (TARTTIS VAAN TIETÄÄ,KUN OIS VÄHÄ MUUTAKI MENOO) (48)

(171) Niin kai pitäis, vaikka ei millään malttais. **Simmut meinaa painuu** iha väkiste kiinni *tsuukittaa* (166)

(172) Voi hitsi! **Jääkö mun tuliaiset** nyt ostamatta? =) Noh täytyy nipistää vähän... *virn* Arvaas mitä? Hmm..susta tykkää joku tosi tosi tosi paljon!! *muisk* (467)

Kieltoverbin kongruenssi on perinteisesti ollut muita verbejä vähäisempää (ISK, 1229). Aineistossa ei kuitenkaan esiinny paljon esimerkin 168 kaltaisia muotoja, koska kieltoverbit ovat tavallisimmin passiivissa (*ei ikinä kasveta toisista erilleen*) tai yksikön 3. persoonassa (*sami ei - - pääse koska tahans*), joissa kieltosana on luonnollisesti päätteetön. Puhutussa kielessä inkongruenssia esiintyy eniten, kun subjekti ja predikaatti ovat samassa yksinkertaisessa lauseessa. Kun subjekti ja finiittiverbi ovat eri lauseissa, ilmaisua selvennetään monikollisella verbimuodolla, kuten esimerkissä 168. (ISK, 1228.)

5.3. Muut keinot

5.3.1. Hymiöt ja muut tunneilmaisut

Kirjoitusjärjestelmäämme kuuluu muutama keino viestin sanattoman sisällön välittämiseen: huutomerkki kertoo ilmaisun painokkuudesta tai äänenvoimakkuudesta, kysymysmerkki ilmaisee kysyvää sävyä, pilkku ja piste taukoja, kolme pistettä keskeneräisyyttä tai epävarmuutta. Kun perinteisten välimerkkien ilmaisuvoima ei enää riittänyt, kehitettiin hymiöt. Hymiöiden käyttö on periytynyt tietokonevälitteisestä viestinnästä tekstiviesteihin. Niiden isä, tietojenkäsittelytieteen professori Scott Fahlman kehitti merkit :-) ja :-(vuonna 1982 ratkaisuna opiskelijoidensa tulkitsemisvaikeuksiin yliopiston sähköisellä foorumilla (Fahlman 2007). Hymiöt (engl. *smiley*, *emoticon*) ovat välimerkeistä koostuvia tunteen ilmaisimia, jotka nimensä mukaisesti jäljittelevät kasvojen ilmeitä kuvatakseen kirjoittajan mielentilaa ja tekstin sävyä (Leino 2006, 151; Luukka 2000a, 27; Kopomaa 2000, 64; Werry 1996, 63). Hymiöiden voi katsoa olevan eräänlainen osoitus tavoitteesta palauttaa kasvokkaisuus

televiestintään. Nämä graafisesti esitetyt ilmehtivät naamat ovat tekstissä kääntyneenä 90 asteen kulmaan kyljelleen; seuraavissa tekstiviesteissä on esimerkkejä perushymiöistä:

(173) Oliko toi lupaus? **:-)** (105)

(174) No ei mitää, multaki loppu virta **:)** Eikä menny ees iho rikki. Otetaa uusix! (208)

(175) Tutkintoon viä tovi, päättötyö just puuttuu eli tammikuulle tähtään valmistumista. Onnea vaan gradun vääntöön!Saksas siivosin et kieltä oppisin, hukkaan meni **;)** (28)

(176) Mikä on voiblondi? Taidan olla niin maalta etten tiedä mikä se on… **;o)** sun kuvaukses kuulosti todella houkuttelevalta… **=)** (96)

(177) Nooh! *lohduttaa* täällä ei pääse komentosillalle. **:(** kohta katoo kuuluvuudet…**=(** mut nyt mä sanon sulle: minä rakastan sinua! Ja sanon sen myös selvänä! Puss! (477)

(178) OlinkiHereil..OltiinKävelemäs&kyläsYhtäVaaviaKattomas.HaluaisinSaadHenristSelvääMutSeEiAnna..AikaNäyttää!OlisinKylläHalunnuUrheillaKunnolla,LihaksetJumis**:<** (21)

Perushymiötä :-) käytetään merkkaamaan hauskaa tai sarkastista huomautusta. Siitäkin saa lyhennetyn version, kun jättää viestinnällisesti turhan nenän pois. Hymiöillä voi ilmaista olevansa esimerkiksi iloinen tai vitsaileva (173, 174, 176), iskevänsä silmää (175, 176) tai olevansa surullinen tai tyytymätön (177, 178). Näitä tunteen ilmaisimia ja niiden variaatioita on jo satoja, ja niistä on koottu lukuisia listoja kirjoihin (esim. *Antero heittää hälärin* 2000,28—34; Kasvi 2000, 252—253) ja internetsivuille (esim. Nippala 2000; Heikkinen 2001). Hymiöiden keräämisen pioneeri on amerikkalainen David Sanderson, joka on koonnut jo vuonna 1993 ilmestyneeseen *Smileys*-kirjaansa yli 650 hymiötä. Aineistossani noin joka viidennessä viestissä on käytetty yhtä tai useampaa hymiötä — suurin osa niistä on perusilmeitä, mutta joukossa on muutamia kekseliäämpiäkin versioita:

(179) No moro! Ei ollu viäläkää niit x-files kalentereit tääl Treel,tulee kuulemma varmaa ens viikol… Simoset o tääl, juho osti poppivehkeetki… Terkkuja! **d;@)** (83)

(180) No moe!Kuhmut alkaa olee jo oienneen!**ü** Koti o kyl kunnos,mut mm.sohvapöytä puuttuu viä…Onx sul mitää ideoit,mitä hannal vois ostaa valmistujaislahjaks…? **d;)** (384)

(181) sanna hei! Mitä veisin Hectorille tuliaisia? -ideoita? mailaan sulle varmaan tänään kun duunista pääsen. Pelasta minut pälkähästä. **'u'** (366)

(182) Jt! Ei oikein oo par.Sattuu välil kovastikin.Löysin sopivan särkylääkkeen,mut ei voi määrättöm.syödä..Meen Luvial,sinne lyh matka..¤ Tulen vaik talvilomal! Jrrt,l (189)

Yllä olevissa esimerkeissä viestien lopuissa olevat hymiöt ovat persoonallisia ja ominaisia tietylle kirjoittajalle. Niiden voikin katsoa toimivan ainakin esimerkeissä 179, 180 ja 181 eräänlaisina elektronisina nimikirjoituksina; esimerkin 180 lähettäjä on 'lippalakkipäinen huumoriveikko' ja esimerkissä 179 vieläpä 'possunkärsäinen' sellainen. Esimerkkien 181 ja 182 hymiöt ovat erikoisia siksi, että '*u*' ei ole kallellaan vaan pystyssä ja ¤-ikoni taas koostuu vain yhdestä merkistä. Jälkimmäistä näistä ei ehkä voikaan kutsua hymiöksi vaan sitä kuvaa paremmin englanninkielinen termi *emoticon*, joka muodostuu sanoista *emotion* 'tunne' ja *icon* 'kuvake'. Ilmari Vauras (2008, 212) on sittemmin kääntänyt termin tunneikoniksi. Tekstiviestissä tunneikoni ¤ voi siis kuvata esimerkiksi 'aurinkoista mieltä'. Kaikkein monikäyttöisin hymiö aineistossani on kuitenkin *ü*:

(183) Joo, on kyllä. Siis voin tulla… **Ü** (372)

(184) JT!Toki toki,saa niitä käyttää! Voe mahoton,mie en saa yhtän kirj.kirjeitä,jotenki on niin vilikasta, mut yritän mieki**Ü**Lähen ens ke T:n luo Luvial, IHANA! JAKSELE,rt (79)

(185) Olis tosi kiva jos pääsisit! Os. on 11A1. Kiitos kutsusta! Kuulostaa hyvältä. **Ü**-merkkasin päivän kalenteriin. Ja luisteleminen olis kans hauskaa, mut luistimet.. (425)

Saksan kielestä tuttu *ü*-kirjainmerkki toimii tekstiviesteissä minihymiönä, joka tilaa säästäen koostuu vain yhdestä merkistä. Se vastaa perushymiötä, mutta ei ole kallellaan vaan pystyssä esimerkin 181 tavoin. Tämä minihymiö voi kuvata kirjoittajan tunnetilaa normaalin hymiön tavoin (180), toimia nimikirjoituksena (183), välimerkin tapaan tai tauon merkkinä (184) tai jopa verbin yhteydessä (185). Verbi *ü-merkata* tarkoittaa ilmeisesti 'sellaisen päivän muistiinkirjoittamista, jolloin tullaan pitämään hauskaa (tekstiviestin vastaanottajan kanssa)'. Mirjami Kukko (2003, 13) on pro gradu -tutkielmassaan havainnut, että hymiöt eivät esiinny tekstiviesteissä mielivaltaisissa paikoissa. Koska tekstiviesteistä puuttuvat ilmeet ja eleet, hymiöt tai tunneikonit ovat keino välttää väärinkäsityksiä ja loukkaantumista. Ne esiintyvätkin yleensä kohdissa, jotka vastaanottaja saattaisi tulkita arkaluonteisiksi tai epäkohteliaiksi. Hymiöillä viesti voidaan suunnata kohti huumoria tai sanoman merkitys muuttaa jopa päinvastaiseksi kirjaimelliseen merkitykseen nähden.

(186) Byähhäh **:)** hade int oivaltanu att ditt job är så nära mitt.. måste komma på nytt nån annan gång när du inte har så lång kö..**Ü** Jees..I love J….. ööh.. JESUS! Nojåå.. **Ü** (296)

(187) Voi ei, onnex suomal. osaa olla hiljaa.. **:)** Toivon, et leukasi parantuu, jotta voimme taas leukailla yhdessä! Nährään taas! (9)

Ensimmäinen esimerkki kääntyy kokonaisuudessaan huumoriksi hymiöiden ansiosta ja toisen esimerkin hieman arkaluonteiseksi ennakoitu kommentti leuanmurtumisesta hyväntahtoiseksi lohdutukseksi. Jälkimmäisen hymiön voi tietysti myös tulkita muuttavan ensimmäisen lauseen kommentin päinvastaiseksi ja tarkoittavan, että vastaanottajalle hiljaa oleminen tulee olemaan vaikeaa. Toinen, hymiöitä pidempi tunteen ilmaisun muoto on esillä alla olevissa esimerkeissä:

(188) TOIVOTTAVASTI EN HÄIRITSE HALUSIN VAAN TOIVOTTAA HYVÄÄ YÖTÄ! ***HALAUS*** T:JUHA:) (345)

(189) Heips, ootko chatis tai menossa sinne? Kuinka päivä on muuten mennyt? ***halisuukkoja*** (153)

(190) Rakas haniliini ***tunnustaa*** oon menos kavereiden kans bilettään… (195)

(191) ***ääni käheänä kirjoittaa*** huutanu viimeset puol tuntia parvekkeella asiakkaita heselle! ***virn*** nyt en voi enää muuta... **=) köh köh**!! hyvää työtä **=) =)**! (457)

Kahden asteriskin väliin kirjoitettu mielialan, tunteen tai toiminnan ilmaus on varsinkin chatille ominainen piirre, ja tapa on sitä kautta siirtynyt myös tekstiviesteihin (ks. Werry 1996, 59—60; Kasvi 2002, 15). Aineistossa tämä tunteen tai toiminnan ilmaisun tapa on harvinainen, sillä sitä esiintyy vain 35 viestissä, jotka ovat pääosin kahden miespuolisen kirjoittajan käsialaa. Viimeisen esimerkin ilmaus **virn** 'virnistää, virnistys' on kyllä lyhyt ja ytimekäs, mutta sen voisi kuvata hymiölläkin — vaikka virnistykselle ei ole täysin yksiselitteistä hymiötä, koska :-> on vakiintunut merkitsemään ennemminkin 'sarkastista ivahymyä'.

Kolmas tunteiden ilmaisun tapa on tuttu esimerkiksi sarjakuvista. Tässä tapauksessa käytetään erilaisia interjektioita tai huudahduksia ja kirjainyhdistelmiä kiteyttämään toiminta, tunnetila tai suhtautuminen johonkin asiaan. Tämä on tavallista myös tietokonevälitteisessä viestinnässä (Du Bartell 1995, 233). Alla olevien esimerkkien lisäksi aineistossa on käytetty mm. sellaisia ilmauksia kuin *hmm…*, *heh*, *hihi*, *hik*, *köh köh*, *puuh*, *pöh*, *iik*.

(192) No en ole ollut, yritän väkertää sitä saatanan prosemmatyötä, ottaa päähän. Mä lopetan kohta koko opiskelun. **Grr... =/** -Sarita (497)

(193) Vatsa jaksaa vaivata,**voivoi**. Pikkujoulust ei tu mitää tänä vois kyl varmaa lähteekki öölil. Viestitellää la. Sähä olet 9ään asti maistiaisis? (227)

(194) **Byähhäh** :) hade int oivaltanu att ditt job är så nära mitt.. måste komma på nytt nån annan gång när du inte har så lång kö..Ü **Jees**..I love J….. **ööh**.. JESUS! **Nojåå**.. Ü (296)

Kaiken kaikkiaan aineistossani esiintyvät hymiöt ovat melko perinteisiä. Tämän selittää se, että hymiöiden, kuten muidenkin lyhenteiden, on säilytettävä ymmärrettävyytensä ja uusien monimutkaisten merkkiyhdistelmien hahmottaminen voi olla vaikeaa. Lisäksi erikoismerkkien etsiminen matkapuhelimen valikosta on aikaa vievää ja tekstiviestien perimmäinen olemushan on välittää lyhyitä ja nopeita viestejä. Niinpä tekstiviesteissä harvemmin näkee sellaista megahymiötä kuin C={>;' {}) , joka kuvaa viiksekästä humalaista kokkia, jolla on peruukki päässä, tippa silmässä, otsa kurtussa sekä kaksoisleuka (*Antero heittää hälärin* 2000, 34). Aineistossa ei myöskään esiinny ainuttakaan aasialaisvaikutteista hymiötä, jossa tunneikonin viestin välittävät silmät eikä suu. Nämä hymiöt kirjoitetaan vaakatasossa, kuten seuraavista esimerkeistä on havaittavissa:

^_^	'hymy'	
(>_<)	'vihainen'	
(=_=)	'uninen'	(Li 2000, 40; Kasvi 2002, 62–63.)

Pirkko Leinon (2006, 151) huomio, että hymiöt alkavat tietokoneissa vanhentua erilaisten kuvien syrjäyttäessä ne, ei päde niinkään tekstiviesteihin. Vaikka multimediaominaisuudet ovatkin olleet omiaan monipuolistamaan kännykän välityksellä tapahtuvaa ilmaisua, perinteiset hymiöt ovat edelleen ilmaisuvoimaisia ja yhä helppokäyttöisempiä valmiiden hymiövalikoiden ansiosta. Ilmari Vauras (2008, 220) on myös myönteisellä kannalla: hänen mukaansa virtuaalisen kehonkielen käyttö verkkoteksteissä lisääntynee entisestään, koska tunneikonit eivät ole vain hauskoja ja muodikkaita vaan ennen kaikkea näppäriä ja tehokkaita viestinnän välineitä.

5.3.2. Vieraskieliset ilmaukset

Suomen kieleen tulevasta vieraan kielen aiheuttamasta siirtovaikutuksesta on oltu huolissaan kautta suomen kielihistorian. Viime aikoina on huolehdittu ennen kaikkea

englannin kielen ylivoimaisen vaikutuksen seurauksista, ja ennen englantia taas murehdittiin ruotsin rappeuttavasta vaikutuksesta. (Ks. aiheesta esim. Sajavaara 1989, 72–74, Hiidenmaa 2003, 54–107; Dufva 2005, 111–134.) Kielentutkijat ovat havainneet, että näkyvimmät vieraan kielen vaikutuksen merkit, kuten lainasanat, eivät olekaan suurin ongelma, vaan itse asiassa syntaktiset piilorakenteet ja semanttiset lainat ujuttautuvat kieleemme melkein huomaamattamme (ks. esim. Anhava 2000). Englannin kielen vaikutusta suomen kieleen tutkineet Maura Ratia ja Carla Suhr (2004, 140–146) ovat 14–19-vuotiaiden lukiolaisnuorten tekstiviestintää koskevassa tutkimuksessaan havainneet, että nuoret käyttävät englantia oletettua vähemmän viesteissään, mutta englanninkielinen popkulttuuri kyllä vaikuttaa meidänkin ”connecting people -yhteiskunnassamme”. Niinpä englantia käytetään erityisesti tietokoneisiin ja uuteen teknologiaan liittyvänä, tervehdyksissä ja toivotuksissa sekä rakkauden ja tunteiden ilmaisuun. Vakiintuneet lyhenteet ovat suosittuja kuten myös ilmaisua tiivistävät suomea yksinkertaisemmat sanat ja rakenteet.

Aineiston tekstiviesteissä vieraskieliset ilmaukset ovat yleisiä. Suurin osa ilmauksista on lähtöisin englannin kielestä, mutta viesteissä on käytetty myös runsaasti ruotsinkielisiä ilmauksia ja sanoja. Tämän lisäksi aineistossa on idiomaattisia ilmauksia mm. viron ja portugalin kielestä, esim. *Tere tulemast!* (53), *Boa Noite!* (127), ja ranskan äännösasua jäljittelevä *Bon nyii* (399). Vieraiden kielten käyttöön on vaikuttanut niin populaarikulttuurin tarjoama esimerkki, kansainvälisyyden osoittamisen muodikkuus kuin aito kontakti kyseisen maan kielen käyttäjiin tai kulttuuriin.

(195) KAKKUA SYÖDÄÄN JANIN KANS, TULIN EILE IRLANNIST! **MMM YUMMY CAKE! ARE YOU IN ITALY? DONT BUY ME 2 MANY PRESENTS COME BACK SOON** OTA IISISTI **MISS U** JAN **X** (1)

(196) TERE! KUIS KULKEE JA MISSÄ? TOIVOTTAVASTI KAIKKI ON **OK**. MÄ TULIN SUOMEEN NYT VIIKONLOPPUNA JA TÄÄL ON VIELÄ LUNTA. TERVEISII TUTUIL. **IRELAND WAS COOL**. (2)

(197) HEIPPA, KUIS REISSU MENI? OLETTEKO KAIKKI PUHEVÄLEISSÄ VIELÄ? KOTOSUOMESSA ON IHANA OLLA! VOITKO KÄYDÄ TSEKKAAMAS **PIGEON HOLENI**, YSTÄVÄNI ON LÄH MULLE POSTIA. T:PIA (3)

Ensimmäisen esimerkin 195 vahva englanninkielisyys selittyy siitä, että viestin on kirjoittanut kaksi henkilöä yhdessä, joista toinen on suomalainen ja toinen britti. Tässä viestissä on nähtävissä englannin kielen yleisin lyhennyskeino: sanan pidempi, alkuperäinen kirjoitusasu korvataan äänteellisesti vastaavalla merkillä, kuten *too* > *2* ja

you > *u*. Englanninkielisten voisi sanoa olevan aikaansa edellä, sillä he ovat käyttäneet tunneikonin esiastetta jo muinoin kirjeenvaihdossa — suukkoahan on perinteisesti merkitty *x*-kirjaimella. Esimerkin 196 *IRELAND WAS COOL* on puolestaan muodikas ja melko vakiintunutkin ilmaus, vaikka suomalainen vastine *Irlanti oli makee* olisi melkein yhtä lyhyt. Yleensäkin englanninkielisille lainoille on tyypillistä, että ne koetaan trendikkäiksi lausumiksi ja ne valtaavat paikkansa tekstiviesteissäkin, vaikka eivät lyhentäisikään ilmaistavaa asiaa. Viimeisessä esimerkissä on kyse sanasta, jonka on koettu olevan hankala kääntää, koska sille ei ole tarkkaa vastinetta suomen kielessä tai suomalaisessa kulttuurissa. *Pidgin hole* tarkoittaa esimerkiksi yliopiston kampuksen avointa kirjelokerikon koloa, jonne kunkin posti jaetaan.

(198) **DÆNKS** vaa rohkasusta! **BTW**, lainasin sun RStJ-levyn. Saat sen takas joskus.. Ja hyvinhän se NT meni sitte, jatkamme tästä **i7UL3SSA**! eteepäi, hä?! ;D **Pirteetä2U** (295)

(199) Ruoka valmistumassa kovaa vauhtia! Njam. Tervetuloa. :-) **C U SOON**! (54)

(200) ONX KERROSVIELÄ KYMPIN?HEH,KAMALA NÄLKÄ JA JUST SALILT MENOS KOTIO,JA RAHAT LOPUS.**TXT** PIAN **OK**?MITÄ MUIJA MUUTA?NÄHÄÄ HEI JOSKUS!**BLESS** (438)

(201) älkää pistäkö viel kii jos noi katsun **isoveli&co** tulee käymää.. tarvitaanko siivousapua,ollaan viel tääl….?? (233)

(202) HEI NIINA! Ootko Turus? Onko iltasi kiireinen? Eki esiintyy Koulus (**8pm**) ja ois kiva mennä sinne jonkun kans kahestaan. Täytyy enste täs opiskel. (8)

Esimerkissä 198 vieraskielisiä aineksia on käytetty erittäin produktiivisesti lyhentämään viestiä. Esimerkin 195 mukaisesti englannin äänteellisesti vastaavia kirjainmerkkejä on käytetty hyödyksi ja yhdistetty ne suomalaiseen toivotukseen *Pirteetä2U*. Lisäksi viestissä on englannin kielelle erittäin tyypillinen lyhennyskeino: isokirjainlyhenne eli akronyymi (tässä *BTW* 'by the way' eli 'muuten'). Erilaisista akronyymeistä ja muista englannin kielen lyhentämisen keinoista on kerätty listoja tietokonevälitteisestä viestinnästä kertoviin teksteihin hymiöiden tapaan (ks. esim. Kasvi 2000, 254—255 ja Hamm 2008b). Esimerkin 199 englanninkielinen lyhenneidiomi *C U SOON* on yleistynyt suomalaisessakin tekstiviestinnässä ytimekkyytensä vuoksi. Tässäkin tapauksessa toivotus on kirjoitettu kokonaisuudessaan suomalaiseen yhteyteen. Voisihan suomeksi sanoa lyhyemminkin, että *Nähää!* Esimerkit 200–201 sisältävät myös lyhentäviä englanninkielisiä sanoja: varsinkin *TXT* (sanasta 'text') on kätevä tapa viitata tekstiviestin kirjoittamiseen. Toinen, yhtä lyhyt tapa viitata tekstiviestiin tai sen kirjoittamiseen on *SMS* (tai *sms*), johon on tyydytty kotoperäisen vastineen

kehittämisen sijaan mm. ruotsin ja saksan kielissä (Kotilainen – Varteva 2006, 60). Onneksi meillä on suomalaiselle keksinnölle omat nimitykset *tekstiviesti* ja *tekstata*. Aineiston viesteissä lyhennettä SMS ei esiinny ollenkaan. Viimeinen esimerkki osoittaa, että ajanilmauskin lyhenee, kun suomalaisen ilmauksen *klo 18* sijaan kirjoittaa englanniksi *8pm*.

(203) En oikein päässy selvyyteen mikä keskiviikko mut 18. olen duunissa. voin tietty koetta vaihtaa. **badminton rules 4-ever!** (73)

(204) Minä juuri **"the great kielinero"** ja just se Nightwishin kipale (61)

(205) Sä sait 2.5 mä sain 1, ainoana! Nyyh, mitä voi odottaa jos ei lue… terv. **Sarita the Loser** (62)

Affektiivinen ilmaisu onnistuu myös joissakin tapauksissa paremmin englannin ja suomen yhdistelmällä, kuten yllä olevista esimerkeistä voi nähdä. Lin (2000, 34) mukaan koodinvaihto on tavallista kaksi- ja monikielisten keskuudessa. Tällä keinolla viestijät välittävät niin affektiivista informaatiota kuin varsinaista tietoakin. Kyseessä voi myös olla viestijän persoonallinen tapa viestiä. Vaikka yllä olevien esimerkkien lähettäjistä kukaan ei ole kaksikielinen tai edes kaksikielisestä yhteisöstä, Suomessa varsinkin englannin kieli on nykyään niin vahvasti läsnä jokapäiväisessä elämässämme, että se ilmenee aivan tavallisen, äidinkieleltään suomenkielisen viestijän ilmaisussa. Näissä esimerkeissä englanti toimii ilmaisun lyhentämisen keinona, tyylikeinona, affektiivisen ilmaisun välineenä ja esimerkissä 204 jopa ironian välineenä.

(206) Moi muru oletko vapaalla tai siis oletko **chatis**? Mul on "lievä" **hangover** kääk myös ikävä on kova sua, tahtoisin halia, rutistaa, suukottaa...koskettaa *suudelmia* (177)

Esimerkki 206 puolestaan havainnollistaa, miten uusien ilmiöiden yhteydessä omaksumme uusia nimiä näille ilmiöille vieraista kielistä. Paula Sajavaaran (1989, 65, 71) mukaan lainasanoista tavallisimpia ovatkin ns. nimityssanat, jotka yleisimmin ovat esineitä ja käsitteitä tarkoittavia substantiiveja ja voivat mukautua uuteen kieleen enemmän tai vähemmän. Tässäkin tapauksessa englannin kielestä lainattu vierassana *chat* on mukautunut kieleemme niin, että siitä käytetään mm. muotoja *chatti*, *tsätti* ja *sätti*, jotka taipuvat suomalaisen taivutusjärjestelmän mukaan. Saman esimerkin englanninkielistä sanaa *hangover* on käytetty paremminkin affektiivisessa funktiossa, koska ilmiö ei ole Suomessa mitenkään uusi ja vailla nimeä. Tarkemmin tarkasteltuna

suomalainen nimitys *krapula* olisi lyhyempi ilmaus humalatilaa seuraavalle olotilalle (toisaalta *kankkunen* on vastaavan ilmiön pidempi ilmaus).

(207) Kansipaikat **till** toispuol jokke ellei **ombord** kysy peruutushytei. Takas on halpis-koppi, **men dyrt är det i alla fall**.. Eli **tur-o. retur** yht. 250mk/nassu. 70meno (140)

(208) **MY ROONA-FRIEND**! TIÄX MISÄ+MIHI AIK. O NU.ILTA **IDAG**?EN PÄÄSSY EILE NC:EN KU OLIN VÄHÄ KIPEE.KAI TUUT TÄNÄÄ,OIS GIWA NÄHRÄ! hAlelü,HaLéLU,hALLèLuiA **JESUS=KING**! (390)

Englanninkielisten ilmausten lisäksi aineistossa esiintyy näin produktiivista ruotsinkielisten ilmausten käyttöä. On mielenkiintoista nähdä, että englannin ja ruotsin kielen ilmauksia yhdistellään samaankin viestiin (208). Ilmaukset *men dyrt är det i alla fall* ja *idag* lyhentävät ilmaisua suomenkielisiin vastineisiin 'mutta kallista se on joka tapauksessa' ja 'tänään' verrattuna. Ruotsin *till* taas mahdollistaa hauskan turkulaisuuden *toispuol jokke* (joka kuitenkin tässä tarkoittaa 'Ruotsin puolta') käyttämisen lauseyhteydessä taipumattomana ja yksiselitteisenä. Tiiviin tekstin näkökulmasta *tur-o. retur* ei ole paras ratkaisu, koska se on pidempi ilmaus kuin suomen 'meno-paluu'. Aiemmin esiteltyyn esimerkkiin 198 sisältynyt lausahdus *jatkamme tästä i7UL3SSA* näyttää ensisilmäyksellä salakieleltä, joka voi avautua vain tietyn kieliyhteisön jäsenille. Jos käytetään apuna ruotsin kieltä, viesti muuttuukin ymmärrettäväksi. Numero seitsemän on ruotsiksi *sju* ja täten voimme lukea tekstin muodossa *isjulessa*, joka leikitellen yhdistää ruotsin i *skolan* ja suomen *koulussa*. Tähän päätelmään johti se tosiasia, että esimerkkien 198 ja 207 kirjoittaja on yksi ja sama henkilö, joka opiskelee ruotsin kieltä yliopistossa ja jolla on kontakteja ruotsalaisiin nuoriin mm. Uppsalassa.

5.3.3. Ellipsi ja muu poisto

Viesti ei välttämättä vie paljon tilaa, kun ilmaisunsa osaa oikein tiivistää ja karsia kaiken turhan pois. Näin ollen tämän tutkimuksen kannalta merkitys voi olla siinä, mitä viestissä sanotaan – tai siinä, mitä jätetään sanomatta. *Kielitoimiston sanakirjan* (KSK 2007) mukaan ellipsi on "sanan t. sanojen pois jääminen ilmauksesta merkityksen silti muuttumatta". *Iso suomen kielioppi* (ISK 2004, 1124) määrittelee ellipsin lauseopillisesti: "[e]llipsi on keino välttää toisteisuutta: jotakin sanaa, sanajaksoa tai sananosaa ei lauseessa toisteta, koska se esiintyy vastaavalla paikalla – tai yhdyssanan

tapauksessa lausekkeessa – ja saa sen pohjalta tulkintansa." Käytän tässä tutkielmassa termiä ellipsi sen laajimmassa mahdollisessa merkityksessä ja kuvaan sen lisäksi tässä luvussa kaikkia tekstiviesteistä mahdollisesti pois jätettyjä osia.

Ellipsi on puhutussa kielessä tavallinen piirre, koska viestinnällinen koherenssi saavutetaan muilla keinoin. Kirjoitetussa kielessäkin ellipsi on tavallinen ja sitä käytetään toisteisuuden vähentämiseksi ja ilmaisun tehostamiseksi. Ellipsiä ei siis voi leimata vain puhutun tai kirjoitetun kielen piirteeksi. Samasta ilmiöstä voidaan käyttää myös nimitystä nolla-anafora, sillä termi viittaa pitkälti samaan asiaan kuin subjektin tai objektin ellipsi (ISK, 1370). Seuraavissa esimerkeissä ilmaisua on lyhennetty ellipsin avulla:

(209) EI **Ø** VIÄLÄKÄÄ SAALISTA MUTTA JÄLKIÄ **Ø** PIRUSTI JA HIRVIÄ JA KAURIITA **Ø** NÄHTY. IHAN KIVAA ON OLLU. (276)

(210) SÄ ET OO VISSIIN PALJO KOSKAAN KOTONA,NIIN ETTÄ **Ø** PAKKO TEKSTATA.. KOSKA NE ISABEL JA JAN NYT SITTE OIKEEN TULEE? (TARTTIS VAAN TIETÄÄ **Ø**,KUN OIS VÄHÄ MUUTAKI MENOO) (48)

(211) Sain tälläsen **Ø** numeron jostain ni aattelin kysästä kenen tää **Ø** on… jos **Ø** ei ole vaivaa… Ja anteeksi tää kellonaika. Siis ketä ja ikä? (80)

Ensimmäisessä viestissä kaikki *olla*-verbit viimeistä lausetta lukuun ottamatta on jätetty pois, mutta sanoma välittyy kirkkaasti vastaanottajalle, joskin tekstin tyyli muistuttaa sähkösanomakieltä. Seuraavassa esimerkissä esiintyy myös *olla*-verbin ellipsi, mutta kolmannessa virkkeessä koko alisteinen sivulause *koska ne tulee* jää toistamatta, sillä virkkeen tarkoitus käy ilmi tekstiyhteydestä ja ellipsillä on vältetty viestin raskaus ja turha toisto. Esimerkissä 211 ellipsi ei koskekaan verbejä tai sivulausetta, vaan esimerkissä on jätetty turhat substantiivit ja pronominit kirjoittamatta. Auki kirjoitettuna elliptiset ilmaukset olisivat seuraavia: *tälläsen puhelinnumeron*, *kenen tää puhelinnumero on* ja *jos siitä ei ole vaivaa*. Näistä esimerkeistä voimme havaita, että ellipsi keventää ja lyhentää ilmaisua huomattavasti. Ellipsin ohella aineistossa esiintyy muutakin poistoa:

(212) Moix! Tarmo yrittää kovin tutustua, **Ø** nuuhkii jopa naamaa.. Tuskasta o Liinin työ, **Ø** olis voinu alottaa aik. **Gradun** kaa ei voi tehä noin; vikoina iltoina. SATAA. Voi hyvin! (16)

(213) Mennäänkö **Assalle** syömään **ennen Ø** ja **Ø** uimaan jälkeen luennon? (255)

(214) Nähdään**Ø** tänään pelaamassa**?** Toisitko mulle eiliset **kansiot**, tuli Nukkumatti käymään ajoissa… tee Janita (145)

(215) Kait sitä sentään **pukki** saadaan,kun ollaan kiltisti?Oisko ajankohta selvillä? Lauantai olis tietty paras,jos ak:lle vain sopii? L (219)

(216) Jatkettu: 1/2 Mä menin ostamaan **3310** ja siihen saa mahtumaan 459 merkkiä per viesti… Säkin kuulostat todella mukavalta… Mä olen sellasesta käpykylästä ku Särkisalo (100)

Esimerkissä 212 pronominien *se* ja *sen* ellipsi on samantyyppinen kuin esimerkissä 211, ja konjunktioiden *ja* ja *koska* voi myös tulkita kadonneen viestistä. Lauseiden ketjuttaminen esimerkkiviestin tavoin ilman konjunktioita on yleistymässä kirjoitetussa kielessä, vaikka tällainen lyhentäminen ei olekaan yleiskielen normien mukaista. Seuraavassa esimerkissä ellipsin käyttö on persoonallista ja tehokasta, sillä viestissä on rinnastettu pre- ja postpositiot *ennen* ja *jälkeen*. Koko viesti ilman ellipsiä kuuluisi: *Mennäänkö Assalle syömään ennen luentoa ja mennäänkö uimaan jälkeen luennon?* Toisaalta paljastuu, ettei ellipsi tässä ole aivan ongelmaton, koska *ennen*-prepositiota seuraa rektion mukaan partitiivi ja *jälkeen*-postpositiota genetiivi. Lisäksi *jälkeen*-postpositio on viestissä muutettu prepositioksi, vaikka järjestys ei ole suomessa luonnollinen. Esimerkin 214 kysymyksessä nähdään liitepartikkelin ellipsi. Ilmiötä on käsitelty jo aiemmin kysymysten muodostamiseen liittyvässä luvussa.

Kaikissa viidessä yllä olevassa esimerkissä on perinteisen ellipsin lisäksi tapahtunut yhdyssanan tai sanaliiton osan kato. Ilmiötä voi kutsua nimellä *pars pro toto*, joka tarkoittaa kokonaisuuden korvaamista osalla. Tällöin pelkkä yhdyssanan tai sanaliiton osa viittaa koko tarkoitteeseen, mistä klassinen esimerkki on ilmaus *valot* yhdyssanan *liikennevalot* sijaan. Esimerkkiviesteissä siis *gradu* viittaa pro gradu -tutkielmaan ja *pukki* joulupukkiin. Viestien muut sanat vaativat jo enemmän tietoa ympäröivästä maailmasta. Esimerkissä 216 numero *3310* viittaa Nokian samannumeroiseen matkapuhelimeen, kun taas esimerkin 213 ilmaus *Assalle* viittaa Turun yliopiston opiskelijaruokalaan *Assarin ullakko*, jossa *Assari* on slangimuodoste sanasta assistentti. Esimerkin 214 *eiliset kansiot* eivät liity mappeihin tai arkistointiin vaan viittaavat televisiosarjaan *Salaiset kansiot*, ja viestin pyyntö koskee videolle nauhoitetun jakson lainaamista.

(217) Pöh! **Ø Mä mikään näyttely esine ole**…*virn* en taida jaksaa,kun on noi unet jääny aika vähiin… miksköhän?… …hmm? =) mut ehkä toiste,jooko??? *piiloutuu* =) (444)

Yllä olevassa esimerkkiviestissä esiintyy vielä yksi poiston muoto. Kyseessä on kieltoverbitön kieltolause, jota Lari Kotilainen (2007) on tutkinut internetin chat-palstojen ja murreaineistojen pohjalta. Hän on tullut ellipsiin liitettyjen ominaisuuksien pohjalta siihen johtopäätökseen, että kieltoverbitön kieltolause ei kaikilta osin täytä ellipsin määritelmää, mutta kyseessä on mitä suurimmassa määrin konstruktio, johon liittyy poisto – omanlaisensa sellainen. *Mä mitään töitä tee* ja *siellä mitään neuvotella* ovat esimerkkejä ilmiöstä. (Kotilainen 2007, 79). Aineistossa kieltoverbitön kieltokonstruktio esiintyy ainoastaan kerran. Tämä affektiivinen ilmaus koetaan ehkä liian vahvaksi, koska esimerkissäkin sen perään on lisätty lieventävä ilmaus **virn**, joka viestii, ettei kommenttia tule tulkita liian kirjaimellisesti.

Aiemmin esitellyissä esimerkeissä näkyy myös tekstiviesteissä vakiintuneeksi käytännöksikin muodostunut alku- ja lopputervehdysten pois jättäminen. Viestissä saattaa itse asiassa olla ainakin alkutervehdys kirjoitusprosessin alkuvaiheessa, mutta kun tila loppuu kesken, viestiä saatetaan vielä editoida poistaen sen kaikki turhat osat. Ilmiön vakiintuneisuudesta kertoo se tosiasia, että alku- ja lopputervehdysten pois jättämistä ei tulkita negatiivisesti. Tilanne on toinen esim. puhelinkeskustelussa, jossa lopputervehdyksen pois jättäminen johtaa tulkintaan, että puhelun toinen osapuoli on lyönyt toiselle luurin korvaan (Tannen 1982, 6).

Viestijän kehittyessä kaikki turha karisee pois. Esimerkiksi lähettäjän nimeä ei tarvitse lähettää tutuille, koska lähettäjä tietää, kenen korttiin hänen numeronsa on tallennettu. (Kasesniemi – Rautiainen 2001, 182.) Sähköpostiviesteissä puolestaan tervehdysten poisjättäminen saa viestinnän muistuttamaan epämuodollista ja tuttavallista kasvokkaista keskustelua (Li 2000, 32). Toisaalta Luukka (2000a, 24–25) on havainnut sähköisissä välineissä käytettyä kieltä tutkiessaan, että kirjoittajat pitävät yllättävän tiukasti kiinni viestien kirjemäisyydestä ja tämän vuoksi pikaisetkin sähköpostiviestit ja keskusteluryhmiin lähetetyt kommentit sisältävät kirjeelle tyypilliset aloitus- ja lopetusfraasit. Aineistossa esiintyy kumpaakin suuntausta. Alle on koottu esimerkit jatkumoksi typistetyimmistä viesteistä tiukasti alku- ja lopputervehdykset sisältäviin viesteihin. Perinteinen allekirjoitus saatetaan tekstiviesteissä kyllä höystää tai korvata kokonaan persoonallisella hymiöllä tai muulla puumerkillä, kuten hymiöitä käsittelevässä luvussa kävi ilmi ja alla olevasta esimerkistä 220 voi todeta.

(218) **Ø** ONKOS 2.12. LAUANTAINA PÄIVÄL VAPAATA?TEKISIN SILLO TAAS PIKKUJOULURUUAT..ILMOTTEL KU TIET.. **Ø** (266)

(219) **Ø** Miten on, oletko lukenut tenttiin? Mä yritän lukea viime tunneilla, en ole oikein ehtinyt ennen. Ottaa päähän, kun ei tajua mitään, tää on tosi monimutkaista… **Ø** (46)

(220) **Ø** Juu, olin ja tietty saat lainaksi! Mä voisin lainata puolestani tämän päivän muist.panoja :) Nähtäillään! **-V-** (472)

(221) **JT** Milloin tulet Mä meen ma kymmeneks **JRT ässä** (7)

(222) **kulta**, kiitos kun kävit. ei ikinä kasveta toisista erilleen. rakkain olet aina. - **aina sinun Millasi**. **´u`**(420)

(223) **MOI!**OLETKO SÄ LA TÖISSÄ?JOS ET,NI KOKATAANKO RUOKAA VAIK MUN LUONA JA SIT VOIS MENNÄ ULOS JONNEKIN?HOW DOES THAT SOUND TO YA?TERV.**NÄLKÄINEN** (44)

(224) **Moi!** Soita kotiin, kauppa asiaa. **t.äiti** (317)

5.3.4. Kielenulkoiseen maailmaan viittaaminen

Perinteisten tekstien sanotaan olevan suhteellisen eksplisiittisiä ja autonomisia eli riippumattomia kontekstistaan. Dekontekstualisointi tarkoittaa sitä, että kirjoitetun tekstin sisällön voi ymmärtää riippumatta ajan, paikan tai tilanteen asettamista rajoista. Toisaalta perinteisessä puhutussa viestinnässä merkitys syntyy vähitellen, kaikkien keskusteluun osallistuvien panoksen tuloksena. Tekstit ja puheaktit ovat kuitenkin erilaisia, ja arkkityypeistä poikkeavissa viestintätilanteissa puhuja tai kirjoittaja käyttää kirjallisia ja suullisia strategioita tilanteeseen ja käyttötarkoitukseen sopivassa suhteessa. Sanoman eksplisiittisyys liittyy siis aina lähettäjän ja vastaanottajan vuorovaikutukseen. Viesti on sitä eksplisiittisempi, mitä paremmin vastaanottaja pystyy tulkitsemaan lähettäjän antaman merkityksen viestistä. Tulkinnan helppous ja onnistuminen riippuvat tilanteesta ja vastaanottajan tarpeista, kiinnostuksesta ja taustasta. (Tiittula 1992, 40–41.)

Tekstiviestit ovat luonteeltaan vastavuoroista viestintää, joka välitetään kirjoitetussa muodossa. Vaikka niiden välittämä viesti ei ole sidoksissa aikaan tai paikkaan, tekstiviestit perustuvat kahdenväliseen henkilökohtaiseen vuorovaikutukseen, jossa lähettäjä ja vastaanottaja normaalisti tuntevat toisensa. Näin ollen kielenulkoiseen maailmaan viittaaminen on tavallista, melkeinpä sääntö lyhyen ja napakan viestinnän saavuttamiseksi. Yhteisöön kuuluvuuden tunnetta voidaan vahvistaa viestinnällä, joka näyttäytyy salakielenä ulkopuoliselle.

(225) Juu (430)

(226) En… (114)

(227) ok. (209)

(228) EN OO SAANU
OIS OK NÄHÄ (67)

Tavallisimmin kielenulkoiseen maailmaan viittaaminen näyttäytyy kysymys – vastaus-rakenteissa. Kysymys esitetään tekstiviestillä ja siihen vastataan toisella, lyhimmillään yksisanaisella viestillä, jossa ei välttämättä toisteta ollenkaan suostumuksen tai kieltäytymisen aihetta, kuten esimerkeissä 225–227. Tämä perustuu siihen, että tekstiviestiviestinnässä vuorovaikutuksen odotetaan tapahtuvan nopeasti. Tekstiviestinnän paras ominaisuushan on ”viestintävälineen jatkuva saatavilla oleminen ja sen mahdollistama viestinnän välittömyys” (Kasesniemi – Rautiainen 2001, 148). Itse asiassa, jos vastaaminen kestää kovin kauan, lähettäjä saattaa hermostua tai olettaa jotakin olevan vialla, ja kun vastaus lopulta saapuu, vastaanottaja on jo saattanut unohtaa, mitä asia koski. Esimerkki 227 on vastaus viestiin, jossa lähettäjä pyysi ystäväänsä ottamaan kirjallisuuden luennon monisteet puolestaan, koska ei itse päässyt paikalle. Viimeinen esimerkki ei noudata aivan minimalistisinta linjaa, mikä johtuu siitä, että viestissä vastataan kahteen kysymykseen samanaikaisesti.

(229) Sonique, the corrs, n’syncin we will rock you, blink 182 siinä taas muutamia (35)

(230) SOPIIK 21.7.2006? VAI OISKO 2001 PAREMPI, KAASO? (26)

(231) Terkut Jololta!T:Risto ja Seppo.morjesta Ramia ja. (131)

Esimerkki 229 viittaa edellisten esimerkkien aikaisempaan tekstiviestiin, mutta myös kasvokkain käytyyn keskusteluun. Tällä kertaa kyse ei ole kysymys – vastaus-rakenteesta vaan pidemmästä, keskustelunomaisesta viestiketjusta, joka alkoi pyynnöstä kirjoittaa ohjeet, miten internetistä voi ladata musiikkia, ja johti jatkopyyntöön viestissä listattujen yhtyeiden musiikin lataamiseen internetistä (aineistossa viestit 32–36). Esimerkissä 230 viestin vastaanottajaa pyydetään kaasoksi. Huomionarvoista on, että kyseessä on ensimmäinen pyyntö tähän vastuulliseen tehtävään. Tekstiviesti siis viittaa yhteiseen tietoon tulevista häistä sekä jaettuun tietoon merkittävästä päivämäärästä vuonna 2001, mutta leikittelee jättämällä varsinaisen pyynnön luettavaksi rivien välistä. Viimeinen esimerkki jatkaa huumorin

linjalla ja viittaa viestin lähetysajankohtana ajankohtaiseen aiheeseen: Seppo Fräntin ja Risto Vahasen huhtikuussa 2000 alkaneeseen, viisi kuukautta kestäneeseen koettelemukseen Filippiineillä Abu Sayyaf -sissijärjestön panttivankeina. Viittauksesta päätellen viestin lähettäjä on kenties ulkomailla tai kokee ainakin muuten olevansa kovin kaukana ja eristettynä viestinsä vastaanottajasta.

6. Kokoava katsaus

Tutkielmassa selvitettiin, millä keinoin tekstiviestien välityksellä tapahtuvan viestinnän vaatima lyhyt ilmaisu saavutetaan. Aineiston 500 tekstiviestin pohjalta voi todeta, että ilmaisun nasevuus johtuu niin kirjoitetulle kuin puhutullekin viestinnälle ominaisten kielellisten keinojen käytöstä. Tekstiviesteistä ei siis voi puhua kaksinapaisesti vain puhuttuna tai kirjoitettuna kielenä, vaan ne edustavat kielimuotoa, joka käyttää molempien ilmaisumuotoja sopivassa suhteessa viestintätilanteesta riippuen. Tässä tutkielmassa ehdotetaankin mm. tekstiviesteissä, chat-keskustelussa ja sähköpostiviestinnässä käytetylle kielimuodolle nimitystä tekstipuhe.

Kirjoitetun kielen keinoista tehokkaimmin ilmaisua lyhentävät tekstiviesteille ominainen välilyöntien pois jättäminen yhdistettynä sananalkuisten isojen kirjainten käyttöön, erikoismerkkien ja numeroiden käyttö sekä erilaisten vakio- ja tilapäislyhenteiden hyödyntäminen. Toisaalta järkevällä välimerkkien käytöllä ja oikeakielisyyssääntöjen noudattamisella päästään myös napakkaan ja ennen kaikkea helposti ymmärrettävään ilmaisuun. Fonologisia, morfologisia, leksikaalisia ja syntaktisia puhutun kielen keinoja käytetään tekstiviesteissä ahkerasti ja varioiden. Varsinkin äänteiden kato ja supistuminen, loppuheitto, pikapuhemuodot, slangisanat sekä omistusliitteettömyys säästävät tekstiviestittäjän sormia ja merkkejä. Ellipsi ja kaikenlainen kielenulkoiseen maailmaan viittaaminen toimivat myös tässä kahdenkeskisessä viestinnässä. Tietokonevälitteiselle viestinnälle ominaisten hymiöiden ja muiden tunneikoneiden sekä vieraskielisten ilmausten käyttö on yleistynyt tekstiviesteissäkin, ja nämä uuden tekniikan kehittymisestä kumpuavaan tarpeeseen syntyneet uussuomen keinot ovat omiaan myös ilmaisun lyhentämisessä.

Viestijöiden käytössä oleva keinojen kirjo osoittaa, ettei tekstiviestien kieli missään nimessä köyhdytä suomen kieltä, vaan on tuonut mukanaan uuden kielenkäytön

muodon, jolle ominainen luova ilmaisu mahdollistaa kieltä monipuolistavan ja rikastavan kehityksen. Tekstiviestien ja yleensäkin uusmedian käytön ansioksi voi lukea sen, että suurin osa suomalaisista viettää merkittävän osan päivästään kirjoittamisen ja lukemisen parissa. Tekstiviesteissä käytettävä kieli on toisaalta myös osa suomen kielen laajempaa kehitystä, jossa normitetun ja varioimattoman yleiskielen ala on auttamattomasti kaventunut niin puhutussa kuin kirjoitetussakin kielessä.

Tämä kvalitatiivinen tutkimus tarjoaa laajan aineistonsa pohjalta kattavan kuvan tekstiviestien lyhentämisen keinoista, mutta kvantitatiivinen lisätutkimus voisi tuoda uutta tietoa puhutun ja kirjoitetun kielen elementtien suhteesta tekstiviesteissä ja eri lyhentämisen keinojen produktiivisuudesta. Jatkossa sosiolingvistinen tutkimus tai yksittäisen persoonallisen viestijän tutkiminen olisi myös mielenkiintoista, koska tässäkin aineistossa nousi esiin, miten osa viestijöistä mielellään noudattaa asetettuja normeja, mutta toiset tuntuvat elävän ja hengittävän kielen kehittämisen ilosta.

Aineistossa on viesti, joka kiteyttää runomitassa vastauksen uussuomen nostattamaan huoleen kielemme rappiosta. Kielen muutos on viime aikoina ollut niin nopeaa ja koskettanut kaikkia alueesta tai sosiaalisesta asemasta riippumatta, että tuntuu, kuin eläisimme jo tulevaisuudessa. Koska muutos koskettaa meistä jokaista, meidänkin on muututtava – halusimme me sitä tai emme. Jos suhtaudumme muutokseen jyrkän kielteisesti ja vaadimme normatiivisuuden uudelleensyntymää, tinkimme on suunnaton. Ottakaamme siis uusi suomi ja uudet teknologiatuulet vastaan avosylin.

> Ei kai se noin tarttuvaa oo? Ta det lungt vaa eikös jå? Tuntuu kuin tuo huominen,oiskin ylen aikainen. Paljon hommaa riittää mul, siksi stressi meinas tul. Kram! (340)

Lähteet

Aineslähteet

500 tekstiviestiä. Huhtikuu 1999 – maaliskuu 2001.

Kirjallisuus

160 merkkiä rakkaudesta 2007: Helsinki: Otava.

Aalto ym. 2004 = Aalto, Seija – Hakulinen, Auli – Laalo, Klaus – Leino, Pentti – Lieko, Anneli (toim.) 2004 [1989]: Kielestä kiinni. Tietolipas 113. Neljäs painos. Helsinki: SKS.

Ahti, Jonna 2002: Språkliga drag i finlandssvenska chatkanaler. Språkbruk 4/2002, s. 12–14.

Anhava, Jaakko 2000: Suomen kieli kylvyssä. Kielikello 2/2000 s. 26–28.

Antero heittää hälärin 2000: hymiöitä, tekstiviestejä ja kännykkäslangia. Helsinki: Sonera.

Blake, N. F. 1996: A History of the English Language. Houndmills, Basingstoke, Hapshire and London: Macmillan.

Case Mobile Finland 2000: Ministry of Transport and Communications. MTC Publications 16/2000. Helsinki: Edita.

Chafe, Wallace L. 1982: Integration and Involvement In Speaking, Writing, and Oral Literature. – Tannen, Deborah (ed.), Spoken and Written Language: Exploring Orality and Literacy p.35–53.

Davis, B. H. – Brewer, J. P. 1996: Electronic Discourse: Linguistic Individuals in Virtual Space. State University of New York Press.

Du Bartell, Deborah 1994: Language and technological media: Devising parameters for the relationships between speech and writing. In Writing vs Speaking. Language, Text, Discourse, Communication. Tübinger Beiträge zur Linguistik 392. Tübingen: Gunter Narr Verlag.

____ 1995: Discourse features of computer-mediated communication: 'spoken-like' and 'written-like'. In Wårvik, Brita – Sanna-Kaisa Tanskanen – Risto Hiltunen (eds.). Organization in Discourse: Proceedings from the Turku Conference. Anglica Turkuensia 14. University of Turku.

Dufva, Hannele 2005: Vuoroin vieraissa käydään. – Muikku-Werner, Pirkko (toim.), Kielipoliisin käsikirja. Helsinki: Tammi.

Etikettikirja matkapuhelimen käyttäjälle. Jyväskylä: Telecom Finland Oy/ Matkapuhelinpalvelut, 1998.

Friman, Terhi 2000: Tekstiviestien avulla riidellään, rakastetaan ja ollaan asiallisia. Radiolinja asiakaslehti 4/2000 s. 10–11.

Green, Georgia M. 1982: Colloquial and Literary Uses of Inversions. – Tannen, Deborah (ed.), Spoken and Written Language: Exploring Orality and Literacy p. 119–153.

Hakulinen, Auli 2003: Ovatko puhuttu ja kirjoitettu kieli erkaantuneet toisistaan? – Kielikello 1/2003 s. 4–7.

Hamm, Kalle 2008a: CURRICULUM. SMS (School of Mobile Studies, Fine Art Group). Porin taidemuseon julkaisuja 88.

Heikkinen ym. 2001 = Heikkinen, Vesa – Lehtinen, Outi – Lounela, Mikko 2001: Kuvia kirjoitetusta suomesta. – Kielikello 3/2001 s. 12–15.

Herring, Susan (ed.) 1996: Computer-Mediated Communication: Linguistic, Social and Cross-Cultural Perspectives. Amsterdam and Philadelphia: Benjamins.
Hiidenmaa, Pirjo 2003: Suomen kieli – who cares? Helsinki: Otava.
Hyvärinen, Riitta 2000: Lyhentäminen lähentää. – Kielikello 4/2000 s. 44.
Hård af Segerstad, Ylva 2005: Kreativt och välanpassat språkbruk i nya medier. – Språkbruk 4/2005, s. 3–8.
Ikola, Osmo 2001: Nykysuomen opas. TYSYKLJ 65. Turun yliopisto.
____ 2004: Suomen kirjakieli. – Aalto ym., Kielestä kiinni, s. 165–185.
ISK = Hakulinen, Auli – Vilkuna, Maria – Korhonen, Riitta – Koivisto, Vesa – Heinonen, Tarja Riitta – Alho, Irja 2004: Iso suomen kielioppi. 2. painos. SKST 950. Helsinki: SKS.
Itkonen, Terho 2000: Uusi kieliopas. Tarkistanut ja uudistanut Sari Maamies. Helsinki: Tammi.
Jarva, Vesa – Nurmi, Timo 2006: Oikeeta suomee – suomen puhekielen sanakirja. Jyväskylä: Gummerus.
Jung, Verna 2004: Kielellisen huumorin keinoja IRC-keskusteluissa. Turun yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma.
Jussila ym. 1992 = Jussila, Raimo – Nikunen, Erja – Rautoja, Sirkka 1992: Suomen murteiden taajuussanasto. Helsinki: VAPK-kustannus ja Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
Kankkunen, Satu 2003: Television chat-keskustelujen kiellot. Joensuun yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma.
Kasesniemi, Eija-Liisa 2001: 160 merkin kulttuuri. Suomalaisnuorten tekstiviestintä. – Kuutamokeikka ja muita teitä tekstien kiehtovaan maailmaan. Äidinkielen opettajain liiton vuosikirja XLV. Helsinki: ÄOL.
____ 2003: Mobile Messages. Young People and a New Communication Culture. Tampere University.
Kasesniemi, Eija-Liisa – Rautiainen, Pirjo 2001: Kännyssä piilevät sanomat. Nuoret, väline ja viesti. Tampereen yliopisto.
Kasvi, Jyrki J. J. 2000: Nollia ja ykkösiä. Tarinoita tietokoneista, tietoyhteiskunnasta ja meistä ihmisistä. Helsinki: Otava.
____ 2002: Tekstarimania. Helsinki: Otava.
Ketamo, Harri – Multisilta, Jari 2001: Kännykän käyttäjäksi entistä nuorempana. Julkaisusarja A, Nro A36/2001. Porin korkeakouluyksikkö: Tampereen teknillinen korkeakoulu ja Turun kauppakorkeakoulu.
Kielikello. Kielenhuollon tiedotuslehti. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Helsinki.
Klee, Kenneth – Bensko, Jennifer 1999: The Future Is Finnish. Newsweek May 24.
KOKO = Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas. 2007. 2., korjattu painos. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
KSK = Kielitoimiston sanakirja. 2007. 2. painos. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
Kisällin opas. Huomisen aapinen 2. Suomi ykköstietoyhteiskunnaksi, Opi lastesi huominen -kampanja. Helsinki: Strategic Visions Ltd Oy 1998. (Hyvä taitaa 2: Kisällin kännykkäkoulu s. 44 – 48.)
Koivula, Kirsti – Irjala, Pia 2006: Kirjekyyhkystä kännykkään. Ohjaajan viestintäaiheinen virikekirja. Forssa: Programmes KK & Co.
Koivulahti ym. 2000 = Koivulahti, Janne – Laaksonen, Annukka – Mallon, Mark – Polvinen, Tatu 2000: Tekstiviestejä sinulle. Jyväskylä, Helsinki: Gummerus.
Koivulahti ym. 2001 = Koivulahti, Janne – Laaksonen, Annukka – Mallon, Mark – Polvinen, Tatu 2001: Viestejä rakkaalle. Jyväskylä, Helsinki: Gummerus.

Koli, Marja Leena – Tolkki-Tammi, Leena (toim.) 1995: Puumerkistä sähköpostiin. Kirjoittamisen ja kirjoittamisen opetuksen suuntia. Äidinkielen opettajain liiton vuosikirja XLI. Helsinki: ÄOL.
Kopomaa, Timo 2000: Kännykkäyhteiskunnan synty. Tihentyvä arki, tiivistyvä kaupunki. Helsinki, Gaudeamus.
Kotilainen, Lari 2007: Kiellon lumo: kieltoverbitön kieltokonstruktio ja sen kiteytyminen. Suomi 193. Helsinki: SKS.
Kotilainen, Lari – Varteva, Annukka (toim.) 2002: Maailman vaikein kieli. SKST 882. Helsinki: SKS.
____ 2006: Mummonsuomi laajakaistalla. Helsinki: WSOY.
Kukko, Mirjami 2002: Tekstiviesti keskusteluna. Helsingin yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma.
____ 2003: Tekstiviestikeskustelu – kaaosta vai järjestystä? – Kielikello 1/2003 s. 11–13.
Kuorilehto, Miia 2003: Television chat-ohjelmien puhekielisyydet ja kielelliset erityispiirteet. Tampereen yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma.
Kännykänkäyttäjän ABC 2001: Opiskele matkaviestinnän perusteet. Helsinki: TIEKE.
Laihanen, Kaisa 1999: Suomenkielisten IRC-keskustelujen piirteitä. Jyväskylän yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma.
Lakoff, Robin Tolmach 1982: Some of my Favorite Writers are Literate: The Mingling of Oral and Literate Strategies in Written Communication. – Tannen, Deborah (ed.), Spoken and Written Language: Exploring Orality and Literacy p. 239–260.
Lehikoinen, Laila 1994: Suomea ennen ja nyt. Suomen kielen kehitys ja vaihtelu. Helsinki: Finn Lectura.
Lehtinen, Raija 1996: Abloy aukene! Lyhennesanoja asiatyylin rajan molemmilta puolin. – Pitkänen, Ritva Liisa – Suni, Helena – Tanner, Satu (toim.), Kielen kannoilla. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 20 vuotta. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus ja Edita.
____ 2000: Mitä Kata ja Tane tänään? Lyhennesanojen suosiosta ja ymmärrettävyydestä. Kielikello 4/2000.
Leino, Pirkko 2001 [1987]: Hyvää suomea. Kolmas, uudistettu painos. Helsinki: Otava.
____ 2006: Pilkulleen! Opas välimerkkien käyttöön. Helsinki: Otava.
Leiwo ym. 1992 = Leiwo, Matti – Luukka, Minna-Riitta – Nikula, Tarja 1992: Pragmatiikan ja retoriikan perusteita. Viestintätieteiden laitoksen julkaisuja 8. Jyväskylän yliopisto.
Li, Yongyan 2000: Surfing e-mails. A survey of styles in e-mailing and an e-invitation to interested readers. – English Today 64, Vol. 16, No. 4 p. 30–40.
Liinamaa, Anne – Mäkipere, Elina 2007: Tekstiviesteillä ja koulutuksella apua nuorten ongelmiin. – Kallio, Tiina (toim.), Kun välittäminen verkottuu: työllistymisen edistämisen ja syrjäytymisen ehkäisyn moniammatilliset keinot. Satakunnan TE-keskuksen julkaisusarja 1/2007. Pori: Satakunnan TE-keskus.
Lipponen, Ulla 2008: Kännykkä perinnettä välittämässä. – Routarinne, Sara – Uusi-Hallila, Tuula (toim.), Nuoret kielikuvassa s. 222–231.
Lumila, Liisa 2000: TEXTAILLAAN!!!ÜÜÜ Nuorten tekstiviestien kielen äänne- ja muoto-opilliset puhekielisyydet sekä erityispiirteet. Oulun yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma.
Luntiala, Hannu 2007: Viimeiset viestit. Helsinki: Tammi.
Luukka, Minna-Riitta 1992: Näkökulmia puheen ja kirjoituksen vertailuun. – Finlance: A Finnish Journal of Applied Linguistics, Volume XI.
____ 2000a: Sinulle on postia! Kielikello 1/2000 s. 24–28.
____ 2000b: Tuottaako uusmedia uussuomea? Kirjastolehti 5/2000 s. 14–15.

____ ym. 2001 = Luukka, Minna-Riitta – Hujanen, Jaana – Lokka, Antti – Modinos, Tuija – Pietikäinen, Sari – Suoninen, Annikka, Mediat nuorten arjessa: 13–19-vuotiaiden nuorten mediakäytöt vuosituhannen vaihteessa. Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.

Maamies, Sari 2000: Lyhentäminen. Kielikello 4/2000 s. 4–10.

Mantila, Harri 2004: Murre ja identiteetti. – Virittäjä 3 s. 322–346.

Markkanen, Kristiina 2000: ”Onnex mä nään sut pian”: nuorten tekstiviestikulttuurista on tekeillä ensimmäinen väitöskirja. Helsingin Sanomat 3.5.2000.

Matkapuhelin tutuksi 2001: Helsinki: Sonera yhteistyössä Selkokeskuksen kanssa.

Matkaviestinsanasto 2001: TSK 29. Helsinki: Tekniikan Sanastokeskus.

Mielikäinen, Aila 1984: Nykypuhesuomen alueellista taustaa. – Paunonen, Heikki – Rintala, Päivi (toim.), Nykysuomen rakenne ja kehitys 2: näkökulmia kielen vaihteluun ja muuttumiseen. Tietolipas 95. Helsinki: SKS.

____ 2001: Kirjoitettua murretta. – Kielikello 4/2001 s. 4–7.

____ 2004: Nykysuomen murtuvat murrerajat. – Aalto ym. 2004, s. 234–242.

Mäenpää, Pasi 2000: Digitaalisen arjen ituja. Kännykkä ja urbaani elämäntapa. – Hoikkala, Tommi – Roos, J. P. (toim.), 2000-luvun elämä: sosiologisia teorioita vuosituhannen vaihteesta. Helsinki: Gaudeamus.

Nuolijärvi, Pirkko 1986: Kolmannen sukupolven kieli. SKST 436. Helsinki: SKS.

____ 2006: Älä töni toista eli anna vaihtelun virkistää – kielessäkin. – Muikku-Werner, Pirkko (toim.), Sillä tavalla! Helsinki: Tammi.

Nurmela ym. 2002 = Nurmela, Juha – Parjo, Lea – Ylitalo, Marko 2002: Suuri muutto tietoyhteiskuntaan. Tieto- ja viestintätekniikan käytön yleistyminen vuosina 1996-2002. Katsauksia 2002/4. Helsinki: Tilastokeskus.

Nurmela, Juha – Ylitalo, Marko 2003: Tietoyhteiskunnan kehkeytyminen. Suomalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksien ja –asenteiden muutokset 1996-2002. Katsauksia 2003/3. Helsinki: Tilastokeskus.

Nurmi, Timo 2004: Suuri lyhennesanakirja. Jyväskylä: Gummerus.

Ong, Walter J. 1999 [1982]: Orality and Literacy. The Technologizing of the Word. New Accents. London and New York: Routledge.

Ossi, Elisa 2004: Ridge huutaa leipää – matkapuhelinslangin sanastolähteet. Turun yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma.

Paunonen, Heikki 2002: Tsennaaks Stadii, bonjaaks slangii. Stadin slangin sanakirja. Helsinki: WSOY.

____ 2004: Muuttuvat puhesuomen muodot. – Aalto ym. 2004, s. 209–233.

Paunonen, Ulla – Suominen, Jaakko 2004: Digirakkaus. Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen julkaisuja II. Turun yliopisto.

Penttinen, Jyrki 2002: Kännyköinnin lyhyt oppimäärä. Selviytymisopas matkaviestinnän maailmaan. Helsinki: WSOY.

Pertierra ym. 2002 = Pertierra, Raul – Ugarte, Eduardo F., Pingol, Alicia – Hernandez, Joel – Dacanay, Nikos Lexis 2002: Txt-ing selves. Cellphones and Philippine Modernity. Manila: De La Salle University.

Rantala, Risto 2003: Uusi lyhennesanakirja. Helsinki: Otava.

Ratia, Maura – Suhr, Carla 2004: Nuorten kieltä tekstiviesteissä: “THE GAME IS ON”. – Englannin aika. Elävän kielen kartoitusta. Helsinki: WSOY.

Roos, J. P. 1993: 300 000 yuppies? Mobile telephones in Finland. Telecommunications Policy, August 1993 s. 446–458.

Roos, J. P. 1994: A Post-modern mystery: why do Finns, ’silent in two languages’, have the highest density of mobiles in the world? Intermedia 22 s. 24–28.

Routarinne, Sara – Uusi-Hallila, Tuula (toim.) 2008: Nuoret kielikuvassa. Kouluikäisten kieli 2000-luvulla. Tietolipas 220. Helsinki: SKS.

Räty, Reetta 2000: Switched on. Mobile phone culture in Finland – the Nokialand. Books from Finland 2/2000 s. 138-143.
Sajavaara, Paula 1989: Vierassanat. – Vesikansa, Jouko (toim.) 1989: Nykysuomen sanavarat, s. 64–109.
Sanderson, David 1993: Smileys. Sebastopol, CA: O'Reilly.
Saukkonen ym. 1979: Saukkonen, Pauli – Haipus, Marjatta – Niemikorpi, Antero – Sulkala, Helena 1979: Suomen kielen taajuussanasto. Porvoo – Helsinki – Juva: WSOY.
Setälä, Hillevi – Lampi, Fiona 2007: HEI HALOO :)! Täydellinen opas tekstiviestittelyyn. Helsinki: Edita.
SKS = Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
SKST = Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia. Helsinki.
Snyder, Ilana (ed.) 1998: Page to Screen. Taking Literacy into the Electronic Era. London and New York: Routledge.
Sokala, Hannu 2002: Maailma taskussa. Kuinka matkapuhelimella tienattiin ja tuhottiin miljardeja. Helsinki: Tammi.
Språkbruk. Tidskrift utgiven av Svenska Språkbyrån vid de inhemska språken. Helsingfors.
Suoninen, Annikka 2004: Mediakielitaidon jäljillä. Lapset ja nuoret valikoivina mediankäyttäjinä. Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisuja 81. Jyväskylän yliopisto.
Tannen, Deborah (ed.) 1982: Spoken and Written Language: Exploring Orality and Literacy. Advances in discourse processes, volume IX. Norwood NJ: Ablex.
____ 1982: The Oral/Literate Continuum in Discourse. – Tannen, Deborah (ed.), Spoken and Written Language: Exploring Orality and Literacy p. 1-16.
Tekstarit-tekstiviestipäiväkirja 2001: Helsinki: WSOY.
Tempakka, Tiia – Uusi-Hallila, Tuula 2005: Muutaheinää. Havaintoja suomen kielestä. Helsinki: Otava.
Tiittula, Liisa 1992: Puhuva kieli. Suullisen viestinnän erityispiirteitä. Helsinki, Finn Lectura.
Toivanen, Mervi 2003: Jeah aina kannattaa sättäillä :): Television chat-ohjelmissa käytetyn kielen tarkastelua. Joensuun yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma.
Toriseva, Marianne 2005: Viesti saapunut – Intiimisti kännykällä? – Heikkinen, Vesa (toim.), Tekstien arki – tutkimusmatkoja jokapäiväisiin merkityksiimme. Helsinki: Gaudeamus.
Tossavainen, Jouni 2001a: Kaikki hyvin. Tekstiviestit Kuopio – New York. Helsinki: Like.
Tuomi, Tuomo 1989: Yleiskielemme murrepohjainen sanasto. – Vesikansa, Jouko (toim.) 1989: Nykysuomen sanavarat, s. 28–56.
TYSYKLJ = Turun yliopiston suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitoksen julkaisuja.
Vauras, Ilmari 2006: Kuvakirjoituksen jälleensyntymä – tunneikonit kirjoitetussa puhekielisessä keskustelussa ^_^. Turun yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma.
____ 2008: Tunneikonit verkkokeskusteluissa ?-). – Routarinne, Sara – Uusi-Hallila, Tuula (toim.), Nuoret kielikuvassa s. 210–221.
Vesikansa, Jouko 1979: Lyhenteet. Nykysuomen oppaita 3. Porvoo—Helsinki—Juva: WSOY.
____ (toim.) 1989: Nykysuomen sanavarat. Porvoo – Helsinki – Juva: WSOY.
Virittäjä. Kotikielen Seuran aikakauslehti. Helsingin yliopisto.
Vuorenmaa, Noora 2006: TV-chatin erityispiirteitä. Jyväskylän yliopisto, suomen kielen pro gradu -tutkielma. Saatavilla myös sähköisessä muodossa osoitteessa http://thesis.jyu.fi/06/URN_NBN_fi-jyu-2006330.pdf

Werry, Christopher C. 1996: Linguistic and Interactional Features of Internet Relay Chat. In Herring, Susan (ed.) 1996.

Wiik, Kalevi 2006: Sano se murteella. Minkälaisia suomen murteet ovat ja missä niitä puhutaan. Tampere: Pilot-kustannus.

Ylönen, Raimo 1997: GSM-tekstiviestipalvelu: kirjeenvaihtoa matkapuhelimella. Tekniikan maailma 5/1997 s. 120–122.

Åkermarck, Mikael 2000: Kilpailu ja päätelaitteiden hinnat vaikuttaneet Suomen matkapuhelinkehitykseen. Puhelin 2/2000 s. 12–13.

Painamattomat lähteet

ABCkiria 2007: Agricolaa a:sta ö:hön. Lingosoftin Agricolan juhlavuoden mobiilisana-kirjan latausohjeet. Luettu 17.4.2008. http://www.lingsoft.fi/print.php?lang=fi&doc_id=276

Buckingham, Simon 2000: An Introduction to Short Message Service. — GSM World. The internet page of the GSM Association. Updated July, 2000. Luettu 10.10.2000. http://www.gsmworld.com/technology/sms_success.html

Coogan, Kaisa – Kangas, Sonja 2000 : Nufix – nuoret ja kommunikaatioakrobatia. Raportti esitutkimuksesta (syyskuu 1999 - huhtikuu 2000). Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto - Elisa Communications. Luettu 16.4.2008. http://www.alli.fi/nuorisotutkimus/julkaisut/nufix/index.html

CMC Magazine (1994 – 1999). http://www.december.com/cmc/mag

Fahlman, Scott 2007: Smiley Lore :-) Luettu 14.4.2008 http://www.cs.cmu.edu/~sef/sefSmiley.htm

GSM World 2008: GSMA Press Release 2008: 3 Billion GSM Connections On The Mobile Planet. Päivitetty 16.4.2008. Luettu 16.4.2008. http://www.gsmworld.com/news/press_2008/press08_31.shtml

Hamm, Kalle 2008b: CURRICULUM. SMS (School of Mobile Studies, Fine Art Group). Luettu 16.4.2008. http://www.smsfag.org

Heikkinen, Jussi 2001: Pieni hymiö-sanasto. Päivitetty 2001. Luettu 14.4.2008. http://www.helsinki.fi/~jpheikki/hymiot.htm

Heikura, Pasi 2007: Tekstiviestien ihqu maailma. Jäsenen PasiHeikura blogi Aristoteleen kantapää. Julkaistu 16.11.2007. Luettu 14.4.2008. http://blogit.yleradio1.yle.fi/aristoteleenkantapaa/tekstiviestit

Journal of Computer-Mediated Communication (1995 -). Luettu 25.8.2002. http://www.ascusc.org/jcmc/ [*Ei enää saatavilla.*]

Liikenne- ja viestintäministeriö 2006: Viestintäviraston markkinakatsaus 2006. Julkaistu 11.4.2007. Luettu 14.4.2008. http://www.ficora.fi/attachments/Suomi_R_Y/5opsXzt4y/Files/CurrentFile/ViVI_MK_2006.pdf

Liikenne- ja viestintävirasto 2007: Tilastot – Televiestintä. Päivitetty 13.2.2007. Luettu 14.4.2008. http://www.mintc.fi/scripts/cgiip.exe/WService=lvm/cm/pub/showdoc.p?docid=2107&menuid=188

Nippala, Vesa 2000: WAMin Epävirallinen HyymiöSanakirja. Päivitetty 10.1.2000. Luettu 14.4.2008. http://www.geocities.com/NapaValley/7377/smile.htm

Rautio, Paavo 2008. Merkintöjä. Suomalainen keksintö käyttöön. HS.fi-sivuston pääkirjoitus 14.4.2008. Luettu 14.4.2008. http://www.hs.fi/paakirjoitus/artikkeli/Suomalainen+keksintö+käyttöön/1135234939548

Tilastokeskus 2006: Liittymät: Kiinteiden puhelinliittymien ja matkapuhelinliittymien määrät vuosina 1990 ja 1995–2005. Vuosina 1990–2001 lähteenä Liikenne- ja viestintäministeriö. Lisätty 1.6.2006. Luettu 14.4.2008. http://www.tilastokeskus.fi/til/tvie/2005/tvie_2005_2006-06-01_kuv_001.html

Tilastokeskus 2007: Televiestintä 2006. Kuvio 8. Matkapuhelimista lähteneiden tekstiviestien määrä sekä tekstiviestit keskimäärin liittymää kohden vuosina 2002–2006. Lisätty 5.6.2007. Luettu 14.4.2008. http://www.tilastokeskus.fi/til/tvie/2006/tvie_2006_2007-06-05_kuv_008_fi.html

Tossavainen, Jouni 2001b: Voiko tekstiviesti olla runo? Pääkirjoitus 17.10.2001. Luettu 14.4.2008. http://www.kiiltomato.net/?cat=editorial&id=33

Uotinen, Pekka 2008: Suomessa 3,2 miljardia tekstiviestiä. Julkaistu 31.3.2008. Luettu 14.4.2008. http://www.kauppalehti.fi/5/i/talous/uutiset/etusivu/uutinen.jsp?oid=10979&ext=rss

Wikipedia 2008: Artikkeli aiheesta tekstiviesti. Viimeksi muutettu 22.3.2008. Luettu 13.4.2008. http://fi.wikipedia.org/wiki/Tekstiviesti

Liite 1

Tekstiviestiaineisto

1. KAKKUA SYÖDÄÄN JANIN KANS, TULIN EILE IRLANNIST! MMM YUMMY CAKE! ARE YOU IN ITALY? DONT BUY ME 2 MANY PRESENTS COME BACK SOON OTA IISISTI MISS U JANX **A1 ja A2 4.4.1999 00:35**
2. TERE! KUIS KULKEE JA MISSÄ? TOIVOTTAVASTI KAIKKI ON OK. MÄ TULIN SUOMEEN NYT VIIKONLOPPUNA JA TÄÄL ON VIELÄ LUNTA. TERVEISII TUTUIL. IRELAND WAS COOL. **A3 12.4.1999 13:13**
3. HEIPPA, KUIS REISSU MENI? OLETTEKO KAIKKI PUHEVÄLEISSÄ VIELÄ? KOTOSUOMESSA ON IHANA OLLA! VOITKO KÄYDÄ TSEKKAAMAS PIGEON HOLENI, YSTÄVÄNI ON LÄH MULLE POSTIA. T:PIA **A1 20.4.1999 19:35**
4. Hassua, että olet täällä! Tuntuu varmaan epätodelliselta. Mukavaa aikaa sulle - vaikka joudutkin ikävöimään..Nähdään viim. heinäkuussa. Hyvää yötä! L **A4 17.6.1999 00:54**
5. Koska tuut Tkuun? Olis sanoinkuvaamattoman mukava nähdä! Järjestetään vaikka yhdessä sun kämppääs. -Mulle kuuluu vähän sekavaa, tarvitsen hyvää seuraa! Tule! Liinukka **A4 12.7.1999 20:12**
6. JT. Kirkosta joulun psalmi taivohon kohoaa.. Oltiin illal Kalliossa laulamas joululevyä. Ilm. 21.11. Sitte on pakattu kovasti. Isokoski & Hynninen vie ajatukset kotii.. **B1 30.10.1999**
7. JT Milloin tulet Mä meen ma kymmeneks JRT ässä **B2 31.10.1999**
8. HEI NIINA! Ootko Turus? Onko iltasi kiireinen? Eki esiintyy Koulus (8pm) ja ois kiva mennä sinne jonkun kans kahestaan. Täytyy enste täs opiskel. **A5 14.11.1999 15:42**
9. Voi ei, onnex suomal. osaa olla hiljaa.. :) Toivon, et leukasi parantuu, jotta voimme taas leukailla yhdessä! Nährään taas! **A5 14.11.1999 16:41**
10. JT! Sain toivelistat,kiitos vain! Olin katketa naurusta,on ne kultasia! Tääl tuli yöl lumi ja porukka sekos täydellisesti, meni nukkumine vähä myöh. Sari kenkuttaa nyk.3,5km **B3 14.11.1999 1/2**
11. lenkkejä päivässä. Meiän pitäs ottaa mallia. Eile oli ihanat seurat ja koht lähtään taas. Ol ihana vkloppu ilma Enniä. Lupsakkaa! Auto edell. märkä. En tajua?Jrt **B3 14.11.1999 2/2**
12. Moi! Kuulin Saritalta et olet kaatunut! Toivottavasti et voi kamalan huonosti! Voiko sinua tulla piristämään ens vkol? Jos tarviit jotain apua ni täält pesee! Pärjää! **A1 18.11.1999 21:50**
13. Terppa! Mä aatteli vaa kertoo, et mul ei oo tänä vuan rahaa ostaa kovi kummosii joululahjoi, et mullekkaa ei sit tartte ostaa… Oox päässy jo raudoist eroo? **A6 7.12.1999 22:56**
14. Tonttu se täällä kyselee, osoitettas utelee! Joulua tässä oottelen, itseäni lihottelen! Hyvää yötä, nukkumaan käyn tontun työltä. **A1 14.12.1999 21:39**
15. Nyt tietään suomalaisten luonto, jota on kyl täs eräs herra mulle 1/2 v. selittänyt! Hyviä surffihetkiä! Mulle kans verkko kotiin… tahtoo.. HYVÄÄ YÖTÄ! **A5 9.1.2000 00:18**
16. Moix! Tarmo yrittää kovin tutustua, nuuhkii jopa naamaa.. Tuskasta o Liinin työ, olis voinu alottaa aik. Gradun kaa ei voi tehä noin; vikoina iltoina. SATAA. Voi hyvin! **A4 28.2.2000 22:14**
17. MOI! Äitis on jo voinu kertoa, mut mulla on Turus pääsykoe pe 9.6. aamulla klo8, ja tarvisin yösijan. Äitis lupaili sun luota. Mä voin soittaa myöh, jos käy?! T:Anni **A7 6.6.2000 12:38**

18. NO TERPPA! TÄNÄÄ O PIKKUSE RUMA ILMA, OLISIN MEINAA MENNY ASENTELEMAAN TUMMENNUKSII VOGEN LASEIHI. TÄNÄ VUAN O TULOS ONNEX VEROPALAUTUKSII…TILINRO: 111222-33345 **A6 7.6.2000 18:39**
19. VLOPPUNA MÄ TAAS OLEN TÖISSÄ MYNÄMÄELLÄ, PE ON VEHMAASEMINAARI JA LA OPASTAN MUINAISJÄÄNN. RETKELLÄ. HARMI ET MENEE TAAS RISTIIN! ENS VKO? SOITELLAAN! **A1 8.6.2000 11:53**
20. KIITTI YÖSIJASTA. EN TIENNY OISKO PITÄNY PISTÄÄ PATJA TAKAS, KU SUA EI NÄKYNY. OLIKO KIVA ILTA? MÄ OLIN NETISSÄ. NYT OOTAN VUOROA PSYKOLOGINHAASTATTELUUN, TYLSÄÄ. ANNI **A7 9.6.2000 12:38**
21. OlinkiHereil..OltiinKävelemäs&kyläsYhtäVaaviaKattomas.HaluaisinSaadHenristSelvääMutSeEiAnna..AikaNäyttää!OlisinKylläHalunnuUrheillaKunnolla,LihaksetJumis:< **A4 12.7.2000 03:24**
22. Moi, Niina! Ootko tänää Turus, töissä vai tekemät mitään? Haluaisitko tul kylään? Ruokaakin tarjolla ois! Miltäs kuulostaa? -Nanna- **A5 16.7.2000 11:17**
23. MOI! MISSÄSPÄIN MAAILMAA NYKYÄÄN VAIKUTAT? OIS KIVA JOSKUS NÄHDÄ! :-) NIINA & MAIJA **A8 ja A9 29.7.2000 21:41**
24. OLLAAN NYT PORIS HUOMISEEN… ASUTAAN KIMPASSA TAMPEREELLA KOTKANKATU 12A34 TUU KÄYMÄÄN! OOKKO TÄNÄÄN PORISSA? **A8 ja A9 29.7.2000 21:53**
25. Moi!Otapa lomaa ja lähe mun kaa Ahvenanmaal pyöräl..Ei pääsaarelle asti.Eeva Våglössä.Kustavi-Brändö.Lähen luultav.la-aamuna.Ei viel pyörää..Liisis **A4 2.8.2000 18:05**
26. SOPIIK 21.7.2006? VAI OISKO 2001 PAREMPI, KAASO? [Ens. ”pyyntö” kaasoksi] **C1 14.8.2000 00:01**
27. Terveiset sakemannilasta, paluu hapankaalin luvatusta maasta on tapahtunut ja vaikutan vielä tovin Porissa, mikä lie oma sijaintisi tällä hetkellä? **A10 29.8.2000 19:14**
28. Tutkintoon viä tovi, päättötyö just puuttuu eli tammikuulle tähtään valmistumista. Onnea vaan gradun vääntöön!Saksas siivosin et kieltä oppisin, hukkaan meni ;) **A10 29.8.2000 22:33**
29. KAIKKIhyvin..MIKÄtalo!!remonttiKESKENmutPIANluksusta..vanha2-kerroks.muka valtaTUNTUU,MATKAmeniKEVYESTI..OMArauha,vaikVAUVAvierHUONEES.LAPSETherttasia.JRRTÜ **B4 12.9.2000**
30. Kiva ku kävit. Oli mukava nähä pitkäst aikaa. Näytit ni väsyneelt. Kerkiätkö kaike ohella nukkumaa tarpeeks? Koita kaik keskel lepäillä! Omenii saa lisää, jos haluat. Ku viät auto poikkea **B5 16.9.2000**
31. Nou hätä, laitoin Kallen syömään pari burgeria.. hyviä oli..:) **A11 21.9.2000 20:31**
32. Niina muru, jos sul on aikaa, voitko kirjottaa mulle ohjeet miten mä imppaan musaa sielt napsterist. Joka ikinen klikkaus sun muut.Niin idioottivarma ohje et **A11 22.9.2000 08:49 1/2**
33. Jopa mä ymmärrän… hih! Saako sun luo jäädä yöksi? T.Mari **A11 22.9.2000 08:50 2/2**
34. SOITA MUL TYÖ NUMEROON KUN HERÄÄT.. **A11 22.9.2000 10:52**
35. Sonique, the corrs, n’syncin we will rock you, blink 182 siinä taas muutamia **A11 23.9.2000 17:36**
36. Nou hätä, kirjota vaan muistiin **A11 23.9.2000 17:39**
37. NO MOI!KYLLÄ MÄ OON TÄÄLLÄ TURUSSA,JA TOTTAKAI OLIS KIVA NÄHDÄ NIITÄ!!YLIMÄÄRÄSIÄ PATJOJAKIN LÖYTYY,NIIN ETTÄ POIKKEE VAIKKA JOKU PÄIVÄ,NIIN SOVITAAN TARKEMMIN **A12 25.9.2000 22:19**

38. JEP,VAPAATA ON!PE ON YHDET NÄYTTELYAVAJAISET ILLAL,MUT LA JA SU SOPII MILLOIN VAAN,AAMUIN ILLOIN!SOITELLAAN TARKEMMIN!YÖTÅ! **A1 25.9.2000 22:31**
39. Terve! Mitäs hän, Turuusko oot ja opiskelet hikkahuoltajaksi? Saat multa pian osoitteenmuutoskortin, muutan pe Vantaalle! Koskas tuut kylään? **A10 25.9.2000 22:43**
40. Meen tekeen toisen harjottelun Hesaan ja aion jäädä sin etelään,siel on se miäskin. Oon hävittäny sun e-mail-osotteen,saaks sen? Mä oon etunimisukunimi@hotmail.com **A10 25.9.2000 22:57**
41. Juttelin tänä just Liinan kans opekoulutuksen. Ihan ok, kun ollaa lopult jo pääsemäs asiaan! Totta kai haluun nähä Isabelin. Vau! HYVÄÄ YÖTÄ! **A5 26.9.2000 00:09**
42. Mä toin sul hesast tuliaisen, koskas nähdään?? T.Mari **A11 26.9.2000 20:59**
43. TERE TREELT!NIIST STIPENDEIST PÄÄTETÄÄ ENS KUU ½ VÄLII MENNES… HANDE KERTOKI JO SU GRADUSTAS, VALMISTUXÄ SIT KEVÄÄL?MAKE MUUTTAA MUUTE ROJOHOPEESEE…ÖITÄ!Ü **A6 26.9.2000 23:22**
44. MOI!OLETKO SÄ LA TÖISSÄ?JOS ET,NI KOKATAANKO RUOKAA VAIK MUN LUONA JA SIT VOIS MENNÄ ULOS JONNEKIN?HOW DOES THAT SOUND TO YA?TERV.NÄLKÄINEN **A1 27.9.2000 22:29**
45. Järkyttävä jono! Mä tuun joskus toiste, kunhan kiireiltäni ehdin. **A13 27.9.2000 22:52**
46. Miten on, oletko lukenut tenttiin? Mä yritän lukea viime tunneilla, en ole oikein ehtinyt ennen. Ottaa päähän, kun ei tajua mitään, tää on tosi monimutkaista… **A13 29.9.2000 12:44**
47. Senkin ryökäle! Missä sä taas pakoilit? Enkä edes viitti sanoa oliko helpot kysymykset… Et kai sä ollut tentissä? Tuli vaan mieleen, jos mä manaan turhaan. **A13 29.9.2000 15:45**
48. SÄ ET OO VISSIIN PALJO KOSKAAN KOTONA,NIIN ETTÄ PAKKO TEKSTATA.. KOSKA NE ISABEL JA JAN NYT SITTE OIKEEN TULEE? (TARTTIS VAAN TIETÄÄ,KUN OIS VÄHÄ MUUTAKI MENOO) **A12 29.9.2000 17:25**
49. JOO,KOKATAAN VAA JA SIT YÖJALKA! SOPIIKO JOS TUUTTE MEIL KUN PÄÄSET TÖISTÄ?MÄ KOKKAAN KREIKKALAISTA.SOITA TAI LÄH VIESTI TARKEMMASTA AJASTA?!TERV.RAUMAN YÖELÄM **A1 29.9.2000 20:40**
50. JOO, NÄHÄÄN VAAN SUNNUNTAINA. OON HUOMENNA MENOSSA N. KLO 11.30-20.00, MUTTA VOIT TULLA HAKEMAAN PATJAA AAMULLA TAI ILLALLA. NÄHDÄÄN! :) **A12 29.9.2000 21:58**
51. MOISK!OOTTEKO TULOSSA JA MIHIN AIKAAN?KREIKK RUOKAA TARJOLL PAL!ILIMOTTELE! **A1 30.9.2000 15:13**
52. Vau! Mahtaa tyttö ol väsynyt, jos tuli aamuyöl. Eki sanoi, et vois mielellään tehä ruoat meille kaikille. Milt kuulostais? Eki asuu nyk. Humalistonkadulla. :) **A5 1.10.2000 08:22**
53. Noin klo 14 ois hyvä. Toivottavast ootte nukkuneetki. Osoite: Humalistonkatu 6 b B 60. Bingon vieressä portti, koodi 1234. Sama koodi oveen. TERE TULEMAST! ;-) **A5 1.10.2000 12:55**
54. Ruoka valmistumassa kovaa vauhtia! Njam. Tervetuloa. :-) C U SOON! **A5 1.10.2000 15:14**
55. Kiitos tiedosta. Olen vastassa. Terv. Päivi **A14 1.10.2000 19:57**
56. Juu, kunhan pääsen joskus yliopistolle. **A13 2.10.2000 14:58**
57. 2pv LMmummonTÖRM!SesanoC:lleMA,Ete:hänHYVpärjYKS!CeiTAIDA uskLUOT.MUTnäkeeAJALL!KYLseYMMetOONväsvYÖNÄhakiP:Npois,IL LALsan:meeNUKK!tapSELK.VALVOiteYÖN.KAIseTÄST! **B6 4.10.2000**

58. Kiitos kiitos. Tervetuloa kyläilemää kunhan saan tavarat ojennukseen. Älä haali hommia liikaa itelles! Muista myös levätä! Hauskaa syksyn jatkoa! Nähdään. :) **B5 5.10.2000**
59. Duunis Lentsun kanssa, saat katson, tuon sen vaiks huomen ku tulen kahdeks töihin.. **A11 6.10.2000 23:55**
60. Kaikki on hyrskyn myrskyn tai ainakin heikun keikun… ja mun Niina siivoo.. Ai nii, arvaas kuka käänsi sen Waltsun tekstin… MINÄ!!! **A11 7.10.2000 00:04**
61. Minä juuri ”the great kielinero” ja just se Nightwishin kipale **A11 7.10.2000 00:29**
62. Sä sait 2.5 mä sain 1, ainoana! Nyyh, mitä voi odottaa jos ei lue… terv. Sarita the Loser **A13 9.10.2000 12:23**
63. TERSE!JUU,KYL SE SOPII,MÄ VOIN KÄYD PERJANTAIN KATTOOS,NIIT O ILMEISESTI VAA YHDELAISII..?KAI MUUTE HUAMASIT ET VIIME VIIKOL TULI TAAS UUS JAKSO TELKUST?! **A6 9.10.2000 21:42**
64. Kiitos ilmoituksesta! Rupeanpa heti reenaamaan ja etsiin sponsoreja. tilinumeroni on 182760-37XXX7. SUURKIITOKSET JO ETUKÄTEEN! T: VEERA ”MATO” TAKALA **A15 9.10.2000 22:01**
65. Tack, detsamma! :) **A12 10.10.2000 22:08**
66. Kiitos samoin.. T.kielinero Mari (etenkin englannin kielen) heh **A11 10.10.2000 22:09**
67. EN OO SAANU
    OIS OK NÄHÄ **A3 11.10.2000 00:09**
68. Tulee ja sopii..voin mä tulla sua hakeen kans jos haluut.. **A11 12.10.2000 15:06**
69. EN ENÄÄ MISSÄÄN, TULIN KOTIIN JO,ODOTTAMAAN TUPPERITAVAROITA..MUT MUUTEN OLISIN OSASTOL B 10,MATKA MUINAISUUTEEN+KULTTUURI TUOTANNON OSAAMISKESKUS YMS. **A1 13.10.2000 16:30**
70. TERSE!EI OLLU TREEL YHTÄÄ KALENTERII, MUT NE TILAS HESAST,TULEE EHKÄ ENS VIIKOL JA HINTA O 135,-…PIRU,EN SAANU SITÄ APURAHAA,KUI LAHJAKAS JA KÖYHÄ PITÄS OL?! **A6 13.10.2000 18:03**
71. Juha tulee huomen aamulla..! **A11 13.10.2000 19:00**
72. Turus oon..Tent hirvittää.Tultiin kylästä,sauna ja filosofiaa.Oona-kämppis huomen Sveitsiin!Ihana pääst nukkumaan..HYKUOKK **A4 14.10.2000 00:10**
73. En oikein päässy selvyyteen mikä keskiviikko mut 18. olen duunissa. voin tietty koetta vaihtaa. badminton rules 4-ever! **A15 14.10.2000 04:08**
74. JT.IltapK:nKansPariisiin-toivMukavaa!HuomUlkHollTytönKans,aamul Uimaan?Oon2lapsKans-läksytJäänyTek.TäälTasasenHarmaata-ihana LähtSv!Seikkailuun!mailm Pienenee!JRRT **B6 14.10.2000 12:16**
75. JtMietin,jättääköKokoKielikoe..SeTuntuuNytMahdt!EiAikaaLukeaYm-vainStressaa.. (kylSanooEtAattele-onAikaaMaalisk.Mut2kirjaa+sana var+muutTiedot..OpVähäKu AlakyläÜJR **B6 15.10.2000**
76. Ti 15.10-16.00 Radio Ylen Yksi: kymri,englannit,british - english. **A4 16.10.2000 16:04**
77. JT!sainEEVALTAKINviestin.M-LvastaaJAantaaNRONsuoraanHÄLLE. justNYTollaaJUNASmatkalINTERLAKENIIN:alppilaaksojaJÄRVINEENja LUMIHUIPPUVUORIA.arskaPAISTAA!tuunLA-ILTA **B4 18.10.2000**
78. En pysty lupaamaan koska voi olla et Juha tulee sillon tänne.. riippuu siis siitä.. **E1 = A11 18.10.2000 18:38**
79. JT!Toki toki,saa niitä käyttää! Voe mahoton,mie en saa yhtän kirj.kirjeitä,jotenki on niin vilikasta, mut yritän miekiÜLähen ens ke T:n luo Luvial, IHANA! JAKSELE,rt **B7 19.10.2000**

80. Sain tälläsen numeron jostain ni aattelin kysästä kenen tää on… jos ei ole vaivaa… Ja anteeksi tää kellonaika. Siis ketä ja ikä? **A16 19.10.2000 22:54**
81. Moips! Oon tosi pahoillani mut oon ehtiny sopii menoo just sillon 4.11. Toivottavasti saisit jonkun muun siihen! Hauskaa illanjatkoa! *Annikka* **E2 20.10.2000 20:51**
82. JtTäälläKuljeskelenZürichinKaduillaJaYritänHerätä.NukuinTodHuonostiJaVähän-pysyyköhänHereillä?LöysinKirkonIte,vainOottelen1.5h.ZürichMiellyttääEnemmKuinPariisi! **B6 21.10.2000 09:37**
83. No moro! Ei ollu viäläkää niit x-files kalentereit tääl Treel,tulee kuulemma varmaa ens viikol… Simoset o tääl, juho osti poppivehkeetki… Terkkuja! d;@) **A6 21.10.2000 15:40**
84. Moi? Tiedätkö onko koneeseen asennettu DirectX7? Peli vaatii sen. Saat DirectX7-cdn lainaan, asennus on ihan piece of cake. p.s pääsikö tää graduun? **A15 23.10.2000 00:15**
85. Mä oon yks Aki. nii… mistäs olet? =) **A16 23.10.2000 00:47**
86. No nyt en saa unta mut joskus tykkään valvoakkin… tuli juotua hiukan liikaa kahvia… ;o) Mä olen Kaarinasta… Anteeksi jos mä häiritsen sua… **A16 23.10.2000 01:00**
87. Sain vaa yhelt… Mitä sä sit teet työks? Voisiks sä kuvailla itseäsi…? Oon opiskelemassa täällä… Kauanko olet asunu Turussa? **A16 23.10.2000 01:11**
88. Sori mut en mä jaksa puhuu nyt… Texstaa mielummin… Jooko? **A16 23.10.2000 01:22**
89. Anteeks… mä vaan pommitin ku ajattelin ettet huomannu et oli viesti tullu… No en tee niin enää… ;o) Voisitko kuvailla itseäs? **A16 23.10.2000 02:26**
90. Jatkettu: 1/2 No oon maatalous oppilaitoksessa… Tylsää… Eka vuosi… Vuokrasin oman kämpän täält ku ei siel asuntolassa asu hullukaan… Oon tällänen hoikka puol b **A16 23.10.2000 01:38**
91. Jatkettu: 2/2 londatut hiukset… ja oon susta nuorempi… :-) voisitko kertoo susta lisää? Aloin kiinnostua… ;o) pituus, hiukset? **A16 23.10.2000 01:38**
92. Jatkettu: 1/2 Mä oon tällänen tumppi… Kasvoin nuorena nopeesti ja sit pysähty se kasvu... ;o) Täytyy tästä nyt kattella et mikä oikein tulee... Minkä väriset hiukset **A16 23.10.2000 01:55**
93. Jatkettu: 2/2 sulla on? Oon jotain 170-180… en tiiä… Mistä sä tykkäät? Mitä teet yleensä iltaisin? **A16 23.10.2000 01:56**
94. Nyt mua ei väsytä ainakaan yhtään ku sain mielenkiintoista keskustelu seuraa… Valvon varmaa koko yön jos en saa unta… **A16 23.10.2000 02:01**
95. Juhuu… Nukahditko? **A16 23.10.2000 02:07**
96. Mikä on voiblondi? Taidan olla niin maalta etten tiedä mikä se on… ;o) sun kuvaukses kuulosti todella houkuttelevalta… =) **A16 23.10.2000 02:12**
97. Jatkettu: 1/2 Ei mul sellasta ole… Se on ihan tavallinen blondaus ja on vaan juurikasvuu… Mulla on yks kissa Leevi. Mä tykkään eläimistä kans paljon… No tällänen **A16 23.10.2000 02:23**
98. Jatkettu: 2/2 mä nyt sit oon ja haluaisin kuulla sulta rehellisen mielipiteen musta mitä oot kuullu… ;o) **A16 23.10.2000 02:23**
99. Onko sulla siskoja tai veljiä? **A16 23.10.2000 02:25**
100. Jatkettu: 1/2 Mä menin ostamaan 3310 ja siihen saa mahtumaan 459 merkkiä per viesti… Säkin kuulostat todella mukavalta… Mä olen sellasesta käpykylästä ku Särkisalo **A16 23.10.2000 02:39**
101. Jatkettu: 2/2 … jos tiedät? Mulla ei ole sisaruksia… mä olen ”ottolapsi” ni periaatteessa vois ollakkin… **A16 23.10.2000 02:39**

102. Jatkettu: 1/2 Kyllä mä aina välillä kalastan mut enemmin mä veneilen… Sielä on aika hienoo saaristoo ja se koko paikka on saari mihin kylläkin menee silta. Kuinka pa **A16 23.10.2000 02:58**
103. Jatkettu 2/2: ljon on ollu ikäeroa sun ja sun poikakaverin välil niinku poika nuorempaan päin? Tykkäätkö sä veneilystä? **A16 23.10.2000 02:58**
104. Taidan sitä just pelätä… Mun mielestä ikä ei vaikuta mitenkään mun yhel tutuil on 10v ikäeroo… Mutta texstataan huomenna… jos haluut? Yötä! **A16 23.10.2000 03:10**
105. Oliko toi lupaus? :-) **A16 23.10.2000 03:21**
106. Noin ei saa sanoo… Sä taidat olla aika arvaamaton… Mitäs tohon vois arvata…? Nyt mua jää vaivaamaan et onko se kyllä vaiko ei… Haluaisitko tavata? **A16 23.10.2000 03:25**
107. Kauniita unia ja oman kullan kuvia! ;o) **A16 23.10.2000 03:31**
108. No huomenta! Nukuitkos hyvin? Haluaisitko tavata mut? Onko sulla autoa? **A16 23.10.2000 11:43**
109. Oliko antoisa luento? Mun viestit ei taidakaan olla kovin hedelmällisiä… Luin jutun. Ilmoillaan keskiviikosta. etv. -Sarita **A13 23.10.2000 18:04**
110. Haluaisitko tavata mut? **A16 23.10.2000 18:40**
111. Ei mul autoo ole. Kevari on… **A16 23.10.2000 19:07**
112. Käviskö sulle et nähtäis ensviikolla? Voisin tulla Turkuun johonkin… Toivottavasti sua ei ikäero häiritse… Minkä ikänen sä kuvittelet mun olevan? **A16 23.10.2000 22:53**
113. Juhuu! Vastaatko mulle? Etkai vaan nukkumas ole? **A16 23.10.2000 23:08**
114. En… **A16 23.10.2000 23:18**
115. Mä luulen et sä et halua tavata mua ku kerron… Mun mielestä ikä ei merkitse mitään… **A16 23.10.2000 23:22**
116. Mä oon 16. **A16 23.10.2000 23:32**
117. Seuraavan neljän viikon aikana mul ei oo iltavuoroo joten ilmottel koska oot tulossa. Viikonloppunakaan en oo töis(jollei joku sairastu). Hyvää syksyn jatkoa! **B5 24.10.2000**
118. Heips.Ootteko menos illal raamixee?Mä pääsen sittenki,yos vaa ehin tehä yhen kouluhommelin..Voisin nyt lainata sen cd:nki,tuun varmaa käymää jos teitille sopii. **E3 24.10.2000 16:09**
119. Sunnuntaina tulee TV4 klo 19.00 haluaisitko miljonääriksi special! mukana...Petteri Summanen **D1 25.10.2000 14.58**
120. Joo, soitin juur ramille ja se lupas tuoda rompun töihin viim. klo 20.30 eli se on haettavissa sen jälkeen. jos et tänään pääse hakeen niin jätän sen töihin. **A15 25.10.2000 16:58**
121. HALUUTTEKS TIETOKONEEN KÄYTTÖÖNNE?MÄ HANKIN UUDEN ET SAISITTE TON MIKÄ MUL ON OLLUT.MUUTIN JO KAMAT UUTEEN KÄMPPÄÄN TÄNÄÄN HAETAAN HUONEKALUT!VKOLOPPUNA TERV TU **E4 26.10.2000 06:55**
122. NIMIPAIVA ONNITTELUT NIINA PAIVAN JOHDOSTA OIKEIN MAHOTTOMAN PALJON ONNEA KOKO SYLIN TAYDELTA TERVEISIN RAUNO JA MUUT KOHNOT **A17 26.10.2000 09:25**
123. Hih, arvaa vaan muistinko.. voisin tuoda sul huomen,oletko kotona huomen jossain vaiheessa? Hyvää nimipäivää.. T.Mari **A11 26.10.2000 18:58**
124. TulinPäivystxksest-korvatulehdus.Jee.Os:www.utu.fi/hum/kkirjalli suus/kirjhist/indeks.htm(eiToimiViel,korvaa/index.htm:/paasivu. html).KuukostHienKurssilt!HY,L **A4 26.10.2000 22:37**
125. Tere! Aatteli toivotel viä hyvät nimpparionnittelut,ko muistu ny kert miälee… Mun o muute pitäny kysyy,et maksaaks se quios-homma jotai…? **A6 26.10.2000 22:52**
126. Hyvää nimpparia ;) **A18 26.10.2000 23:17**

127. En o kyl piru. Lähetän spostitse infoa asiasta. Kuulosti aika kivalta. Jepulis. Boa Noite! **A5 27.10.2000 00:33**
128. Moro! Kalenteri oli vihdoinki tullu tän asti,käytii meinaa hakees se pois… Maija kuittas sen,eli hinta oli 135mk,maijan tilinro olis 570000-0112230Palaillaa! **A6 27.10.2000 19:27**
129. Moikka! kuis on mennyt? Mitä oot ajatellu tehä huomenna? Me oltais lähös ulos ja ajattelin et kiinnostaisko lähtee mukaan? Meille vois tulla ensin ja lähtee sit täst **D3 27.10.2000 19:35**
130. Joo! Jos nähdään siel sitte! Soitellaan sit missä siellä nähdään. Hauskaa perjantai iltaa!! **D3 27.10.2000 19:45**
131. Terkut Jololta!T:Risto ja Seppo.morjesta Ramia ja. **F1 28.10.2000 16:41**
132. MOI SANO MAIJALLE, ETTÄ MULLA ON SEN KÄNNYKKÄ JA ETTÄ MÄ TYKKÄÄN MARIASTA. KIITOS. T:MARKKU **E5 28.10.2000 03:23**
133. Haluttais Veeran ja Ramin kans pika pikaa 3 mega ateriaa ja 3 kebabbia ilman kebabbia börssiin.. ai nii ja kaikki ilman lihaa.. T.Mari **A11 29.10.2000 01:29**
134. No mistä se paha olo tulee? Sitten voin auttaa kun tiedän... **D4 29.10.2000 13:05**
135. Moi. Anna lupas kysyy huomen 4:n hlön hyttiä. Kyl me semmonen saadaan ihan varmaan, ni päästään porukalla. Jess! Huomen varmistuu myös saanko vapaata koulusta Ü **E6 = A19 29.10.2000 20:38**
136. Joo lähti se. Pete oli sanonu vaimolle et mä lähden Kallen kans panemaan naisia ku se oli jotain hermoillut. Ei ihme et naiset pitää mua pahana poikana. **D2 29.10.2000 21:14**
137. Kone vittuilee nyt pahasti **A11 30.10.2000 02:06**
138. Lähen nyt sit vasta to-iltana, kun sain vaan pe:n vapaaks… Anna+Debbie lähtee ke, niinku kai säkin? En tiä pitäskö luovuttaa kesken, ku yksin on tylsä lähtee? **E6 = A19 30.10.2000 13:10**
139. no älä luovuta.. mähän voin lähtee kans sillo to-illal.. ku näyttää niin orealistikt ehtii sinne ke-iltapoottiin. otetaa joku halpa hytti joohan? **E3 30.10.2000 13:29**
140. Kansipaikat till toispuol jokke ellei ombord kysy peruutushytei. Takas on halpis-koppi, men dyrt är det i alla fall.. Eli tur-o. retur yht. 250mk/nassu. 70meno **E6 = A19 31.10.2000 14:52**
141. okei..emmä kyl tiä tartteisko returillakaa hyttiä..mut on se iha jees..lunastetaankos liput satamas wai haetkos ne aiemmin?moneltako nähdään sitte satamas?JEE:) **E3 31.10.2000 15:03**
142. Yritän ehtii sillon aamulla kouluun, ehkä hytti ois kiva.. Nii lunastus satamassa ja nähtäskö Yliopistonkatu 29:ssä joskus klo 20:n maissa. 1/2h ennen satamassa **E6 = A19 31.10.2000 16:18**
143. Jå vain, sopii oikein jättebra. sillä laivalla tulee muuten kuulemma jotain tuttujakin.. ookke mut nähdään ylihuomenna! **E3 31.10.2000 16:20**
144. Huomenta. Mulla olis sulle yks tehtävä tai pyyntö. Jos imuroisit napsterista lucy pearl dont mess whit my man **D2 1.11.2000 11:59**
145. Nähdään tänään pelaamassa? Toisitko mulle eiliset kansiot, tuli Nukkumatti käymään ajoissa… tee Sarita **A13 1.11.2000 12:39**
146. LUENTO SALIS 21. **A4 1.11.2000 13:52**
147. Mari! Jos voit/haluat niin saat tehdä ens su 5.11. mun vuoron klo 17-23, mut tarviin pikasen vastauksen. Muuten Kaija + Annikka tekee sen. Kiitos! t. Nora **E6 = A19 1.11.2000 20:00**
148. Missä osoitteessa se giffi oli? **E7 2.11.2000 12:21**
149. JOO Nähään! **E7 2.11.2000 12:28**

150. Moiks Mari! Onks kamala väsy kun sait nukkua niin vähän aikaa? *halisuukottaa toosiiiii kovasti* **D5 2.11.2000 14:28**
151. NORA OTA LAKANAT TAI MAKUUPUSSI ITELLES MUKAAN!MAHTAVAA!OKS KOIRAT OLLU KIVASTI? **E4 2.11.2000 17:21**
152. Koirat on mussukoita! Ne on niin hyvin koulutettuja että ihan itkettää… Dara on pessyt mun naaman kaupan päälle. Ü Joo, matkakuumetta on jo. NÄHDÄÄN-VI SES! **E6 = A19 2.11.2000 17:30**
153. Heips, ootko chatis tai menossa sinne? Kuinka päivä on muuten mennyt? *halisuukkoja* **D5 2.11.2000 18:22**
154. No terse!En tiiä,et onx ne rahat tullu,ko maijakaa ei oo informoinu,mut kyl varmaa… Tenttisuma o taas kuukaudeks ohi,onnex!Mä viän sen kalenterin hannalle… **A6 2.11.2000 20:05**
155. Muiskis, jokos peiton alle hupsahdit... **D5 3.11.2000 03:11**
156. Tuleeko uni simmuun heti vai pitääkö uniasentoa etsiä jonkin aikaa.... **D5 3.11.2000 03:22**
157. NÄHDÄÄN KAHVIOSSA KLO 12! **E4 3.11.2000 12:21** [Ruotsin aikaa]
158. MIS OOTTE NYT? **E4 3.11.2000 12:28**
159. Sä oot tosi kiva, mukava, hauska, villi, ihanan suorapuheinen, fiksu, eroottinen, iloinen ja ihana eli tosi upee nainen *halisuukittaa* **D5 3.11.2000 05:09**
160. Mui! Juha odottelee sua sätissä, me ollaan Rikun kanssa nyt siellä....:) **A11 3.11.2000 18:56**
161. No minkäikänen se tyyppi sit oli. Eihän me nyt niin tarkasti edes nähty. Oliko sillä mitään mielikuvaa missä me oltais tavattu nim. kiinnostunut... **D6 4.11.2000 01:19**
162. Joo vai...mikä sen nimi oli...vai kurkkinu...hiukan hupaisaa.. **D6 4.11.2000 01:39**
163. Tee se. Et kai kertonu Ilkalle mitä mieltä olimme siitä kundista. **D6 4.11.2000 01:44**
164. Jep...Olipa he silti tarkkaan kurkkineet. En mä ainakaan kehdannu niin tarkkaan ees katsoa et voisin sano muuta ku et namu oli... **D6 4.11.2000 01:47**
165. Muisk! Just pääsin kotio, mut meinaa olla gauhee väsy :-(: Kuis sulla raskaan työrupeaman jälkeen? *piiiiitkä suudelma ja hali* **D5 4.11.2000 05:16**
166. Niin kai pitäis, vaikka ei millään malttais. Simmut meinaa painuu iha väkiste kiinni *tsuukittaa* **D5 4.11.2000 05:21**
167. hmm...virkistyy suukoista, ikävä on kova. *suukittaa ja näykkii joka paikasta samalla myös hyväilee käsillä* **D5 4.11.2000 05:30**
168. En oikein voi auttaa kun olen Paattisil! Mul ei oo auto tääl, se oh Kaarinas **D7 4.11.2000 10:42**
169. Moi kulta, sorry nukahdin yöllä kuin saunan lyhty. Oletko moneksi menossa töihin? Ajattelen sua kovasti sä oot niin ihana *kuumia suudelmia ja helliä kosketuksia* **D5 4.11.2000 17:10**
170. EI O PAKKO MUT JOS AJELET JONKUN KISKAN OHI NIIN VOIKKO TUODA VIHR MALB.LIGHT! MAKSAN SIT LUONNOS! **F2 = A15 4.11.2000 19:50**
171. Tuon, tarvii itellekki ostaa! **F3 = A11 4.11.2000 19:51**
172. Hahah, olenko siis esihistoriallinen jäänne? Ei mitään juhlia oli kummisedän 50-vuotissynttärit, joissa ei keppostelttu mutta magiaa sai mahan täydeltä :) **A10 4.11.2000 20:56** [Halloween],
173. Voi muru olet niin ihana...tahtoisin niin jutella sun kanssa pian. Missä olet ollut koko tähän astisen elämäni? *kuuma kieli suudelma ja kutitus sulalla* **D5 4.11.2000 22:05**

174. Mäkin tykkään susta ihan kamalasti, säkin olet upee nainen *halipusii* **A11 5.11.2000 00:20**
175. MäJätinSenHytinTeil.OishaSeReiluaJosAnnaVoisEdesVähäMaksaaSiit. SäästäSitSeLappu,JolMäSaanRahatTakas.EhtisikköhäTeKurkataLöytötavtoimistostMunSin.Meikkilaukkua? **E3 5.11.2000 09:42**
176. OLENKINKADULLAKÄVELLESSÄNIJOSKUSIHMETELLYTMIKSIMUUTTUIJOTTAVATMINUAMUTTAOLENKINVAINNIINKAUNIS!LUONTOOHJELMASEILENOLISAMANNÄKÖISIÄKUINMINÄNETOSINASUISUOLLA! **A1 5.11.2000 12:57**
177. Moi muru oletko vapaalla tai siis oletko chatis? Mul on "lievä" hangover kääk myös ikävä on kova sua, tahtoisin halia, rutistaa, suukottaa...koskettaa *suudelmia* D5 5.11.2000 14:59
178. Tuota niin Mari voisinko soittaa sulle koti numeroon siis jos lähetät sen mulle D5 5.11.2000 15:02
179. Moi Marko! Ilman takaa-ajatuksia pyydän sua kahvil tänne H-kadulle...T.Mari p.s heittäisiks samal mut himaa yhelttoist jos tulet...:) **D8 = A11 5.11.2000 21:03**
180. HAIST HOME! TULIKO SELVÄKS! HYVÄT LOPPUILLAT! JA TERKKUI MARILTA!! **A15 5.11.2000**
181. Kiitos silti yrityksestä ainakin. Arvostan vanhan luottotyötekijän yritystä saada palkolliselle vähän enemmän vapaata.. tänks! **A11 5.11.2000 22:45**
182. Päivän mietelause:mikä et ole, siksi voit tulla. Toivottavasti muistin oikein että olet töissä. Toi äskenen tuli mun päästä et älä mieti sitä liikaa. Muih **D2 6.11.2000 01:07**
183. Kulta hani mussukka söpöliini hunajaiseni olet aivan ihana ja todella upea nainen. Ajattelen sinua koko ajan... *hyvänyön suudelma ja hali* *olisitpa kainalossani* **D5 6.11.2000 05:06**
184. Musta tuntuu ihan samalta...aika jännä tunne ja samalla niin ihana *tsuukittaa* **D5 6.11.2000 05:20**
185. Huomenta Mari! Mul on rokulipäivä. Mikä autossas oh menny rikki? **D7 6.11.2000 08:00**
186. Hei Sarita, en pidä tänään vast.ottoa, sillä olen työmatkalla Jyväskylässä. Toiv. ei ole ong. sem.työn kanssa. Olen huom Fennic. tav. n. klo 12. Terv. Irja M. **C2 6.11.2000 10:35**
187. Ei oo ideoita lahjaa varten, tuun sunnuntaina tampereelta humppilaan, nyt oon luennol! **E8 7.11.2000 13:26**
188. Eiks oo korva parantunu? Viikko on taas puolessa ennenku aavistikaan-viikot&kk:t vaan vierii! Kohta alkaa joulunodotus! Iiii Tuu-toiste jos nyt jää! Jrrt hl **B8 8.11.2000 23:23**
189. Jt! Ei oikein oo par.Sattuu välil kovastikin.Löysin sopivan särkylääkkeen,mut ei voi määrättöm.syödä..Meen Luvial,sinne lyh matka..¤ Tulen vaik talvilomal! Jrrt,l **B9 = A4 8.11.2000**
190. Kiitos omppupussista, sitä on mieluista kantaa! Ü Aurinkoista vkl:a! **B10 9.11.2000**
191. Kiitos. Olemme matkal kohti Vaasaa. Beerit ratissa. Oikein hyvää viik.loppua. Koita parantua… :> **B11 9.11.2000**
192. Ollaa menos varmaa iha kohtis aikasi sin hannan tyä, ei ol sovittu mitää tarkkaa aikaa… Lahja löyty kyl jo varmaa pari viikkoo sit,oltii ainaki ajoissa…! Ü **A6 9.11.2000 11:22**
193. HEIPS!KOITAHAN PARANTUA!OON ILTAVUOROS JA VAUHTI ON KOVA,HYVÄKU JOTENKI MUISTAA MIHI SEURAAVAKS MENEE.ONNEKS YKS ILTA ENÄ TÄL KERTAA.KOSKAS KERKIIT TÄNNE? :) **B12 9.11.2000 22:31**
194. Moj!Kun mä täs rakentelen uutta meikkipussia,nii aattelin kysyä,et myisikkö mul sen lumenen duo-luomivärin?jos muistat, niin tuo se johonki v-lopun happeningiin.. **E3 10.11.2000 07:56**

195. Rakas haniliini *tunnustaa* oon menos kavereiden kans bilettään… **D5 11.11.2000 21:45**
196. Saanko soittaa nyt pika puhelun tai siis voinko? **D5 11.11.2000 21:50**
197. Onko kahvia tarjolla kun pääset töistä? T: Petri **D9 12.11.2000 01:12**
198. NÄILLÄ NÄKYMIN OLEN TULOSSA TURKUUN ILLALLA MARKUN KANSSA. NÄHDÄÄN! **E9 12.11.2000 12:20**
199. Mitenkäs sulla menee? Ei ole sinusta mitään kuulunut. Kerro mitä on tapahtunut **D4 13.11.2000 07:13**
200. Hiljainen tihkusade tekee kadusta heijastimen, valot kahdentuvat, kaupunki kirkastuu. Mielikin on kirkas. Hyvää päivää sinullekkin T:P **D9 13.11.2000 08:17**
201. Tänne on ripustettu jouluvalot. Joko saa alkaa tonttuileen pikkujoulu tunnelmissa T:P **D9 13.11.2000 13:33**
202. Haniliini, mäkin rakastan sua ihan mielettömästi *halirutistaa ja tsuukittaa* **D5 13.11.2000 13:57**
203. Mitä sanoisit jos tulisin käymään nyt viikolla sun luona? Voisin nimittäin saada auton käyttööni ainakin perjantaihin asti. **D5 13.11.2000 14:04**
204. Tiätkö koska on maata näkyvissä-systeemi?Ootko menossa,mua inspais ja seuraa kaipaan jos ajankohta sopii.Mites elämä?Tulin just hirveestä tentistä. **E10 13.11.2000 14:26**
205. Hei haniliini ei tietenkään haittaa… voisin vaikka jo tänä iltana jos saan työt tehtyä. **D5 13.11.2000 14:42**
206. Jå.Se on nyt pe-su.En aatellu mennä mut ehkä voiski..Meil on 1.-3.12.taas oma Nuoret tules-konf.SUOSITTELEN.Myös Tiinalle!Elämä iha jees, mut kiiru.Ü.SOITELLAAN! **E6 = A19 13.11.2000 14:45**
207. Joo ihan hubaa on ollu, tytöt ihan hulluna Jouniin. Puol tuntia ja kuvat on sulla.. **A11 14.11.2000 21:02**
208. No ei mitää, multaki loppu virta :) Eikä menny ees iho rikki. Otetaa uusix! **A20 14.11.2000 22:05**
209. ok. **A13 20.11.2000 13:47** [vastaus pyyntöön ottaa monisteet luennolta]
210. Sori, mä en ehdikään jäämään luennon jälkeen, pitää sopia joku muu aika. Soita mulle illalla (2435678) yhdeksän jälkeen, sovitaan sitten. -Sarita **A13 20.11.2000 15:38**
211. Heippa, mä olen molemmat viikonloput töissä ja ens viikonloppuna on vielä häätkin! yllätys...ei viikolla joskus kävis? t.marjo **I1 14.11.2000 18:56**
212. Mulle kyl käy, ilmottele! **I2 14.11.2000 18:57**
213. Jep, esim. ens viikon ke tai to? **I1 14.11.2000 18:59**
214. Ens to ois ok. Istutaank ens iltaa sun/mun luon? Ja sit mahdollisesti raflaan? Kysytäänk Titta ja Johis,täst v-lopust ei välttämäti tu mitää. **I2 14.11.2000 19:05**
215. Nukuin...nyt töissä! Juu, kysytään toki t&j..ollaan vaikka meillä, jos käy? siis,to 23.11.2000, eikö? t.marjo **I1 15.11.2000 01:20**
216. MUL ON PE JA LA VAPAA.MUT LA MUN TARVII MEN ASCHAN ILTAAN 6-9.T:J **I3 13.11.2000 18:55**
217. IHAN SAMA MUT LA MENIS VÄHÄN MYÖHÄSEKS. **I3 13.11.2000 19.15**
218. Heip!Koska me pidetään pikkujoulu Hesas? eli ei tonttuilla,vaan pidetään muuten kivaa. **I4 14.11.2000 18:25**
219. Kait sitä sentään pukki saadaan,kun ollaan kiltisti?Oisko ajankohta selvillä? Lauantai olis tietty paras,jos ak:lle vain sopii? L **I4 14.11.2000 22:52**

220. L niinko...? älä vaa san! Lauantai ei o kovi hyvä, ei taida ainaka tän vuode puolel onnistuu. Tai en tiä,kattoo ny. **I2 14.11.2000** [vastaus ed]
221. No oi voi,mulle se ois paras,vaik ei välttämätön!Sopi muulloinkin.Oisko sulla hyviä ehdotuksia,kun pidettävähän ne kuitenkin on.Ota allakkas,ja sovittele. **I4 14.11.2000 23:18**
222. Sii se o menny tää päivä, huushollates; minkähä takia? "EI ELÄMÄ OLE OLEMASSA SIKSI, ETTÄ SITÄ VOISI ELÄÄ HELPOSTI" Rauhallist ja turvallist kotimatkaa. t:hsi **I5 5.11.2000 16:49**
223. Teleyhdyntää, käyn ekaks pappan ja mamman luona. He ei oo koton huomen ku menevät Naantalin kylpylään. **I5 14.11.2000 14:42**
224. Mä en ikinä pääs siit tutkinnost läpi,en meinaa ottaa.Taas iha vääri tehtävä,en tajua!Ja siel kurssil o ihme sekunniviilaust.Mitässul?Tylsä ilma. **I2 14.11.200 17:00**
225. Läheks salil tänää? **I2 16.11.2000 10:00**
226. EI TÄLLÄ MAHALLA.MUT LÄHEKS LA KALJOTTELEE? MÄ PÄÄSIN JUST TÖIST JA YRITÄN ETTII NAHKAHOUSUJA. **I3 16.11.2000 13:24**
227. Vatsa jaksaa vaivata,voivoi. Pikkujoulust ei tu mitää tänä vois kyl varmaa lähteekki öölil. Viestitellää la. Sähä olet 9ään asti maistiaisis? **I2 16.11.2000 14:00**
228. JEES 9 OLLAAN JA VIESTITELLÄÄN SIT TARKEMMIN. **I3 16.11.2000 14:07**
229. Meen irjalle 14.00 lähtevällä bussilla. Tuutko sä joskus? Oon yötä **I6 17.11.2000 10:41**
230. Voisin huomen tul poikkeen. Pirautan illalla Irjal tai sul. Vie terkkui, ja hyvää matkaa! **I2 17.11.2000 13:00**
231. Kiinnostaa toki, mutta olen silloin leirillä. Vituttaa moinen. Kohta tämä leiri on puolessa välillä. Väsynyttä touhua... **D4 17.11.2000 16:12**
232. Mielelläni olisin tullut. Ja sun kanssa rakastellut Mmm...:) Ehkä joku toinen kerta. Mielellään joku toinen kerta. **D4 17.11.2000 17:18**
233. älkää pistäkö viel kii jos noi katsun isoveli&co tulee käymää.. tarvitaanko siivousapua,ollaan viel tääl….?? **E11 17.11.2000 23:10**
234. ANTTI PÄÄSEE POIS LAIVALT TÄNÄÄ,KUN TYÖ VAIHTUU TELAKAL.LÄHDEMME TANSSEIHIN ILLAL.ISKISKÖ SUO TAI TEITÄ? T:JOHIS **I3 18.11.2000 09:57**
235. Ei meit kyl tänää nappaa tanssit, vaik taatusti ois aihetta treenata! Pitäkää hauskaa! To pidetään pikkujoulut Marjon luona, pääsekkö? **I2 18.11.2000 11:15** [vastaus ed.]
236. OLLAAN MATKALLA JO PORIIN OLE VALMIS! **I6 18.11.2000 11:07**
237. Ilta oli ja meni,heräsin just,ja kävin suihkus.tars ajella hetken päästä Poriin!tuu kahville? **I4 19.11.2000 07:22**
238. Oonk mä viestitelly sulleki jotai viime yön? Sorry. Olin aika jurris.. Tarttee raahautua Poriin tänää viäl, et voi sit taas palat työn merkeis Turkkuse. **I2 19.11.2000 10:00** [vastaus ed]
239. Oli kiva saada viesti sulta,koska tuut Poriin,onko mahd.nähdä tai käydä kahvilla? **I4 19.11.2000 11:03**
240. Sori,ei onnistu tänää. Ootko töis pe? **I2 19.11.2000 12:30**
241. Tuun Hesasta aamulla,jään pois Huittisissa!Ootko Kattonu allakasta,koska tuut Hesaan?Ei sun mua pelätä tarvi! **I4 19.11.2000 12:53**
242. OnkSulOopperaTänää,monelt?MarjoKansJuhlitaaPikkujouluuTo,JohikseKansOliTarkotusTänä,mutHeMeneeAntiKaaTansseihi,muaEiIske.EntäSä,PääseksTo,vaiPitäsköLähteeTänää? **I2 18.11.2000 13:00**
243. HEI!! Haluisin tehdä tänään jotain hauskaa, en ensisij. kännätä.Onko ehdotuksia? to mul on jazz-keikka Ribsissä, vois nähdä silloinkin.. **I7 18.11.2000 17.52**

244. Täl hetkel Vaikutetaan Downtownissa ja siit eteenpäin ei sit ookaan tietoo,otampa yhteyttä kun täältä päästään,jos ei ennen näy.Ilmottelepa koordinaatit. **I8 19.11.2000 02:37**
245. Hyvää yötä ja kauniita unia sinulle. Olet nainen jota kaipaan. Sun syliä ja lämpöä... Kaikkee sitä mitä olet ja tahdot minun kanssa tehdä... **D4 19.11.2000 03:45**
246. Hyvä yritys edes tavat eile! Kuulin vaa et sunt oli nähty kaupungis.. Must ja luurist loppu sit kuitenki virta. Syksynjatkoja, nähää joskus!? **I2 19.11.2000 10:00**
247. Mmm... ja arvaa onko nyt mukavaa olla tällä leirillä. Heh, vaan hei niin kun oli puhe niin viikon päästä tiedän varmaan milloin on vapaata joten ilmoitan... **D4 19.11.2000 10:57**
248. Heh! Hyvä että edes joku saa...Ei vaan hyvä että sait auton. Mä vielä painan töitä...väsyttää... **D4 19.11.2000 21:19**
249. Heippa hunaja! Joulukuun vaihteessa eli keskiviikko ja torstai sillä viikolla vapaata. Tulisin keskiviikko yönä tai torstai aamuna. Ja perjantaina pois... **D4 19.11.2000 23:09**
250. Ei kun viikkoa aikasemmin. Onko se huono aika? Tai huono idea? Mitä olet mieltä? kerro... **D4 19.11.2000 23:18**
251. Sättärit pannaan ry:n julistus: Autuaita ovat sätittömät, sillä he näkevät harhoja, heidän päivänsä ovat hallusinaatioita ja yöt painajaisia. Go and Chat in Peace!! **D10 20.11.2000 02:06**
252. Tottakai käy. Mä vaan nukahdin kun odotin sulta viestiä. Vieläkin väsyttää. Mutta katsotaan kuinka käy... Ollaan yhteyksissä... **D4 20.11.2000 06:18**
253. TANSSIT TULI TANSSITTUU.TARJA LUNNAS EI JÄRIN HÄÄVI OLLU.TO JA PE OON TÖIS .EN TUU P.JOULUIHIN.PE LÄHETÄÄ PORII. **I3 20.11.2000 09:09**
254. Voi sinua. Koita nyt jaksaa. Mä teen tai ainakin yritän tehdä töitä. Mieti jotaim mukavaa niin ei ole niin paha olla... **D4 20.11.2000 11:45**
255. Mennäänkö Assalle syömään ennen ja uimaan jälkeen luennon? **I2 20.11.2000 11:50**
256. HEIP! OON KOKO PÄIVÄN TÄÄL NORSSIS, ENKÄ EHDI HAKEEN UIMAKAMOJA, MUT TOISTE SIT KU EI OO NÄIN KIIRE! NÄHDÄÄN!Ü **I9 20.11.2000 12:15**
257. Yritä nyt keksiää jotain tekemistä. Kyllä se olo paranee. Harmi etten pääse hoivaamaan. Mä jatkan vielä töitä... **D4 20.11.2000 16:38**
258. TUUN EHKÄ. NÄHDÄÄN SIINÄ TAPAUKSESSA U-HALLISSA. PYÖRÄSTÄ PUTOS KETJUT TTU! **I3 20.11.2000 16:45**
259. Miten mun potilalla menee? Onko huono olo? Voisinko jotenkin sun oloa helpottaa? Kerro mitä teen... **D4 20.11.2000 22:34**
260. En nyt enää voi soittaa. Nukkumassa jo olen...vaan mitä haluan onnellisemmaksi naiseksi... **D4 20.11.2000 22:40**
261. Moi. Enpäs lähetäkään hiirulaist, vaan tarvehdyksen vain. Meil on tänä konsertti Aboa Vetuksessa 19.30 ja täs täytyy kovast jo valmistautua asiaan. Heipsis! [vastaus hiirikiertoviestiin] **A5 21.11.2000 15:51**
262. Onko sitä huomen..?Hyvä kuulla!Ilmotan Satulle.Kiitos hiirulaisesta ja onnentoivotuksesta!¤liuk [vastaus aik. viestiin ja hiiritervehdykseen] **A4 21.11.2000 17:13**
263. Soppiihan se.. töihin meet vai? **A11 21.11.2000 17:45**
264. No nih! Hieno juttu. Mä lähden saunaan, kun on niin kylmä ilma. Koht pääsee lämpimään. Voi kun pääsis johonki muualle lämpimään...:)) **D4 21.11.2000 19:03**
265. En ole. Täällä mä vielä olen. 30 km pohjoiseen Kokkolasta. Eli kaukana. Ehkä jo viikonloppuna pääsee pois... **D4 21.11.2000 19:05**

266. ONKOS 2.12. LAUANTAINA PÄIVÄL VAPAATA?TEKISIN SILLO TAAS PIKKUJOULURUUAT..ILMOTTEL KU TIET.. **I10 21.11.2000 19:45**
267. Toki. Just tulin saunasta. Eli puhdas ja valmiina jutusteluun... **D4 21.11.2000 21:27**
268. Moiks Nipsu! Mä sain Juhalt taas Juhalt ihanan viestin *on onnesta mykkä* Mites yö meni? T.Mari hani **A11 22.11.2000 02:59**
269. LAIVASSA OLLAAN JA AIKA TUULI ON MUT EI LAIVA KEINU PAHASTI. KIRJOTAN KO OLLAA PERILLÄ. **I11 22.11.2000 09:26**
270. AUTOSSA MATKALLA AEKVIIDUUN.. RUOKATARPEET JA TUPAKAT JA VIINAT YHT 210 MK! HIENOT MAISEMAT. TÄYTYS TUL OMAL AUTOL JOSKUS. BENSA N.4MK LITRA **I11 22.11.2000 14:17**
271. Juu juu, mennään pelaamaan. Ei ole fileitä nauhalla, mutta Liar liar on ja yritän muistaa tuoda. Nähdään. **A13 22.11.2000 21:03**
272. saunakiulu saadaan. en osaa sanoa mitä tarvittais kysymystä on esitetty tiuhaan lähiaikoina ja vastaus aina sama. sori vaan. **I12 22.11.2000 21:15**
273. MUISTATHAN HARKAT HUOMEN KLO17 ETEENPÄIN! :) **E4 22.11.2000 21:59**
274. SIIS PERJANTAINA SORRY! **E4 22.11.2000 22:01**
275. 6.28 Synti meille TYTTÖ painoa oli 3760g. ja pituutta 50cm. **I13 23.11.2000 10:06**
276. EI VIÄLÄKÄÄ SAALISTA MUTTA JÄLKIÄ PIRUSTI JA HIRVIÄ JA KAURIITA NÄHTY. IHAN KIVAA ON OLLU. **I11 23.11.2000 20:14**
277. Kello on 00:00 on aaveiden yö, keskiyö! Nuku hyvin! T: Yöpupu **A11 24.11.2000 00:04**
278. HEI HANNA. PRINSESSA TÄSSÄ MENOSSA TANSSIAISIIN, JÄNNITTÄÄ KAUHEASTI. PUOLUSTUSVOIMIEN BUSSI VIE MEIDÄT KADETTIEN SARKATANSSIAISIIN, WISH ME LUCK. **I14 24.11.2000 16:15**
279. Millanen olo on? Oko krapulaa olleskaan? T.Mari **A11 24.11.2000 17:54**
280. Mä olen nyt menos hakeen autoa, kamala olo, töis oksentelin. Nukkusin kolme tuntii yöl ku menin nukkumaan vast aamul puol seiska.. vielkin oksettaa…=(**A11 24.11.2000 18:06**
281. Nuortenilta on huomenna 19:00. Virva on täällä, mutta emmä osaa puhua sille mitään, kun oon niin väsynytkin. :(Vähän vaikeeta.. Mutta rukoillaan.. ja nähdään! **E11 24.11.2000 23:15**
282. Ääh, se onki puol 8 se nuortenilta.. joo mutta nähdään! **E11 25.11.2000 15:36**
283. MISSÄ PÄIN KULJETTE?RUOKA ON VALMIS. **C3 25.11.2000 16:07**
284. JOKOS NÄYTELMÄ LOPPU? ME JUST LÄHETÄÄ SUOMEA KOHTI.. SANO H&K:LLE TERE. SOITAN KO OLLAA PERIL. RAKASTAN SUA =) MUI! **I11 25.11.2000 17:50**
285. HEI BABE! JUHLA OLI LOISTAVA!!–MEILAAN TARKEMMAT INFOT. SAIN VUOROLISTAN, VAPAA KADONNEET JONNEKIN, 3.,13. JA 19.-21.+JOULU.MÄ MEILAAN. HALEJA YKKÖSMIMMILLE **I13 26.11.2000 05:33**
286. Juu meni ihan hyvin mut en jaksanu pestä pönttöö vaiks mun piti pestä se ylläriks… Höntti kiusas Ronttii ja sit Rontti pelästys ku mä karjasin Höntil. Kotona? **C4 26.11.2000 18:14**
287. Olla. Ette kai te tuu meil? No ei kaiketas, tulkaa tänne jos jaksatte! **C5 26.11.2000 18:16**
288. Huomenna joulumeininkiä raamiksella! :) On kai torttuja kehissä ja kaikkee. Tulethan, sä ja kumppanit! :) Kram! **E12 27.11.2000 17:36**
289. KIITTI VAIN ITSELLES. KIVA KUN PYÖRÄ LÖYTYI. T. ÄITI :, **E9 28.11.2000 07:31**
290. Joo,klo 13.45 Fennaris ke? **A4 28.11.2000 11:36**

291. TerveNora!TulinVenäjältäSunnuntaina-"JagÄrEnMissionär"-amen!TaxellSoittiJuuriJaKysyiTulenko,MuttaNytNäyttääSiltäEttäEn…Katsomme.UusiVuosiUppsalassa?hannis **E14 28.11.2000 11:47**
292. Mitä sinne?MäTäsLeivoskelinLeipää,pizzaa&torttuja.FiiliksetNouseeMitäLähemmäsMuuttoTulee!IHANAA!Kuule,oiskoSulEhotustaMinkäLaulunMäLaulaisinTäälJjuhlas? ü **B13 29.11.2000** [=joulujuhlassa]
293. TERVEISIÄ KANSALLISMUSEOSTA. HAUSKAA PIKKUJOULUAATTOA! ONKO TONTTU KÄYNYT? TERV. ÄITI :, **E9 2.12.2000 19:42**
294. :)No jos ei vallan unohtaa, niin ainaki siirtää taka-alalle.. Toiset lipuu siel..rajan tuolle puolen..:(Men onnex vår Gud är en god Gud och har en plan för oss! Ü **E3 3.12.2000 21:53**
295. DÆNKS vaa rohkasusta! BTW, lainasin sun RStJ-levyn. Saat sen takas joskus.. Ja hyvinhän se NT meni sitte, jatkamme tästä i7UL3SSA! eteepäi, hä?! ;D Pirteetä2U **E6 = A19 4.12.2000 12:00**
296. Byähhäh :) hade int oivaltanu att ditt job är så nära mitt.. måste komma på nytt nån annan gång när du inte har så lång kö..Ü Jees..I love J….. ööh.. JESUS! Nojåå.. Ü **E3 4.12.2000 19:44**
297. No tere! Kyl me varmaa se raunon kalusto otetaa,jos se vaa o viä otettavis… d;) Tää o kyl aika suuri kämppä,56 neliöö,just hyvä!ü Uuh,oli paha tentti tänää! **A6 7.12.2000 20:56**
298. Ei tarvi mennä aikasemmin töihin, mä menen sit. T.Mari **A11 8.12.2000 16:31**
299. JUU EN TEHNY:) **A11 9.12.2000 11:54**
300. Jea,hianoa!!Sinne sit vaa..!Mä voisin kysel,jos päästäs Katsun perheen kyytis sielt takasi päin(jos nyt laisinkaa malttaa palata..ü),joohan?(lausutaan juuhan):) **E11 10.12.2000 19:59**
301. Moi!En kyl ehi!Paa Jannal viesti,et se tietää,et sen o pakko men..hihi.Oon ens vkol,tuu!Muiskis **A4 12.12.2000 17:33**
302. Tere! Kova on opisk.meininki. Tehoviikko on didaktiikas menos ja eilen ol 2 tenttiä ja tänä yks. Kyl mä meen sin luennolle. NÄHÄÄN! **A5 12.12.2000 17:51**
303. Meneeköhän kansipaikaks taas? Se on pe-ilta.. Toisaalt iha jees -> halvempi. Mut varata se pitäis.. Ja sit vois rukoilla ilmasta matkaa.. nim. Hab 2:4… Näkyy! Ü **E6 = A19 13.12.2000 22:05**
304. Finninmäenkatu 1 F 11, 33710 Tre… Heh heh, ei oo mikää kovi häävi katuosote…! d;) Mitäs meinaat tehd joulun…? **A6 15.12.2000 14:53**
305. Hesel olis joululahjat odottamassa, käys hakemas mahdollisimman pian. T.Mari **A11 18.12.2000 10:16**
306. VOISITKO KÄYDÄ OSTAMASSA 5 ELOKUVAN SARJALIPUN HESSULLE LAHJAKSI? KIITOS. EI OLE PAKKO. RIIKKA ON KUTSUNUT MEIDÄT LAUANTAINA PUUROLLE. :, **E9 18.12.2000 11:53**
307. Nähdään tentissä, mäkin vasta nyt… Eka kysymys oli pakko: Kerro lyhyesti 90-luvun kirjallisesta kentästä. 2sta sai valita: muistelujutut ja joku muu. helppo. **A13 18.12.2000 14:59**
308. TU VAA,VIIEN-KUUEN MAIS.TERVETULOA!TÖIS MENEE AINAKI NELJÄÄN. **A4 18.12.2000 15:57**
309. Hei!OnkSulRahaaSiiheLahjaa?MäTeinViimYönNiilKortin,SiihePitäsKirjotNimet..SaisinkohaMäSenJotenkiSul?Oon3-4aikaaKaupung.tuleexMuitOstaan?Sanna?OsallistuukoAnnaYm **E11 19.12.2000 11:26**
310. Moi. Olin saanu väärää tietoa! Se juttu on tänää klo 20!! Mut jos se sopii nii jees–mulla on itellä duunii :(KERRO HH:LLE IHA ÄLYTTÖMÄSTI TERVEISIÄ + HALAUS!! ü **E6 = A19 19.12.2000 15:46**
311. Menopal. B- ja eco-hyteillä 4hlöä oli halvin vaihtoehto! 222mk/2korvaa+lisäks ollaa varauslistalla C-hyttiin, joka olis viä

halvempi. Sano et Annan on pakko läht **E6 = A19 19.12.2000 18:54**

312. Moi Hanna, miten menee? Joko on joulu valmistelut täysillä päällä? Täällä ei pahemmin joulu stressi vaivaa, saa olla täysin eristyksissä siitä, kerrankin. -pekka **G1 19.12.2000 22:43**
313. TERVETULOA perinteisiin joulupäivän bileisiin ens maanantain ja paikkahan oli se tuttu Vaakunan sisäpiha. Sieltä meno jatkuu naapuri Artun yläkerrassa! T:Wille **G2 20.12.2000 21:27**
314. (www.suomi24.fi) Mitä tänää? Viikunaa ryyppäämäs vai mitä? T:Mika **G3 21.12.2000 13:36**
315. Moe! Mul o huomen viimine tentti,kyl mä joskus iltapäiväl aatteli heilahtaa Porii… Joo,mä lupasin poiketa Kullaalla huamen… d;) Näkyillää! **A6 21.12.2000 19:44**
316. Tere! Kiitti kortista! Oon täs viä kaupungil,hain varaosan vogeen,ja oon lähös just poriin… Sovittii Hanna kans niist j.lahjoist,sul mä ostin jotai… d;) **A6 22.12.2000 14:32**
317. Moi! Soita kotiin, kauppa asiaa. t.äiti **H1 22.12.2000**
318. Ota mulle ericssonin laturi jos löytyy! **E8 22.12.2000 22:47**
319. T:SUVI (0503013068) JEE – ON JEESUKSEN SYNTTÄRIT!! :) **E12 23.12.2000 17:13**
320. LÄMMIN JOULUHALAUS MARJALTA JA ANNALTA! SINÄ OLET LAHJA! SIUKKIS! **E13 24.12.2000 16:42**
321. HYVÄÄ JA RENTOUTTAVAA JOULUA VAAN SINNEKIN!! TOIVOOPI Veera ja Rami **A15 24.12.2000 18:05**
322. HYVÄÄ JOULUA SULLEKIN!! :) OLETKO PORISSA?KERITTÄISKÖ NÄKEEN JOKU PÄIVÄ? **A8 24.12.2000 21:33**
323. Kiitos Kiitos
     Kiitos Kiitos
     Kiitos Kiitos :)
     haliluttaa :) **A11 25.12.2000 13:05**
324. MOI ! MÄ SOITTELEN ILLEMPANA, JOTTA TIEDÄN, KOSKA "KOTIUDUT". VOISIN NIMITTÄIN TUODA SEN TYÖN ILLALLA SULLE. TERVEISIN: SAILA **A21 25.12.2000 01:15**
325. MÄ LÄHDEN KYLLÄ JO KESKIVIIKKONA... KÄVISKÖ SULLE VAIKKA HUOMENNA? **A8 25.12.2000 12:59**
326. Kai tuut illal? Mulla olis vähä kommenttii siit tekstistä… Ja tuotko sen saarnavihkon. t. Rona ;) **E6 = A19 25.1.2001 15:29**
327. Tervehdys! Ja hyvää joulua näin jälkikäteen. Seuraavaksi uusi vuosi – sittenkin Uppsalassa! Lähdetään pe-illalla.. Mites sä ja Mirka? Kerro terveisiä. t. NORA Ü **E6 = A19 26.12.2000 13:42**
328. HEI NORA!SORI,MYÖHÄISET HYVÄN JOULUN TOIVOTUS!TOIVOTTAVASTI SUJUI KIVASTI SUKULOINNIT!ME LÄHETTIIN NYT RUOTTIA KOHTI!NÄHDÄÄN LO:SSA!LOVE ANNA **E4 26.12.2000 13:57**
329. MÄ LÄHDEN AAMUPÄIVÄLLÄ MUT ILMOTTELE JOS ILLALLA SOPII!MULLE KÄY MIKÄ AIKA TAHANSA **A8 26.12.2000 15:34**
330. VAUUU =) Sullahan niit miehiä piisaa, et olis tarvinnukaan sitä kovaa lahjaa ;) Tykkäsin kovasti sun lahjastas. **A11 26.12.2000 18:32**
331. JEP JEP JOO TULIN JUST TAMPEREELLE. KOHTAAMISEMME OLI LYHYT, MUTTA MIELEEN PAINUVA:) OLEN TÄNÄÄN AJATELLUT SINUA JA SINUN HYMYÄSI!! T:JUHA **A22 26.12.2000 21:14**
332. NORA! EmmeOleTulossaMirkanKanssaUppsalaan-TampereellaTapahtuuNiinPaljon ..NokianKirkko-MarkkuKoivisto-Pirkka-halli…TervetuloaTre:lle! T.HANnis **E14 27.12.2000 03:43**
333. MOI NIINA! AATTELIN TOSSA KUN SE MEIDÄN TAPAAMINENKIN JÄI NIIN LYHYEKSI NIIN VOISKOHAN SUA TAVATA JOSKUS JOSSAIN? T:JUHA **A22 27.12.2000 16:13**
334. Moi! Kui sä lähet vastahuomdnna? t.dw **E7 28.12.2000 17:06**

335. No kun mulla on töitä vielä tänään illalla. Ja Emmilla on huomennakin töitä. Ja koska me on varattu se matka jo… Mutta loppuun asti sit ollaan! Ü t. Rona **E6 = A19 28.12.2000 17:35**
336. Arvaa?MäOonIhaPaniikis!MutEhkäTääTästäDED:inAvulla..MäLähetinSulleKerranJarkonMukana40jaAnnanOsuusOli125-maksamatta?TääOlisHyväMaks.joHuom..?OnkKuvatTulluJo?Ü **E6 = A19 28.12.2000 17:58**
337. Terve! Koska lähette Uppsalaan? Ja ketä sinne tulee? En taida kuiteskaan tulla. Oon nyt junassa Tampereella. **E15 28.12.2000 18:21**
338. Kuvat tulleet on,ällös oo rauhaton. Panikoimal sa mutkin jännittyneeks teet, koht on eessäin Itämeren veet. Tulkoon pian huominen tää, Jumalan haltuun matkamme jää. **E3 28.12.2000 18:24**
339. Moi! Jarkko ja Tony lähtee tänää; mä, Emmi, Anna (nuorempi) ja Maria huomen-illalla. Jos ei sit nähdä niin oikein hauskaa uutta vuotta ja varsinkin nyt sen alkua **E6 = A19 28.12.2000 18:31**
340. Ei kai se noin tarttuvaa oo? Ta det lungt vaa eikös jå? Tuntuu kuin tuo huominen,oiskin ylen aikainen. Paljon hommaa riittää mul, siksi stressi meinas tul. Kram! **E6 = A19 28.12.2000 18:48**
341. Heip taas.Sanna soitti et seki ehk haluis tul Ruotsii..Joten soisimmeko hälle hyttimme lattiapaikan yösijaksi?Jos ees on tulos.jea,hyvää viim yötä Suomes v. '00! **E11 28.12.2000 22:22**
342. Voi ei kyl oo, koska meitä on 4 ja mahdollisesti vielä Hanna-Riikka lattialle, jos se lähtee… :(Mut jos se ei lähde nii ehkä… ?? **E6 = A19 29.12.2000 00:37**
343. Täällä töissä oon yksikseni… Toki me Hannaa jelpimme! DeWe kyseli myös paikkaa… Mut ei taida löytyy ellei Hanna peruuta. Sov gott! (Anteeks jos herätin…) **E6 = A19 29.12.2000 00:40**
344. MOI! NIIN NO TULIN TRE:LLE KUN TÄÄLLÄ SAA OLLA "RAUHASSA" SÄ OOT KAI JO TURUSSA? VIIKON LOPPUNA EHKÄ HIRVEÄT KOOMAT. SÄ TÖISSÄ? T:JUHA **A22 29.12.2000 15:35**
345. TOIVOTTAVASTI EN HÄIRITSE HALUSIN VAAN TOIVOTTAA HYVÄÄ YÖTÄ! *HALAUS* T:JUHA:) **A22 29.12.2000 23:33**
346. TOIVOTTAVASTI EN HERÄTTÄNYT TAAS JUHA HALUAA SANOA HYVÄT YÖT! TULI TOSSA MIELEEN,ET ENHÄN MÄ TIIÄ EES SUN SUKUNIMEÄ NO MUTTA VÄLIÄKÖ TOLLA. T:JUHA **A22 31.12.2000 02:04**
347. MÄ TAAS,NIIN ETTÄ HÄIRITSINKÖ?KELLOHAN ON PUOLI YÖ,SORRY!! MÄ KON NYT OON TÄLLANEN. T:JUHA **A22 31.12.2000 02:33**
348. Öy! Jos o olo simmone et + aikavarat riittoisat ni well tuu meitsien himbee 6 --> palavan rukouksen merkeissä!! ÜÜ Epäselvyyksissä ota yhteys joko minuun tai PH **E6 = A19 31.12.2000**
349. Me muistamme sua tääl, aivan kuin oisit paikan pääl. Jeesus kulkee kanssasi siel, olemme kaikki samalla tiel. Joos1:9 sulle toivotamme, olet yksi siskoistamme. **E6 = A19 31.12.2000**
350. Anteeksi jos mä olin ilkeä.. Me ollaan tääl yläällä istumassa.. **E10 31.12.2000 11:06**
351. Räiskyvää Uuden Vuoden juhlaa ja Onnellista Vuotta 2001 !! T.Mari **A11 31.12.2000 18:26**
352. Hyvää ja vähemmän kiireistä uutta vuotta! Paljon unta ja työn iloa toivottaa Liisa. **A4 1.1.2001 00:32**
353. SUURKIITOKSET SINULLE ! T: SAILA, SINIKKA & JANI **A21 2.1.2001 20:25**
354. Moi! Ollaan menossa leffaan klo 18.15. Se on joku Vertil Ca..? [*Vertical Limit*] En muista. Mut soita Ann-Sofielle, ja kysy mikä se on, jos tuut. **E15 7.1.2001 17:05**

355. Moikka! Kiitos WOWin lainasta. Mä jätin sen kahvilaan sinne hyllylle. Ainakin Maria tietää mihin. Ja siinä on mukana sanat ”Dive”en… Siukkui. t. Roña **E6 = A19 8.1.2001 12:07**
356. Moikka! Kiitoksia ihanasta mobilesta! Koskas kerkiät Paimioon? Vaihteeks sataa vettä, vaiks pitäis olla talvi. :) **B12 9.1.2001**
357. Kiitti kortista sivisti siis piristi... Kipeäksi tulos oon i on sairaslomalla töis hiljaista pitäkää kivaa onko mme tussaudsin kabinetis käyty? Eikö se o kiva? **I16 10.1.2001 14:33**
358. Tule tänään Börssin yökerhoon katsoon meidän showta kl 19.30. opisk. 30,- **I7 10.1.2001 15:48**
359. Kiva, jos tuutte. Huomen on sellanen miehitys, etten laula paljoo, mut joo, nähään sen jälkeen! ja tervetuloa!! **I7 10.1.2001 22:15**
360. vähän sovittiin et meillä tänään 19 jälkeen olis passeli! ohjelmas olis hauskaa yhdessäoloa ja rakettien viskausta parvekkeelta… kallein autovalinta palkitaan **A15 11.1.2001 12:43**
361. Voitasko sittenki siirtää tän illan meno vaik siihe 24.päivään tms. Olen flunssane ja menen huomen ja ehkä myös la&su töihi. Meetteks Porii v-lopuks? **I2 11.1.2001 13:09**
362. SIIRRETÄÄ VAA.ME MENNÄÄ VAST LOPPUKUUST PORII.SILLO ON TWÄNGI ENT. HOTELLI JAZZIS.OOTKO KOTOSALLA JOS POIKKEEN? **I3 11.1.2001 16:39**
363. Töis olen yhteentoista saakka, katotaan jaksanko lähteä mihkään.. **A11 11.1.2001 18:46**
364. Lähetit sä mulle tänään ilmasen viestin? kiitti vaan..en meinaan tiiä keneltä se oli mä en muuten ole sairaslomalla vaan töissä;kiva kiivaa kiivaaaaa hmm **I16 11.1.2001 19:03**
365. Raflaa kattoo teatterii? Mitä ihmettä (lue:vttua)? Kysyy nimimerkki epätietoinen **I16 11.1.2001 20:24**
366. sanna hei! Mitä veisin Hectorille tuliaisia? -ideoita? mailaan sulle varmaan tänään kun duunista pääsen. Pelasta minut pälkähästä. 'u' **I14 11.1.2001 23:53**
367. Kiitos ku etit sen kuoren.. Me pidettiin Saijalle ja Samille läksärit, ku ne lähtee pena! Hyvää yötä - terv. Maatuska **B14 14.1.2001**
368. KUKKUU! Tuleek kalaa? Oliks nuutittaa eile?! Mä kävi Iltakävelyl Heses ja siin pubis Sparin vieres yhel, mutten kyl laulanu! On hieno ilma! Hyvää päivää! **I2 14.1.2001 11:35**
369. Ei tullu ko 3 särkee.. Hieno ilma.. Olin lasan luona ottamassa kotiviiniä eilen.. Hyvää työpäivän jatkoa.. **I11 14.1.2001 12:02**
370. DO DII FRENDIT ÄÄNITETTY PERÄKKÄIN MOLEMMAT KOSKAS TUUT PORII?MIKAL INFLUENSSA VIIKKO SAIKKUU.. TOIVOTTAVASTI EI MUHU TARTU.. **I10 14.1.2001 14:17**
371. MOI! ONKO SULLA VAPAATA HUOMENIP:LLÄ NIIN ET VOISIT AUTTAA CAFEN MYYNNISSÄ? MARIA KOULUSSA. SATU **E16 14.1.2001 17:04**
372. Joo, on kyllä. Siis voin tulla… Ü **E6 = A19 14.1.2001 17:06**
373. KIITOS VIESTISTÄ. EN LÖYTÄNYT SITÄ OHJELMAA RADIOSTA. HYVÄÄ VIIKONALKUA! T. ÄITI :, **E9 14.1.2001 19:36**
374. En ehtiny meilille niinko lupasin, oon tehny pitkää päivää perjantaist asti ja ollu koton Turus. Toivotan sulle,rakkain,oikein oikein ihanaa hyvää matkaa!! **I2 14.1.2001 22:45**
375. mä olen kohta koneessa lontooseen. olen matkakuumeessa niin että kohta oksennan. rakastan sinua. **I14 15.1.2001 06:50**
376. Mörö! Jos haluut, niin mä oon tääl kafeessa ny ilt.pväl… Et jos sul sopii nii voitas treffata tänää. Mut semmosia. ZIUKKISTA! **E6 = A19 15.1.2001 12:30**
377. HALUUN REFFATA,MUT OON SAANU DUUNII ET PÄÄSEN VAST JOSKUS ILLAL.JOS NY VASTAAT NI EN VÄLTTÄMÄT PYSTY

KIRJOTTAA ENÄÄ TAKAS,MUT NÄHÄÄX TÄNÄÄILLAL,HUAME..? **E17 15.1.2001 13:12**

378. SORI, UNOHDIN VASTATA. MENNÄÄN VAAN CARIBIAAN. MILLON TUUT KÄYMÄÄ? KAUHEA PAAHTAMINEN TENTTIIN 300 SIVUA 5 PÄIVÄÄ! **I6 15.1.2001 19:55**
379. NÄHÄÄ VAA SILLO. MENTÄSKÖ VAAN UIMAAN KUN LAISKOTTAA NIIN... **I6 15.1.2001 21:00**
380. ilmoittauduin jujutsun alkeiskurssille 500,- vuosikäynensinkatsos2-3krtkunneimui tanaisia!Alkaati2030-2200jape1630-1800 taichi taitaa jäädä..-nyrkkeile miel ti! **I16 15.1.2001 21:00**
381. Moi! Tosi kivaa että luokkakokous järjestetään. Mut valitettavasti mulla on niin kiireinen viikko & vkonloppu etten voi tulla. Terveisiä kaikille! t. Nora H. Ü **E6 = A19 16.1.2001**
382. käyn illalla kumminkin katsomassa sitä taichita ja sitten haen maksulapun thairynkkeilyyn ja sitten sinne jujutsuun...Aika rumbaa ei kyll joka viikko viittis.. **I16 16.1.2001 14:57**
383. Moi!Liedos talonvahtina ja 13-vuotiaan seurana..Gradun naputtelua.Kiva opponoid 40sivua,vaik ei siin pal huomautettavaa o.Kysyin siiv.töit,katotaan¤ **A4 16.1.2001 15:27**
384. No moe!Kuhmut alkaa olee jo oienneen!ü Koti o kyl kunnos,mut mm.sohvapöytä puuttuu viä…Onx sul mitää ideoit,mitä hannal vois ostaa valmistujaislahjaks…? d;) **A6 16.1.2001 17:34**
385. Tervetuloa valmistujaisbileisiin la 27.1! Sukulaiset tulee päivällä ja kaverit illalla. Molempiin tilaisuuksiin vapaa pääsy. T: insinööri H. Engblom :) **A18 17.1.2001 17:01** (1065021)
386. POIKKEILKAA HAKEE FRENDIT OLLAA KYL KOTOSAL VIIKONLOPPUNA HUOMEN OON ILLAS PERJANT.PÄÄSEN KUUDELT..NÄKYILLÄÄ.. **I10 17.1.2001 21:02**
387. Muu mites keikkuu... Mä olin töis reilu 15h ja olo on ihmeen pirtee mä aloin jujutsu ja taichi tällä viikolla kivaa ja erilaista en vaan osaa kuperkeikkaa harmi **I16 19.1.2001 23:21**
388. Eipä ihmeitä, tulin kans just töist ja aamul tenttiin,jossa en tod.näk. tälläkää kertaa osaa mitää. **I2 19.1.2001 23:25**
389. Mä pääsen vissiin koulutukseen muovimekaanikko must tulee isona... Balttiarallaa joskus **I16 19.1 2001 23:40**
390. MY ROONA-FRIEND! TIÄX MISÄ+MIHI AIK. O NU.ILTA IDAG?EN PÄÄSSY EILE NC:EN KU OLIN VÄHÄ KIPEE.KAI TUUT TÄNÄÄ,OIS GIWA NÄHRÄ! hAlelü,HaLéLU,hALLèLuiA JESUS=KING! **E17 20.1.2001 16:40**
391. JUHLITAAN TATUN SYNTTÄREITÄ SU 28.1. KLO 15-> TERVETULOA **I12 21.1.2001 11:00**
392. MOI! MELKOINEN MONISTE! HEI, MILLÄ OOT MENOS KOTIIN? MUL ON NIIN ISOT KASSIT, ET OTAN TAKSIN. MUISTATKO TAKSIN NROA TURUSSA? ..JOS ASEMAL EI OO AUTOJA TARPEEX´U` **I9 21.1.2001 klo 19:37**
393. Saan varmaa kyydi tai sit kävelen asemalt,oon n.varti sua myöh siel. Taxinro 0100-0041, uskon että siin on kyl autoi. En o viä alkanu lukee,mut hurjalt näyttää! **I2 21.1.2001 19:50**
394. Tervehdys! Onk uus vuos(tuhat?) alkanu mukavasti? Vieläk o aamui jälel vai ook jo siviilis? No, muuttaak intti miestä..? Hyvää ns.talvea!T:yx punapäine matkaemo **I2 21.1.2001 20:00**
395. VATSASYIDEN SYY SELVIS MUL ON KELIAKIA.RUOKAMUUTOS EDES.AINAKIN KAIKKIEN OSALT MIS ON JAUHOJA.T:JOHANNA **I3 22.1.2001 10:44**
396. HEI! MUUTOS LUKUJAKI. [?] HUOMENNA! MINÄ OPETAN, JOTEN OTATKO OIKEAT PAPERIT. NÄHDÄÄN! SIUNAUSTA! KATARIINA **E18 23.1.2001 16:53**

397. KIITOS ASIALLISESTA VIESTISTÄ. TÄLLÄ KERTAA VALITETTAVASTI EN KYKENE OLEMAAN LÄSNÄ. MÄYH.HÖNGKH.MUL O VÄHÄ HOMMEI TEHTÄVÄN 6LT,ET E PÄÄSE MUT JOKUMUU PVÄ NÄHRÄÄ? **E17 23.1.2001 16:58**
398. OLIXCKSXKS HJUUVÄ RÜKÖY$?HARMIttAA KU En ßäÄSSY.OISBA Sé ollU JOKU MüU PÄIWÄ.HØH.Müt $OITÉLLAA JA MèiLGI SAA TULLA,OK?? JESUS LIVES! FIRE! ñährää joku pvä. **E17 23.1.2001 21:24**
399. Òlijòò ihà tò5i hjuvæ rks!i! veñu hiÉman.,.,. ài0mm3 yàtÇaa=èÑ$ geRRal sit sÜllÉcci zòBii., ¿EKS JÅ.? "BON NYII" ¤Ròñà¤ ;oD **E6 = A19 23.1.2001 22:54**
400. Jatkettu: 1/2 Oliko sun sposti xxxxxxxxxxxx@hotmail.com? Sinne ainakin lähti postia. jos olet netissä nyt, pelataanko? Olen pasimaailmassa, vihreässä pelitalossa nimim **A13 24.1.2001 00:31**
401. Jatkettu: 2/2 . Vilma **A13 24.1.2001 00:31**
402. MUISTATKOS VIEL,ON MUOVIPURRKEJA TARJOLL' SIEL,AH RUNO TÄÄ IHANASTI RIMMAA,ILLAL MYÖS KAKKUA JA SIMMAA,KIVA OIS JOS MUKAAN TUUT, HIUKKA ENNE KELLO KUUT! **A1 24.1.2001 13:52** (x2)
403. TULIKOHAN VIESTEJÄ NYT YKS TAIKKA KAKS,KENTTÄ KUN LUMIMYRSKYSS' KÄY HEIKOMMAKS' JA JUNAS KUN KUULUU NIKS JA NAKS,JA SILLOIN VIESTEJÄ SAATKIN KAKS! **A1 24.1.2001 13:59**
404. Moro! Oox keksiny Hannal lahjaa? Aateltii Juho et kumppaneitte kans,et jos hommais lahjakortin esim.sokoksee… Vai olisko sul jotai ideoit..? Tere! **A6 24.1.2001 18:58**
405. JUU,PIPOSTASI PIDETÄÄN HYVÄ HUOLI,KÄVIMME JUURI HAMMASPESULLA JA PEITTELIN HÄNET LÄMPIMÄSTI HATTUHYLLYLLE. SYÖKÖ HÄN MUROJA AAMULLA? **A1 24.1.2001 23:07**
406. Just joku aika sit mietin sua,ja et täytys ja ois kiva tavata piakkoi,mutta ehdit sit muuttaa.. harmi.Mitäs muuta elämään kuuluu?Hyvää vuotta sulle! T:Sanna O **I2 25.1.2001 11:00**
407. Hei! Oletko kiinnostunut luistelusta? Haluaisitko lähteä joku kerta mukaan? Konserttitalon takana on hyvä paikka. Kolmen jälkeen on sisäänpääsymaksu 5mk. **E19 25.1.2001 12:06**
408. Tere! Mä sanoin Juholle,et sä tulisit kans kimppaan siihe lahjakorttiin,eli aateltii n.50mk/lärvi… Ni,Juho käy meinaa hakees se ja päädyttii Sokoksee…? **A6 25.1.2001 12:37**
409. TARVISKO NÄHDÄ VAST 15 VAIL 3 EN O PÄÄSSSY EDES SISÄL VIE.ILMOTAN JOS MYÖHÄSTYN.T:J **I3 25.1.2001 13:52**
410. Moikka! EN oo unohtanu sua, vaan päinvastoin. Ja nyt oliskin SUHAUS-nuortenilta meillä (YO-kylä 10A1) lauantaina klo20! Tervetuloa. Toiv. sul ei oo töit. t.NoraH **E6 = A19 25.1.2001 17:24**
411. Olen Poris 20.15, tuuthan hakee, ja käydääks sit kaupas josai, ostasin jonku viemisen Millalle uutee kotii. Älä soita, akku o vähis! C U :-) **I2 25.1.2001 18:15**
412. Joo tulen mää sitte hakee. Hyvää matkaa.. **I11 25.1.2001 18:20**
413. KIITOS MUT OON ILLAN TÖISSÄ PITKÄSTÄ AIKAA.. TYLSÄÄ! OISIN MIELUUSTI TULLUT.. :) **E20 25.1.2001 18:20**
414. Moi. Nuort.ilta siis la meillä klo 20! Ole terve ja tullut! Ü **E6 = A19 25.1.2001 18:57**
415. kyl sä hyvin löydät, itään päin ja herttoniemi.osta 8mk,n lippu automaatista ennen metroon menoa. paina,aikuinen 8mk nappia, sitten vasta raha. nähdään pian. **I14 26.1.2001 11:42**
416. Hah hah.. vanha juttu =) **A11 26.1.2001 16:20** [spermapankki]

417. Sait huijattua! Ja mä kun luulin et sul oli oikeesti joku hätä! Voisit muuten vähentää niitä pikasoittojas sinne, oli taas joutunu vaihtaa numeroo! **A15 26.1.2001 16:36** [spermapankki]
418. Toi ei ollu niin kiva! Mä aattelin, et sul o oikeast jokin hätä. Come'n! Naputa gradua ny vaa kiltisti! ;) **A5 26.1.2001 16:43** [spermapankki]
419. SOITATKO MULLE PÄIVI **E21 26.1.2001 17:26**
420. kulta, kiitos kun kävit. ei ikinä kasveta toisista erilleen. rakkain olet aina. -aina sinun Millasi. ´u` **I14 26.1.2001 20:02**
421. Mitä sinne? Tänne ei kummallisempia. Saitko CD:t? Tais mennä laina umpeen? Mä en vaan saanu aikaseksi. Ilmota, jos tuli maksua? Pärjäile! **B15 27.1.2001**
422. Mikä teidän talon numero on? T.Dewe **E7 27.1.2001 13:20**
423. Hei! En oo varma tuunko nuorteniltaan, mut jos tuun niin voitko lähettää osoitteen niin löydän teille? Tv. Carita **E19 27.1.2001 14:26**
424. Moi Dewe! Joo meiän talohan on 11A ja asunnon nro on 1! (Mikäs muukaan? ;) Kiva jos pääset tulemaan! T.Nommi **E6 = A19 27.1.2001 15:31**
425. Olis tosi kiva jos pääsisit! Os. on 11A1. Kiitos kutsusta! Kuulostaa hyvältä. Ü-merkkasin päivän kalenteriin. Ja luisteleminen olis kans hauskaa, mut luistimet.. **E6 = A19 27.1.2001 15:38**
426. Jani oli varannu meille saunan pual 10 ja näytti nyrpeeltä ku ehdotin etten mä tulis mukaan.Pitäkää te kivaa.Lotta saanu pojan 16.1. yli 4 kiloo ja 52 cm. **E10 27.1.2001 18:32**
427. SOITATKOMULLE MAHDOLLISIMMAN PIAN! ! T:RITVA **I17 27.1.2001 21:55**
428. Soittele mulle kun saat tän, olis vähän asiaa. T. Mari **A11 28.1.2001 21:02**
429. HEIJ!OLEN HUOMEN ILLAL KOTOSALLA,JOS KAIPAILET LAMPAITASI!TAI VOIN TUODA HEIDÄT YOLLE,MULLA ON LUENTO AINAKIN TI.OLIN LAPSENVAHTINA KOKO VLOPUN,PUUH..UNTA! **A1 28.1.2001 21:40**
430. Juu **A11 29.1.2001 01:20**
431. Oleks tulos luennolle? -Sarita **A13 29.1.2001 15:17**
432. SAMI TULEE KÄYMÄÄ N.18.45 TÄNÄÄ.ET SÄ EHTIS? JUTELTAS HÄISTÄ.JOS NYT EDES OLET TURUS.T:JOHANNA **I3 29.1.2001 15:51**
433. no voinhan mä tullaki ku sami ei kumminkaa pääs koska tahans. luento loppuu puol seittemält tuun sieltä sitte. **I2 29.1.2001 16:00**
434. Tuliks vähä myöhää, mut pitäis olla ykkösessä. **A13 29.1.2001 16:07**
435. Missä ne videokasetit on? En löydä mistää. **I11 29.1.2001 17:31**
436. "UppisMiettiUsein,mitenKaunisSanaOnOnni.SeOnPehmeäJaO-kirjai menVuoksiPyöreä.OllessaanHyvinOnnellinenUppo-NalleTunsiItsensä PehmeäksiJaPyöreäksi." Onnea Niinille! **A4 29.1.2001 21:29**
437. Juu,mennää vaa!Ei pulmia UPPIKSEN kaa.Oma kone ei tännää temppuillu yhtään,ihmeellistä!Muisti(jopa nimi-)&kesk.kyky käsittämättömän heikkoja v-loppuna!Huamisse! **A4 29.1.2001 21:39**
438. ONX KERROSVIELÄ KYMPIN?HEH,KAMALA NÄLKÄ JA JUST SALILT MENOS KOTIO,JA RAHAT LOPUS.TXT PIAN OK?MITÄ MUIJA MUUTA?NÄHÄÄ HEI JOSKUS!BLESS **E22 29.1.2001 22:20**
439. Mikä sun osote on? **A11 30.1.2001 12:03**
440. Iik! Mulla ei ole mitän päälle laitettavaa. No mutta koitan keksiä jotain… Tulen 10 min päästä… + - 3 min. *virn* **D11 30.1.2001 16:06**

441. Hmm… Lähipub vielä auki! Eli sais parit oluet? Eikä väsytä yhtään… *virn* joko sait ikkunat auki? Ja puhaltimen päälle… Ei nyt on ryhdistäydyttävä… =) **D11 30.1.2001 23:35**
442. Hakemaan…? Onhan sulla auto? Ja nyt on sun vuoro…tulla hakemaan mut! =) eli…? Se pubikin täälläpäin…*yllyttää* *supervirn* **D11 30.1.2001 23:40**
443. TILINRO ON,112233-44555 MERITA.EN O TAVANNU CLAIREA,TÄÄL HÄÄ JOSSAIN O.HYVÄ ET LAMPAAT LÄMMITTÄÄ! **A1 31.1.2001 10:34**
444. Pöh! Mä mikään näyttely esine ole…*virn* en taida jaksaa,kun on noi unet jääny aika vähiin… miksköhän?… …hmm? =) mut ehkä toiste,jooko??? *piiloutuu* =) **D11 31.1.2001 22:20**
445. Äskenen oli Masin eli Jarmon viesti **A11 31.1.2001 22:21**
446. HIK,TERVEISIÄ OLUELTA!OLEN TAVANNV WALESIN IHMEEN JA TAKANA ON HAUSKA PÄIVÄ!CLAIRE ON TODELLA MUKAVA!MITENKÄ LAMPAAT OVAT KOTIUTUNEET?SAN TERKUI MÄÄHHH..MÄÄ **A1 1.2.2001 00:10**
447. *tuupertuu pusun voimasta* =) fysiikka takkuilee… =(eikä enää pysty laskemaan,kun Iso pusu vei tajun.*virn* joko tarvitset piakkoin kyytiä?? Valmis lähtee **D11 1.2.2001 12:14**
448. San ny koska tuun hakee et voin huilata ko en herää ainakaa viestiääneen.. **I11 1.2.2001 17:30**
449. No onhan se mut tuli näppäily virhe..*virn* eikä alkoholilla ola osuutta asiaan, ei maistu enää...=) *iiiiiiiso hali ja paaaaaaljon pusuja* **D11 2.2.2001 klo 18:59**
450. Kunto väsynyt...=) mut mieli ei! Jos jaksat katsella mua, niin toki! Mut millä mä pääsen sinne? Autolla en uskalla. Etkö lähtenykkään hesaan? *halimus puss* =) **D11 2.2.2001 18:15**
451. Haittaako sua? Ei mua haittaa, mä tiedän et ne kuuluu sun elämään! Ja ne on osa sua. Laiva tulee satamaan 22.10 ja siitä taksilla kotiin. Soitan sulle kotoa. **D11 2.2.2001 18:28** [lapsista]
452. Vai tuliaiset? Mitä ne on? *ihmeissään* ne on EHKÄ jo ostettu? *virn* täällä tylsää ilman viinaa..=(ja en ota enää ikinä! *virn* paitsi ehkä ke? **D11 2.2.2001 19:13**
453. TÄSÄ MU UUS NUMPE JOS EI TEIKÄL VIÄ OO SITÄ.EN MUUTE PÄÄSSY RUKOUXEE SILLO KU MUL OLI 10hTYÄPÄIWÄ.MUT NÄHRÄÄ JOOGO PIAN JA TUU MEIL KAHVIL JOSKUS!AMEN! **E17 2.2.2001 20:11**
454. Muuten hyvä mut mä olen jo kotona...sain viestis vasta nyt =(yritin soittaa sulle mut en saa yhteyttä? En tiedä missä vika. Soitatko mulle? Jos saat viestin? **D11 2.2.2001 20:44**
455. Tässä olis vähän lisää tekstareita mitkä masi/Jarmo on lähettäny mulle. Älä lähde vielä kauppaan tulen takaisin...=) pelit on vasta huomenna! *virn* **D11 3.2.2001 10:38**
456. Olit soittanut. Olin iltavuorossa ja menen tänäänkin. Olisi kiva nähdä joskus vaikka ensi viikol. **C6 3.2.2001 12:16**
457. *ääni käheänä kirjoittaa* huutanu viimeset puol tuntia parvekkeella asiakkaita heselle! *virn* nyt en voi enää muuta... =) köh köh!! hyvää työtä =) =)! **D11 3.2.2001 20:18**
458. 17 kerrosateriaa juosten ilman pihvei ja muuta turhaa! laskutus hesen edustus kuluihin! Anniinalle kauheest terkkui! see you niin pian ku mahollista!!! **D12 = A15 3.2.2001 23:41**
459. Moi! Sä ehdit taas ensin.. Pakkasta piisaa ja kerrospukeutuminen kannattaa. Katotaan, koska kerkiän. Iso tentti vkon päästä, ahistaa – loppuis jo! Voi hyvin! **B16 4.2.2001**
460. Sain viestin kun olimme lopettaneet puhelun. Vai että yliannostus? ei tod.! Nyt mun pitää mennä päikkäreille, mut ehdinkö? Unista totta? =) hmm...miksei! **D11 4.2.2001 16:34**

461. MOI! AJATTELIN MENNÄ UIMAAN LUENNON JÄLKEEN. TUUTKO MUKAAN? T.MARI **I9 5.2.2001 15:29**
462. Oletko Turussa? Lähtisitkö kanssani katsoon Minä,Feuerbach -näytelmää kaup.triin? liput on 0,- **I7 6.2.2001 14:49**
463. moi. terveiset porista. pidättäydymmekö suunnitelmassa, et mä tulen Turkuun huomenna. **I14 6.2.2001 15:27**
464. Totta ihmeessä! 12.15 lähtee bussi,ehtisin sua vastaan(puol 3 Turus),seuraavat 13.45, 15.15 ja 17.15, piletti 114mk. Millo siis tuut? Kivakiva! C ya, Darling! **I2 6.2.2001 17:50**
465. nyt näyttäis et se olis sit se 17.15. mä varmistan vielä huomen, porukoihin en luottais. jos kaupoil käyt ostatko pullon punkkuu mul,en itse pääse Alkoon.kitos **I14 6.2.2001 19:00**
466. Hejssan!Saat muistiinpanosi ensi tiistaina.En jaksa tulla luennolle tänään:)Vee **A23 7.2.2001 09:54**
467. Voi hitsi! Jääkö mun tuliaiset nyt ostamatta? =) Noh täytyy nipistää vähän... *virn* Arvaas mitä? Hmm..susta tykkää joku tosi tosi tosi paljon!! *muisk* **D11 7.2.2001 12:56**
468. Punkkua,paukkua ja purtavaa on,vain seurasi puuttuu!Tuletko 17.15 autol?Men sit Säkylä kaut ajavaa autoo(laituri 5),se o vähä nopeempi.Tulen vastaan sit. **I2 7.2.2001 15:00**
469. se o sit sillai, mää tuu sit sil autol. nährää pia. **I14 7.2.2001 15:47**
470. (www.suomi24.fi) Moi Niina rakas, mulla on käytössä väliaikaisesti toinen numero:0405400000 T.Mari (4522773146) **A11 7.2.2001 16:32**
471. nyt mää oo tääl linkkaris tulo pääl. **I14 7.2.2001 17:31**
472. Juu, olin ja tietty saat lainaksi! Mä voisin lainata puolestani tämän päivän muist.panoja :) Nähtäillään! -V- **A23 7.2.2001 23:51**
473. Terveiset virosta! Täällä sun kultas vaan ryyppää! =) Hyi! et tiedä kuinka haluisin et olisit täällä! Satoja suukkoja! Puss! Mites sun laiva reissu? Vielä pus **D11 8.2.2001 01:18**
474. Moi! Törmättiin eilen Marikan kans ja sovittiin ens torstaiks taas seminaarikahvit klo 15. Tuu kun pääset prosestas! -ak **C7 8.2.2001 08:51**
475. Vai kadotit Miian..hmm..Missäs sitä on oltu? *MegaHyperVirn* Täällä herätty. Ja juominen aloitettu. =) *iiiso pusu sinne pallomeren viereen* R****t** sua!!! =) **D11 8.2.2001 11:04**
476. Jaa että tyhjää täynnä...*virn* täällä ei olla tyhjillään! *naur* olut maistuu...njam! ihme kyllä! Jokos selvitit mun tunnustuksen? Vaik yritin tähdillä peittää **D11 8.2.2001 12:19**
477. Nooh! *lohduttaa* täällä ei pääse komentosillalle. :(kohta katoo kuuluvuudet...=(mut nyt mä sanon sulle: minä rakastan sinua! Ja sanon sen myös selvänä! Puss! **D11 8.2.2001 14:32**
478. Ääh! Kyllä tämä tästä. En vaan pusuttele sua… *virn* Haluan olla sun kanssa niin paljon kuin mahdollista! *kielaroi rakkaansa* lähden kaupungille… kiertelemään **D11 10.2.2001 12:04**
479. Joo! Nyt mä oon kuin oonkin saanu ne viestit kopsattua, joten voit kyllä hakee ne. Mä oon huomenna töis klo 15-20… (Ainakin muistaakseni.) t. Nora **A19 10.2.2001 17:19**
480. No niin… Tässä tämä toinen nro! Jos vaikka joskus et saa mua kiinni, niin kokeile tästä… =) *pusuttelee* Eikä nukuta töissä *virn* hyvät työt… =) **D11 11.2.2001 09:10**
481. Kirjotitko jotain, tänne tuli taas vaan tyhjä viesti! Eli jos kirjotit, niin missä mahtaa mättää? *halimus pusutus* **D11 11.2.2001 09:37**
482. Mennään sit tänään katsomaan se filmi. Missä tavataan ja milloin? **D13 11.2.2001 10:15**
483. OK! Pääsen kuitenkin tänään aikasemmin kuin eilen. Eli kuullostaa ihan sopivalta. Mutta nyt nousen ylös ja vaatteet päälle… =) ja kortti vaihtuu R-linjaan **D11 11.2.2001 10:34**

484. TERVE NIINA! KIITOS KO KOPSASIT MULLE SEN C.D.N! KUUNTELEN SITÄ JUST JA HYVÄT SAUNDIT LÄHTEE! T.KATJA **A24 11.2.2001 23:34**
485. HEI NIITTYKUKKA!LÄHDEMME VASTA NYT MUUTTAMAAN CLAIREA,EN EHDI LUENNOLLE,ELI KÄVELE YKSIN MEIL TÄNNE KÄSITKADUL, USKALLATKOHAN? **A1 12.2.2001 15:09**
486. mä aattelin jos tiedät missä juttam porukka on kun ei vastaa **C8 12.2.2001 17:17**
487. MITÄ PAREMMIN TUNNET YSTÄVÄSI, SITÄ ENEMMÄN HÄNESTÄ PIDÄT! YSTÄVÄNPÄIVÄ TERVEISIN, SAILA & JANI **A21 14.2.2001 19:13**
488. KIITOS YSTÄVÄNPÄIVÄN TERVEISISTÄ JA HYVÄÄ PÄIVÄN JATKOA SINULLE TOIVOTTAA SIMOSEN VÄKI JK JUHO LÄHTI VALMISTAUTUMAAN PENKKAREIHIN!?!--?! **A25 14.2.2001 19:40**
489. Moi. Huvittaisko lähtee ex tempore kuuntelee bossa novaa Ribsiin just nyt? Katkaisisit graduntekoputken! Ois kiva jutskata välil tapahtuneista. **A5 15.2.2001 20:51**
490. Joo sori olin just kirjastossa ja multa tais hukkua kentät… Mulle oli 12 puheluu tullu sinä aikana ja kaikki mbembalta… Idiootti menin vielä vastaan… **C9 19.2.2001 15:17**
491. No terse!Oli tosiaa aika kiireine vl,ja eile oli yx uusintatenttiki…Ny mä oon matkal hesaan,ollaa menos exculle yhtee firmaa,ja ens viikol o juu 4 tenttii…ü **A6 20.2.2001 09:25**
492. Onko pupu n(k)äytössä? Mitäs tässä, alkaa pikku hiljaa iskeä paniikki kirj. prosemman kanssa. Luento loppuu >> kirjastoon. Mikä se nrosarja oli? Viesti kesken? **A13 21.2.2001 17:41**
493. Moi! Ootko käyny kattomas Hugo Simberg -näyttelyä? Mun pit men Ekin kaa, muttei sil o aikaa.. tänää o viim. pv. klo 18 asti. Maksu on kai 20 mk. Lähetkö? **A5 25.2.2001 10:54**
494. Excellent! Olin jo luopunu toivosta, et kukaan lähtee mun kaa. Onneks siivosin ekaks, etten jo lähteny. Joo, tähtitornis 15.30 ok. Nähään siel! ;-) **A5 25.2.2001 14:26**
495. OOKSTE HUOME KOTO JOS ME KÄYMÄÄN. **C10 2.3.2001 10:47**
496. Moiks!Miten ratu etenee?Oli tylsä semma viimeks..Nyt Luvial,siivousta äitin 50-juhliin.Rasittavaa mut veikkoja kiva nähä.¤ **A4 3.3.2001 19:00**
497. No en ole ollut, yritän väkertää sitä saatanan prosemmatyötä, ottaa päähän. Mä lopetan kohta koko opiskelun. Grr… =/ -Sarita **A13 4.3.2001 16:14**
498. (www.suomi24.fi) No moro!Vai on napsterist semmosii ongelmii nykyää… Ja mäko aattelin just taas käyttää sitä, ei sit varmaa kannat… Paatche (4522773146) **A6 4.3.2001 17:38**
499. Moi!En olt tentis.Ens ke.Runo valmis.Kannattaa lukea tarkkaan jopa juoni.-Matkal Humppilaan,Raisan isä kuol eile.Meen lohduttamaan.EnOoPitkAikPäässySinIlma Rahaa **A4 7.3.2001 13:07**
500. moi!kiire painaa pääl,mun pitää tehä töitä illal,et saa ruokaa!mut yritetää su illal taas!janil haliterkut!ja sul kans! **A1 9.3.2001 14:05**

Liite 2

Pilapiirros tekstiviestien äidinkieltä rappeuttavasta vaikutuksesta

Turkulainen 31.5.2000 s. 4.

Liite 3

Viivi ja Wagner kännyköistä ja tekstiviesteistä

Tuomola, Jussi 1997–2007: Viivi ja Wagner -sarjakuvat. Copyright © Juba Production Oy.